

Správa o činnosti ÚKSÚP za rok 2015

Predkladá:
Dňa: 17.5.2016
Č.j.: R /219/ 2016
Spracoval: Ing. Katarína Hanzelyová

Ing. Peter Rusňák, PhD.
generálny riaditeľ, v. r.

Obsah

Identifikácia organizácie	5
1. Poslanie, hlavné činnosti, strednodobý výhľad a priority organizácie	6
1.1 Poslanie a prínos organizácie	6
1.2 Hlavné činnosti	6
1.3 Strednodobý výhľad a priority organizácie	8
1.3.1 Plnenie Koncepcie reorganizácie ÚKSÚP	9
1.3.2 Hodnotenie plnenia priorít	10
2. Odborná činnosť ÚKSÚP	13
2.1 Oblasť pôdy a výživy rastlín	13
2.1.1 Legislatívny rámec činnosti	13
2.1.2 Činnosť	14
2.1.3 Ciele a prehľad ich plnenia	21
2.2 Oblasť odrodového skúšobníctva	23
2.2.1 Legislatívny rámec činnosti	23
2.2.2 Činnosť	23
2.2.3 Ciele a prehľad ich plnenia	28
2.3 Oblasť osív, sadív a množiteľského materiálu	30
2.3.1 Legislatívny rámec činnosti	30
2.3.2 Činnosť	32
2.3.3 Ciele a prehľad ich plnenia	36
2.4 Oblasť vinohradníctva a vinárstva	38
2.4.1 Legislatívny rámec činnosti	38
2.4.2 Činnosť	39
2.4.3 Ciele a prehľad ich plnenia	40
2.5 Oblasť ovocinárstva a integrovanej produkcie	47
2.5.1 Legislatívny rámec činnosti	47
2.5.2 Činnosť	48
2.5.3 Ciele a prehľad ich plnenia	48
2.6 Oblasť autorizácie prípravkov na ochranu rastlín	55
2.6.1 Legislatívny rámec činnosti	55
2.6.2 Činnosti	56
2.6.3 Ciele a prehľad plnenia	61
2.7 Oblasť ochrany rastlín	62
2.7.1 Legislatívny rámec činnosti	62
2.7.2 Činnosť	63
2.7.3 Ciele a prehľad ich plnenia	70
2.8 Oblasť krmív a výživy zvierat	71
2.8.1 Legislatívny rámec činnosti	71
2.8.2 Činnosť	72
2.8.3 Ciele a prehľad ich plnenia	78
2.9 Oblasť ochrany životného prostredia a ekologickej poľnohospodárskej výroby	80
2.9.1 Legislatívny rámec činnosti	80
2.9.2 Činnosť	80

2.9.3	Ciele a prehľad ich plnenia	84
2.10	Oblasť laboratórnych činností	88
2.10.1	Legislatívny rámec činnosti	88
2.10.2	Činnosť	89
2.10.3	Ciele a prehľad ich plnenia	97
2.11	Ciele a prehľad ich plnenia v rámci programu potravinová bezpečnosť, zdravie a ochrana zvierat a rastlín	98
2.12	Výkon činností pre PPA	100
2.12.1	Výkon delegovaných činností	100
2.12.2	Výkon kontrol krížového plnenia a kontroly pestovania konopy siatej.....	100
3.	Rozpočet organizácie, informačné technológie	102
3.1	Rozpis ukazovateľov verejného rozpočtu	102
3.2	Rozpočtové opatrenia	102
3.3	Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov rozpočtu k 31.12.2015	103
3.3.1	Príjmy	103
3.3.2	Výdavky	104
3.4	Informačné technológie a systémy organizácie.....	106
4.	Ľudské zdroje.....	108
4.1	Politika zamestnanosti	108
4.2	Mzdová politika.....	110
4.3	Výberové konanie a výber zamestnancov	110
4.4	Sociálna politika	110
4.5	Vzdelávanie zamestnancov	111
5.	Politika kvality, kontrolná činnosť	112
5.1	Výkon vnútornej kontrolnej činnosti.....	112
5.2	Výkon auditov efektívnosti úradnej kontroly, štátnej kontroly a systémov kvality...	113
5.3	Medzinárodné audity výkonu úradnej kontroly	114
5.4	Iné podania, sťažnosti, žiadosti o poskytnutie informácii	115
6.	Vonkajšie vzťahy.....	116
6.1	Podujatia na národnej úrovni, veľtrhy, výstavy	116
6.2	Medzinárodná spolupráca.....	118
6.3	Slovenské predsedníctvo v Rade EÚ.....	119
7.	Hlavní užívatelia výstupov ÚKSÚP a publikačná činnosť	121
7.1	Hlavní užívatelia výstupov	121
7.2	Publikačná činnosť	121
8.	Prílohy ku Správe o činnosti ÚKSÚP za rok 2015	124
8.1	Oblasť pôdy a výživy rastlín	124
8.2	Oblasť odrodového skúšobníctva	128
8.3	Oblasť osív a sadív	130
8.4	Oblasť vinohradníctva a vinárstva.....	132
8.5	Oblasť ovocinárstva a integrovanej produkcie.....	133
8.6	Oblasť autorizácie prípravkov na ochranu rastlín	137
8.7	Oblasť ochrany rastlín	139
8.8	Oblasť krmív a výživy zvierat	142
8.9	Oblasť životného prostredia a ekologického poľnohospodárstva	148

8.10	Oblasť laboratórných činností	150
9.	Zoznam skratiek.....	152

Identifikácia organizácie

Názov: Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave
Sídlo: Matúškova 21, 833 16 Bratislava
Zriaďovateľ: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
Kontakt: tel.: 02/59 880 200, 54 775 369, fax: 02/59 880 800
e-mail: uksup@uksup.sk, <http://www.uksup.sk>

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave (ďalej len „ÚKSÚP“) je štátnou rozpočtovou organizáciou zriadenou na základe rozhodnutia Ministerstva zemедělství a výživy v Prahe č. j.: II/4-1178/68/23 zo dňa 17.12.1968 v znení rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 2228/2014-250 zo dňa 6. marca 2014 o zriadení rozpočtovej organizácie podľa § 21 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

ÚKSÚP je priamo riadený Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

Členovia manažmentu k 31.12.2015

Generálny riaditeľ	Ing. Bohumil Krajmer
Riaditeľka Odboru ekonomického	Ing. Mária Bíziková
Vedúca Kancelárie generálneho riaditeľa	Ing. Katarína Hanzelyová
Vedúca Oddelenia kontroly a interného auditu	Ing. Miriam Šimšíková
Vedúca osobného úradu	Bc. Jana Hercová
Riaditeľka Odboru pôdy a výživy rastlín	RNDr. Zuzana Braná
Riaditeľka Odboru odrodového skúšobníctva	Ing. Zuzana Hudecová
Riaditeľka Odboru osív a sadív	RNDr. Mária Tatarová
Riaditeľ Odboru vinohradníctva a vinárstva	Ing. Dušan Somorovský
Riaditeľ Odboru ovocinárstva a integrovanej produkcie	Ing. Samuel Michálek
Riaditeľka Odboru registrácie pesticídov	Ing. Michaela Nováčková
Riaditeľ Odboru ochrany rastlín	Ing. Peter Vrabček
Riaditeľ Odboru krmív a výživy zvierat	Ing. Peter Řeháček, PhD.
Riaditeľ Odboru laboratórnych činností	Ing. Eva Frančiaková
Riaditeľka Odboru životného prostredia a ekologického poľnohospodárstva	RNDr. Zuzana Braná (poverená vedením)
Riaditeľ Odboru prevádzkovo-technického	Ing. Norbert Takacs
Riaditeľ Regionálneho pracoviska ÚKSÚP Zvolen	Ing. Ján Šmál
Riaditeľ Regionálneho pracoviska ÚKSÚP Košice	Ing. Peter Kolenič

1. Poslanie, hlavné činnosti, strednodobý výhľad a priority organizácie

1.1 Poslanie a prínos organizácie

Poslaním Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho v Bratislave je prostredníctvom výkonu úradnej kontroly a štátnej odbornej kontroly vstupov do poľnohospodárskej prvovýroby (hnojivá, odrody, osivá a množiteľský materiál, prípravky na ochranu rastlín, krmivá) ako aj v oblasti vinohradníctva, vinárstva, ovocinárstva a ekologickej poľnohospodárskej výroby a výkonom skúšobníctva zabezpečiť zdravé a bezpečné zdroje pre výrobu potravín a krmív a ochranu zdravia ľudí, zvierat, rastlín a životného prostredia.

Vedenie a aktualizácia registrov, vydávanie rozhodnutí, certifikátov, osvedčení, výpisov, posudkov a vypracovávanie odborných stanovísk umožňuje a zároveň podporuje činnosť podnikateľských subjektov v príslušnej oblasti poľnohospodárstva, ktorá je vykonávaná podľa platnej legislatívy.

Všetky činnosti ÚKSÚP sú vykonávané na základe príslušnej národnej a európskej legislatívy, jednotných metodických postupov, na vysokej profesionálnej úrovni, nestranne a objektívne. Na zisťovaných a vyhodnotených údajoch svojej činnosti je ÚKSÚP ekonomicky nezávislý.

Výsledky slúžia hlavne poľnohospodárom, farmárom a podnikateľským subjektom v poľnohospodárskom sektore pre potreby ich ďalšieho zveľaďovania a prispievajú k celkovému zvyšovaniu ekonomickej výkonnosti a konkurencieschopnosti rastlinnej a živočíšnej výroby.

ÚKSÚP vykonávaním odbornej a kontrolnej činnosťou participuje ako externá inštitúcia na úlohách Delegovaných činností pre potreby PPA. Získané údaje slúžia pri kontrole rôznych agroenvironmentálnych opatrení pre naplnenie cieľov Programu rozvoja vidieka na r. 2014 – 2020.

1.2 Hlavné činnosti

ÚKSÚP zabezpečuje nasledovné hlavné činnosti vyplývajúce z európskej a národnej legislatívy /viď legislatívny rámec pri jednotlivých oblastiach odbornej činnosti/ :

a) Úradná kontrola

- prípravkov na ochranu rastlín (ďalej len „POR“)
- geneticky modifikovaných rastlín (ďalej len „GMR“)
- krmív
- systému ekologickej poľnohospodárskej výroby
- vo fytosanitárnom sektore

b) Štátna odborná kontrola

- certifikovaných hnojív, hnojív európskeho spoločenstva (ďalej len „ES“), vzájomne uznaných hnojív, používania a skladovania hnojív a evidencie používania a skladovania hnojív
- používania a skladovania hnojív a evidencie používania a skladovania hnojív v zmysle nitrátovej smernice
- množiteľského materiálu pestovaných rastlín v SR, aj pri dovoze z tretích krajín
- pestovateľov, pestovateľských plôch a výskyt škodlivých činiteľov na pestovateľských plochách GMR
- kvality chemických prípravkov na ochranu rastlín
- v oblasti vinohradníctva a vinárstva
- ovocných sádov a chmeľníc v oblasti integrovanej a ekologickej produkcie
- vo fytošanitárnom sektore

c) Skúšobníctvo

- výkon štátnych odrodových skúšok za účelom registrácie nových odrôd pestovaných rastlín a výkon skúšok na odlišnosť, vyrovnanosť a stálosť (DUS) pre udelenie Šľachtiteľského osvedčenia pre odrody
- skúšanie biologickej účinnosti POR
- výkon vegetačných skúšok množiteľského materiálu pestovaných rastlín
- stacionárne poľné a nádobové pokusy vplyvu hnojenia na úrody pestovaných rastlín

d) Vydávanie rozhodnutí, certifikátov, osvedčení, stanovísk, odborných posudkov v príslušných oblastiach

e) Vedenie a aktualizácia nasledovných registrov:

- certifikovaných a vzájomne uznaných hnojív
- dodávateľov množiteľského materiálu pestovaných rastlín
- pestovateľov geneticky modifikovaných rastlín
- vinohradov
- vinárov, obchodníkov a maloobchodníkov s vinárskymi produktmi
- ovocných sádov a chmeľníc
- autorizovaných POR a POR povolených na paralelný obchod
- autorizovaných pomocných POR a pomocných prípravkov povolených na paralelný obchod
- dovozcov a výrobcov rastlinných komodít, ktoré podliehajú fytošanitarnej kontrole a skúšaniam
- prevádzkovateľov v systéme ekologickej poľnohospodárskej výroby
- oprávnených inšpekčných organizácií pre ekologickú poľnohospodársku výrobu
- krmivárskych podnikov

f) Autorizácia POR, pomocných prípravkov, schvaľovanie účinných látok, safenerov a synergentov

g) Fytošanitárna kontrola

- rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov

- množiteľských porastov vrátane vzorkovania rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov

h) Monitoring škodlivých organizmov vrátane vzorkovania rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov

i) Agrochemické skúšanie pôd (ďalej len „ASP“), stanovenie pôdnej reakcie a obsahu živín a monitorovanie zmeny hladín výskytu kontaminantov poľnohospodárskeho a priemyselného pôvodu v pôdach

j) Výkon príslušného orgánu pre ekologickú poľnohospodársku výrobu

k) Znalecká, posudková, vzdelávacia, prednášková, poradenská, edičná a propagačná činnosť

1.3 Strednodobý výhľad a priority organizácie

Za účelom znižovania nákladov a zefektívnenia činnosti ÚKSÚP bola v roku 2014 prijatá Koncepcia reorganizácie ÚKSÚP- u na roky 2014-2016, ktorej ciele sú nasledovné:

- zjednodušiť a stransparentniť odborné a ekonomické riadenie ÚKSÚP
- reorganizovať činnosť laboratórií ich zlúčením do jedného Odboru laboratórnych činností
- presunúť všetky laboratórne pracoviská z budovy na Hanulovej 9/A, Bratislava do areálu na Matúškovu 21, Bratislava a časť do Hanisky a Zvolena
- ponúknuť uvoľnený prebytočný nehnuteľný majetok, ktorý bol získaný reorganizáciou pracovísk, na predaj, resp. nájom
- zaviesť a vyhlásiť vlastný systém manažérstva kvality ústavu, ktorým sa zabezpečí efektívny výkon inšpekcie a certifikácie
- prehodnotiť akreditácie laboratórnych pracovísk a certifikáciu inšpekčných orgánov ÚKSÚP akreditačným orgánom Slovenskou národnou akreditačnou službou (ďalej len „SNAS“)

Ďalším cieľom koncepcie je zefektívnenie výkonu laboratórnych analýz pre účely úradnej kontroly, štátnej odbornej kontroly, diagnostiky a ostatných skúšobných činností za súčasného zníženia nákladov na laboratórnu činnosť a akreditáciu, zníženie prevádzkových nákladov na budovy, zjednodušenie a stransparentnenie odborného a ekonomického riadenia ústavu, zmenou organizačnej štruktúry a zavedením jedného ekonomického okruhu.

Uvedené priority organizácie sú v súlade s plnením programu ESO, ktorej jednotným cieľom je zefektívniť činnosti.

Hlavné priority na roky 2015 – 2016

- prestavba a príprava priestorov pre laboratórne pracoviská v jednotlivých pavilónoch na Matúškovej 21
- odborná príprava a realizácia „Národného programu prieskumu vybraných škodlivých organizmov na území Slovenskej republiky“, s cieľom včas identifikovať prvé prieniky

škodlivých organizmov (ďalej len „ŠO“), a tým zvýšiť účinnosť nariadených rastlinolekárskeho opatrení

- zabezpečenie ochrany územia SR pred zavlečením organizmov škodlivých pre rastliny rastlinolekárskeho kontrolou na hraničných inšpekčných staniciach (ďalej len „HIS“)
- zabezpečenie komplexného informačného systému pre POR
- navýšenie príjmov do štátneho rozpočtu o 5 – 10% za predpokladu pokrytia reálnych nákladov v roku 2013-2014
- obnovou maloparcelnej poľnohospodárskej techniky skvalitniť a zefektívniť činnosti v skúšobníctve
- obnovenie vozového parku a vzorkovacích sád na výkon úradných kontrol
- aktívna príprava a účasť v predsedníctve SR v EÚ
- stabilizácia a posilnenie špičkových expertov primeraným finančným ohodnotením

1.3.1 Plnenie Koncepce reorganizácie ÚKSÚP

V roku 2015 ÚKSÚP pokračoval v činnostiach v zmysle Koncepce reorganizácie ÚKSÚP- u na roky 2014-2016. Plnením koncepce dôjde k významnej úspore finančných prostriedkov vo všetkých oblastiach činnosti.

V roku 2015 na základe zmluvy o výpožičke dočasne prebytočného majetku štátu medzi ÚKSÚP a Krajskou prokuratúrou boli náklady spojené s užívaním nehnuteľností v pomernej výške skutočných nákladov viazaných k celej nehnuteľnosti uhradené vo výške 41 468,76 €.

V roku 2016 sa na základe rozhodnutia o prebytočnosti nehnuteľného majetku štátu predpokladá celková úspora 100 000- 120 000 € prevádzkových nákladov na pracovisku Hanulova.

Významné činnosti vyplývajúce z Koncepce reorganizácie ÚKSÚP vykonané v roku 2015:

- zmena Pobočiek Zvolen a Košice na Regionálne pracovisko ÚKSÚP Zvolen a Regionálne pracovisko ÚKSÚP Košice
- schválenie nového organizačného poriadku
- zlúčenie všetkých laboratórnych pracovísk do Odboru laboratórnych činností
- zrušenie akreditácie jednotlivých skúšobných laboratórií, akreditácia jedného akreditovaného subjektu – OLC
- vyhlásenie zhody s platnými normami ISO pre nasledujúce inšpekčné orgány:
 - Certifikačný orgán hnojív
 - Inšpekčný orgán OOaS
 - Referát certifikácie správnej experimentálnej praxe (GEP) ORP
 - Oddelenie inšpekcie krmív
- presun činností Odboru laboratórnych činností, Oddelenia karanténnej diagnostiky z budovy na Hanulovej 9/A do novo pripravených priestorov na Matúškovej
- pokračovanie v procese prípravy predaja nehnuteľného majetku v správe ÚKSÚP
- intenzívna technologická a interiérová prestavba vybraných priestorov na Matúškovej 21, Bratislava s cieľom ich prípravy na výkon laboratórnych činností
- ďalšie prípravy na zavedenie a vyhlásenie vlastného systému manažérstva kvality ústavu

1.3.2 Hodnotenie plnenia priorít

Priority na roky 2015-2016 boli vytýčené s cieľom čo najefektívnejšie zabezpečiť výkon činnosti úradnej a štátnej odbornej kontroly vstupov do poľnohospodárskej prvovýroby a skúšobníctva a zároveň stabilizovať špičkových expertov ÚKSÚP vo všetkých oblastiach činnosti.

Hodnotenie jednotlivých priorít

1.3.2.1 Prestavba a príprava priestorov pre laboratórne pracoviská v jednotlivých pavilónoch na Matúškovej 21

V roku 2015 pokračovali technologické a interiérové práce vo všetkých pavilónoch na Matúškovej 21, Bratislava, ktoré pozostávali z príprav projektovej dokumentácie, prestavby kotolní, optickej kabeláže, elektrickej rozvodne, rozšírenia kapacity silnoprúdových a slaboprúdových rozvodov, úprav vzduchotechniky a zdravotníckej.

V pavilóne Z sa vybudovali priestory a laboratóriá pre Oddelenie molekulárnej biológie OLC. V podkroví pavilónu bol vybudovaný centrálny sklad skla a prezliekareň so sociálnym zázemím pre zamestnancov. Na 1. poschodí boli vybudované laboratóriá a kancelárie, na prízemí bol zriadený príjem vzoriek, farbiareň, mikroskopovňa, prípravovne pre laboratóriá mikrobiológie, elektroforézy a analýz DNA.

Sťahovanie Oddelenie molekulárnej biológie OLC začalo v decembri 2015, ukončenie je plánované v druhom štvrtroku 2016.

1.3.2.2 Odborná príprava a realizácia „Národného programu prieskumu vybraných škodlivých organizmov na území Slovenskej republiky

V rámci Národného monitorovacieho programu bolo sledovaných nasledujúcich 26 škodlivých organizmov

Škodlivý organizmus	Počet kontrol	Počet vzoriek
<i>Anoplophora glabripennis</i> a <i>Anoplophora chinensis</i>	580	44
<i>Phytophthora ramorum</i>	301	27
<i>Bursaphelenchus xylophilus</i>	585	479
<i>Gibberella circinata</i>	109	49
<i>Xylella fastidiosa</i>	269	47
<i>Acidovorax citrulli</i>	35	1
<i>Diplocarpon mali</i>	200	3
<i>Heterobasidion irregulare</i>	75	0
<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>aesculi</i>	85	4
<i>Xylosandrus crassiusculus</i>	208	4
<i>Clavibacter michiganensis</i> subsp. <i>sepedonicus</i> , <i>Ralstonia solanacearum</i> a <i>Dickeya solani</i> , z toho <i>Ralstonia solanacearum</i> (vzorky vody)	526 25	353 25 + 6 <i>D. solani</i>
<i>Globodera pallida</i> a <i>Globodera rostochiensis</i> a <i>Sychytrium endobioticum</i> (konzumné zemiaky)	48	123

<i>Erwinia amylovora</i>	752	276
<i>Dickeya solani</i>	501	6
Potato spindle tuber viroid (sadivové zemiaky)	0	0
vírusy zemiakov – Potato virus A, Potato virus M, Potato virus S, Potato virus X, Potato virus Y, Potato leaf roll virus (sadivové zemiaky)	0	330

Výsledkom bolo zistenie spolu 19 pozitívnych výskytov nasledujúcich škodlivých organizmov

Škodlivý organizmus	Počet vydaných rozhodnutí
Baktériová krúžkovitosť zemiaka (<i>Clavibacter michiganensis</i> subsp. <i>sepedonicus</i>)	3
Háďatko zemiakové (<i>Globodera rostochiensis</i>)	1
Spála jadrovín (<i>Erwinia amylovora</i>)	15
Spolu	19

1.3.2.3 Zabezpečenie ochrany územia SR pred zavlečením organizmov škodlivých pre rastliny rastlinolekárskou kontrolou na hraničných inšpekčných staniciach (ďalej len „HIS“)

Hlavným poslaním ÚKSÚP vo fytošnitárnej oblasti je kontrola zdravotného stavu dovážaných rastlín a rastlinných produktov ich kontrolou na hraničných inšpekčných staniciach (ďalej len „HIS“) s cieľom zabrániť zavlečeniu a potenciálnemu rozširovanie karanténnych škodlivých organizmov na území SK a Európskej únii.

Za rok 2015 bolo na HIS Čierna nad Tisou, Maťovce, Vyšné Nemecké a Bratislava-letisko pri dovoze skontrolovaných celkom 31 075 zásielok. Pri dovoze bolo skontrolovaných aj 472 zásielok krmív pôvodom z tretích krajín.

Za rok 2015 bolo pri dovoze na HIS pozastavených celkom 56 zásielok nespĺňajúcich podmienky dovozu do EÚ, v 14 prípadoch bolo rozhodnutím ÚKSÚP nariadené rastlinolekárske opatrenie – likvidácia dreveného obalového materiálu spálením z dôvodu nesplnenia rastlinolekárske podmienok vstupu do EÚ, ktorá bola vykonaná za prítomnosti príslušných oblastných fytoinšpektorov.

V roku 2015 sa nestal prípad priameho nájdenia a diagnostikovania škodlivého organizmu v zásielke rastlín alebo rastlinných produktov.

1.3.2.4 Zabezpečenie komplexného informačného systému pre POR

Projekt je dôležitý pre uplatnenie EÚ legislatívy – nariadenie EP a R č.1107/2009 článok 57 – každý ČS ma povinnosť zabezpečiť základné informácie o autorizovaných, zrušených POR, klasifikáciu a použitie.

Realizácia projektu bude pokračovať v roku 2016.

1.3.2.5 Navýšenie príjmov do štátneho rozpočtu o 5 – 10% za predpokladu pokrytia reálnych nákladov v roku 2013-2014

V roku 2015 splnil ÚKSÚP plán plnenia príjmov do štátneho rozpočtu na 117,78 %, čo znamená prekročenie o 17,78% .

Najpodstatnejšiu časť príjmov tvoria príjmy zo skúšobníctva, autorizácie POR, certifikácie osív a kontroly rastlín a rastlinných produktov pri dovoze z tretích krajín.

1.3.2.6 Obnovou maloparcelnej poľnohospodárskej techniky skvalitniť a zefektívniť činnosti v skúšobníctve

V roku 2015 bol zakúpený VME –traktor Zetor Proxima POWER 120, ktorým sa vytvorili jednak kvalitnejšie podmienky pre obsluhu, z technickej stránky sa znížila spotreba olejov, odbúrali sa finančné náklady na neustálu opravu a skvalitnil sa výkon jednotlivých pracovných operácií zabezpečovaných týmto mechanizmom.

Ďalej bola zakúpená ZLZ- maloparcelková sejačka – SD 50 a na sejbu kukuríc a slnečníc. Vďaka tomu došlo k skvalitneniu a k podstatnému zefektívneniu sejby štátnych odrodových pokusov, nakoľko stará sejačka siala dva riadky na rozdiel od novej, s ktorou sa sejú 4 riadky.

Keďže príjmy zo štátnych odrodových skúšok tvoria najpodstatnejšiu časť príjmu ÚKSÚP je nesmierne dôležité aj v roku 2016 pokračovať v obnove strojového parku na skúšobných staniciach.

1.3.2.7 Obnovenie vozového parku a vzorkovacích sád na výkon úradných kontrol

Obnova vozového parku v roku 2015 zahŕňala spolu 14 vozidiel, ktoré boli prerozdelené na jednotlivé oblastné pracoviská podľa najakútnejšej potreby.

V roku 2016 je potrebné doplniť sady na odber vzoriek pre úradnú kontrolu POR.

1.3.2.8 Aktívna príprava a účasť v predsedníctve SR v EÚ

Experti ÚKSÚP začlenení do príprav na predsedníctvo Slovenskej republiky v Rade EÚ sa v roku 2015 aktívne zúčastňovali na zasadnutiach pracovných skupín Rady EÚ. Absolvovali jazykové kurzy a vzdelávacie aktivity v rámci „Národného programu vzdelávania zamestnancov štátnej správy pre potreby SK PRES“, ktoré boli v gescii MZV a EZ SR a vzdelávacie aktivity v rámci projektu „Systematické prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov ÚKSÚP“, ktoré boli v gescii MPRV SR.

1.3.2.9 Stabilizácia a posilnenie špičkových expertov primeraným finančným ohodnotením

Pre stabilizáciu a posilnenie špičkových expertov sa nastavil model ohodnotenia zvýšením platových tried z hľadiska najnáročnejšej odbornej činnosti, ktorú zamestnanec vykonáva a zvýšením osobného príplatku.

Týmto opatrením sa ÚKSÚP v spolupráci so Základnou organizáciou odborového zväzu snaží zamedziť odchodu špičkových expertov z dôvodu podstatne vyššieho ohodnotenia ich odborných a jazykových znalostí.

2. Odborná činnosť ÚKSÚP

2.1 Oblasť pôdy a výživy rastlín

2.1.1 Legislatívny rámec činnosti

- Zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov
- Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 245/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o certifikácii hnojív a uznávaní výsledkov laboratórnych a vegetačných skúšok hnojív
- Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 338/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o postupe pre odber pôdnych vzoriek, spôsobe a rozsahu vykonávania agrochemického skúšania pôd, zisťovania pôdnych vlastností lesných pozemkov a o vedení evidencie hnojenia pôdy a stavu výživy rastlín na poľnohospodárskej pôde a na lesných pozemkoch
- Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 577/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú typy hnojív, zloženie, balenie a označovanie hnojív, analytické metódy skúšania hnojív, rizikové prvky, ich limitné hodnoty pre jednotlivé skupiny hnojív, prípustné odchýlky a limitné hodnoty pre hospodárske hnojivá
- Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 462/2011 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 199/2008 Z. z.
- Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 199/2008 Z. z., ktorá ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/2003 o hnojivách
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 764/2008, ktorým sa ustanovujú postupy týkajúce sa uplatňovania určitých vnútroštátnych technických pravidiel na výrobky, ktoré sú v súlade s právnymi predpismi uvedené na trh v inom členskom štáte, a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 3052/95/ES
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov určených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie č. 1774/2002
- Nariadenie Komisie č. 142/2011, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych predpisov a odvodených produktov určených na ľudskú spotrebu, a ktorým sa vykonáva smernica Rady č. 97/78, pokiaľ ide o vzorky a predmety vyňaté spod kontroly veterinárnych kontrol na hraniciach podľa danej kontroly
- Nariadenie Komisie č. 223/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/2003 o hnojivách na účely prispôsobenia jeho príloh I a IV technickému pokroku
- Nariadenie Komisie č. 137/2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/2003 o hnojivách na účely prispôsobenia jeho príloh I a IV technickému pokroku
- Nariadenie Komisie č. 1020/2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/2003 o hnojivách na účely prispôsobenia jeho príloh I, II, IV a V technickému pokroku

- Nariadenie Komisie č. 1107/2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/2003 o hnojivách na účely prispôsobenia jeho príloh I a IV technickému pokroku
- Nariadenie Komisie č. 162/2007, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/2003 o hnojivách s cieľom prispôbiť jeho prílohy I a IV technickému pokroku
- Nariadenie Komisie č. 2076/2004, upravujúce po prvýkrát prílohu I nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/2003 o hnojivách

2.1.2 Činnosť

Činnosť ÚKSÚP v rámci pôdy a výživy rastlín je ustanovená zákonom č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov.

Pozostáva zo zabezpečenia

- agrochemického skúšania pôd t.j. terénneho prieskumu pôd, odberu pôdných vzoriek, ich analýzy a expedície analyzovaných výsledkov na poľnohospodárske podniky
- zabezpečovania úloh vyplývajúcich zo štátneho plánu na úseku Plošného prieskumu kontaminácie pôd (PPKP) a monitoringu pôdy v ekologickom hospodárení
- kontrolnej činnosti nad dodržiavaním ustanovení zákona o hnojivách v poľnohospodárskych podnikoch zameraná na skladovanie, používanie a evidenciu hnojív a kontrolu plnenia podmienok nitrátovej smernice v poľnohospodárskej praxi
- certifikácie hnojív, pestovateľských substrátov a pôdných pomocných látok
- kontroly kvality hnojív

Činnosť ÚKSÚP v oblasti pôdy a výživy rastlín zabezpečuje Odbor pôdy a výživy rastlín (ďalej len „OPaVR“).

2.1.2.1 Agrochemické skúšanie pôd

Agrochemické skúšanie pôd je ťažiskovou činnosťou OPaVR. Jeho výsledky sú dôležitým faktorom stanovujúcim vhodnosť pestovania plodín na danom stanovišti, s cieľnou informáciou o potrebe vápnenia a hnojenia monitorovaných pôd, čím sa umožňuje správna regulácia hnojív a tým aj starostlivosť o pôdnu úrodnosť a ochranu životného prostredia.

Konkrétne výsledky poskytované farmárom o ich pozemkoch sa využívajú ako podklad pre reguláciu výživových vstupov do pôdy, plánov hnojenia a pri trhových a nájomných vzťahoch s pôdou. Sumárne štatistické prehľady zase v regionálnej, či celoštátnej agrárnej politike.

Účelne triedenie výsledkov do štatistických súborov – SR, kraje, okresy, výrobné oblasti dávajú obraz o stave prvkov pôdnej úrodnosti, ktoré jasne indikujú náš súčasný potenciál, alebo potrebu ďalších výživových vstupov pre udržanie potravinovej bezpečnosti krajiny.

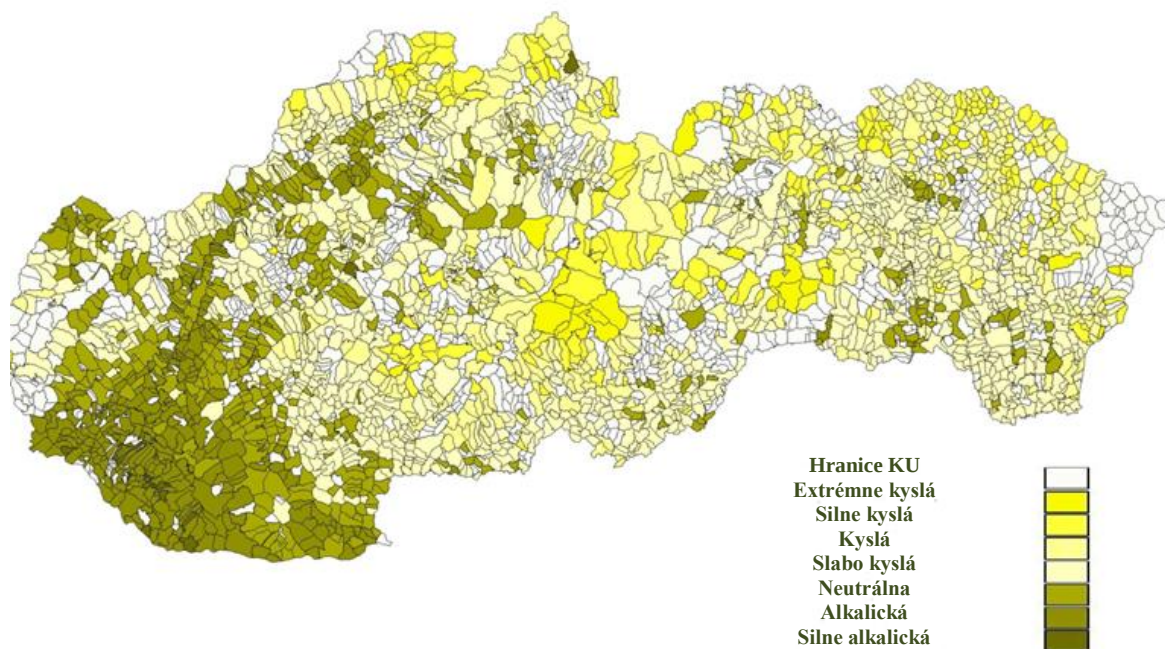
V pôdných vzorkách sa stanovuje pôdna reakcia - hodnota pH a prijateľné formy fosforu a draslíka a mobilné formy horčíka v jednotnom výluhu Mehlich III.

Tento vylúhovací roztok dobre modeluje prístupnosť živín z pôdy pre rastliny. U trvalých kultúr sa zisťuje tiež vápnik v pôde. V roku 2015 bolo analyzovaných 25 745 vzoriek pôd, čo predstavuje preskúšanú výmeru 226 122 ha poľnohospodárskej pôdy. V sledovanom období

prebiehal štvrtý rok XIII. cyklu.

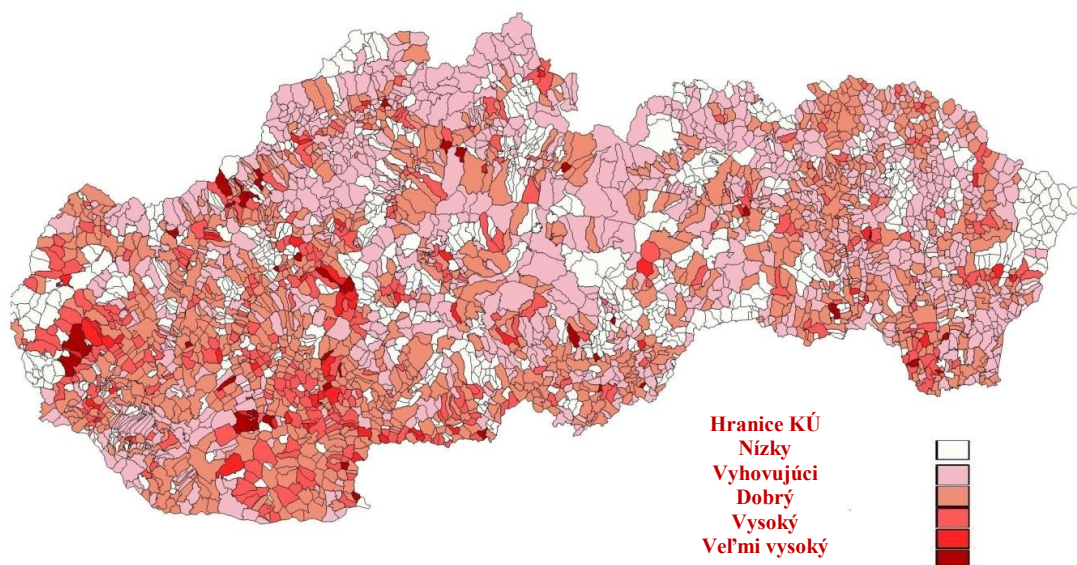
Rozdelenie poľnohospodárskych pôd SR v % podľa pôdnej reakcie

Pôdna reakcia	Roky 2006 - 2011	Roky 2012 - 2014
Kyslá	23,4	26,0
Slabo kyslá	35,2	34,3
Neutrálna	23,4	20,4
Alkalická	18,0	19,3

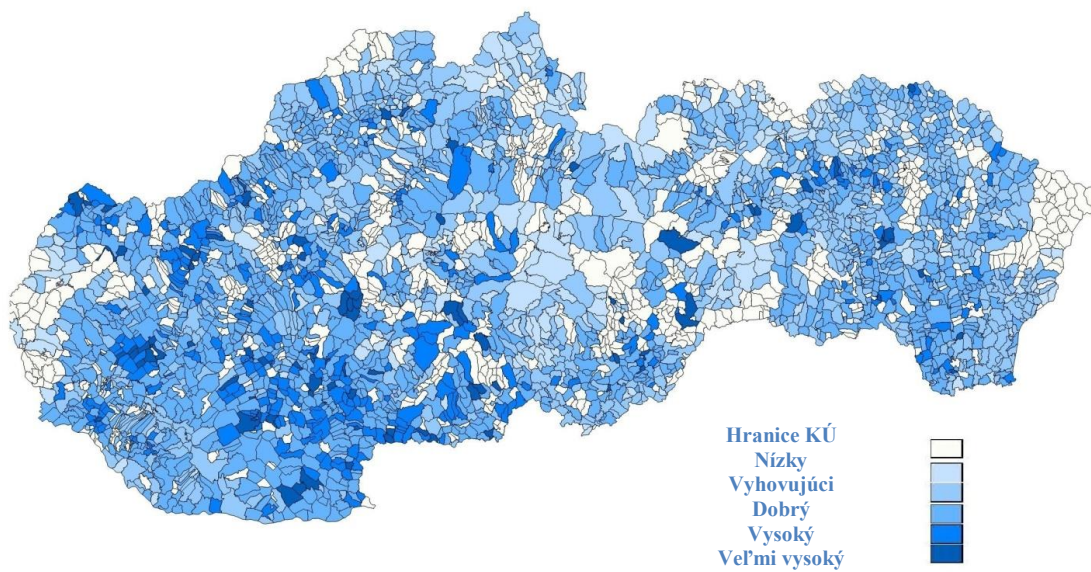

Rozdelenie poľnohospodárskych pôd SR v % podľa obsahu prístupných živín

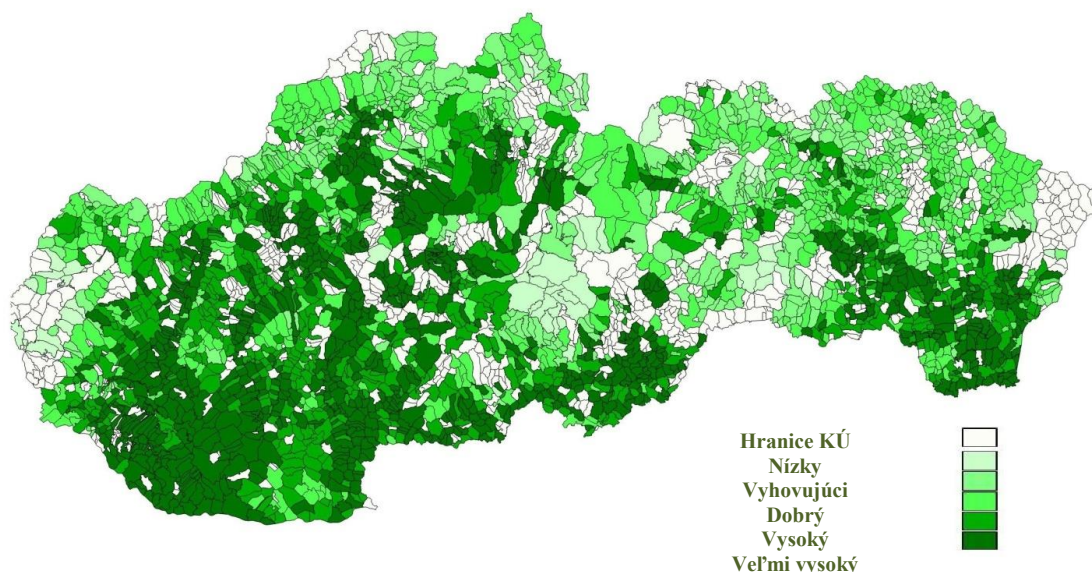
Fosfor	Roky 2006 - 2011	Roky 2012 - 2014
Nízka zásoba	42,2	45,98
Stredná zásoba	33,2	32,37
Dobrá zásoba	24,7	21,65

Draslík	Roky 2006 - 2011	Roky 2012 - 2014
Nízka zásoba	16,4	17,71
Středná zásoba	30,8	30,99
Dobrá zásoba	52,9	51,30

Horčík	Roky 2006 - 2011	Roky 2012 -2014
Nízka zásoba	5,9	4,96
Stredná zásoba	11,4	11,49
Dobrá zásoba	82,8	83,55

Pôdne vzorky z roku 2015 sa ešte analyzujú, preto rok 2015 nie je v správe zahrnutý.

2.1.2.2 Štatistické vyhodnocovanie spotreby hnojív

Z dotazníkov spotreby hnojív, ktoré sú farmári povinní zaslať každoročne do 15. februára sa štatisticky vyhodnocuje spotreba hnojív za predošlý hospodársky rok. Zároveň to predstavuje administratívnu kontrolu hnojív, ich používanie a skladovanie, nakoľko farmári podávajú tiež hlásenie o skladovacích kapacitách hospodárskych hnojív.

V roku 2014 sa do prieskumu spotreby hnojív zapojilo 2 525 poľnohospodárskych subjektov. Údajom pre koľko subjektov, pre ktorých platí zákonná povinnosť poskytnúť spotrebu hnojív my nedisponujeme. V prieskume zapojené subjekty v roku 2014 obhospodarovali v sumáre 1 598 377 ha poľnohospodárskej pôdy, z ktorej bolo 1 174 796 ha ornej. V porovnaní s celkovou poľnohospodársky využívanou výmerou podľa ŠÚ SR (1 921 157 ha), táto nami sledovaná výmera pôdy predstavovala 83,2%.

Porovnanie spotreby priemyselných hnojív v SR v čistých živinách za roky 2012, 2013 a 2014

rok 2012

Hnojivá	Celková spotreba v t	Spotreba na 1 ha poľnohospodárskej pôdy v kg čistých živín
---------	----------------------	--

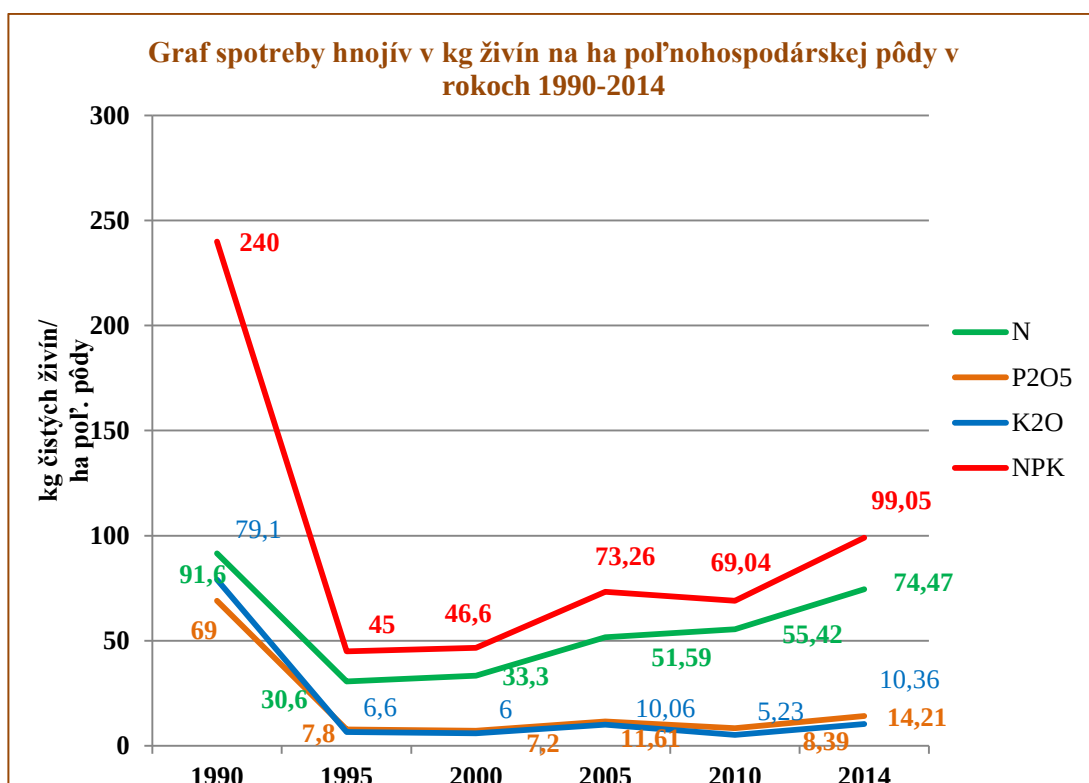
Dusíkaté	101 004,3	64,95
Fosforečné	19 167,2	12,33
Draselné	13 297,4	8,55
Priemyselné hnojivá spolu	133 468,9	85,83

Rok 2013

Hnojivá	Celková spotreba v t	Spotreba na 1 ha poľnohospodárskej pôdy v kg čistých živín
Dusíkaté	140 665,15	72,94
Fosforečné	25 412,05	13,18
Draselné	18 285,01	9,48
Priemyselné hnojivá spolu	184 362,20	95,60

Rok 2014

Hnojivá	Celková spotreba v t	Spotreba na 1 ha poľnohospodárskej pôdy v kg čistých živín
Dusíkaté	143 621,89	74,47
Fosforečné	27 407,32	14,21
Draselné	19 987,21	10,36
Priemyselné hnojivá spolu	191 016,53	99,05

Graf spotreby hnojív ukazuje znižovanie spotreby hlavne fosforečných a draselných hnojív.

Spotreba hnojív za rok 2015 sa ešte analyzuje, preto rok 2015 nie je v správe zahrnutý.

2.1.2.3 Štátna odborná kontrola kontroly pôdy

ÚKSÚP vykonal 72 fyzických kontrol poľnohospodárskej pôdy u poľnohospodárskych subjektov zmysle príslušnej legislatívy, hlavne na základe sťažností, petícií, podaní, ale tiež podľa plánu kontrol.

Zameralo sa na kontrolu správnosti odberov a evidencie pôdných vzoriek pre agrochemické skúšanie a monitoring pôdy, kontrolu skladovania a používania hnojív, kontrolu evidencie o používaní hnojív ako aj na kontrolu zákonných postupov pri aplikácii čistiarenských kalov, dnových sedimentov a zhodnotiteľných odpadov.

2.1.2.4 Certifikácia hnojív, pestovateľských substrátov a pôdných pomocných látok pred ich uvedením do obehu v SR

Certifikácia hnojív, pestovateľských substrátov a pôdných pomocných látok je vykonávaná na základe žiadosti výrobcov alebo dovozcov predmetných výrobkov.

Certifikačné konanie pozostáva z posúdenia technickej dokumentácie, označovania, balenia výrobku a kompletnej analýzy reprezentatívnej vzorky výrobku v skúšobnom laboratóriu akreditovanom SNAS podľa STN EN ISO/IEC 17 025. Z výsledkov zistení je vypracovaný záverečný protokol, v ktorom sa skonštatuje, či výrobok vyhovel alebo nevyhovel podmienkam certifikácie. V prípade kladného výsledku je vydané rozhodnutie o certifikácii, ktoré žiadateľ a oprávňuje uviesť výrobok do obehu v Slovenskej republike. Rozhodnutie o certifikácii sa vydáva na dobu 5 rokov.

V oblasti certifikácie hnojív pracovisko uzavrelo certifikačné konanie vydaním 93 certifikátov.

Prehľad vydaných certifikátov za rok 2015:

Druh hnojiva	Počet vydaných certifikátov
Priemyselné hnojivá	32
Organické hnojivá	10
Organicko-minerálne hnojivá	14
Pestovateľské substráty	8
Pôdne pomocné látky	26
Vápenaté a horečnato- vápenaté hnojivá	3

2.1.2.5 Štátna kontrola hnojív

V období platnosti certifikátu hnojiva inšpekčné oddelenie pracoviska náhodne odoberá kontrolné vzorky hnojív a zisťuje dodržiavanie požiadaviek uložených v certifikačnom konaní. V prípade nedostatkov navrhne nápravné opatrenia. Kontrola sa vykonáva nielen u certifikovaných hnojív, ale tiež hnojív ES a vzájomne uznaných hnojív. V štátnej odbornej

kontrole bolo v roku 2015 odobraných 138 kontrolných vzoriek hnojív, z toho 42 vzoriek bolo s označením „Hnojivo ES“ a 37 vzoriek bolo vzájomne uznaných hnojív. Nedostatky sa zistili v 7 prípadoch a boli riešené upozornením.

2.1.2.6 Pokusnícka činnosť

Pokusnícka činnosť zahŕňala stacionárny poľný pokus „Vplyv intenzity hnojenia základnými živinami na úrody plodín“. Bol realizovaný na 5 skúšobných staniciach ústavu /SS Báhoň, SS Vígľaš, SS Bodorová, SS Haniska, SS Jakubovany/ v roku 2015 s plodinou zemiaky.

Ich úlohou je trvale sledovať zmeny vo vývoji agrochemických parametrov pre potvrdenie kritérií hodnotiacich živinový režim a pH.

Súčasťou pokusníckej činnosti sú aj nádobové pokusy. Nádobový pokus „Preskúšanie účinnosti vplyvu hnojenia netypizovanými hnojivami na úrodnosť pôdy a odrôd použitých plodín“ bol realizovaný vo vegetačnej hale pracoviska ÚKSÚP Zvolen.

Skúšala sa pôda z 3 skúšobných staníc /SS Želiezovce, SS Dolné Plachtince, SS Spišské Vlachy/ s pokusnou plodinou pšenica tvrdá f. jarná ako štandard, odroda IS DURAPEX a nová používaná odroda PABLO. Skúšané hnojivá boli ENSIN 26% N, močovina 46% N, dusíkaté vápno- Perlka 19% N.

Okrem stacionárnych poľných pokusov bol uskutočnený aj poľný pokus pre firmu VermiVital, s.r.o., Záhorce, jeho úlohou bolo preskúšanie biologickej účinnosti organicko- minerálnych hnojív firmy VermiVital s pšenicom letnou, f. ozimná, odroda ILONA na SS Vígľaš.

2.1.2.7 Sekundárne zdroje živín a ostatné činnosti

V zmysle zákona o hnojivách ÚKSÚP vydáva povolenia na používanie sekundárnych zdrojov živín na základe žiadostí producentov, ktoré sú doložené výsledkami analýz sekundárnych zdrojov živín najmä na základné živiny a rizikové prvky, ale tiež mikrobiologické analýzy na neprítomnosť salmonely a povolený obsah enterococcaceae /E. coli/ a výrobnej dokumentácie.

V roku 2015 bolo vydaných 64 povolení na používanie sekundárnych zdrojov živín, hlavne digestátov z bioplynových staníc.

Okrem ASP, kontroly a certifikácie pracovisko vypracováva a posudzuje legislatívne predpisy, technické normy súvisiace s činnosťou pracoviska. Vypracováva dokumenty pre Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoj vidieka Slovenskej republiky a iné subjekty štátnej správy Slovenskej republiky. V roku 2015 participovalo na tvorbe legislatívneho predpisu návrhu novely zákona o hnojivách a vyhlášok k zákonu.

2.1.2.8 Úlohy vyplývajúce zo štátneho plánu na úseku Plošného prieskumu kontaminácie pôd (PPKP) a monitoringu pôdy v ekologickom hospodárení

Vzorky pôdy pre uvedenú činnosť sú spracovávané v Testovacím pracovisku životného prostredia, ktoré malo pozastavenú činnosť od mája do novembra 2015 z dôvodu sťahovania sa na nové pracovisko.

Vzorky pôdy za roky 2014 a 2015 budú analyzované v roku 2016 a výsledky za uvedené roky

budú uvedené v Správe o činnosti za rok 2016.

Číselné vyhodnotenie činnosti pracoviska:

NÁZOV ÚLOHY	Ukazovateľ	Počet
Certifikácia hnojív podľa zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov		
Podané žiadosti na certifikáciu	Počet	94
Vypracované podmienky pre certifikáciu	Počet	88
Vypracované záverečné protokoly	Počet	91
Vydané rozhodnutia o certifikácii	Počet	93
Prijaté vzorky na vstupné analýzy	Počet	53
Štátna odborná kontrola hnojív		
Odber vzoriek v rámci štátnej odbornej kontroly v distribučnej sieti a u výrobcov	Počet	138
Kontrola dodržania podmienok certifikácie	Počet	60
Iné úlohy		
Vypracovanie osvedčení a stanovísk	počet	15
Poradenská činnosť pre výrobcov a dovozcov hnojív	dni	200
Kontrola skladovania, aplikácie a evidencie o používaní hnojív	počet	72
Agrochemické skúšanie pôd – ASP		
- preskúšaná výmera	ha	226 122
- odber a spracovanie pôdných vzoriek	vzorky	25 745
- príprava vzoriek pre OŽP a EP	podniky	45
- príprava vzoriek na PPKP	podniky	12
Poľné pokusy		
Stacionár – zemiaky	pokus/var.	5/60
Firemný pokus	lokalita	1
- nádobové pokusy – kontrola účinnosti netypizovaných hnojív	nádoby	1/12

2.1.3 Ciele a prehľad ich plnenia

Hlavným cieľom odboru pôdy a výživy rastlín je kontrola dodržiavania ustanovení zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacích predpisov ako aj Vyhlášky MPRV SR č. 462/2011 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa Vyhláška MP SR č. 199/2008 Z. z., ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach.

Cieľ je zabezpečovanie výkonu ASP, ktorým sa pravidelne zisťujú vybrané agrochemické parametre pôdy súvisiace s pôdnou úrodnosťou, ktoré slúžia pre následné racionálne hnojenie a optimálnu výživu rastlín. Spolu so štatistickým vyhodnocovaním spotreby hnojív, ktoré je ďalšou úlohou odboru, je ASP nevyhnutným podkladom pre tvorbu štátnej poľnohospodárskej politiky.

Certifikácia hnojív, pestovateľských substrátov a pôdnych pomocných látok a ich následná kontrola, ako aj kontrola hnojív ES a vzájomne uznaných hnojív je tiež dôležitým cieľom odboru pôdy a výživy rastlín.

Prílohy:

Príloha č. 1

2.2 Oblasť odrodového skúšobníctva

2.2.1 Legislatívny rámec činnosti

- Zákon č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení zákona č. 467/2008 Z. z.
- Vyhláška č. 365/2007 MP SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vykonávaní odrodových skúšok pestovaných rastlín
- Nariadenie vlády SR č. 50/2007 Z. z. o registrácii odrôd pestovaných rastlín v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 202/2009 Z. z. o právnej ochrane rastlín
- Nariadenie Rady (ES) č. 2100/94 o právach spoločenstva k odrodám rastlín
- Nariadenie Komisie (ES) č. 637/2009 z 22. júla 2009, ktorým sa ustanovujú vykonávacie pravidlá týkajúce sa vhodnosti názvov odrôd poľnohospodárskych druhov rastlín a zeleniny (Ú. v. EÚ L191/10, 23.7.2009)
- Rozhodnutie Komisie č. 2004/842/ES

2.2.2 Činnosť

Činnosť ÚKSÚP v rámci registrácie nových odrôd a vypracovanie podkladov pre udelenie právnej ochrany odrodám zabezpečuje Odbor odrodového skúšobníctva (ďalej len „OOS“) a pozostáva z vykonávania štátnych odrodových skúšok (ďalej len „ŠOS“) za účelom registrácie nových odrôd a predĺženia registrácie už registrovaným odrodám a udelenia práv k odrode.

ŠOS zahŕňajú:

- skúšky odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti (ďalej len „DUS skúšky“), ktorých výsledkom je vypracovanie morfológického popisu odrody buď na účely registrácie novej odrody alebo na účely udelenia šľachtiteľského osvedčenia odrodám prihláseným k právnej ochrane odrôd na území Slovenskej republiky ale aj pre udelenie európskej právnej ochrany prostredníctvom CPVO (Európsky úrad pre právnu ochranu)
- skúšky hospodárskej hodnoty (ďalej len „VCU skúšky“) odrôd, výsledkom ktorých je prehľad hlavných hospodárskych ukazovateľov a to úroda, zdravotný stav, reakcia na abiotické faktory, určené kvalitatívne parametre charakteristické pre daný rastlinný druh.

Ďalšou činnosťou je spracovávanie výsledkov skúšok registrovaných odrôd v prípade, že sa aktuálne vykonávajú. Výsledky skúšok s registrovanými odrodami sa následne zverejňujú pre potreby poľnohospodárskej praxe.

Výsledkom odbornej činnosti výkonu odrodových skúšok je vydávanie rozhodnutí. ÚKSÚP vydáva nasledujúce typy rozhodnutí: rozhodnutia o registrácii, zrušení registrácie, zamietnutí registrácie, predĺžení doby registrácie odrody, rozhodnutia o zastavení konania o registrácii alebo o predĺžení odrodových skúšok, rozhodnutie o zápise ďalšieho udržiavateľa, o vyškrtnutí udržiavateľa, rozhodnutie o zastavení konania vo veci registrácie odrody.

Povinnosťou národnej autority zodpovednej za registráciu odrôd, vyplývajúcou z európskej legislatívy, je zverejňovanie informácií o každom konaní vo veci registrácie odrody. Túto

povinnosť odbor zabezpečuje prostredníctvom vydávania Spravodajcu odrodového skúšobníctva, ktorý sa vydáva 4 krát do roka a elektronicky sa zasiela zodpovedným orgánom vo všetkých členských štátoch. Spravodajca je k dispozícii aj na webovej stránke ústavu.

Každá novoregistrovaná odroda sa po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o registrácii zapisuje do Štátnej odrodovej knihy. OOS každoročne zostavuje aktuálny výpis zo Štátnej odrodovej knihy v podobe Listiny registrovaných odrôd, ktorú vydáva MPRV SR vo svojom Vestníku.

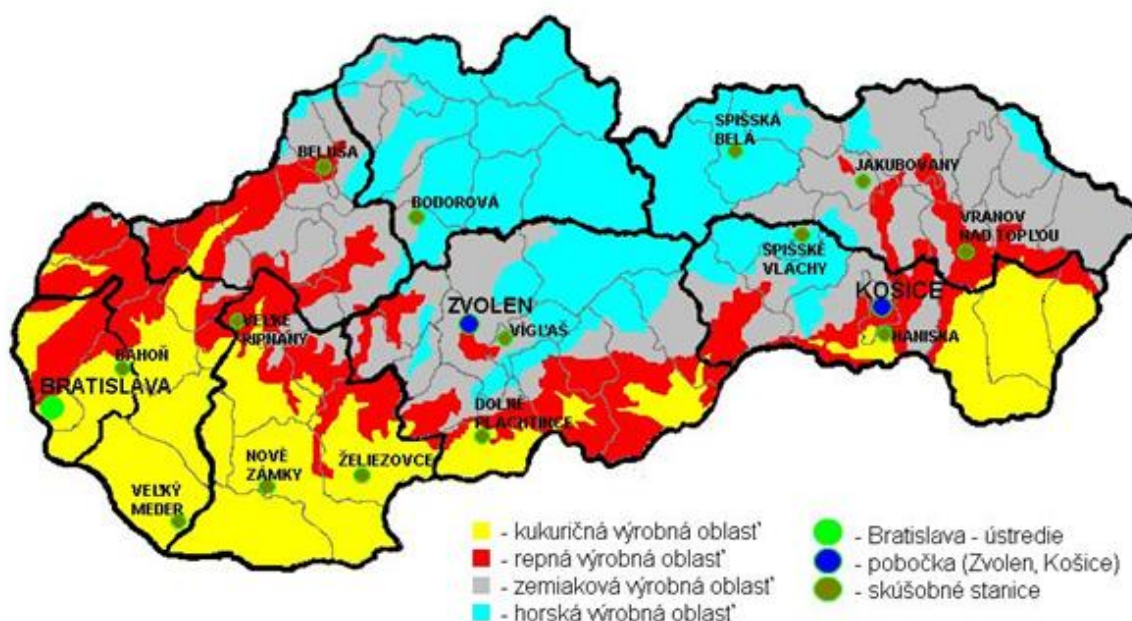
Listina registrovaných odrôd (ďalej len „LRO“) slúži poľnohospodárskej praxi pre aktuálny možný výber odrôd na pestovanie. Informácie o ponuke odrôd pre pestovanie je možné okrem LRO nájsť na našej webovej stránke aj v časti Spoločný katalóg odrôd. Tento je rozdelený pre poľné plodiny a pre zeleniny a nachádzajú sa v ňom všetky odrody registrované v EÚ, ktorých množiteľský materiál je možné uvádzať na trh v ktorejkoľvek krajine únie vrátane Slovenska.

V rámci svojej činnosti odbor prostredníctvom plodínových špecialistov a ostatných odborných zamestnancov zabezpečuje odbornú spoluprácu a súčinnosť s medzinárodnými organizáciami pôsobiacimi v oblasti odrodového skúšobníctva, so Slovenskou šľachtiteľskou a semenárskou asociáciou, Úniou na ochranu práv nových odrôd (ďalej len „UPOV“) a Európskym úradom pre právnu ochranu (CPVO).

2.2.2.1 Registrácia odrôd

Hlavnou úlohou OOS je výkon ŠOS na účely registrácie odrôd a predĺženia registrácie odrodám, ktoré sa zakladajú na jednotlivých skúšobných lokalitách – 14 skúšobných staniciach lokalizovaných po celom území SR a pokrývajúcich požiadavky na zakladanie pokusov vo všetkých výrobných oblastiach – kukuričná, repná, zemiaková a horská.

Rozmiestnenie skúšobných staníc v Slovenskej republike

Na základe plánu skúšobnej činnosti sa každoročne zakladajú pokusy s rôznymi rastlinnými druhmi v rôznorodých sortimentoch podľa účelu a spôsobu použitia, resp. pestovania jednotlivých odrôd, ktoré žiadatelia prihlásia do skúšok.

Táto činnosť sa vykonáva na 14-tich skúšobných staniciach. Na jeseň 2014 a jar 2015 bolo založených 593 pokusov na výmere 82,3 ha a spolu so sadmi a vinohradmi to bolo cca 102 ha. Z uvedeného počtu bolo odrodových pokusov VCU a DUS 382, 61 pokusov s odrodovými kolekciami a 83 pokusov vykonávaných pre ostatné odbory ÚKSÚP (čo predstavuje 14 % z celkového počtu pokusov založených na skúšobných staniciach).

V roku 2015 bolo prijatých 438 nových žiadostí do odrodových skúšok za účelom registrácie nových odrôd - NLI, čo je o niečo menej ako v predchádzajúcom roku.

Najväčší podiel, ako každý rok, tvoria kukurice – 239 nových žiadostí. Záujem zo strany žiadateľov je o výkon skúšok u tejto plodiny väčší, ale nad rámec momentálne prijatých žiadostí už nemôžeme ísť. Počet odrôd zaradených v odrodových skúškach už nie je možné zvyšovať z dôvodov kapacitných, personálnych a finančných. Ďalšou početnou skupinou je repka 68 žiadostí a obilniny 59 žiadostí.

Na predĺženie registrácie bolo prijatých 12 žiadostí, do firemných skúšok 62 žiadostí, v rámci bilaterálnej spolupráce pre spolupracujúce európske skúšobné úrady bolo prijatých do DUS skúšok 23 žiadostí. Samostatne založené DUS skúšky boli na základe 37 žiadostí.

Tabuľka uvádza počet žiadostí NLI, u ktorých boli v daných rokoch aktívne skúšané odrody v prvom, druhom a treťom roku skúšok.

Plodina	2011	2012	2013	2014	2015
jačmeň	46	48	50	47	41
kukurica	339	357	325	388	368
ovos	21	7	6	7	8
pšenica	39	71	82	82	73
raž	2	1	1	0	0
repa	38	33	39	42	40
repka	96	109	113	117	101
slnečnica	98	99	110	126	77
trávy	14	34	30	29	26
tritikale	3	1	1	2	1
zeleniny	10	18	10	14	10
zemiaky	1	1	1	2	1
iné	-	-	-	-	11
spolu	707	779	768	856	757

Po ukončení procesu skúšania, ktoré trvá u DUS skúšok 2 roky a u VCU skúšok dva až tri roky, sa pripravia podklady pre rozhodnutie, či daná odroda spĺňa alebo nespĺňa kritériá na registráciu. Na základe uvedených podkladov odbor vydá príslušné rozhodnutie.

V roku 2015 bolo vydaných 161 rozhodnutí o registrácii odrôd, 14 rozhodnutí o zamietnutí registrácie odrodám, 12 rozhodnutí o predĺžení registrácie odrodám, 85 rozhodnutí o zrušení registrácie odrodám, 6 rozhodnutí o prerušení konania a 320 rozhodnutí o zastavení konania na žiadosť žiadateľa. Spolu v roku 2015 OOS rozhodol v 598 prípadoch.

Pre zabezpečenie prípravy a vyhodnotenia celého procesu skúšok (administratívna aj technická časť) sa využíva softvér s názvom Centrálny register odrôd (ďalej len „CRO“). CRO je hlavnou databázou odboru a zároveň platformou pre všetky činnosti: evidencia všetkých typov žiadostí, evidencia všetkých subjektov, ktoré sú žiadateľmi v procese registrácie, vytváranie pokusov u jednotlivých rastlinných druhov pre príslušné skúšobné stanice, rozdelenie odrôd zaradených do skúšania do jednotlivých sortimentov, zápis hodnotených znakov na všetkých skúšobných staniach a následné centrálné spracovanie a vyhodnotenie výsledkov, výstupy pre EU, spoločný katalóg, LRO, tlač rozhodnutí, výsledkov DUS skúšok, evidencia všetkých prebiehajúcich správnych konaní.

V rámci medzinárodných aktivít v oblasti VCU skúšania sa v roku 2015 opäť konalo medzinárodné stretnutie krajín C4 ohľadom cezhraničnej spolupráce pre repku ozimnú, do ktorého sú okrem Slovenska zapojené aj Česká republika, Maďarsko a Rakúsko. Stretnutie sa uskutočnilo na maďarskom úrade zodpovednom za registráciu odrôd v Tordasi. Stretnutie krajín C4 bolo zamerané na výmenu údajov týkajúcich sa spracovania výsledkov s repkou ozimnou, medzinárodného pokusu na prezimovanie a zosúladenie metód hodnotenia znakov hospodárskej hodnoty pri repke.

Na základe spolupráce medzi skúšobnými úradmi v EÚ sa každoročne uskutočňujú pracovné stretnutia, pri ktorých dochádza k výmene skúseností v tej ktorej oblasti. V roku 2015 sa na OOS uskutočnili v rámci výkonu skúšok DUS 2 odborno-vzdelávacie návštevy, pri ktorých špecialisti v oblasti skúšania DUS ale aj VCU informovali svojich kolegov zo skúšobných úradov v Poľsku (COBORU) a vo Francúzsku (GEVES) o metodických postupoch a systéme výkonu daných skúšok na Slovensku.

V rámci spolupráce vo VCU skúšaní sme sa zúčastnili na v poradí 9. medzinárodnom stretnutí európskych skúšobných úradov v Poľsku, kde sa prezentovali postupy pri výkone skúšok s registrovanými odrodami a spôsoby hodnotenia a výkon daných skúšok.

2.2.2.2 Právna ochrana odrôd, akreditácia CPVO

Okrem výkonu DUS skúšok na účely registrácie OOS vykonáva DUS skúšky aj na účely udelenia právnej ochrany novým odrodám na území SR aj na účely udelenia európskej právnej ochrany. Ide o odborný prieskum odrody, ktorého výsledkom je vypracovanie Záverečnej správy o odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti odrody a vytvorenie morfológického popisu odrody. Tieto dokumenty sú podkladom pre MPRV SR na vydanie Šľachtiteľského osvedčenia, ktorým sa potvrdzuje vyšľachtenie danej odrody a udeľuje sa jej právna ochrana a sú podkladom pre CPVO na udelenie právnej ochrany danej odrody na území európskeho spoločenstva.

V roku 2015 bolo prijatých 13 žiadostí o vypracovanie Záverečnej správy o výsledku DUS skúšok na účely udelenia právnej ochrany v SR.

V roku 2011 bol OOS akreditovaný organizáciou CPVO pre výkon skúšok DUS pre 24 rastlinných druhov. Konkrétna činnosť sa týkala výkonu DUS skúšok na siedmich skúšobných

staniciach a to Veľké Ripňany, Želiezovce, Veľký Meder, Nové Zámky, Beluša, Spišské Vlachy a Spišská Belá. V roku 2014 prebehla reakreditácia a OOS opäť získal poverenie na výkon príslušných DUS skúšok. Uvedené skúšky vykonávame podľa platných metodík UPOV a klasifikátorov CPVO, ktoré sú záväzné pre všetky štáty EÚ.

OOS vykonáva DUS skúšky aj na účely udelenia európskej právnej ochrany u vybraných rastlinných druhov pre organizáciu CPVO alebo CPVO preberá od ÚKSÚP výsledky týchto skúšok. Zo strany CPVO je po úspešne zvládnutom procese akreditácie a reakreditácie narastajúci záujem o preberanie výsledkov ale aj o samostatné skúšanie, hlavne u kukurice, slnečnice, tráv a d'atelinovín.

V roku 2015 boli zo CPVO prijaté 3 žiadosti na skúšanie. Na základe vyžiadania CPVO prebralo od nás výsledky 81 popisov DUS skúšok, pričom ide o druhy ako kukurica, slnečnica a d'atelinoviny. V tomto prípade sa za administratívny úkon, kde sa CPVO poskytnú výsledky DUS skúšok vypracované na účely registrácie daných odrôd, fakturuje za každú jednu odrodu suma 240 euro.

Na základe žiadostí sme skúšobným inštitúciám v EÚ zaslali v roku 2015 výsledky DUS skúšok a popisy odrôd, resp. ich komponentov v počte 83, čo je nárast oproti roku 2014 o 36 žiadostí.

Z dôvodu spomínanej akreditácie a v súlade s Príručkou kvality a požiadavkami CPVO na akreditované subjekty každoročne vykonávame interné audity na skúšobných staniciach (8), monitoringy výkonu práce DUS referentov manažmentom DUS skúšok (5) a svedecké posúdenia DUS referentov plodinovými špecialistami (5). Naši experti sú každoročne vyškolení v oblasti nových postupov, metodík a informácií týkajúcich sa systému DUS skúšania na európskej úrovni.

V rámci akreditovanej činnosti je nevyhnutné každoročne objednávať a dopĺňať referenčné kolekcie odrôd plodín, pre ktoré vykonávame DUS skúšanie. Odrody zaradené v kolekciách referenčných odrôd slúžia na posúdenie odlišnosti morfológického popisu skúšaných odrôd od existujúcich registrovaných odrôd. Tento postup vychádza z jednotnej legislatívy EÚ a je podmienkou registrácie aj udelenia právnej ochrany. Všetky členské štáty vrátane Slovenska musia každoročne dopĺňať odrody zaradené a popísané v referenčnej kolekcií. V roku 2015 sme objednali 1 160 odrôd u 43 rastlinných druhov. Najväčší počet objednaných odrôd bol u kukurice, tráv a zemiakov.

V rámci členstva v organizácii CPVO sa zapájame každoročne do medzinárodných projektov a kruhových testov. V roku 2015 sa odbor odrodového skúšobníctva podieľal na 3 európskych projektoch v oblasti DUS skúšania – vytvorenie spoločnej databázy referenčných odrôd pri kukurici, harmonizácia postupov v DUS skúšaní zemiakov a spolupráci pri DUS skúšaní cukrovej kukurice pre holandskú skúšobnú autoritu Naktuinbouw.

Naši experti zastupujú v rámci štruktúry CPVO nasledujúce odborné pozície:

- zástupca SR v pracovnej skupine pre poľné druhy
- zástupca SR v pracovných skupinách pre ovocné druhy a zeleniny
- európski auditori v oblasti DUS skúšania
- zástupca SR v CPVO, člen Správnej rady CPVO

Každoročne sa zúčastňujú na zasadaniach Pracovných skupín Európskej Komisie pre právnu ochranu nových odrôd rastlín, zasadaniach Správnej Rady CPVO, zasadaniach výborov a Rady UPOV, pracovných skupinách UPOV a CPVO. Účasť na týchto pracovných zasadaniach je podmienkou akreditácie.

2.2.2.3 Rozhodnutie Komisie 2004/842

ÚKSÚP udeľuje v zmysle Rozhodnutia 2004/842 oprávnenia na umiestnenie na trh na ešte neregistrované odrody, ktoré sú prihlásené do odrodových skúšok za účelom registrácie.

V roku 2015 bolo prijatých celkom 97 žiadostí o udelenie oprávnenia na umiestnenie na trh ešte neregistrovanej odrody, čo bolo o 44 menej v porovnaní s rokom 2014. Z toho bolo 63 žiadostí pre kukuricu siatu, 10 pre repku olejku ozimnú, 23 žiadostí pre slnečnicu ročnú a 1 žiadosť pre kukuricu pukancovú. Na všetky žiadosti boli udelené oprávnenia.

2.2.2.4 Prezentačná činnosť

Na základe výsledkov odbornej činnosti OOS odporúča a poskytuje poradné informácie k odrodovej skladbe plodín pre poľnohospodársku prax a organizuje Dni otvorených dverí (DOD) na jednotlivých skúšobných staniciach.

V roku 2015 sa uskutočnilo 12 DOD s celkovým počtom účastníkov 1 127. Plodinoví špecialisti zodpovední za jednotlivé rastlinné druhy pravidelne publikujú v poľnohospodárskych periodikách, ako je Naše pole, Roľnícke noviny, Záhradkár a pod. V roku 2015 bolo publikovaných 15 odborných článkov. Na internetovej stránke zverejňujeme popisy odrôd registrovaných za posledných 5 rokov, výsledky skúšok s registrovanými odrodami, raz za štvrt' roka Spravodajcu odrodového skúšobníctva, Listinu registrovaných odrôd platnú pre daný hospodársky rok.

2.2.3 Ciele a prehľad ich plnenia

Hlavným cieľom ÚKSÚP, OOS je zabezpečiť úlohy vyplývajúce zo zákona č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení zákona č. 467/2008 Z. z. a z Nariadenie vlády SR č. 50/2007 Z. z. o registrácii odrôd pestovaných rastlín v znení neskorších predpisov. Pre tieto činnosti je OOS jediným kompetentným orgánom na ich výkon v SR.

Cieľ je zabezpečovanie výkonu ŠOS na účely registrácie nových odrôd pre poľnohospodársku prax v SR, ale aj pre celý trh EÚ, nakoľko množiteľský materiál všetkých odrôd registrovaných na ÚKSÚP a zapísaných v Listine registrovaných odrôd je možné uvádzať na trh v celej EÚ. Naša činnosť je zárukou pre poskytnutie kvalitných nových odrôd pre pestovateľov, ktoré sú overené v nezávislých odrodových skúškach na základe platných metodík a postupov.

Ďalšou veľmi dôležitou úlohou je poskytnúť subjektom na Slovensku ale aj v EÚ možnosť uplatnenia práv k novým vyšľachteným odrodám na základe výstupov, ktoré poskytujeme formou Záverečnej správy DUS skúšok a morfológického popisu odrody pre MPRV SR a pre CPVO.

Príjmy zo skúšobnej činnosti z hľadiska registrácie odrôd v roku 2015 tvorili čiastku 1 466 989 €. Nárast v porovnaní s rokom 2014 bol o 440 529 euro. Túto sumu možno bližšie špecifikovať do 3 hlavných činností, ktoré sú uvedené nižšie.

Z uvedenej sumy tvorili príjmy za

• odrodové skúšky na účely registrácie	1 357 500 €
• skúšanie pre CPVO a prebratie výsledkov DUS skúšok (CPVO, skúšobné úrady EÚ)	108 130 €
• výkon skúšok na účely udelenia právnej ochrany v SR	1 359 €

Prílohy:

Príloha č.2

2.3 Oblasť osív, sadív a množiteľského materiálu

2.3.1 Legislatívny rámec činnosti

- Zákon č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení zákona č. 467/2008 Z. z.
- Zákon č. 184/2006 Z. z. o pestovaní geneticky modifikovaných rastlín v poľnohospodárskej výrobe, v znení zákona č. 78/2008 Z. z.
- Vyhláška ministerstva pôdohospodárstva SR č. 364/2007 Z. z. o vykonávaní uznávania a skúšania množiteľského materiálu pestovaných rastlín v znení vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 123/2011
- Vyhláška ministerstva pôdohospodárstva SR č. 69/2007 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 184/2006 Z. z. o pestovaní geneticky modifikovaných rastlín v poľnohospodárskej výrobe
- Nariadenie vlády SR č. 49/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie množiteľského materiálu viniča na trh
- Nariadenie vlády SR č. 50/2007 Z. z., o registrácii odrôd pestovaných rastlín, v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 51/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva olejní a priadnych rastlín na trh, v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 52/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva krmovín na trh, v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 53/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva repy na trh
- Nariadenie vlády SR č. 54/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie sadiva a sadeníc zelenín na trh
- Nariadenie vlády SR č. 55/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie sadiva zemiakov na trh v znení NV SR č. 177/2015 Z. z.
- Nariadenie vlády SR č. 56/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie množiteľského materiálu okrasných rastlín na trh
- Nariadenie vlády SR č. 57/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva obilnín na trh, v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 58/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva zelenín na trh, v znení neskorších predpisov.
- Nariadenie vlády SR č. 215/2009 Z. z., ktorým sa ustanovujú výnimky na registráciu druhov a odrôd pestovaných rastlín, ktorým hrozí genetická erózia, a pre uvádzanie množiteľského materiálu týchto druhov a odrôd na trh, v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 155/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie množiteľského materiálu ovocných drevín a ovocných drevín určených na výrobu ovocia na trh v znení NV SR č. 280/2012
- STN 46 0309 Množiteľský materiál pestovaných rastlín, Odber vzoriek
- STN 46 0310 Množiteľský materiál pestovaných rastlín, Spoločné ustanovenia
- Rozhodnutie Rady 2003/17/ES z 16. decembra 2002 o rovnocennosti poľných prehliadok vykonávaných v tretích krajinách na množiteľských porastoch na výrobu osiva a o rovnocennosti osiva vyrobeného v tretej krajine, v znení neskorších predpisov
- Rozhodnutie Komisie 2004/842/ES z 1. decembra 2004 o vykonávacích pravidlách, podľa ktorých môžu členské štáty udeľovať oprávnenia na uvádzanie na trh osiva patriaceho do

- odrôd, na ktoré bola podaná žiadosť o zápis do štátneho katalógu poľnohospodárskych rastlinných druhov alebo zeleninových druhov
- Rozhodnutie Komisie 2004/371/ES z 20. apríla 2004 o podmienkach umiestnenia na trh zmesi osív určených na použitie ako krmovina
 - Rozhodnutie Komisie 2004/266/ES zo 17. marca 2004 o povoľovaní nezmazateľného značenia požadovaných údajov na obaloch osiva krmovín
 - Nariadenie Komisie č. 217/2006 z 8. februára 2006, ktorým sa ustanovujú pravidlá uplatňovania smerníc Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS, 2002/54/ES, 2002/55/ES, pokiaľ ide o povolenie pre členské štáty umožniť dočasné obchodovanie s osivom, ktoré nespĺňa minimálne požiadavky na klíčivosť
 - Rozhodnutie Komisie č. 2011/180/EÚ z 23. marca 2011, ktorým sa vykonáva smernica Rady 2002/55/ES, pokiaľ ide o podmienky, za ktorých sa môže povoľovať uvádzanie na trh malých balení zmesí štandardného osiva rôznych odrôd zelenín rovnakého druhu.
 - Rozhodnutie Komisie č. 81/675/EHS z 28. júla 1981, ktorým sa určité plombovacie systémy určujú ako „systémy na jedno použitie“ v zmysle smerníc Rady 66/400/EHS, 66/401/EHS, 66/402/EHS, 69/208/EHS a 70/458/EHS
 - Rozhodnutie Komisie č. 80/755/EHS zo 17. júla 1980 o schválení nezmazateľného označovania predpísaných údajov na obaloch obilného osiva
 - Vykonávacie rozhodnutie 2014/150/EÚ o zorganizovaní časovo obmedzeného testu umožňujúceho určité odchýlky pri uvádzaní populácií rastlinných druhov pšenice, jačmeňa, ovsa a kukurice na trh podľa smernice Rady 66/402/EHS
 - vykonávacie rozhodnutie 2012/340/EÚ o organizácii dočasného experimentu podľa smerníc Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS, 2002/54/ES, 2002/55/ES a 2002/57/ES, pokiaľ ide o poľnú inšpekciu pod úradným dohľadom týkajúcu sa základného osiva a šľachteného osiva generácií predchádzajúcich základnému osivu
 - Rozhodnutie Komisie 2009/109/ES o organizácii dočasného experimentu umožňujúceho určité výnimky pri obchodovaní so zmesami osív určenými na použitie ako krmoviny podľa smernice Rady 66/401/EHS s cieľom určiť, či určité druhy, ktoré nie sú uvedené v smerniciach Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS, 2002/55/ES alebo 2002/57/ES, spĺňajú požiadavky na zaradenie do článku 2 ods. 1 bodu A smernice 66/401/EHS v znení Vykonávacieho rozhodnutia 2014/362/EÚ
 - Rozhodnutie Komisie 2006/335/ES, ktorým sa Poľská republika oprávňuje, aby zakázala používanie šestnástich geneticky modifikovaných odrôd kukurice s genetickou úpravou MON 810, zaradených do Spoločného katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov na svojom území podľa smernice Rady 2002/53/ES
 - Rozhodnutie Komisie 2010/680/EÚ ktorým sa Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Nemecko, Estónsko, Írsko, Španielsko, Francúzsko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Malta, Holandsko, Poľsko, Slovinsko, Slovensko, Fínsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo oslobodzujú od povinnosti uplatňovať na niektoré druhy smernice Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS, 68/193/EHS, 1999/105/ES, 2002/54/ES, 2002/55/ES a 2002/57/ES týkajúce sa uvádzania osiva krmovín, osiva obilnín, materiálu na vegetatívne rozmnožovanie viniča, množiteľského materiálu lesných kultúr, osiva repy, osiva zelenín a osiva olejní a priadnych rastlín na trh
 - Rozhodnutie Komisie 2003/4/ES, ktorým sa povoľuje prijatie prísnejších opatrení proti určitým chorobám, okrem tých, ktoré sú ustanovené v prílohách I a II k smernici Rady 2002/56/ES, v súvislosti s uvádzaním sadiva zemiakov na trh na celom území alebo časti územia určitých členských štátov v znení Vykonávacieho rozhodnutia Komisie 2014/105/EÚ

2.3.2 Činnosť

Činnosť v oblasti osív, sadív a množiteľského materiálu je vykonávaná v zmysle platnej legislatívy a pozostáva hlavne z vedenia evidencie dodávateľov množiteľského materiálu pestovaných rastlín, vydávania osvedčení o odbornej spôsobilosti dodávateľov, z uznávania množiteľského materiálu odrôd pestovaných rastlín na poraste, vo vzorke a z kontrolnej činnosti množiteľského materiálu v priebehu jeho výroby, spracúvania, balenia a skladovania.

Ďalšou významnou činnosťou je výkon úradnej kontroly GMO, ktorého súčasťou je vedenie evidencie pestovateľov a pestovateľských plôch GMR, vykonávanie kontroly a monitoringu pestovania, zberu, skladovania, úniku GMR do prostredia a odberu vzoriek v rozsahu potrebnom na výkon úradnej kontroly, kontrola podmienok koexistencie pestovania GMR s konvenčnou a ekologickou poľnohospodárskou výrobou. Kontrolovaní sú pestovatelia, ktorí pestujú GM kukuricu s povolenou modifikáciou génu MON-810.

ÚKSÚP je poverenou autoritou na odborné zabezpečenie školenia o nakladaní s GM vyššími rastlinami a tiež zabezpečuje informovanosť s pripravovanými zmenami prednáškovo konzultačnou činnosťou na stretnutiach s evidovanými dodávateľmi.

ÚKSÚP je taktiež úradnou autoritou pre dodržiavanie podmienok uvádzania na trh osív a sadív podľa EÚ legislatívy. Podieľal sa na transpozícii 7 smerníc Komisie do právneho poriadku SR prípravou návrhov na novelizáciu platných nariadení SR.

Zástupca SR sa podieľal na činnosti stálych výborov DG SANTE a pracovných skupín Rady a Komisie. Na tieto zasadnutia boli priebežne pripravované stanoviská SR k prejedávaným bodom agendy a vypracované podrobné správy zo zasadnutí.

Všetky tieto činnosti sú zabezpečované expertmi z Odboru osív a sadív (ďalej len „OOaS“).

2.3.2.1 Evidencia dodávateľov množiteľského materiálu pestovaných rastlín

Evidencia je podmienená získaním osvedčenia o odbornej spôsobilosti, ktoré na tento účel ÚKSÚP vydáva. V súčasnosti je v evidencii dodávateľov evidovaných 508 právnických a fyzických osôb. V roku 2015 bolo zaregistrovaných 12 nových subjektov.

2.3.2.2 Uznávanie množiteľského materiálu pestovaných rastlín

Uznávanie na poraste

a) množiteľské porasty poľných plodín a zelenín

V roku 2015 bolo do procesu uznávania prihlásených 34 596,98 ha množiteľských plôch poľných plodín a zelenín. Pred termínom prehliadok množiteľských porastov boli odhlásené množiteľské porasty s celkovou plochou 339,7 ha. Predmetom uznávania boli množiteľské porasty s celkovou plochou 34 257,28 ha, z čoho bolo uznaných 33 801,19 ha a 456,09 ha plôch bolo neuznávaných. Podľa pravidiel OECD bolo prehliadnutých 182 porastov, čo predstavovalo plochu 4 142,59 ha.

Uznané množiteľské plochy podľa skupín plodín – poľné plodiny a zeleniny	
Obilniny	27 666,06 ha
Olejniny, priadne rastliny	2 704,68 ha
Krmoviny	3 423,54 ha
Repa	3,68 ha
Zeleniny	3,23 ha

b) množiteľské porasty zemiakov

Uznaná plocha množiteľských porastov zemiakov 525,41 ha

c) viničový množiteľský materiál

V roku 2015 prihlasovalo 8 evidovaných dodávateľov viničového množiteľského materiálu. V uznávacom konaní bolo na úseku inšpekcie osív a sadív na poraste hodnotené:

- selektované vinohrady - na poraste bolo overených 69 650 krov čo predstavovalo 1 804 230 ks selektovaných očiek viniča hroznorodého v kategórii štandard.
- podpníkové vinohrady - prihlásených bolo 47 250 krov viniča podpníkového na výmere 28,64 ha.

Sadenice viniča hroznorodého:

Uznaných bolo 450 690 ks certifikovaného množiteľského materiálu a 158 690 ks štandardného množiteľského materiálu.

Viničový množiteľský materiál bol v SR prihlásený na ploche 59,77 ha, čo predstavuje 212 porastov. Spolu bolo vykonaných 442 prehliadok viničového množiteľského materiálu.

d) ovocný množiteľský materiál

V SR prihlasovalo ovocný množiteľský materiál 10 evidovaných dodávateľov.

- Podpníky: uznaných vo vzorke bolo 109 314 ks vegetatívnych podpníkov a 57 142 ks generatívnych podpníkov
- Výsadbový materiál:

Výpestky veľkého ovocia na poraste bolo uznaných	1 605 280 ks
Výpestky drobného ovocia na poraste bolo uznaných	97 956 ks

Ovocný množiteľský materiál bol v SR prihlásený na ploche 128,54 ha, čo predstavuje 1 041 porastov.

Spolu bolo v SR vykonaných 2 062 prehliadok ovocného množiteľského materiálu.

Celkom bolo vykonaných 2 504 prehliadok ovocného a viničového množiteľského materiálu.

V roku 2015 bolo vyrobených 1 658 743 ks výpestkov konformného množiteľského materiálu ovocných výpestkov veľkého a drobného ovocia, z toho 1 342 441 ks na západnom Slovensku, 181 260 ks na strednom Slovensku a 135 042 ks na východnom Slovensku.

2.3.2.3 Vegetačné skúšky

a) vegetačné skúšky poľných plodín a zelenín

Sú súčasťou uznávania, overuje sa nimi odrodová čistota, odrodová pravosť, zdravotný stav, prípadne percento hybridnosti osiva. Vyhovujúca vegetačná skúška je jednou z podmienok uznania a certifikácie množiteľského materiálu v systéme OECD a dovozu osiva z tretích krajín. Vegetačné skúšky zelenín štandardného osiva a sadiva slúžia na preverenie dodávateľom deklarovanej kvality osiva a sadiva uvádzaného na trh.

V roku 2015 bolo založených 478 vegetačných skúšok na skúšobných staniciach:

SS Báhoň:	poľné plodiny	461 vzoriek
	zeleniny	13 vzoriek
SS Nové Zámky:	zeleniny	4 vzorky

Z celkového počtu 478 vzoriek, ktoré boli zaradené do vegetačných skúšok bolo vyhovujúcich 445 vzoriek, čo predstavuje 93,10 %, nevyhovovalo 32 vzoriek, čo predstavuje 6,70%, nehodnotená bola 1 vzorka, čo predstavuje 0,20 % .

b) poľné vegetačné skúšky sadiva zemiakov

Účelom skúšok je overiť zdravotný stav, odrodovú pravosť a poľnú vzchádzavosť vzoriek zemiakového sadiva. Skúšky slúžia pre účel kontroly kvality pozberových skleníkových skúšok a pre odbornú prípravu inšpekcie osív a sadív. Vegetačné skúšky sú zakladané na hlavnej odrodovej skúšobni v Spišskej Belej.

Vysadených bolo 106 vzoriek zemiakov, z toho na kontrolu kvality sadiva pôvodom z iných štátov EÚ bolo zaradených do poľných vegetačných skúšok 34 vzoriek. Problémy sme zaznamenali v troch vzorkách kde nevzišlo od 12 % do 36 % rastlín pre výskyt bakteriálneho černania stoniek. Výsledky boli oznámené dodávateľom. Z tuzemskej uznanej produkcie sadiva bolo vysadených 72 vzoriek v generáciách množenia SE₁ až C₁. Vo vzorkách sme nezaznamenali žiadne vyššie rozdiely oproti výsledkom skleníkových skúšok.

c) pozberové skleníkové skúšky sadiva zemiakov

Pozberové skleníkové skúšky sú zakladané na diagnostickom pracovisku ÚKSÚP v Haniske. Z celkovej uznanej plochy /SR/ po poľných prehliadkach 488,63 ha, bolo odobraných 242 vzoriek. Neuznaných bolo 27,8 ha (9 porastov). Uznaných bolo 458,53 ha (150 porastov). Z 2,3 ha (3 porasty) neboli vzorky odobrané kvôli vyhnitiu.

2.3.2.4 Uznávanie vo vzorke

a) odber vzoriek

Inšpektori osív a sadív odobrali celkom 7 800 vzoriek z toho:

- Bratislava: 4 892 vzoriek
- Zvolen: 1 224 vzoriek
- Košice: 1 684 vzoriek

b) vydávanie posudkov

Na základe posudkov vyhotovených referentmi bolo vydaných 6 666 certifikátov:

- dokladov o uznávaní: 6 102 ks
- vydanie OECD certifikátov: 87 ks
- osvedčenie o vegetačnej skúške 477 ks

c) dovoz množiteľského materiálu z tretích krajín

V roku 2015 boli vydané štyri povolenia na dovoz množiteľského materiálu z tretích krajín, podľa Rozhodnutia Rady č. 2003/17/ES o rovnocennosti terénnych inšpekcií uskutočňovaných v tretích krajinách na množiteľskom poraste pre produkciu osiva a o rovnocennosti osiva vyprodukovaného v tretích krajinách, v znení neskorších predpisov. Z toho tri povolenia boli na dovoz kukurice siatej a jedno povolenie na dovoz sóje fazuľovej. Dovoz bol zrealizovaný v celkovom objeme 89 562,7 kg.

d) uznávanie osív vo vzorke

V roku 2015 bolo v procese uznávacieho konania 70 456,37 t z toho uznávaného bolo 66 677,66 t, to predstavuje 61 785,28 t jarných a ozimných obilnín. Olejnín a priadnych rastlín bolo uznávaných 2 641,64 t, krmovín 2 248,24 t, a zelenín 2,5 t. Tento objem uznávaného osiva zahŕňa osivo jarín z úrody 2014 (40 698,43 t), osivo ozimín z úrody 2015 (29 757,94 t) a zelenín (3,6 t) z úrody 2014.

e) uznávanie v poverených laboratóriách

V roku 2015 nebola vykonaná fyzická kontrola poverených laboratórií. Kontrolná činnosť prebehla aj formou kruhových testov organizovaných Odborom laboratórnych činností, ktorých sa zúčastnili všetky poverené laboratória. Všetky kruhové testy na preverenie kvalitatívnych vlastností osív boli v poverených laboratóriách v rámci hodnôt zhodnosti. Celkovo bolo odobratých a vyhodnotených 19,90 % vzoriek z vydaných certifikátov poverených podnikových laboratórií.

2.3.2.5 Certifikácia podľa podmienok ISTA a OECD

OOaS spolupracuje s OLC pri zabezpečovaní komunikácie s ISTA sekretariátom za účelom certifikácie osiva podľa ISTA podmienok pre vývoz osiva do tretích krajín, je národnou menovanou autoritou pre implementáciu OECD schém. Odbor osív a sadív je poverený vydávaním OECD medzinárodných certifikátov. V roku 2015 bolo vydaných 87 OECD certifikátov, ktoré sú využívané hlavne pre vývoz uznaného osiva do tretích krajín. Dňa 2.12.2015 prebehla reakreditácia.

2.3.2.6 Kontrola uvádzania množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh

a) kontrola konečne adjustovaného osiva

Pri kontrole konečne adjustovaného osiva bolo prekontrolovaných 15 dodávateľov a odobratých 102 vzoriek. Pri kontrole neboli zistené žiadne nedostatky.

b) kontrola osiva zelenín v malom balení

Celkovo bolo vykonaných 15 inšpekcií baliarní malých balení osív a sadív. Bola skontrolovaná príslušná dokumentácia (doklady o uznaní, dodacie listy...). Inšpekcia osív a sadív odobrала celkom 50 vzoriek rôznych druhov zelenín a okrasných rastlín. Z preskúšaných vzoriek vyhovovalo požiadavkám na vlastnosti a kvalitu osiva zelenín a okrasných rastlín 37 vzoriek, čo predstavuje 74,0 %. Nevyhovelo 13 vzoriek, čo predstavuje 26,0 %.

2.3.2.7 Úradná kontrola, evidencia a monitoring pestovania GMR

V roku 2015 pestovali geneticky modifikovanú kukuricu 2 pestovatelia na ploche 104,07 ha. Inšpekcia osív a sadív vykonáva monitoring pre bezpečné nakladanie s GMR. V roku 2015 bolo vykonaných spolu 35 kontrol na pestovateľských plochách, z toho 27 kontrol u pestovateľov GMR, ktorí pestovali GMR v tomto roku. Ďalej bolo vykonaných 18 kontrol pozemkov v prvom roku po pestovaní a po dvoch rokoch po pestovaní GMR.

Celkovo bolo odobratých 10 vzoriek z produkcie kukurice sietej, ktorých porasty sa nachádzali v minimálnych izolačných vzdialenostiach a väčších.

Výmera geneticky modifikovaných rastlín kukurice sietej podľa Zákona č. 184/2006 Z. z. o pestovaní geneticky modifikovaných rastlín v poľnohospodárskej výrobe, v znení zákona č. 78/2008 Z. z., za roky 2010 – 2015.

Výmera GMR kukurice sietej	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Plochy (ha)	1 249,39	760,74	188,10	99,90	410,85	104,07

Počet odobratých vzoriek na zistenie nežiaducej prítomnosti geneticky modifikovaných organizmov (MON 810) za roky 2010 – 2015.

Počet odobratých vzoriek kukurice sietej	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Plán	30	25	35	20	20	20
Skutočnosť	23	23	15	10	12	10

2.3.3 Ciele a prehľad ich plnenia

Uznávanie množiteľského materiálu odrôd pestovaných rastlín uvádzaných na trh, kontrola množiteľského materiálu v priebehu výroby, spracovania, balenia a skladovania sú základnou náplňou činnosti odboru.

Cieľom je zamedziť používaniu osív a sadív, ovocných výpestkov, sadeníc, t.j. všetkého množiteľského materiálu, ktorý nespĺňa ustanovené požiadavky príslušných predpisov na kvalitu a zdravotný stav.

V roku 2015 bolo v procese uznávacieho konania 70 456,37 t z toho uznávaného bolo 66 677,66t, to predstavuje 61 785,28 t jarných a ozimných obilnín. Olejnín a priadnych rastlín bolo uznávaných 2 641,64 t, krmovín 2 248,24 t, a zelenín 2,5 t. Tento objem uznávaného

osiva zahŕňa osivo jarín z úrody 2014 (40 698,43 t), osivo ozimín z úrody 2015 (29 757,94 t) a zelenín (3,6 t) z úrody 2014.

Cieľom pri výkone zákona č. 184/2006 Z. z. je zabezpečiť dodržiavanie zásad koexistencie. Požiadavky a pravidlá toho zákona a vyhlášky sú nastavené tak aby neprichádzalo k nežiaducemu zmiešavaniu produkcie GM kukurice a konvenčnej kukurice a kukurice produkovanej v systémoch ekologického poľnohospodárstva.

V prípade nedodržiavania týchto pravidiel by dochádzalo k voľnému šíreniu GM kukurice do prostredia, čím by vznikli pestovateľom konvenčnej kukurice a bio producentom značné ekonomické škody.

Skontroloval sa výsev geneticky modifikovanej (ďalej len „GM“) kukurice, predpísané izolačné vzdialenosti. V rámci monitoringu sa preveril výskyt *Vijačky kukuričnej*. Skontroloval sa zber, uskladnenie a nakladanie s GM kukuricou. Skontrolované boli aj plochy, kde sa v predchádzajúcich dvoch rokoch pestovala GM kukurica.

Celkovo odbor za rok 2015 vyfakturoval 289 572,96€.

Prílohy:

Príloha č.3

2.4 Oblasť vinohradníctva a vinárstva

2.4.1 Legislatívny rámec činnosti

- Zákon č. 313/2009 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 349/2013 Z.z. o podmienkach poskytovania podpory v rámci spoločnej organizácie trhu s vínom (účinná do 31.3.2015)
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 v platnom znení,
- Nariadenie Komisie (ES) č. 555/2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008 o spoločnej organizácii trhu s vínom, pokiaľ ide o podporné programy, obchod s tretími krajinami, výrobný potenciál a kontroly vo vinárskom sektore v platnom znení,
- Nariadenie Komisie (ES) č. 436/2009 o podrobných pravidlách uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008, pokiaľ ide o vinohradnícky register, povinné nahlasovanie a zhromažďovanie informácií na účely monitorovania trhu, sprievodné doklady na prepravu výrobkov a evidenciu, ktorú treba viesť v sektore vinohradníctva a vinárstva,
- Nariadenie Komisie (ES) č. 606/2009, ktorým sa ustanovujú určité podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008, pokiaľ ide o kategórie vinárskych výrobkov, enologické postupy a uplatniteľné obmedzenia v platnom znení,
- Nariadenie Komisie (ES) č. 607/2009, ktorým sa ustanovujú určité podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008, pokiaľ ide o chránené označenia pôvodu a zemepisné označenia, tradičné pojmy, označovanie a obchodnú úpravu určitých vinárskych výrobkov v platnom znení,
- Vyhláška MP SR č. 350/2009 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 313/2009 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1991 z 5. novembra 2015, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 555/2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008 o spoločnej organizácii trhu s vínom, pokiaľ ide o podporné programy, obchod s tretími krajinami, výrobný potenciál a kontroly vo vinárskom sektore
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/561, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o režim povolení na výsadbu viniča
- Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/560, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o režim povolení na výsadbu viniča
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 63/2015 Z.z. o podmienkach poskytovania podpory v rámci spoločnej organizácie trhu s vínom (účinné od 1.4.2015)
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 469/2003 Z. z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov

2.4.2 Činnosť

ÚKSÚP, Odbor vinohradníctva a vinárstva v zmysle svojej činnosti zabezpečuje úlohy vyplývajúce zo zákonov Národnej rady Slovenskej republiky a právnych predpisov Európskej únie:

- prideľuje registračné číslo vinohradu, registruje vinohrady a vedie vinohradnícky register
- rozhoduje o udelení povolenia na opätovnú výsadbu a o zmene práva na opätovnú výsadbu na povolenie
- rozhoduje o zmene práva na výsadbu viniča z rezervy výsadbových práv na povolenie,
- eviduje povolenia na výsadbu viniča
- kontroluje dodržanie termínu vyklčovania vinohradníckej plochy podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, ktorú sa vinohradník zaviazal vyklčovať, ak má udelené povolenie na opätovnú výsadbu na inom pozemku alebo jeho časti
- vykonáva kontrolu vinohradov na základe čl. 5 Nariadenia Komisie (ES) č. 436/2009,
- rozhoduje o neoprávnenej výsadbe
- oznamuje Európskej komisii do 1. marca údaje o celkovej ploche, na ktorej sa zistila výsadba viniča bez povolenia, ako aj o nepovolených vyklčovaných plochách za predchádzajúci vinársky rok
- na základe návrhu Tokajského združenia zatriedí kvalifikované hony
- osvedčuje hrozno na účely výroby vína, ktorému sa má prideliť štátne kontrolné číslo,
- vedie evidenciu hlásení o zbere hrozna, výrobe a zásobách vína a ich použití
- vykonáva certifikáciu vinárskych produktov pred ich uvádzaním na trh vydáva certifikát, alebo oznamuje dôvod neudelenia certifikátu
- prideľuje a odníma štátne kontrolné číslo
- osvedčuje na sprievodných dokladoch pôvod vína
- kontroluje vykonávanie činnosti vinára¹⁾
- vykonáva činnosti Tokajského združenia, ak bola zrušená registrácia Tokajského združenia,
- rozhoduje o schválení chránených označení pôvodu na vnútroštátnej úrovni
- vydáva odborné stanovisko k zmene druhu pozemku vinice a k odňatiu vinice podľa osobitného predpisu²⁾
- vykonáva certifikáciu osôb spôsobilých posudzovať víno a vinárske produkty na základe senzorických skúšok podľa ISO 17024
- je zodpovedný za odber vzoriek hrozna a ich spracovávanie za účelom analýzy izotopovými metódami do Analytickej databanky pre vinárske produkty Európskej únie
- je zodpovedný za udržiavanie a aktualizáciu Analytickej databanky EÚ za SR
- zasiela štatistické údaje do situačných a výhľadových správ pre vinič hroznorodý a hroznové víno na Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave
- zasiela štatistické údaje ŠÚ SR v zmysle prílohy č.4 Dodatku č.3 k Dohode o vzájomnej spolupráci v oblasti štatistiky (vinohradnícky register, výroba a zásoby vína)
- zasiela povinné hlásenia vzťahujúce sa k vinohradníckemu registru do Európskeho databázového systému ISAMM(vinohradnícky register, výroba a zásoby vína)
- zasiela štatistické údaje Medzinárodnej organizácii pre vinič a víno (vinohradnícky register, výroba a zásoby vína)

- vykonáva kontrolu reštrukturalizácie vinohradov v rámci delegovaných činností pre PPA a poskytuje údaje z vinohradníckeho registra pre účely PPA

Vykonávanie týchto úloh je zastrešené špecialistami Odboru vinohradníctva a vinárstva (ďalej len „OVV“)

2.4.3 Ciele a prehľad ich plnenia

2.4.3.1 Vinohradnícky register

Vinohradnícky register je evidencia vinohradníkov, vinárov, obchodníkov a maloobchodníkov s vinárskymi produktmi. Všetky členské štáty EÚ, na ktorých území sa pestuje vinič, sú povinné viesť vinohradnícky register pre zabezpečenie správneho fungovania spoločnej organizácie trhu.

Registrácia vinohradov sa uskutočňuje na registračných pracoviskách ÚKSÚP v Bratislave pre Malokarpatskú a Nitriansku vinohradnícku oblasť, v Nových Zámkoch pre Južnoslovenskú vinohradnícku oblasť, v Rimavskej Sobote pre Stredoslovenskú vinohradnícku oblasť a v Michalovciach pre Východoslovenskú vinohradnícku oblasť a Vinohradnícku oblasť Tokaj.

Cieľom je zabezpečenie plnenia požiadaviek európskej legislatívy, zabezpečenie aktuálnych údajov vo vinohradníckom registri potrebných pre činnosť odboru, Pôdohospodárskej platobnej agentúry. Vinohradnícky register slúži tiež **na účely osvedčovania hrozna a certifikácie vín** ako aj pre štatistiky na úrovni Európskej komisie (ISAMM).

V rámci SR je celkove vysadených 18 437 ha vinohradov.

Plochy zaregistrovaných vinohradov podľa vinohradníckych oblastí

Vinohradnícka oblasť	Plocha (ha)
Malokarpatská	5 475
Južnoslovenská	5 116
Nitrianska	3 391
Stredoslovenská	2 227
Východoslovenská	777
Tokaj	1 415
SR spolu	18 437

Súpis hlavných odrôd viniča

Odroda	Vysadená plocha	Percentuálne zastúpenie
Veltlínske zelené	2 926 ha	15,87%
Rizling vlašský	2 398 ha	13,01%
Frankovka modrá	1 641 ha	8,90%
Müller Thurgau	1 561 ha	8,40%
Svätovavrinské	1 172 ha	6,35%
Rizling vlašský	946 ha	5,12%

Ostatné	7 791 ha	42,35%
---------	----------	--------

Registrácia vinárov, obchodníkov s vinárskymi produktmi sa vykonáva iba na pracovisku v Bratislave. Počas roka 2015 doručilo „Žiadosť o registráciu vinára“ 25 nových vinárov. Na základe doručených žiadostí boli títo vinári zaregistrovaní do vinohradníckeho registra, o čom im bolo zaslané „Osvedčenie o registrácii vinára“ s prideleným registračným číslom. Počas tohto obdobia ukončili činnosť 13 vinári.

Aktuálne je vo vinárskom registri evidovaných 535 činných vinárov.

Za to isté obdobie doručilo „Žiadosť o registráciu obchodníka s vinárskymi produktmi“ 10 nových obchodníkov s vinárskymi produktmi. Na základe doručených žiadostí boli urobené doplnenia v registri a noví žiadatelia boli zaradení do vinohradníckeho registra, o čom im bolo zaslané „Osvedčenie o registrácii obchodníka s vinárskymi produktmi“ s prideleným registračným číslom. Počas tohto obdobia ukončili činnosť traja obchodníci s vinárskymi produktmi.

Aktuálne je vo vinárskom registri evidovaných 176 obchodníkov s vinárskymi produktmi.

2.4.3.2 Pridelenie práv na novú výsadbu, pridelenie práv na opätovnú výsadbu, spravovanie rezerv výsadbových práv

Rozhodovanie o pridelení práv na novú výsadbu nebolo v roku 2015 uplatnené. Práva na opätovnú výsadbu boli pridelené priebežne počas celého roka na základe podaných oznámení o vyklčovaní vinohradu.

ÚKSÚP do 31.12.2015 spravoval rezervu výsadbových práv. Z rezervy výsadbových práv bolo poskytnuté výsadbové právo vo výmere 391 ha (145 ha Južnoslovenská vinohradnícka oblasť, 163 ha Malokarpatská vinohradnícka oblasť, 81 hektárov Nitrianska vinohradnícka oblasť, 1 ha Východoslovenská vinohradnícka oblasť).

2.4.3.3 Osvedčovanie hrozna

Osvedčovanie hrozna sa vykonáva za účelom deklarovania odrodovej pravosti (registrované odrody), hmotnosti, cukornatosti, zdravotného stavu, hektárového výnosu, hmotnosti cibéb (tokajské víno) a pôvodu ako základnej suroviny pre výrobu vína s chráneným označením pôvodu.

Jeho hlavnou úlohou je vytvoriť presné a transparentné podmienky na dosiahnutie čo najvyššej kvality akostných vín s prívlastkom, tokajského vína a akostného vína Tokajský Furmint, Tokajská Lipovina a Tokajský muškát žltý.

Overovanie odrodovej pravosti sa vykonáva na základe porovnávania údajov z vinohradníckeho registra a skutočného stavu vo vinohrade. Na základe Protokolu o osvedčení hrozna ÚKSÚP vydá Osvedčenie o hrozne na výrobu akostného vína s prívlastkom/tokajského vína alebo oznámi prihlasovateľovi dôvod neudelenia osvedčenia. Toto osvedčenie musí byť prílohou žiadosti pre udelenie štátneho kontrolného čísla.

Osvedčovanie hrozna sa vykonáva:

- u prihlasovateľa na registrovanom vinohrade, pri ktorom zamestnanec ÚKSÚP-u vyhodnotí: odrodovú pravosť, hmotnosť hrozna, cukornatosť hrozna, zdravotný stav hrozna, hektárový výnos, hmotnosť cibéb (tokajské víno) a pôvod hrozna,
- u spracovateľa vo výrobnjej prevádzke, pri ktorom zamestnanec ÚKSÚP-u vyhodnotí: skutočnú hmotnosť hrozna pred lisovaním, skutočnú cukornatosť hrozna nameranú po vylisovaní, zdravotný stav pred spracovaním a hmotnosť ručne vybraných cibéb (tokajské víno).

V roku 2015 bolo na výrobu vín s chráneným označením pôvodu, ktoré je možné uvádzať na trh vo fľašiach iba ak je označené prideleným štátnym kontrolným číslom, **osvedčené hrozno v množstve 11 550 680 kg** (z toho 260 406 kg hrozna na výrobu tokajského vína) a **5 993 kg cibéb**.

2.4.3.4 Certifikácia vína

Povinnej certifikácii podliehajú, podľa zákona o vinohradníctve a vinárstve č. 313/2009 Z. z., vinárske produkty, ktoré boli vyrobené výlučne z hrozna dopestovaného na vinohradníckych plochách na území Slovenskej republiky a ktorých výroba ako aj fľašovanie sa uskutočnilo v Slovenskom vinohradníckom regióne.

Sú to vína s chráneným zemepisným označením Slovenský vinohradnícky región s tradičným výrazom regionálne víno, vína s chráneným označením pôvodu – Malokarpatská/-é/-ý, Nitranská/-e/-ý, Južnoslovenská/-é/-ý, Stredoslovenská/-é/-ý, Východoslovenská/-é/-ý a Tokaj doplnené tradičným výrazom **akostné víno**, **akostné víno s prívlastkom** (kabinetné, neskorý zber, výber z hrozna, bobuľový výber, hrozienkový výber, cibébový výber, botrytický výber, ľadové víno a slamové víno), **pestovateľský sekt**, **sekt vinohradníckej oblasti**, **tokajské víno** (Tokajské samorodné víno - suché a sladké, Tokajský výber 3-putňový až 6-putňový, Tokajský masláš, Tokajský forditáš, Tokajská výberová esencia, Tokajská esencia, Tokajský Furmint, Tokajská Lipovina a Tokajský Muškát).

Certifikácia vína zahŕňa chemickú analýzu vína v akreditovanom laboratóriu, senzorické hodnotenie vína, ktoré vykonáva komisia na hodnotenie vína organizačne zabezpečená ÚKSÚP-om, kontrolu údajov vo vinohradníckom registri, ktorý vedie ÚKSÚP a overenie dodržiavania špecifikácie.

V rámci certifikácii sa vykonáva zatriedenie vína do kategórií ako napr. akostné odrodové víno, tokajské víno, sekt vinohradníckej oblasti či akostné víno s prívlastkom, ako aj kontrola či dané víno zodpovedá špecifikácii produktu, či neprekročilo sledované parametre vo víne podľa vyhlášky č. 350/2009 Z.Z. a či hrozno, z ktorého bolo vyrobené skutočne pochádza z uvedenej zemepisnej jednotky na Slovensku (kontrola údajov vo vinohradníckom registri pre akostné vína, kontrola osvedčenia o hrozne pre akostné vína s prívlastkom a tokajské vína).

Vo vinárskom roku 2014/2015 ÚKSÚP preskúšal a certifikoval spolu 1 825 vzoriek, čo predstavuje celkové hodnotené množstvo 19 263 810 litrov vína. Vydaných bolo 1763 certifikátov a 62 rozhodnutí o dočasnom zákaze uvádzania do obehu. Z uvedeného hodnoteného množstva bolo schválených 18 776 559 litrov vína (97,47 %), dočasný zákaz uvádzať do obehu bolo 487 251 litrov (2,53 %).

Z celkového objemu certifikovaných vín bolo z bielych odrôd hodnotených spolu 9 350 753 litrov vína, z toho bolo schválených 9 073 903 litrov (97,0 %).

Z celkového objemu vín bolo z modrých odrôd hodnotených 6 780 890 litrov vína, z toho schválených bolo 6 585 579 litrov (97,1 %).

Najviac vzoriek /1595/ bolo akostných odrodových vín z toho Akostné vína odrodové s prívlastkom kabinetné boli certifikované v objeme 302 375 litrov, neskorý zber boli v objeme 2 052 771, výber z hrozna bolo 831 536 litrov, bobuľový výber 36 190 litrov, hroziakový výber 4 200 litrov, cibébový výber 2 900 litrov, ľadové víno 8 150 litrov a slamové víno bolo hodnotených 3 800 litrov. Akostných značkových vín bolo hodnotených 1 865 420 litrov. Celkovo bolo vo vinárskom roku 2014/2015 hodnotených 204 680 litrov vín z oblasti Tokaj.

Certifikovaných vín s pretlakom CO₂ bolo, vo vinárskom roku 2014/2015, spolu 61 917 litrov. V kategórii Pestovateľský sekt bolo zatriedených 2 890 litrov bieleho a 3 240 litrov červeného vína.

Certifikovaných vín s chráneným zemepisným označením bolo 240 000 litrov.

Komisia na hodnotenie vína je nezávislý, odborný a rozhodovací orgán, ktorý zodpovedá za svoju činnosť Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, ktorá pôsobí pri ÚKSÚP.

Podmienkou členstva v komisii je osvedčenie hodnotiteľa na zmyslové hodnotenie vinárskych produktov vydané akreditovaným Certifikačným orgánom vykonávajúcim certifikáciu osôb, ktorý je súčasťou OVV.

Vyhodnotenie činnosti Komisie na hodnotenie vína (senzorická analýza): Komisia zasadala v pravidelných intervaloch. Pod vedením predsedu a za aktívnej účasti členov, ktorých menuje minister pôdohospodárstva a regionálneho rozvoja SR bolo prehodnotených 1825 vzoriek, čo je v priemere 53,7 vzoriek na jednom zasadnutí. Z tohto počtu Komisia vydala pre 62 vzoriek dočasný zákaz uvádzania do obehu. Väčšinou to boli chyby vo vône a v chuti ako pleseň, kyselina octová, kyselina maslová a pod.

V nasledujúcich tabuľkách je zhodnotená certifikácia podľa odrôd.

Certifikácia vín s chráneným označením pôvodu - biele odrody v roku 2014/2015

Odroda	Počet vzoriek	Hodnotené množstvo (l)	Schválené množstvo		Dočasný zákaz uvádzať do obehu (l)
			(l)	%	
Aurelius	4	14 240	14 240	1000	0
Bouvierovo hrozno	3	15 000	15 000	100	0
Breslava	2	7 000	7 000	1000	0
Devín	56	295 342	265 092	89,8	30 250
Dievčie hrozno	4	17 875	17 875	1000	0
Feteasca regala	19	50 048	50 048	1000	0
Furmint	26	326 400	291 400	89,3	35 000
Chardonnay	123	1 082 029	989 099	91,4	92 930
Irsai Oliver	26	170 071,7	170 072	1000	0
Lipovina	18	210 440	210 440	1000	0

Milia	4	4 700	4 200	89,4	500
Muškrát moravský	32	304 860	304 430	99,9	430
Muškrát Ottonel	10	30 000	30 000	1000	0
Müller Thurgau	86	1 890 909	1 786 834	94,5	104 075
Muškrát žltý	13	88 600	88 600	1000	0
Neuburské	0	0	0	0	0
Noria	5	6 730	6 130	91,1	600
Pálava	20	142 395	142 395	1000	0
Rulandské biele	77	669 921	650 621	97,1	19 300
Rizling rýnsky	144	1 080 889	1 058 189	97,9	22 700
Rulandské šedé	98	859 161,2	800 261	93,1	58 900
Rizling vlašský	143	2 168 491	2 157 492	99,5	11 000
Sauvignon	84	432 896	424 166	98,0	8 730
Silvánske zelené	14	38 365	37 865	98,7	500
Tramín červený	98	868 320	830 070	95,6	38 250
Veltlínske červené skoré	5	34 814	34 814	100	0
Veltlínske zelené	155	2 815 070	2 716 820	96,5	98 250

Certifikácia vín s chráneným označením pôvodu - modré odrody v roku 2014/2015

Odroda	Počet vzoriek	Hodnotené množstvo (l)	Schválené		Dočasný zákaz uvádzať do obehu
			(l)	%	
Alibernet	61	508 731	483 731	95,1	25 000
André	2	17 700	17 700	100,0	0
Cabernet Sauvignon	153	1 158 879	1 136 804	98,1	22 075
Dunaj	24	89 467	89 467	100,0	0
Frankovka modrá	172	3 469 233	3 322 107	95,8	147 126
Hron	5	7 745	7 745	100,0	0
Modrý Portugal	14	88 065	88 065	100,0	0
Neronet	10	82 258	82 258	100,0	0
Nitria	2	1 275	1 275	100,0	0
Rimava	2	1 040	1 040	100,0	0
Rulandské modré	61	411 827	411 827	100,0	0
Rosa	1	300	300	100,0	0
Rudava	1	270	0	0,0	270
Svätovavrinecké	63	862 613	862 213	99,9	400
Torysa	2	550	550	100,0	0
Váh	1	440	0	0,0	440
Zweigeltrebe	25	80 497	80 497	100,0	0

2.4.3.5 Pridel'ovanie štátnych kontrolných čísel

Víno s chráneným označením pôvodu označené tradičným výrazom akostné víno s prívlastkom (kabinetné, neskorý zber, výber z hrozna, bobuľový výber, hrozienkový výber, cibébový výber, botrytický výber, ľadové víno a slamové víno) alebo tokajské víno (samorodné, výber 3-

putňový až 6-putňový, másľáš, forditaš, výberová esencia a esencia), ktoré je balené do fliaš, možno uvádzať na trh, iba ak je označené prideleným štátnym kontrolným číslom (ŠKČ).

Štátne kontrolné číslo obsahuje tieto údaje: skratku štátneho kontrolného čísla „ŠKČ“, štvormiestne číslo, ktoré je poradovým číslom osvedčenia o pridelení štátneho kontrolného čísla, rok pridelenia štátneho kontrolného čísla a objem fliaš, do ktorých sa bude víno plniť.

ŠKČ prideľuje ÚKSÚP na základe výsledkov certifikácie a len na množstvo vína uvedené v žiadosti o pridelenie ŠKČ.

Pridelenie ŠKČ pre akostné víno s prívlastkom a tokajské víno sa uvádza v certifikáte s udaním objemu fľaše, na ktorú sa žiada ŠKČ a počet ŠKČ pre jednotlivé druhy fliaš.

ÚKSÚP prideliť za vinársky rok 2014/2015 spolu 4 898 730 kusov Štátnych kontrolných čísel z toho 4 196 987 kusov na 0,75 litrové fľaše.

Počet vydaných ŠKČ, vinársky rok 2014/2015 podľa typu fliaš

Druh fľaše (l)	Počet ŠKČ (ks)
0,250	5 000
0,375	58 543
0,500	638 200
0,750	4 196 987
1,500	50
Spolu	4 898 730

2.4.3.6 Vydávanie vývozných dokumentov pre export vína do tretích krajín

ÚKSÚP vydal 181 vývozných dokumentov do tretích krajín, hlavne do Číny a Japonska, na ktorých osvedčil pôvod vína zo Slovenska.

2.4.3.7 Certifikačný orgán vykonávajúci certifikáciu osôb - COVCO

Poslaním certifikačného orgánu je oficiálne posúdiť kompetentnosť žiadateľa na vykonanie senzorického hodnotenia vín a vinárskych produktov preskúšaním podľa požiadaviek platnej certifikačnej schémy, ktorá je v súlade s platnou slovenskou legislatívou v oblasti vinohradníctva a vinárstva a medzinárodnými normami ISO 5492:2008, ČSN ISO 8586-1 a STN EN ISO 8586:2014.

Na základe výsledkov senzorických skúšok certifikačný orgán vydá alebo odmietne vydať certifikát spôsobilosti.

Tieto skúšky sú dôležité pre výber členov do Komisie na hodnotenie vína, ktorá pôsobí pri ÚKSÚP, ako aj pre degustátorov, aby sa mohli zúčastňovať národných a medzinárodných súťaží vín a senzoricky hodnotiť vína a vinárske produkty. Platia 5 rokov a sú jediné na Slovensku akreditované Slovenskou národnou akreditačnou službou.

Oblasť certifikácie

- oblasť akreditácie: víno a vinárske produkty;
- predmet akreditácie: certifikácia spôsobilosti osôb senzoricky hodnotiť vína a vinárske produkty;
- stupne spôsobilosti:

- **Vybraný posudzovateľ** – posudzovateľ vybraný pre svoju schopnosť vykonávať senzorickú skúšku;
- **Senzorický posudzovateľ - Expert** – vybraný posudzovateľ s preukázanou vysokou senzorickou citlivosťou, ktorý absolvoval dôkladnú prípravu, má značné skúsenosti v senzorickom skúšaní a je schopný dosahovať konzistentné a opakovateľné senzorické posúdenia rôznych produktov.

Certifikácia osôb sa v roku 2015 konala dva krát. Celkovo sa certifikácie zúčastnilo 67 žiadateľov a bolo vydaných 62 certifikátov spôsobilosti na senzorické posudzovanie vín a vinárskych produktov.

Prvý termín skúšok sa konal 3 dni v termíne 21.-23.04.2015. Spolu bolo preskúšaných 26 kandidátov, 12 získalo stupeň vybraný posudzovateľ, 13 kandidátov senzorický posudzovateľ – expert. Uspelo 25 kandidátov, jeden neuspel.

V termíne 11.-12.08.2015 sa konala reakreditácia SNAS, kde predmetom reakreditácie bolo posúdenie súladu celého systému manažérstva kvality COVCO s požiadavkami normy ISO/IEC 17024:2012.

V októbri sa senzorické skúšky konali v termíne od 6.-8.10.2015, pri ktorých sa súčasne vykonalo svedecké posúdenie SNAS v rámci reakreditácie. V tomto termíne bolo preskúšaných 39 kandidátov, 37 osôb uspelo, dvaja neuspeli. 25 osôb získalo stupeň vybraný posudzovateľ, 12 senzorický posudzovateľ – expert.

2.4.3.8 Delegované činnosti pre Pôdohospodársku platobnú agentúru

ÚKSÚP, OVV v rámci delegovaných činností pre PPA vykonáva kontrolu reštrukturalizácie vinohradov a poskytuje pre potreby PPA údaje z vinohradníckeho registra.

Cieľom kontroly reštrukturalizácie vinohradov je odborné posúdenie žiadosti a projektu reštrukturalizácie vinohradu, posúdenie vhodnosti daných opatrení a jej odporúčanie na schválenie.

Hlavnou úlohou je kontrola počiatočného a konečného stavu vinohradu pred a po schválení žiadosti o podporu pri reštrukturalizácii vinohradu, súlad s vinohradníckym registrom, overenie vhodnosti danej plochy na výsadbu viniča ako aj overenie vhodnosti odrody registrovanej v LRO do danej oblasti.

Reštrukturalizáciu vinohradov je možné vykonať len na zákonom vymedzených vinohradníckych plochách evidovaných vo vinohradníckom registri na ÚKSÚP. Systém nepokrýva bežnú obnovu vinohradov, ktorých prirodzená životnosť sa skončila.

V roku 2015 ÚKSÚP vykonal v rámci delegovaných činností pre PPA spolu 127 kontrol, z toho 71 kontrol pred schválením žiadosti o podporu na reštrukturalizáciu vinohradov, 22 kontrol ukončenia opatrenia vyklčovanie a 34 kontrol ukončenia projektu reštrukturalizácie vinohradov.

Prílohy:
Príloha č.4

2.5 Oblasť ovocinárstva a integrovanej produkcie

2.5.1 Legislatívny rámec činnosti

- Zákona č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení zákona č. 467/2008 Z. z.
- Vyhlášky č. 15/2009 ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vedenia a rozsahu údajov vedených v registri ovocných sadov a chmeľníc
- Zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov
- Vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 291/2014 Z. z., ktorou sa vydáva Program štátnych štatistických zisťovaní na roky 2015 až 2017 v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení neskorších predpisov
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1337/2011 z 13. decembra 2011 o európskej štatistike trvalých plodín a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 357/79 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/109/ES
- Nariadenie európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 v platnom znení
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 543/2011 zo 7. júna 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny v platnom znení
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 v platnom znení
- Nariadenie vlády SR č. 36/2015 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami viazaných priamych platieb v znení neskorších predpisov
- Nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 v platnom znení
- Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 75/2015 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v súvislosti s opatreniami programu rozvoja vidieka v znení neskorších predpisov /NV SR č. 163/2015 Z. z./
- Nariadenie vlády SR č. 238/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach prenajímania, predaja, zámeny a nadobúdania nehnuteľností Slovenským pozemkovým fondom v znení nariadenia vlády SR č. 363/2012 Z. z. a nariadenia vlády SR č. 168/2011 Z. z.
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia
- a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 57/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov

- Vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 59/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- ISAMM - NK ES 1850/2006 a koordinácia NK ES 607/2009, NK ES 436/2009, NK ES 555/2008

2.5.2 Činnosť

Činnosť v oblasti ovocinárstva a integrovanej produkcie je vykonávaná v rámci národnej a európskej legislatívy expertmi z Odboru ovocinárstva a integrovanej produkcie (ďalej len „OOIP“) a pozostáva hlavne z:

- vedenia a každoročnej aktualizácie registra ovocných sadov a register chmeľníc - údaje o ucelených a súvislých výsadbách ovocných sadov – ovocných krov, sadeníc, ovocných stromov rôznych druhov a chmeľníc – chmeľových rastlín s vybudovanou konštrukciou na výmere najmenej 0,3 ha
- vydávania výpisov z registra ovocných sadov a chmeľníc, ktorý sa každoročne aktualizuje v súlade so systémom identifikácie poľnohospodárskych pozemkov
- poskytovania a uverejňovania údajov z registra ovocných sadov a chmeľníc, ktoré nie sú predmetom ochrany, alebo predmetom obchodného tajomstva
- poskytovania informácií orgánom štátnej správy pri rozhodovaní o poskytovaní podpory
- vykonávania strednodobých odhadov pre určenie produkčného potenciálu výsadiieb vybraných ovocných druhov a odhady objemu produkcie a zásobovania trhu ovocnými druhmi
- overovania zistených zmien fyzickou verifikáciou v teréne. Pri kontrolách je overovaný stav v registri ÚKSÚP s registrom pôdy (LPIS)
- vypracovávania odborných stanovísk k:
 - projektom a zjednodušenej projektovej dokumentácii na výsadbu ovocného sadu na pozemkoch prenajatých od Slovenského pozemkového fondu,
 - projektom a zjednodušenej projektovej dokumentácii na výsadbu rýchlorastúcich drevín
 - projektom a zjednodušenej projektovej dokumentácii pri zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku na ovocný sad
- odbor vykonáva činnosť v oblasti informačného systému ISAMM (Informačný systém pre monitorovanie a organizáciu poľnohospodárskych trhov), ktorý vykonáva výmenu informácií medzi Komisiou a členskými štátmi EÚ

2.5.3 Ciele a prehľad ich plnenia

Základným cieľom OOIP je kontrola a aktualizácia údajov v registri sadov a v registri chmeľníc, vydávanie výpisov pre potreby farmárov, vydávanie odborných stanovísk k projektom na výsadbu ovocného sadu, výsadbu rýchlorastúcich drevín a pri zmene poľnohospodárskeho druhu pozemku na ovocný sad pre potreby SPF a pozemkové úrady.

Každoročne vykonáva k stanoveným termínom pre potreby MPRV SR, PPA, ŠÚ SR, VÚEPP štatistické zisťovania za účelom získania informácií o odhade úrod, celkovej produkcii ovocia

a uskladnení ovocia z domácej produkcie. Tieto zisťovania sú súčasťou Programu štátnych štatistických zisťovaní.

V roku 2015 bolo vydaných 236 výpisov pre potreby farmárov a 38 odborných stanovísk pre potreby SPF a pozemkové úrady.

Odbor sa aktívne zapája do prezentácie ústavu a odboru s účasťou na odborných seminároch a výstavách.

2.5.3.1 Vedenie a aktualizácia registra ovocných sádov a chmeľníc

Vedenie a aktualizácia registra sa vykonáva v zmysle zákona č. 597/2006 Z. z. v znení zákona č. 467/2008 Z. z. a v súlade so systémom identifikácie poľnohospodárskych pozemkov (LPIS). Register eviduje a aktualizuje údaje o ucelených a súvislých výsadbách ovocných sádov – ovocných krov, sadeníc, ovocných stromov rôznych druhov a chmeľníc – chmeľových rastlín s vybudovanou konštrukciou na výmere najmenej 0,3 ha. Pri vedení registra ovocných sádov sa každý rok aktualizujú ovocné sady podľa výmery ovocných druhov, odrôd, roku výsadby, podľa počtu jedincov na produkčnej výmere i podľa sponu. K 31.12.2015 register eviduje 429 ovocinárskych a 4 chmeliarske subjekty. Odbor overuje údaje vedené v registri verifikáciou v teréne.

Stav výmer ovocných sádov v registri ÚKSÚP k 31.12.2015

Celková výmera ovocných sádov k 31.12.2015 dosiahla 7 069,9 ha. V tejto výmere sú zahrnuté všetky intenzívne aj extenzívne ovocné sady s manipulačnými plochami. Celková výmera sádov sa na Slovensku medziročne znížila oproti roku 2014 o 516,3 ha. Produkčná výmera ku koncu roka 2015 dosiahla 6 212,8 ha a medziročne sa znížila o 578,5 ha. Intenzívne sady tvoria z toho 4 489,96 ha (72,3%) a extenzívne sady 1 722,83 ha (27,7%)

Štruktúra sádov podľa celkovej a produkčnej výmery k 31.12.2015

Celková výmera v ha	Produkčná výmera v ha	Rozdelenie sádov podľa intenzity v ha		Výmera v %
7 069,9	6 212,8	intenzívne	4 490,0	72,3
		extenzívne	1 722,8	27,7

Produkčný potenciál sa zisťuje len v kategórii intenzívnych sádov. Medzi extenzívne sady patria sady staré, opustené, využívané inak ako na pestovanie ovocia (chov hospodárskych zvierat) a ktoré nevykazujú žiadnu produkciu. Z kategórie extenzívnych sádov s nízkou úrovňou agrotechniky, avšak s vykazovaním nízkych úrod, zaradíme tieto sady do kategórie produkčných. O tieto sady sa ovocinári starajú a udržiavajú ich primeranou agrotechnikou, rezom a tvarovaním v stave s dosahovaním nízkej trhovej produkcie na miestnom trhu.

Štruktúra sadov podľa intenzity a produkcie ovocia k 31.12.2015

Intenzita	Produkčná výmera v ha	Úroveň agrotechniky	Produkčná výmera v ha	Sady s produkciou a bez produkcie ovocia	
				Výmera v ha	Výmera v %
intenzívne	4 489,96	9 - vysoká	1 860,15	s produkciou 5 216,64	84%
		7 - dobrá	1 288,31		
		5 - priemerná	1 298,24		
extenzívne	1 722,83	3 - nízka	769,94	bez produkcie 996,15	16%
		2 - veľmi nízka	150,92		
		1 - žiadna	845,22		
SPOLU	6 212,79		6 212,79		100%

Výmery ovocných druhov podľa intenzity výsadby k 31.12.2015

Produkčná výmera v ha				
Ovocný druh	Extenzívna	Intenzívna	Celkový súčet	Extenzívna sady v %
Jabloň domáca	967,7	2 083,7	3 051,4	16%
Orech kráľovský	388,5	340,1	728,6	7%
Slivka domáca	49,5	596,7	646,2	1%
Broskyňa obyčajná	38,8	404,4	443,2	1%
Ríbezľa čierna		232,8	232,8	0%
Čerešňa vtáčia	79,9	149,9	229,9	1%
Marhuľa obyčajná	46,5	179,5	226,1	1%
Jahoda	0,0	139,5	139,6	0%
Hruška obyčajná	65,1	92,2	157,3	1%
Višňa	38,1	30,5	68,5	1%
Ostatné ovocné druhy	48,6	240,6	48,6	1%
Celkový súčet	1 722,8	4 490,0	5 972,2	29%

Aktuálny stav výmer chmeľníc v SR k 31.12.2015

V registri chmeľníc boli k 31.12.2015 registrované 4 chmeliarske subjekty. Celková výmera chmeľníc dosiahla 141 ha. V tejto výmere je zahrnutý porast aj s manipulačnými plochami. Produkčná výmera chmeľníc z ktorej sa zberá úroda dosiahla 137,36 ha. V rokoch 2005/2015 sa znížil počet pestovateľov chmeľu na Slovensku z 13 na 4. Za rovnaké obdobie 2005/2015 sa znížila celková výmera chmeľníc o 164,13 ha a produkčná o 158,05 ha.

Lokalita (LPIS)	Skrátený KD produkčného bloku (LPIS)	Celková výmera v ha	Produkčná výmera v ha	Rok výsadby
Horné Srnie	0502/1	24,97	3,73	1996
Horné Srnie	0502/1		7,55	1998
Horné Srnie	0502/1		6,35	1999
Horné Srnie	0502/1		6,35	1999

Horné Srnie	1603/1	9,78	9,12	2000
Čachtice	8401/1	34,07	8,03	1996
Čachtice	8401/1		3,86	2008
Čachtice	8401/1		4,86	2008
Čachtice	8401/1		4,28	2009
Čachtice	8401/1		6,42	2009
Čachtice	8401/1		4,65	2009
Opatová	8706/1	8,14	8,14	1999
Opatová	6803/1	8,11	8,11	1997
Opatová	8702/2	4,41	4,41	1998
Opatová	7803/1	16,59	16,59	2001
Opatová	6803/2	2,71	2,71	1999
Opatová	6803/2	2,58	2,58	2002
Opatová	8802/1	5,29	5,27	2000
Opatová	8901/1	5,10	5,10	1996
Opatová	7803/2	11,85	2,84	1999
Opatová	7803/2		9,01	1999
Opatová	8902/1	7,40	7,40	2001
SPOLU ha		141,00	137,36	

Aktuálny stav kapacity ovocných skladov v SR k 31.12.2015

K 31.12.2015 využívalo sklady pre uskladnenie ovocia 85 ovocinárskych subjektov. Celková kapacita skladov evidovaná v registri ovocných sádov sa znížila od r. 2012 o 4 211 t.

Kapacita ovocných skladov v SR pre uskladnenie ovocia z domácej produkcie

Rok	2012	2013	2014	2015
Počet užívateľov - skladovateľov ovocia	114	100	97	85
Sklad vetraný vzduchom v t:	6 536	6 598	6 600	5 592
Klimatizovaný sklad v t	13 041	10 594	9 594	9 715
Klimatizovaný sklad – riadená CA v t	1 580	1 580	1 580	1 580
Klimatizovaný sklad – systém ULO v t	19 425	21 084	21 084	19 484
Celková kapacita skladov v SR v t:	40 582	39 856	38 858	36 371

2.5.3.2 Štátne štatistické rezortné zisťovania

Odbor vykonal v roku 2015 nasledovné štátne štatistické zisťovania MPRV SR

- Odhad úrody ovocia k 15.6., 15.9. a produkcia ovocia k 31.12;
- Výkaz o uskladnení jablák a hrušiek k 1.3., 31.10. a 31.12.;

Štátne štatistické zisťovania boli zamerané na určenie produkčného potenciálu výsadiieb vybraných ovocných druhov podľa osobitného predpisu a na získanie strednodobých odhadov objemu produkcie a zásobovania trhu vybranými ovocnými druhmi. Zisťovania nemajú duplicitu so inými zisťovaniami ŠÚ SR.

Zisťovania pre určenie produkčného potenciálu ovocných sádov na Slovensku sa vykonávajú z ovocných sádov od výmery 0,3 ha, ktoré sú vedené v registri ovocných sádov na ÚKSÚP, ako sady produkčné.

Odhad úrody ovocia jablák, hrušiek, broskýň a marhúľ k 15.6.2015

Odhad úrody k 15.6.2015	Jablká	Hrušky	Broskyne	Marhule
Nahlásený odhad úrody v t	39 294,395	532,916	2 452,666	337,873
Nahlásená výmera v ha	2 046,799	81,007	357,172	134,561
Dopočítaná úroda v t	1 654,501	46,666	73,182	98,597
Dopočítaná výmera v ha	203,790	8,226	21,295	39,157
Odhad úrody ovocia spolu v t	40 948,896	579,582	2 525,848	436,470

Odhad úrody ovocia jablák a hrušiek k 15.6.2015

Odhad úrody k 15.9.2015	Jablká	Hrušky
Nahlásený odhad úrody v t	39 055,351	653,485
Nahlásená výmera v ha	2 059,793	78,776
Dopočítaná úroda v t	1 182,441	21,714
Dopočítaná výmera v ha	181,581	7,664
Odhad úrody ovocia spolu v t	40 237,79	675,199

Produkcia ovocia k 31.12.2015

Formuláre podľa § 18 zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike boli zaslané 309 respondentom, ktorí obhospodarujú produkčné ovocné sady a sú registrovaní v registri ovocných sádov. V roku 2015 sa na Slovensku vyprodukovalo 53 828,4 ton ovocia na výmere 4 581,7 ha.

Produkcia ovocia hlavných ovocných druhov k 31.12.2015

Ovocný druh	Počet rodiacich ovocných stromov a kríkov (ks)	Produkčná plocha rodiacich sádov a plantáží (ha)	Úroda (t)	Priemerná úroda (t/ha)
Jabloň domáca	5 489 777	2 376,39	46 250,10	19,46
Hruška obyčajná	122 262	112,88	614,31	5,44
Broskyňa obyčajná	297 021	401,89	2 106,68	5,24
Marhuľa obyčajná	106 227	165,18	253,79	1,54
Slivka domáca a sliva	257 559	555,65	2 200,78	3,96
Ringlota	253	0,54	1,63	3,00
Čerešňa vtáčia	164 053	151,67	901,92	5,95
Višňa obyčajná	14 750	37,94	54,13	1,43
Egreš obyčajný	90	0,03	0,05	1,50
Ríbezľa červená	190 377	48,77	23,07	0,47
Ríbezľa čierna	1 256 254	255,17	97,17	0,38
Jahoda	4 110 185	134,32	939,60	7,00
Orech kráľovský (vlašský)	38 805	173,11	9,03	0,05
Gaštan jedlý	3 410	9,22	2,02	0,22

Lieska obyčajná	687	1,04	0,68	0,66
Malina	40 269	7,56	22,17	2,93
Ostatné neuvedené ovocie	225 076	150,37	351,25	2,34
SPOLU	12 317 055	4 581,74	53 828,36	11,75

Uskladnenie jablák a hrušiek

Výkazy o uskladnení jablák a hrušiek boli k 31.10.2015 poslané 87 ovocinárskym subjektom, ktoré uskladňujú jablká a hrušky z domácej produkcie.

K 31.12.2015 boli výkazy o uskladnení jablák a hrušiek poslané 41 ovocinárskym subjektom, ktoré sú vedené v Registri ovocných sádov ako subjekty uskladňujúce jablká a hrušky z domácej produkcie. Z domácej produkcie jablák a hrušiek bolo k 31.12.2015 uskladnených **13 212,6 t** jablák a **67,6 t** hrušiek.

Uskladnenie jablák a hrušiek z domácej produkcie v roku 2015

Ukazovateľ	Jablká	Hrušky
Uskladnenie ovocia k 1.3.2015 (t)	10 201,0	0,0
Uskladnenie ovocia k 31.10.2015 (t)	16 946,0	120,2
Uskladnenie ovocia k 31.12.2015 (t)	13 212,6	67,6

2.5.3.3 Administratívna kontrola a kontroly ovocných sádov a chmeľníc na mieste

OOIP vykonáva verifikáciu ovocných sádov pre aktualizáciu údajov v registri ovocných sádov. Overovanie skutočného stavu vykonáva počas kontroly na mieste. Register ovocných sádov eviduje údaje o ovocinárskych subjektoch a výsadbách, najmä - úroveň agrotechniky, intenzitu výsadby (počty stromov, krov, spon výsadby), vek výsadby a pod..

OOIP vydáva výpis na základe žiadosti ako potvrdenie o evidencii subjektu v Registri ovocných sádov. Výpisy predkladajú farmári na PPA pri predkladaní žiadostí a projektov o získanie podpôr štátnej pomoci. Vydávanie výpisov (potvrdení) vyplýva zo zákona. Počet vydaných výpisov z registra ovocných sádov a chmeľníc za rok 2015 bol 257. Z registra chmeľníc boli vydané 4 výpisy. Administratívna kontrola bola tak vykonaná u 257 ovocinárskych subjektov a 4 administratívne kontroly chmeliarskych subjektov.

Kontroly ovocných sádov a chmeľníc na mieste sa vykonávali počas vegetačného obdobia. Celkovo bolo v roku 2015 pri kontrolách na mieste skontrolovaných 637,61 ha, v 26 ovocinárskych subjektoch.

Prehľad o vykonaných kontrolách ovocných sádov a chmeľníc v roku 2015

Údaj	Stav v registri	Kontroly na mieste	Administratívne
Počet subjektov	433	26	240
Celková výmera sádov v ha	7 210,9	637,61	---
Počet skontrolovaných kultúrnych dielov (LPIS)	---	56	---
Počet vyradených ovocinárskych subjektov	---	1	29

Počet vyradených ovocných sádov v ha	---	1,15	315,8
Počet vyradených kultúrnych dielov – ovocné	---	1	28

2.5.3.4 Odborné stanoviská k projektom

V roku 2015 experti OOIP vydali 38 odborných stanovísk

2.5.3.4 Prezentácia ústavu a odboru s aktívnou účasťou na odborných seminároch a výstavách a ostatné aktivity

Experti odboru sa aktívne zúčastňovali na odborných ovocinárskych seminároch a konferenciách, úzko spolupracovali pri skvalitnení svojej práce s odbornými inštitúciami, s MPRV SR, VÚPOP, VÚEPP, ŠÚSR, SPU Nitra – Fakultou záhradníctva a krajinného inžinierstva, Ovocinárskou úniou SR, odbornými strednými školami, Centrom výskumu rastlinnej výroby.

Prezentovali ústav na výstavách, predovšetkým na výstave AGROKOMPLEX Nitra a na prestížnej súťaži a výstave Jablko roka 2015. Na súťaži JABLKO ROKA 2015 bol odbor zastúpený aj v komisii pre hodnotenie súťaže riaditeľom odboru Ing. Samuelom Michálkom. OOIP sa v spolupráci s OÚSR podieľal na organizovaní ovocinárskej konferencie Predvianočné ovocinárske dni 2015, ktorá bola spojená s degustáciou jablák.

OOIP vykonal v roku 2015 veľa pracovných aktivít pre zlepšenie činnosti pri vedení registra ovocných sádov. Pre účely spresnenia evidencie a vedenia vlastných grafických vrstiev o hraniciach ovocných sádov sa konali rokovania medzi ÚKSÚP, VÚPOP, PPA a najmä na úrovni MPRV SR. Register ovocných sádov má dnes k dispozícii vrstvy LPIS, ortofotomapy i grafický program ArcMap. Od septembra 2015 je prepojený softvérom priamo na PPA.

Prílohy:

Príloha č.5

2.6 Oblasť autorizácie prípravkov na ochranu rastlín

2.6.1 Legislatívny rámec činnosti

- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh s o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS
- Zákon č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MPRV SR č. 485/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípravkoch na ochranu rastlín
- Vyhláška MPRV SR č. 117/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MPRV SR č. 485/2011 Z. z.
- Vyhláška MPRV SR č. 486/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach, postupoch a lehotách na uplatnenie ustanovení o skúškach biologickej účinnosti, o žiadostiach, zásadách správnej experimentálnej praxe, auditoch a vydávaní certifikátu, rozšírení rozsahu certifikátu alebo recertifikácii
- Vyhláška MPRV SR č. 163/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MPRV SR č. 486/2011 Z. z.
- Vyhláška MPRV SR č. 487/2011 Z. z. o integrovanej ochrane proti škodlivým organizmom a o jej uplatňovaní
- Vyhláška MPRV SR č. 488/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zásadách a opatreniach na ochranu zdravia ľudí, zdrojov pitnej vody, včiel, zvier, vodných a iných necieľových organizmov, životného prostredia a osobitných oblastí pri používaní prípravkov na ochranu rastlín
- Vyhláška MPRV SR č. 489/2011 Z. z. o podmienkach a postupoch pri evidencii a kontrolách aplikačných zariadení
- Vyhláška MPRV SR č. 490/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach, požiadavkách a postupoch na uplatnenie ustanovení o leteckej aplikácii prípravkov na ochranu rastlín a o žiadosti o povolenie leteckej aplikácie
- Vyhláška MPRV SR č. 491/2011 Z. z. o vedení záznamov o prípravkoch na ochranu rastlín a nahlasovaní údajov, podmienkach a postupoch pri skladovaní a manipulácii s prípravkami na ochranu rastlín a čistení použitých aplikačných zariadení
- Vyhláška MPRV SR č. 492/2011 Z. z. o odbornom vzdelávaní v oblasti prípravkov na ochranu rastlín
- Nariadenie vlády SR č. 186/2012 Z. z. o prehodnocovaní autorizovaných prípravkov na ochranu rastlín
- Nariadenie Komisie č. 540/2011/EÚ, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1107/2009/ES, pokiaľ ide o zoznam schválených účinných látok v platnom znení
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 283/2013/, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh stanovujú požiadavky na údaje o účinných látkach
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 284/2013, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh stanovujú požiadavky na údaje o prípravkoch na ochranu rastlín

- Nariadenie Komisie č. 546/2011/EÚ, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1107/2009/ES, pokiaľ ide o jednotné zásady hodnotenia a povoľovania prípravkov na ochranu rastlín
- Nariadenie Komisie č. 547/2011/EÚ, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1107/2009/ES, pokiaľ ide o požiadavky na označovanie prípravkov na ochranu rastlín
- Vykonávacie nariadenia Komisie, ktorými sa povoľuje členským štátom predĺžiť dočasné autorizácie udelené pre nové účinné látky
- Vykonávacie nariadenia Komisie, ktorými sa neschvaľujú niektoré účinné látky,
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1185/2009 o štatistike pesticídov
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 686/2012 z 26. júla 2012, ktorým sa členským štátom na účely postupu obnovenia prideliť hodnotenie účinných látok, ktorých povolenie skončí najneskôr 31. decembra 2018
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 844/2012 z 18. septembra 2012, ktorým sa stanovujú ustanovenia potrebné na vykonávanie postupu obnovenia účinných látok podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 2015/408 z 11.3.2015 o vykonávaní článku 80 ods. 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zostavení zoznamu látok, ktoré sa majú nahradiť
- Zákon č. 387/2013 Z. z. o pomocných prípravkoch v ochrane rastlín a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška MPRV SR č. 477/2013 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o pomocných prípravkoch v ochrane rastlín
- Zákon č. 67/2010 o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon)

2.6.2 Činnosti

Činnosť ÚKSÚP v oblasti autorizácie POR a pomocných prípravkov je zastrešená zamestnancami Odboru registrácie pesticídov (ďalej len „ORP“), ktorí úzko spolupracujú s odbornými pracoviskami a s príslušnými orgánmi ČS a je vykonávaná v zmysle platnej legislatívy a pozostáva hlavne z:

- vedenia zoznamu autorizovaných prípravkov na ochranu rastlín (ďalej len „POR“), a POR povolených na paralelný obchod, zoznamu autorizovaných pomocných prípravkov a pomocných prípravkov povolených na paralelný obchod ktorý sa zverejňuje najmenej raz ročne vo vestníku Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
- hodnotenia účinných látok, safenerov, synergentov, adjuvantov alebo základných látok a koordinovania procesu ich hodnotenia s odbornými pracoviskami NRL, VÚVH, SHMÚ, ÚVZ SR a NPPC- ústav včelárstva ako aj s OLČ ÚKSÚP, príslušnými zodpovednými orgánmi členských štátov, Európskym úradom pre bezpečnosť potravín a Európskou komisiou na účely ich schválenia alebo obnovenia schválenia,
- prijímania žiadostí na skúšanie biologickej účinnosti POR, autorizáciu POR rastlín, o zmeny a doplnenie autorizácie, obnovenie autorizácie, o rozšírenie autorizácie, o predĺženie doby platnosti autorizácie, o prehodnotenie autorizácie, o povolenie na paralelný obchod a koordinovanie procesu ich hodnotenia s odbornými pracoviskami, príslušnými zodpovednými orgánmi členských štátov a Európskou komisiou na účely

ich autorizácie, zmien a doplnení autorizácie, prehodnotenia autorizácie a povolenia na paralelný obchod

- vypracúvania odborných stanovísk a hodnotiacich správ pre oblasť identity a fyzikálno-chemických vlastností účinných látok, safenerov, synergentov, adjuvantov alebo základných látok a prípravkov na ochranu rastlín, ako aj pre oblasť analytických metód na stanovenie účinných látok, safenerov, synergentov, adjuvantov, ich nečistôt a reziduí na účely schválenia účinných látok, safenerov, synergentov, adjuvantov alebo základných látok alebo na účely autorizácie prípravkov na ochranu rastlín, zmien a doplnení autorizácie, prehodnotenia autorizácie a paralelného obchodu
- vydávania rozhodnutí o autorizácii POR, rozhodnutí o autorizácii pomocných prípravkov a adjuvantov, o zmene a doplnení autorizácie, o predĺžení doby platnosti autorizácie, o prehodnotení autorizácie, o prebaľovaní prípravkov na ochranu rastlín vrátane prípravkov pre neprofesionálnych používateľov, o paralelnom obchode, o zrušení autorizácie alebo povolenia na paralelný obchod
- vedenia evidencie a dokumentácie autorizovaných POR a pomocných prípravkov,
- poskytovania údajov, informácií a správ Európskej komisii (EK), Európskemu úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA), medzinárodným organizáciám, príslušným orgánom členských štátov EÚ a tretích krajín
- spolupráce s odbornými pracoviskami a s príslušnými orgánmi členských štátov pri výmene informácií o autorizovaných prípravkoch, pri zdieľaní výsledkov hodnotenia pri prehodnocovaní autorizácie už autorizovaných prípravkov
- organizovania stretnutí s odbornými pracoviskami za účelom diskusie o aktuálnych problémoch súvisiacich s autorizáciou ako aj o plánovaných úlohách vyplývajúcich z predpisov EÚ
- účasti na odborných stretnutiach organizovaných EK, EFSA, členskými štátmi alebo inými medzinárodnými organizáciami,
- zabezpečovania systému manažérstva kvality certifikácie správnej experimentálnej praxe (SEP)
- vydávania certifikátov o spôsobilosti na vykonávanie skúšok biologickej účinnosti s POR podľa Zásad správnej experimentálnej praxe (ďalej len „ZSEP“) a vykonávanie ich kontroly
- hodnotenia dokumentačného súboru údajov biologickej účinnosti POR pri autorizácii, zmene a doplnení autorizácie, prehodnotení autorizácie,
- vydávania povolenia na používanie POR na účely výskumu a vývoja
- skúšania biologickej účinnosti POR podľa zásad SEP
- prejednávania požiadaviek výrobcov POR, prijímania prihlášok do skúšok, spracúvania plánov a metodík pokusov pre jednotlivé škodlivé organizmy v rôznych poľnohospodárskych plodinách pre celé územie SR
- spracúvania výsledkov zo skúšok a na požiadanie žiadateľa spracúvanie výsledkov aj v programe ARM (Agriculture Research Manager) v zmysle jednotného európskeho systému
- vykonávania činnosti v zmysle Vnútornej smernice číslo 12/2010, „Systém manažérstva kvality certifikácie SEP“
- riešenia akútnych prípadov v ochrane rastlín podľa potrieb slovenskej poľnohospodárskej praxe
- spolupráce s inými výskumnými ústavmi a univerzitami pri skúšaní špecifických POR alebo pri riešení špecifických škodlivých organizmov

- vypracúvania metodických pokynov a metodík
- plnenia ďalších úloh v rámci ústavu, rezortu ministerstva, spolupráce s odbornými inštitúciami

2.6.2.1 Autorizácia prípravkov na ochranu rastlín

ORP celkovo prijal 843 rôznych žiadostí o autorizáciu prípravkov na ochranu rastlín, autorizáciu pomocných prípravkov v ochrane rastlín, o zmeny a doplnenie autorizácie, obnovenie autorizácie, o rozšírenie autorizácie, o predĺženie doby platnosti autorizácie, o prehodnotenie autorizácie, o povolenie na paralelný obchod od žiadateľov, v porovnaní s rokom 2014 o 9 žiadostí menej. Prijala sa úloha spravodajského hodnotiaceho štátu pre 3 rozšírenia autorizácie a 2 pre prehodnotenie prípravku (Krok 2). Vydaných bolo 707 rozhodnutí, v porovnaní s rokom 2014 o 117 rozhodnutí viac.

Počty vydaných rozhodnutí v rokoch 2013, 2014 a 2015

Vydané rozhodnutia	2013	2014	2015
Nová autorizácia, identická autorizácia, vzájomné uznávanie	66	88	119
Predĺženie platnosti autorizácie - na profesionálne použitie	105	57	130
Predĺženie platnosti autorizácie - na neprofesionálne použitie	12	5	14
Paralelný obchod POR – na uvedenie na trh	47	64	53
Paralelný obchod POR - na osobnú spotrebu	6	13	3
Prehodnotenie autorizácie POR	13	54	19
Nepovolenie na paralelný prípravok	40	19	14
Nepovolenie na menej významné použitie	2	4	5
Zrušenie na menej významné použitie	3	0	0
Nepredĺženie platnosti autorizácie	2	0	0
Zamietnutie žiadosti	4	11	16
Zastavenie konania	32	21	27
Zrušenie autorizácie	23	14	10
Dočasné zakázané použitie POR	1	0	0
Ostané	163	240	297
Spolu	519	590	707

ORP viedol zoznam autorizovaných POR a POR povolených na paralelný obchod na rok 2015 a zoznam autorizovaných pomocných prípravkov a pomocných prípravkov povolených na paralelný obchod, ktoré boli zverejnené 25.3.2015 vo Vestníku MPRV SR, čiastka 5. K zoznamu POR boli v priebehu roka 2015 na stránke www.uksup.sk priebežne zverejnené 2 doplnky, ktoré boli uzavreté k 15.4.2015 a k 31.10.2015.

Zabezpečovalo sa prehodnotenie účinných látok a prípravkov po zaradení/schválení účinnej látky, koordinovalo sa hodnotenie účinných látok na úrovni EÚ.

Od 1. augusta 2015 pribudla nová povinnosť, porovnávacie posudzovanie, ktoré sú povinné vykonávať všetky členské štáty. Povinnosť sa týka iba tých prípravkov, ktoré obsahujú účinnú látku, ktorá sa má nahradiť (tzv. kandidát na substitúciu).

Viedla sa evidencia a dokumentácia autorizovaných POR, poskytovali sa údaje, informácie a správy Komisii EÚ, medzinárodným organizáciám, príslušným zodpovedným úradným orgánom ČS EÚ a tretích krajín. Spolupracovalo sa s odbornými pracoviskami NRL, VÚVH, SHMÚ, ÚVZ a NPPC ako aj s OOR ÚKSÚP, a OLC ÚKSÚP. Spolupracovalo so zahraničnými registračnými autoritami pri autorizácii, posudzovaní paralelných prípravkov, výmene informácií o autorizovaných prípravkoch.

2.6.2.2 Hodnotenie biologickej účinnosti a vydávanie certifikátov o spôsobilosti na vykonávanie skúšok biologickej účinnosti s prípravkami na ochranu rastlín podľa zásad SEP

Bolo zamerané hlavne na posudzovanie dokumentácie ZSEP, vydávanie certifikátov o spôsobilosti na vykonávanie skúšok biologickej účinnosti s POR podľa ZSEP, rozšírenie certifikátov a vykonávanie auditov.

Vydané certifikáty	Rozšírené certifikáty	Rozpracované certifikáty	Počet certifik. auditov	Počet dozorných auditov (a počet kontrol overovacích pokusov)	Recertifikácia
Research Agro 2008 s.r.o., Komárno	Fyse AgroLab Koláre	ATC-Agro Trial Center GmbH, Rohrau, Austria	Research Agro 2008 s.r.o., Komárno	Blumeria consulting s.r.o.Nitra	ÚKSÚP BA,ZV, KE
		ResearchAgro 2008 s.r.o., Komárno (rozšírenie)		Fyse AgroLab Koláre	Fyse AgroLab Koláre
		Gemerprodukt Valice OVD, Rimavská Sobota (rozšírenie)		VÚRV Piešťany	
1	1	3	1	3	2

Vydávanie povolení na používanie POR na účely výskumu a vývoja. Celkovo bolo vydaných 243 rozhodnutí, v porovnaní s rokom 2014 o 95 menej. Z toho:

Počet prijatých žiadostí	Vydané rozhodnutia bez hodnotenia odborných pracovísk	Vydané rozhodnutia s posudkami odborných pracovísk	Zrušené a zamietnuté žiadosti
262	243	0	19

Hodnotil sa dokumentačný súbor údajov k biologickej účinnosti POR, bolo vydaných 149 záverečných hodnotení, 207 priebežných hodnotení, 9 zonálnych hodnotení a 221 pripomienkovaní k zonálnemu hodnoteniu.

2.6.2.3 Skúšanie biologickej účinnosti

Skúšanie biologickej účinnosti POR sa vykonávalo podľa ZSEP, ktoré bolo zamerané na herbicídy v obilninách ozimných a jarných, v kukurici, okopaninách, strukovinách, olejninách a zelenine, na fungicídy na skúšanie moridiel v pšenici ozimnej, v jačmeni ozimnom, jačmeni jarnom, v kukurici a foliárne aplikácie v obilninách, kukurici, zemiakoch, olejninách, jahodách a v ovocných drevinách a na zoocídy a rastové regulátory v obilninách a olejninách.

Celkovo bolo prijatých 53 žiadostí na skúšanie biologickej účinnosti POR, čo predstavuje 72 pokusov. Rozsah pokusov sa potvrdzoval uzatváraním zmlúv so žiadateľmi. Vzhľadom na nepriaznivé klimatické podmienky (vysoké teploty a dlho trvajúce suchu) neboli požadované pokusy v cibuli s preventívnym ošetrením proti chorobám úspešné.

Spracované boli plány pokusov pre jednotlivé škodlivé organizmy v rôznych poľnohospodárskych plodinách pre celé územie SR, výsledky zo skúšok boli spracované na požiadanie žiadateľa aj v programe ARM v zmysle jednotného európskeho systému, vykonávala sa kontrola žiadateľov o certifikát GEP na skúšanie biologickej účinnosti POR v zmysle platných predpisov a ZSEP. Posudzovali sa žiadosti o rozšírenie autorizácie na menej významné použitie, etikety k POR.

2.6.2.4 Ostatné aktivity

V rámci tretieho programu (AIR3) na roky 2013-2018 vykonáva ORP podľa nariadenia Komisie (EU) č. 686/2012 pre celú EÚ úlohu spravodajského členského štátu (RMS) pre účinnú látku boscalid a pre štyri účinné látky diflubenzuron, foramsulfuron methoxyfenozide, metrafenone úlohu ako spolupracujúci členský štát (co-RMS). Pre foramsulfuron experti odboru participovali ako co RMS na hodnotení, v súčasnosti prebieha vyhodnotenie pripomienok zaslaných členskými štátmi. Pre účinnú látku boscalid bola predložená žiadosť v júli 2015 a dokumentácia je predložená v januári 2016. Hodnotenie k účinnej látke methoxyfenozide prebieha. V rámci tretieho programu sa očakáva predloženie žiadosti a dokumentácie na hodnotenie účinných látok metrafenone a diflubenzuron.

ORP sa aktívne zapojil do nového systému autorizácie POR formou zonálnej spolupráce, pripravil podklady pre MPRV SR k Analýze plnenia úloh vyplývajúcich z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh. Pripomienkoval usmerňujúce dokumenty DG SANTE, poskytol MPRV SR 25 stanovísk na udelenie výnimky na uvedenie prípravku na trh a 4 sub-stanoviská k účinným látkam na Stály výbor pre potravinový reťazec a zdravie zvierat – sekcia Legislatíva prípravkov na ochranu rastlín za oblasť fyzikálno-chemických vlastností.

Odbor vedie záznamy podľa nariadenia (ES) č. 1185/2009 o štatistike pesticídov.

Držitelia autorizácií a držitelia povolení na paralelný obchod mali povinnosť do 31. januára 2015 nahlásiť ÚKSÚP údaje o uvedení prípravkov na trh v roku 2014.

Zamestnanci z ORP zastupovali SR na rokovaní expertnej skupiny Post Approval Issues Group, zúčastnili sa na EPPO Panel on General Standards on Efficacy Evaluation, Training for Member States on the application management system, Central Zone Steering committee, CEUREG Forum 2015

Bolo zorganizovaných niekoľko stretnutí so zástupcami priemyslu ochrany rastlín, na ktorých boli diskutované odborné otázky a problémy autorizačného procesu, ako aj možnosti zmeny a doplnenia legislatívnych predpisov SR v danej oblasti.

Boli udelené 2 pokuty vo výške 6 600 € v súlade s § 35 ods. 4 zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov

Príjmy v roku 2015 oproti minulému roku poklesli nakoľko fakturácia sa presunula aj do roku 2016.

Rok	2012	2013	2014	2015
Autorizácia prípravkov	55 543, 00	161 152,50	306 017,70	244 844,00
Skúšanie biologickej účinnosti	154 021, 00	93 446,50	240 570,20	123 539,80
Certifikácia GEP	5 424, 00	2 836,00	1 020,00	1 739,00
Udelenie pokuty	-	3 300,00	3 300,00	6 600,00
Spolu	214 988,00 €	260 735,00€	550 907, 90 €	376 722,80

2.6.3 Ciele a prehľad plnenia

Hlavným cieľom ORP je zabezpečenie plnenia úloh v súvislosti s uplatňovaním nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009/ES z 21. októbra 2009 o uvádzaní POR na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS, a to najmä autorizácia/povoľovanie prípravkov na ochranu rastlín a participácia na procese hodnotenia účinných látok, čo prispieva k zlepšeniu dostupnosti potrebnej ochrany rastlín pre poľnohospodársku prax a tým zabezpečenie vysokej úrovne ochrany zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia v Slovenskej republike.

S tým súvisí aj skúšanie biologickej účinnosti podľa zásad správnej experimentálnej praxe, ktoré slúži pre autorizáciu POR, vydávanie povolení na účely výskumu a vývoja, vydávanie certifikátov o spôsobilosti na vykonanie skúšok biologickej účinnosti POR, spracovanie údajov pre Štatistický úrad Slovenskej republiky o objeme uvedenia prípravkov na ochranu rastlín na trh. Plnenie činnosti za jednotlivé oblasti je uvedené priamo v texte vyššie.

Prílohy:
Príloha č.6

2.7 Oblasť ochrany rastlín

2.7.1 Legislatívny rámec činnosti

- Zákon NR SR č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 387/2013 Z. z. o pomocných prípravkoch v ochrane rastlín a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Zákon NR SR č. 77/2009 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 199/2005 Z. z. o ochranných opatreniach proti zavlečeniu a rozširovaniu organizmov škodlivých pre rastliny alebo rastlinné produkty v znení NV SR č. 245/2006 Z. z., NV SR č. 493/2007 Z. z., NV SR č. 344/2008 Z. z., NV SR č. 639/2008 Z. z., NV SR č. 112/2009 Z. z., NV SR č. 480/2009 Z. z., NV SR č. 80/2010 Z. z., NV SR č. 487/2010 Z. z., NV SR č. 130/2014 Z. z. a NV SR č. 250/2014 Z. z..
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 64/2004 Z. z. o chránených zónach v znení NV SR č. 177/2005 Z. z., NV SR č. 399/2006 Z. z. a NV SR č. 490/2007 Z. z.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 65/2004 Z. z. o minimálnych podmienkach na vykonávanie rastlinolekárskej kontroly rastlín, rastlinných produktov alebo iných predmetov pôvodom z tretích krajín v miestach vstupu.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 66/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú opatrenia na ochranu proti zavlečeniu hnedej hniloby zemiaka v znení NV SR č. 119/2007 Z. z.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 68/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky na ochranu proti rozširovaniu vybraných druhov obaľovačov.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 69/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky na dovoz a premiestňovanie určitých škodlivých organizmov, rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov na vedecké, výskumné alebo šľachtiteľské účely.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 70/2004 Z. z. o ochrane proti zavlečeniu baktérievej krúžkovitosti zemiaka v znení NV SR č. 113/2007 Z. z.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 73/2004 Z. z. na ochranu proti šíreniu štítňičky nebezpečnej.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 74/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje postup pre oznámenie o pozastavení zásielky alebo škodlivého organizmu z tretích krajín.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 507/2009 Z. z. o opatreniach proti šíreniu rakovinovca zemiakového a háďatka zemiakového.
- Vyhláška MPRV SR č. 485/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípravkoch na ochranu rastlín,
- Vyhláška MPRV SR č. 487/2011 Z. z. o integrovanej ochrane proti škodlivým organizmom a o jej uplatňovaní,
- Vyhláška MPRV SR č. 488/2011 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zásadách a opatreniach na ochranu zdravia ľudí, zdrojov pitnej vody, včiel, zveri, vodných a iných necieľových organizmov, životného prostredia a osobitných oblastí pri používaní prípravkov na ochranu rastlín,
- Vyhláška MPRV SR č. 489/2011 Z. z. o podmienkach a postupoch pri evidencii a kontrolách aplikačných zariadení,

- Vyhláška MPRV SR č. 490/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach, požiadavkách a postupoch na uplatnenie ustanovení o leteckej aplikácii prípravkov na ochranu rastlín a o žiadosti o povolenie leteckej aplikácie,
- Vyhláška MPRV SR č. 491/2011 Z. z. o vedení záznamov o prípravkoch na ochranu rastlín a nahlasovaní údajov, podmienkach a postupoch pri skladovaní a manipulácii s prípravkami na ochranu rastlín a čistení použitých aplikačných zariadení,
- Vyhláška MPRV SR č. 492/2011 Z. z. o odbornom vzdelávaní v oblasti prípravkov na ochranu rastlín.
- Vyhláška MPRV SR č. 477/2013 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o pomocných prípravkoch v ochrane rastlín.
- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá v platnom znení.
- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 652/2014, ktorým sa stanovuje hospodárenie s výdavkami týkajúcimi sa potravinového reťazca, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj zdravia rastlín a rastlinného rozmnožovacieho materiálu a ktorým sa menia smernice Rady 98/56/ES, 2000/29/ES a 2008/90/ES, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, (ES) č. 882/2004 a (ES) č. 396/2005, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 a zrušujú rozhodnutia Rady 66/399/EHS, 76/894/EHS a 2009/470/ES.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 690/2008 o uznaní chránených zón vystavených osobitným zdravotným rizikám rastlín v Spoločenstve v znení 823/2009, 17/2010, 361/2010, 436/2011, 355/2012 a 707/2014.
- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS.
- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 1185/2009 o štatistike pesticídov.

2.7.2 Činnosť

Hlavným poslaním ÚKSÚP v oblasti ochrany rastlín je kontrola zdravotného stavu dovážaných rastlín a rastlinných produktov ich kontrolou na hraničných inšpekčných staniciach (ďalej len „HIS“) a kontrola zdravotného stavu rastlín a rastlinných produktov vyprodukovaných na území SR v rámci sústavnej rastlinolekárskej kontroly na účely vystavovania rastlinných pasov s cieľom zamedziť zavlečenie a rozširovanie škodlivých organizmov.

Ďalšou úlohou je vykonávanie signalizácie výskytu a ošetrovania proti škodlivým organizmom, kontrola výroby, uvádzania na trh, používania, skladovania a zneškodňovania POR, čo prispieva k zabezpečovaniu ochrany zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia, sústavná rastlinolekárska kontrola množiteľských porastov vrátane vzorkovania rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov, zisťovanie spotreby prípravkov na ochranu rastlín, kontrola maku a drogových rastlín, povolenia na leteckú aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín a pomocných prípravkov.

Výsledky činnosti odboru využíva poľnohospodárska prax, colné orgány a dovozcovia a vývozcovia rastlín, rastlinných produktov a iných predmetov.

Činnosť ÚKSÚP v oblasti ochrany rastlín je pokrytá Odborom ochrany rastlín (ďalej len „OOR“)

Ústredie v Bratislave metodicky riadilo činnosť oblastných fytoinšpektorov a fytoinšpektorov na hraničných inšpekčných staniciach. Odsúhlasovali sa prihlášky na množenie zemiakového sadiva, vypracovali sa Metodiky detekčného prieskumu škodlivých organizmov pre rok 2015, ďalej bol vypracovaný mesačný plán vzorkovania rastlín a prípravkov na ochranu rastlín (ďalej len „POR“) , aktualizoval sa Súbor metodických pokynov k poautorizačnej úradnej kontrole prípravkov na ochranu rastlín v SR v roku 2015.

V rámci úloh vykonávaných pre Pôdohospodársku platobnú agentúru rastlín (ďalej len „PPA“) sa aktualizovali Metodiky kontroly krížového plnenia a vypracovali sa nové Metodiky pre kontrolu delegovaných činností vykonávaných pre PPA v plánovacom období 2014-2020.

V roku 2015 boli na základe európskej legislatívy schválené 4 rastlinolekárске opatrenia ÚKSÚP, a to Opatrenie na zabránenie zavlečenia a rozširovania *Epitris cucumeris*, *Epitrix similis*, *Epitrix subcrinita* a *Epitrix tuberis* na území Slovenskej republiky, Zrušenie opatrení na zabránenie zavlečenia a rozširovania *Dryocosmus kuriphilus* Yasumatsu na území Slovenskej republiky, Zrušenie opatrenia na prevenciu zavlečenia a rozširovania viroidu vretenovitosti zemiakov na území Slovenskej republiky, Opatrenie Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu v Bratislave č. OOR/758/2015 na zabránenie zavlečenia a rozširovania *Anoplophora glabripennis* (Motschulsky) na území Slovenskej republiky a Opatrenie Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu v Bratislave č. OOR/932/2015 na zabránenie zavlečenia a rozširovania háďatka borovicového (*Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhrer) Nickle et al.) na území Slovenskej republiky.

Signalizačné správy boli vydávané nasledovne: týždenník Roľnícke noviny 51 článkov, denník Plus jeden deň 3 články a teletext televízie Markíza 18 informácií.

2.7.2.1 Úradné kontroly prípravkov na ochranu rastlín

Úradné kontroly prípravkov na ochranu rastlín sa vykonávajú v zmysle Nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách a Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS..

Úradné kontroly POR sa vykonávajú na každom stupni ich uvádzania na trh, skladovania, používania a zneškodňovania.

ÚKSÚP, OOR každoročne vydáva Národný plán fytokontroly, ktorého jedným z cieľov je kontrola POR zameraná najmä na:

- prevenciu, elimináciu alebo zníženie rizík súvisiacich s ochranou rastlín na prijateľnú mieru,
- kontrolu uvádzania na trh, skladovania, používania a zneškodňovania prípravkov na ochranu rastlín,
- dodržiavanie zásad správnej farmárskej praxe.

V rámci úradnej kontroly bolo dozatiaľ bolo spolu 57 vzoriek, z toho 51 veľkospotrebitel'ských balení a 6 vzoriek malospotrebitel'ských balení prípravkov na ochranu rastlín.

Prehľad úradných kontrol prípravkov na ochranu rastlín za rok 2015

Činnosť – Kontrola prípravkov na ochranu rastlín	Počet kontrol
kontrola konečných užívateľov, distribútorov POR, paralelné prípravky, kontrola skladov prípravkov na ochranu rastlín vrátane zisťovania zásob starých prípravkov na ochranu rastlín, následné kontroly	553
z toho kontrola leteckých aplikácií	4
kontrola podnikov agroslužieb v oblasti prípravkov na ochranu rastlín (subjekty vykonávajúce postreky pre iné subjekty)	30
kontrola veľkoskladov prípravkov + veľkoobchodných reťazcov (Hornbach , Bauman, Tesco, Kaufland)	36 + 16
kontrola malospotrebitel'ských balení prípravkov pri ich predaji	234
kontrola dovozu prípravkov na ochranu rastlín z tretích krajín	50
kontrola dovozov POR – Tranzity	7
kontrola úletov prípravkov na ochranu rastlín	9
posudzovanie žiadostí a vydanie o povolenie leteckej aplikácie	59
poškodenia včiel pri používaní prípravkov	0
kontrola internetového predaja prípravkov	15
kontrola pozemných aplikačných zariadení, moričiek osiva a sadiva	217
kontrola výrobcov prípravkov na ochranu rastlín	1
kontroly aplikácie POR + pozemné aplikačné zariadenie priamo v teréne	20
Celkovo	1193
(Cross - Compliance) – kontroly krížového plnenia	203
Výnimky POR (MPRV SR)	25
Počet výnimiek k veľkoplošnej aplikácii rodenticídov prípravku proti veľmi silnej populácii hraboša poľného	32

Kontroly dovozov POR a ich účinných látok do SR pôvodom z tretích krajín v roku 2015

Dovezené prípravky na ochranu rastlín v roku 2015		
Položka	POR	Účinné látky
Celkový dovezený objem (kg/lit)	306 447, 68	102
Objem v tranzite	89 665	10

Prehľad stavu skladovaných starých POR v SR:

- k 1.5.2007 215 244 kg,
- k 18.12.2008 198 814 kg,
- k 19.3.2010 132 532,87 kg,
- k 19.4.2010 117 254,23 kg,
- k 15.7.2011 61 366,4 kg,

- k 30.9.2012	47 599,7 kg,
- k 30.9.2013	47 291,7 kg,
- k 30.9.2014	43 288,035 kg.
- k 30.9.2015	42 608,535 kg.

2.7.2.2 Vonkajšia karanténa

Na úseku vonkajšej karantény bolo v roku 2015 celkovo prerokovaných 45 žiadostí o registráciu výrobcov a dovozcov podľa pokynov pre registráciu podľa nariadenia vlády č. 199/2005 Z. z. o ochranných opatreniach proti zavlečeniu a rozširovaniu organizmov škodlivých pre rastliny alebo rastlinné produkty. Z toho bolo zaregistrovaných 29 nových subjektov, 16 subjektov zaslalo žiadosť o zmenu v registrácii a bol vydaný 1 duplikát osvedčenia o registrácii. Z dôvodu zániku činnosti, pre ktorú bol subjekt registrovaný, bola registrácia zrušená 72 subjektom, z toho 2 subjektom, ktoré mali vydané aj oprávnenie na vydávanie rastlinných pasov a 5 subjektom bola registrácia pozastavená. Celkovo je zrušených 980 registrácií.

Bolo vydaných 9 oprávnení na vydávanie rastlinných pasov, v 3 prípadoch došlo k zmenám v oprávneniach na vydávanie rastlinných pasov.

K 31. decembru 2015 je zaregistrovaných 2 236 subjektov a udelených 333 oprávnení na vydávanie rastlinných pasov.

Celkovo je zaregistrovaných 188 výrobcov dreveného obalového materiálu podľa požiadaviek normy FAO ISPM č. 15, z toho: 102 aktívnych výrobcov dreveného obalového materiálu s vlastnou certifikovanou sušiarňou, 31 pozastavených vlastníkov certifikovanej sušiarne; 48 aktívnych výrobcov bez vlastnej certifikovanej sušiarne a 7 výrobcov bez vlastnej certifikovanej sušiarne s pozastavenou činnosťou.

Za rok 2015 bolo na HIS Čierna nad Tisou, Maťovce, Vyšné Nemecké a Bratislava-letisko pri dovoze skontrolovaných celkom 31 075 zásielok. Rastlinolekárskej kontrole v zmysle NV SR č. 199/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov podliehalo 14 966 zásielok; k 16 049 zásielkam nepodliehajúcim rastlinolekárskej kontrole colníci žiadali stanovisko kontrolného ústavu.

Pri dovoze bolo na HIS skontrolovaných 472 zásielok krmív pôvodom z tretích krajín. Pri vývoze na HIS bolo vybavených celkom 40 zásielok, na ktoré boli vydané rastlinolekárske osvedčenia. Za rok 2015 bolo pri dovoze na HIS pozastavených celkom 56 zásielok nespĺňajúcich podmienky dovozu do EÚ, v 14 prípadoch bolo rozhodnutím ÚKSÚP nariadené rastlinolekárske opatrenie – likvidácia, ktorá bola vykonaná za prítomnosti príslušných oblastných fytoinšpektorov.

Na vyzvanie colníkmi bolo vo vnútrozemí a na vyclievacích poštách skontrolovaných 109 zásielok z tretích krajín podliehajúcich kontrole, z toho 16 zásielok alebo ich častí nespĺňalo podmienky vstupu do EÚ, všetky boli zlikvidované.

Vystavených bolo 8 Intra EC dokumentov na tovar smerujúci zo Slovenska do iného členského štátu a jeden rastlinný pas.

V roku 2015 bolo vydaných 14 rozhodnutí ÚKSÚP, ktorými bolo nariadené rastlinolekárske opatrenie – likvidácia dreveného obalového materiálu spálením, z dôvodu nesplnenia rastlinolekárskeho podmienok vstupu do EÚ.

2.7.2.3 Vnútoraná karanténa

Na úseku vnútornej karantény bolo v roku 2015 vydaných spolu 28 rozhodnutí súvisiacich s výskytom karanténnych škodlivých organizmov. Prehľad udáva nasledovná tabuľka:

Škodlivý organizmus	Počet vydaných rozhodnutí
Baktériová krúžkovitosť zemiaka (<i>Clavibacter michiganensis</i> subsp. <i>sepedonicus</i>)	3
Európska žltáčka kôstkovín (European stone fruit phytoplasma)	5
Háďatko zemiakové (<i>Globodera rostochiensis</i>)	1
Hrčiarka gaštanová (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)	2
Pohánkovec (<i>Fallopia</i> sp.)	1
Spála jadrovín (<i>Erwinia amylovora</i>)	15
Šarka sliviek (Plum pox potyvirus)	1
Spolu	28

Následných kontrol ako kontrola nariadených opatrení v rámci fytokontroly bolo 83, v rámci prípravkov na ochranu rastlín 10. V rámci zisťovania inváznych druhov burín na poľnohospodárskej pôde bolo vykonaných 21 kontrol.

Pri kontrole vývozu rastlín a rastlinných produktov bolo spolu vystavených 9 150 rastlinolekárskeho osvedčení, 8 Intra EC dokumentov na tovar smerujúci zo Slovenska do iného členského štátu a jeden rastlinný pas.

Pre účely registrácie nových subjektov, získania oprávnenia na vystavovanie rastlinných pasov a na kontroly zásielok z tretích krajín poukázaných na kontrolu do vnútrozemia boli vykonané nasledovné počty kontrol

činnosť	počet kontrol
nová registrácia výrobcov a dovozcov vrátane kontroly karanténnych skladov pre potreby registrácie	45
oprávnenia na vystavovanie rastlinných pasov	12
prehliadky zásielok pri dovoze	109

Podrobnosti kontroly registrovaných subjektov, rastlinných pasov u neregistrovaných subjektov a sušiarň sú v nasledovnej tabuľke.

činnosť	počet kontrol
kontrola registrovaných subjektov a rastlinných pasov, okrem sušiarň	101
kontrola sušiarň	116
kontrola rastlinných pasov u neregistrovaných subjektov	402

V rámci sústavnej rastlinolekárskej kontroly registrovaných subjektov, najmä v ovocných, viničových, okrasných a lesných škôlkach, boli vykonané kontroly, ktorých prehľad je uvedený v tabuľke.

sústavná rastlinolekárska kontrola	počet kontrol
ovocných škôlok	41
viničových škôlok	27
okrasných škôlok	31
lesných škôlok	64
priesad zeleniny	8

Ďalšou činnosťou z hľadiska celoeurópskeho monitorovania škodlivých organizmov je prieskum výskytu karanténnych škodlivých organizmov, ktorého výsledky sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

	monitoring škodlivých organizmov	počet kontrol
1.	<i>Acidovorax citrulli</i> (národný monitorovací program – NMP)	24
2.	<i>Anoplophora chinensis</i> a <i>Anoplophora glabripennis</i> (NMP)	554
3.	<i>Bursaphelenchus xylophilus</i> (NMP)	406
4.	CMS, RS a <i>Dickeya solani</i> (NMP)	413
5.	<i>Diplocarpon mali</i> (NMP)	176
6.	<i>Erwinia amylovora</i> (NMP)	810
7.	<i>Giberella circinata</i> (NMP)	134
8.	<i>Globodera pallida</i> , <i>Globodera rostochiensis</i> a <i>Synchytrium endobioticum</i> (iba prieskum - konzumné zemiaky) (NMP)	30
9.	náhle odumieranie dubov (<i>Phytophthora ramorum</i>) (NMP) a <i>P. kernoviae</i> - nie je NMP)	280
10.	<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>aesculi</i> (NMP)	93
11.	<i>Xylella fastidiosa</i> (NMP)	397
12.	<i>Aphelenchoides besseyi</i>	36
13.	<i>Ditylenchus destructor</i>	163
14.	európska žltáčka kôstkovín	87
15.	Mínerky	69
16.	molica tabaková	51
17.	nosánik palmový	35
18.	rakovina javora	32
19.	stolbur zemiaka	198
20.	strapka Palmiho	70
21.	sypavky na borovici	131
22.	<i>Tilletia indica</i>	48
23.	tracheomykózne odumieranie platanov	94
24.	<i>Tuta absoluta</i>	82
25.	vírus mozaiky pepina	69
26.	<i>Epitrix</i>	174
27.	<i>Pomaces insularum</i>	17
28.	rakovina kivi	21

29.	<i>Ditylenchus dipsaci</i>	37
30.	Grapevine flavescence doreé phytoplasma	49
31.	<i>Melampsora medusae</i>	63
32.	hrčiarka gaštanová	71

K monitoringu patrí aj kontrola závlahových a odpadových vôd v rámci kontroly baktériovej krúžkovitosti zemiaka a hnedej hniloby zemiaka:

	počet kontrol
kontrola závlahových vôd	38
kontrola odpadových vôd	5

Ďalej k monitoringu a kontrole spále jadrovín patrí aj kontrola kočovania včelstiev, kde bolo vykonaných spolu 14 kontrol.

Okrem toho bol vykonávaný nepovinný monitoring škodcu *Drosophila suzukii*, kde bolo spolu vykonaných 37 kontrol, ktoré boli uskutočnené výhradne na skúšobných staniciach ÚKSÚP.

V rámci kontrol nelegálneho pestovania konope bolo vykonaných spolu 45 kontrol.

Na množiteľských plochách zemiakov sa pred výsadbou uskutočnil odber vzoriek zeminy na potvrdenie neprítomnosti rakoviny zemiaka a háďatka zemiakového, ktorý bol vykonávaný pestovateľmi za účasti fytoinšpektorov. Spolu bolo vykonaných 44 kontrol. Významnou je kontrola výskytu karanténnych bakterií na zemiakoch, ktorá sa systematicky vykonáva v konzumných zemiakoch.

Podkladmi pre vypracovávanie situačných správ boli pozorovania na pevných a pomocných pozorovacích bodoch podľa platných metodík. Signalizáciu vykonávali fytoinšpektori rôzne podľa svojich možností a podľa úrovne spolupráce s agronómami a s poľnohospodárskou komorou.

Činnosť	počet kontrol
pozorovanie na pevných pozorovacích bodoch	1 097
pozorovanie a odpočty hraboša poľného na požiadanie pre plošnú aplikáciu	149

Pravidelné agrochemické skúšanie pôd bolo metodicky riadené u 379 subjektov. Okrem toho bolo vykonaných 7 kontrol skladovania a používania dusíkatých hnojív.

2.7.2.4 Vydávanie rozhodnutí na leteckú aplikáciu POR, zisťovanie spotreby POR

Novou činnosťou ÚKSÚP, OOR je vydávanie rozhodnutí na leteckú aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín a pomocných prípravkov v územiach s prvým stupňom ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny. Za rok 2015 bolo spolu posúdených a vydaných 59 takýchto žiadostí.

Zisťovanie spotreby prípravkov na ochranu rastlín u konečných užívateľov a ich spracovanie na účely štatistiky bolo vykonané približne z 80 % výmery poľnohospodárskej pôdy.

Prehľad kontrol pre Pôdohospodársku platobnú agentúru

kontroly pre PPA	hodiny	počet kontrol
PRV 2014-2020	2 072	59
krížové plnenie	1 813	203
oddelené platby	1 797	712
viazané platby	216	27
kontrola pestovaných drogových rastlín (mak a konope)	138	45
odber vzoriek konope	50	12 vzoriek

V rámci zvyšovania odbornej úrovne sa fytoinšpektori zúčastnili 5 školení, a to na tieto témy:

- poautorizačná kontrola prípravkov na ochranu rastlín a pomocných prípravkov vrátane odberu vzoriek POR
- Národný program prieskumu vybraných škodlivých organizmov Slovenskej republiky financovaných z prostriedkov EÚ a poznávanie vybraných škodlivých organizmov
- kontroly krížového plnenia a PRV 2014-2020 vykonávané pre PPA
- spustenie ostrej verzie systému TRACES (pre fytoinšpektorov) HIS
- kontroly delegovaných činností vykonávaných pre PPA

Ďalšie úlohy odboru

činnosť	počet kontrol
diagnostika vykonaná fytoinšpektormi	243 vzoriek
komisionálne prehliadky	87
kontroly na požiadanie	41
odprednášané prednášky pre iné subjekty	36

2.7.3 Ciele a prehľad ich plnenia

MPRV SR stanovilo úlohu zabezpečiť územie SR pred prienikom škodlivých organizmov a ich rozširovanie v rámci SR, čo je zabezpečované kontrolou dodržiavania platnej legislatívy, napr. v oblasti dovozu niektorých komodít, neregistrovaných odrôd, v oblasti prípravkov na ochranu rastlín a pod. SR sa vstupom do EÚ stala chránenou zónou pre spálu jadrovín (*Erwinia amylovora*) momentálne do 30.4.2016 a háďatko zemiakové (*Globodera pallida*) na dobu neurčitú.

Prílohy:

Príloha č. 7

2.8 Oblasť krmív a výživy zvierat

2.8.1 Legislatívny rámec činnosti

- Zákon č. 271/2005 Z. z. o výrobe, uvádzaní na trh a používaní krmív (krmivársky zákon)
- Nariadenie (ES) č. 178/2002 Európskeho parlamentu a Rady z 28. januára 2002 ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky z 21. júna 2006 č. 438/2006 Z. z. o nežiaducich látkach v krmivách a o iných ukazovateľoch bezpečnosti a použiteľnosti krmív
- Nariadenie európskeho parlamentu a rady (ES) č 396/2005 z 23. februára 2005 o maximálnych hladinách rezíduí pesticídov v alebo na potravinách a krmivách rastlinného a živočíšneho pôvodu a o zmene a doplnení smernice Rady 91/414/EHS, vrátane všetkých novelizačných nariadení
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 183/2005 z 12. januára 2005, ktorým sa stanovujú požiadavky na hygienu krmív
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradnej kontrole krmív na zabezpečenie overenia súladu s krmivárskym a potravinárskym právom a predpismi týkajúcich sa zdravia zvierat a starostlivosti o zvieratá
- Nariadenie Komisie (ES). č. 669/2009 z 24. júna 2009, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 882/2004, pokiaľ ide o zvýšenú mieru úradných kontrol pri dovoze určitých krmív a potravín neživočíšneho pôvodu, a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2006/504/ES,
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 884/2014 z 13. augusta 2014, ktorým sa stanovujú osobitné podmienky dovozu určitých krmív a potravín z určitých tretích krajín v dôsledku rizika kontaminácie aflatoxínmi a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1152/2009
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/6 z 5. januára 2016, ktorým sa stanovujú osobitné podmienky týkajúce sa dovozu krmív a potravín pochádzajúcich alebo odosielaných z Japonska v nadväznosti na haváriu jadrovej elektrárne vo Fukušime a ktorým sa zrušuje vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 322/2014
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/175 z 5. februára 2015, ktorým sa stanovujú osobitné podmienky uplatniteľné na dovoz guarovej gumy, ktorá pochádza alebo je odoslaná z Indie, z dôvodu rizika kontaminácie pentachlórfenolom a dioxínmi
- Vykonávacie rozhodnutie Komisie z 22. decembra 2011 o núdzových opatreniach týkajúcich sa nepovolenej geneticky modifikovanej ryže vo výrobkoch z ryže pochádzajúcich z Číny a sa zrušuje rozhodnutie Komisie 2008/289/ES
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky z 23. septembra 2009 č. 380/2009 Z. z , ktorým sa ustanovujú pravidlá na vykonávanie úradných kontrol krmív
- Nariadenie (ES) č. 1829/2003 Európskeho parlamentu a Rady z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách, s platnosťou od 7. novembra 2003
- Nariadenie (ES) č. 1830/2003 Európskeho parlamentu a Rady z 22. septembra 2003 o výsledovateľnosti a označovaní geneticky modifikovaných organizmov a výsledovateľnosti potravín a krmív vyrobených z geneticky modifikovaných organizmov, a ktorým sa mení a dopĺňa smernica 2001/18/ES
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 z 22. mája 2001, ktorou sa stanovujú pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatií

- Nariadenie (ES) č. 1831/2003 Európskeho parlamentu a Rady z 22. septembra 2003 o doplnkových látkach určených na používanie vo výžive zvierat vrátane 433 smerníc a nariadení, ktorými boli povolené jednotlivé kŕmne doplnkové látky
- Nariadenie Komisie (ES) č. 152/2009 z 27. januára 2009, ktorým sa stanovujú metódy odberu vzoriek a analýzy na účely úradných kontrol krmív
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2009 z 13. júla 2009 o uvádzaní krmív na trh a ich používaní, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003 a ktorým sa zrušujú smernica Rady 79/373/EHS, smernica Komisie 80/511/EHS, smernice Rady 82/471/EHS, 83/228/EHS, 93/74/EHS, 93/113/EHS a 96/25/ES a rozhodnutie Komisie 2004/217/ES
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 29/2011 Z. z. z 2. februára 2011, ktorým sa ustanovuje zoznam zamýšľaných použití krmív určených na osobitné nutričné účely,
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 68/2013 z 16. januára 2013 o Katalógu kŕmnych surovín

2.8.2 Činnosť

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR určuje zásadné smery a ciele v oblasti krmív. ÚKSÚP prostredníctvom Odboru krmív a výživy zvierat ďalej len („OKaVZ“) vykonáva úradnú kontrolu na všetkých stupňoch výroby, spracúvania, uvádzania krmiva na trh a jeho používania. Plní nezastupiteľnú úlohu nezávislého kontrolného orgánu v oblasti:

- registrácie fyzických osôb a právnických osôb, ktoré krmivo vyrábajú (vrátane prvovýroby), spracúvajú alebo uvádzajú na trh,
- schvaľovania postupu výroby a činností súvisiacich s uvádzaním krmiva na trh,
- kontrolou dodržiavania povinností krmivárskych podnikov.

2.8.2.1 Oblasť legislatívy

Metodický postup určený na vykonávanie kontroly krmív na hraničných vstupných bodoch do EÚ bol aktualizovaný vždy pri pravidelnej štvrtročnej novelizácii nariadenia (ES) č. 669/2009 týkajúceho sa zvýšenej frekvencie kontrol niektorých kŕmnych surovín neživočíšneho pôvodu z dovozu, naposledy s účinnosťou od 1. januára 2016.

Nariadenia o autorizovaných doplnkových látkach - v priebehu roka bolo EK vydaných 33 nových nariadení a počet autorizačných nariadení ku koncu roku takto predstavoval 433 nariadení. V súlade s krmivárskym zákonom bola pripravená aj verzia zoznamu povolených doplnkových látok, ktorá bola uverejnená vo „Vestník MPRV SR“ v číastke 24/2015.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 183/2005 z 12. januára 2005, ktorým sa stanovujú požiadavky na hygienu krmív bolo novelizované nariadením Komisie (EÚ) 2015/1905 z 22. októbra 2015, ktorým sa mení príloha II k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 183/2005, pokiaľ ide o testovanie olejov, tukov a z nich získaných produktov na prítomnosť dioxínov.

Nariadenie (ES) č. 1831/2003 o doplnkových látkach určených na používanie vo výžive zvierat bolo novelizované nariadením Komisie (EÚ) 2015/327, ktorým sa menia Prílohy III a IV nariadenia (ES) č. 1831/2003 o doplnkových látkach.

Konsolidované znenie nariadenie č. 438/2006 Z. z. o nežiaducich látkach v krmivách a o iných ukazovateľoch bezpečnosti a použiteľnosti krmív bolo aktualizované po vydaní nariadenia Komisie (EÚ) 2015/186 zo 6. februára 2015, ktorým sa mení príloha I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2002/32/ES, pokiaľ ide o najvyššie prípustné množstvá arzenu, fluóru, olova, ortuti, endosulfánu a semien ambrózie. Ďalšie zmeny v oblasti nežiaducich látok

v krmivách vyplývajú z nariadenia Komisie (EÚ) 2015/786 z 19. mája 2015, ktorým sa vymedzujú kritéria prípustnosti pre detoxifikačné postupy používané v prípade produktov určených na kŕmenie zvierat, ako je stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2002/32/ES.

2.8.2.2 Registrácia a schvaľovanie krmivárskych podnikov

Krmivársky podnik, ak jeho sídlo alebo jeho výrobné zariadenie sa nachádza na území SR, je povinný pred začatím výroby alebo uvádzania krmiva na trh požiadať ÚKSÚP o registráciu. Register vykonáva činnosti súvisiace so schvaľovaním a registráciou krmivárskych podnikov, vedie register, uverejňuje zmeny v registri, vydáva osvedčenie o registrácii, vyčiaruje krmivársky podnik z registra a vydáva osvedčenie o odbornej spôsobilosti.

2.8.2.3 Terénna inšpekcia krmív (OIK)

ÚK krmív v roku 2015 vykonávali inšpektori na základe schváleného „Súhrnného plánu činností ÚKSÚP na rok 2015“. Inšpektori krmív v kontrolovaných subjektoch zisťujú skutkový stav, nedostatky, ich závažnosť, rozsah a trvanie protiprávneho stavu. Porušenia sú riešené uložením sankcií podľa § 12 a uložením osobitných opatrení podľa § 11 krmivárskeho zákona.

2.8.2.3.1 Systém kvality a riadená dokumentácia (OIK)

V roku 2015 systém kvality a riadená dokumentácia boli vedené v zmysle STN EN ISO/IEC 17020 (2012). Bolo vykonaných 14 interných auditov na systém kvality a riadenú dokumentáciu, 5 svedeckých posúdení výkonu inšpekčnej činnosti v praxi, jeden interný audit vykonaný v rámci vnútornej kontroly ÚKSÚP na výkon inšpekcie, dva audity v krmivárskych podnikoch a jedno preskúmanie manažmentom. Počas roka boli riešené tri nápravné činnosti týkajúce sa odberu a dĺžky vybavovania vzoriek. Sťažnosť na výkon inšpekcie a auditov krmivárskych podnikov nebola v roku 2015 podaná ani jedna.

2.8.2.4 Výkon úradných kontrol krmív

a) Úradnú kontrolu krmív z dovozu na HIS podľa príslušnej legislatívy vykonávali pracovníci fytoinšpekcie. Za rok 2015 bol zaznamenaný dovoz krmív z tretích krajín cez HIS Vyšné Nemecké v počte 471 zásielok v množstve 10 052,17 t. Kontrola zásielok, u ktorých je nariadená zvýšená miera ÚK neboli za rok 2015 zaznamenané žiadne. Dovoz krmív cez HIS Čierna nad Tisou a letisko Bratislava nebol zaznamenaný.

b) V rámci kontroly krížového plnenia v roku 2015 bolo vykonaných celkovo 218 kontrol v oblasti požiadaviek modulu PH 4 – „Bezpečnosť potravín a krmív“. Nedostatky u kontrolovaných subjektov v tejto oblasti boli zistené v 20 prípadoch a boli odstrániteľné na mieste.

c) Úradné kontroly krmív v krmivárskych podnikoch sa uskutočnili bez predchádzajúceho upozornenia a boli vykonané na základe ročného plánu kontrol v súlade s jediným národným kontrolným plánom. Frekvencia výkonu úradných kontrol je stanovená podľa štandardného operačného postupu na stanovenie rizikovosti krmivárskych podnikov. Spolu za rok 2015 bolo vykonaných 1 392 úradných kontrol a celkovo bolo odobratých 1 106 úradných vzoriek krmív na analýzu. V rámci výkonu ÚK inšpektori zistili 287 nedostatkov a krmivárskym

podnikom udelili celkovo 267 nápravných oparení.

Pri vykonaných kontrolách sa až 125 porušení, čo je najviac zo všetkých porušení, zistilo pri povinnosti registrácie a schválení krmivárskych podnikov (platnosť registrácie, neregistrovanie všetkých činností a pod.). Ďalej bolo zistených 63 porušení ohľadom uvádzania povinných informácií o krmivách, ktoré boli vyrobené alebo uvedené na trh (označovanie krmív, nedodanie etikiet v úradnom jazyku, nesprávny preklad originálnych etikiet, nedostatočné označenie, chýbajúce legislatívou predpísané údaje). Ďalšie nedostatky boli zistené pri kontrole odbornej spôsobilosti fyzickej osoby (28), skladového poriadku (20), kontrole výrobného zariadenia a vybavenia (16) a plánu kontroly kvality krmiva (13). V menšom rozsahu boli zistené nedostatky pri kontrole registrácie dodávateľov krmív, organizačného a dokumentačného poriadku a pri kontrole technologického postupu výroby krmiva.

Tieto nedostatky neohrozovali bezpečnosť krmív a boli vyriešené väčšinou upozornením prevádzkovateľov krmivárskych podnikov s určením termínu na ich odstránenie. O ich odstránení informovali krmivárske podniky kontrolný ústav stanoveným spôsobom. Pri následnej úradnej kontrole sa splnenie uložených opatrení kontrolovalo.

Pri ÚK sa dôraz kládol aj na kontrolu HACCP (Analýza nebezpečenstiev a metóda kritických kontrolných bodov) plánov so zameraním sa na plnenie plánu, pričom sa zistilo, že HACCP plány stále nie sú vypracované na požadovanej úrovni. Krmivárske podniky boli vyzvané k prepracovaniu a doloženiu aktualizovaných plánov, ktoré zodpovedajú skutočnosti s vytýčením kritických kontrolných bodov a dôkazom o ich kontrole zo strany HACCP tímu krmivárskeho podniku. Boli odkázaní aj na web stránku ÚKSÚP, kde sú vzory a návody na ich prípravu a zavedenie.

d) Špeciálne úradné kontroly krmív v krmivárskych podnikoch:

- zisťovanie prítomnosti tkanív živočíšneho pôvodu v krmivách. Účelom kontrol bola prevencia výskytu BSE. Neboli zistené žiadne nezhody
- zisťovanie prítomnosti semien Ambrózie spp. v krmivách. Neboli zistené žiadne nezhody
- používanie GMO v krmivách sa kontrolovali povolené typy GMO a spôsob označenia GMO krmiva (etikety). Kontrolovali sa krmné suroviny a krmné zmesi, ktoré sa používajú vo výžive hospodárskych zvierat. Neboli zistené žiadne nezhody
- kontroly na prítomnosť melamínu v krmivách najmä dovoz krmív z Číny pre spoločenské zvieratá (zameranie na psy, mačky). Neboli zistené nedostatky
- kontroly dodržiavania podmienok prevádzkovania verejných skladov v spolupráci s MPRV SR a RVPS. Neboli zistené žiadne nezhody
- v rámci overovania technológií výroby krmív bola kontrola zameraná na posúdenie technologických liniek výroby krmných zmesí a ich spôsobilosť na výrobu krmív

e) ÚK vykonané na základe informácie z rýchleho výstražného systému pre krmivá a potraviny (RASFF) boli vykonané v súčinnosti s fytoinšpektormi a inšpektormi RVPS. Oznámenia boli zdokumentované a odoslané na národný kontaktný bod RASFF.

Úradné kontroly vykonané na základe informácie z RASFF v roku 2015 na Slovensku:

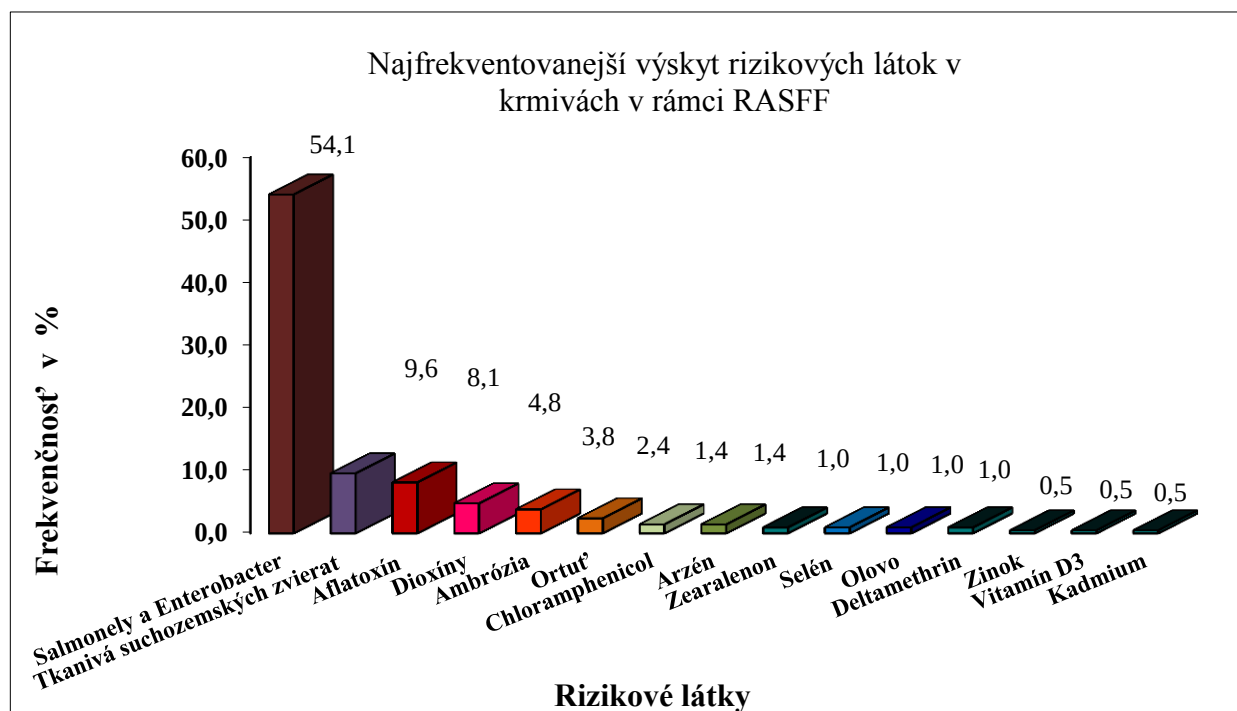
1. 2014.1708 zistená prítomnosť Salmonelly Derby, Rissen v krmive pre psy – sušené prasacie uši, produkcia Slovensko.

Výsledok: ÚKSÚP preveroval prípad spolu so ŠVPS.

Žiadne iné úradné kontroly vykonané na základe informácie z RASFF sa v roku 2015 na Slovensku nevykonali.

Najfrekvencovanejší výskyt rizikových látok v krmivách z celkového počtu denných hlásení RASFF

Riziková látka	Frekvencia výskytu v %
Salmonely a Enterobacter	54,1
Tkanivá suchozemských zvierat	9,6
Aflatoxín	8,1
Dioxíny	4,8
Ambrózia	3,8
Ortuť	2,4
Chloramphenicol	1,4
Arzén	1,4
Zearalenon	1,0
Selén	1,0
Olovo	1,0
Deltamethrin	1,0
Zinok	0,5
Vitamín D ₃	0,5
Kadmium	0,5

Prehľad uskutočnených úradných kontrol

Miesto vykonania kontroly	Počet
Komerčná výroba - kŕmne zmesi	217
Výroba kŕmnych zmesí pre vlastnú potrebu	367
Výroba doplnkových látok, premixov	13
Sprostredkovateľská činnosť	221
Výroba kŕmnych surovín	63
Krížové plnenie modul PH-4 pre PPA	218
Dovoz krmív z tretích krajín	31
Obchodná sieť	101
Potravinársky priemysel	17
Používanie živočíšnych múčok	6
Prvovýroba	39
Miestne šetrenie a kontrola verejných skladov	42
Doprava krmív	10
iné (podnety, GMO a pod.)	47
Spolu	1392

2.8.2.5 Hodnotenie kvality krmív (HAK)

Celkom v danom roku bolo zaevidovaných a vyhodnotených 1 185 vzoriek krmív. Z tohto počtu boli hodnotené vzorky na dodržiavanie deklarovaných znakov výživy, výrobných receptúr, skladovania a označovania. Vzorky boli odoberané plošne zo všetkých typov krmivárskych podnikov. Rovnako aj vzorky krmív odoberané na analýzu zisťovania prítomnosti tkanív živočíšneho pôvodu (prevencia proti výskytu BSE v rámci kontroly bezpečnosti krmív) a semien Ambrósie spp., boli odoberané s účelom kontroly splnenia povolených limitov.

Výsledky analýz boli vyhodnotené v súlade s platnými európskymi predpismi a metódami uvedenými v nariadení (ES) č. 152/2009. Na všetky vzorky boli vypracované posudky. S pozitívnym výsledkom nebola na tkanivá živočíšneho pôvodu a ani na prítomnosť semien Ambrósie spp. zistená žiadna vzorka.

Celkom 79 vzoriek krmív tvorili vzorky pre iný účel, napr. vzorky s prekročenou dobou použiteľnosti, pre kruhové testy, pre iné odbory ÚKSÚP, servis a pod.

U vzoriek analyzovaných na obsah GMO nebolo zistené porušenie.

Na surovinové zloženie, prítomnosť zakázaných látok (podľa prílohy III nariadenia ES č. 767/2009), nežiaducich látok (podľa nariadenia vlády SR č. 438/2006 Z. z.) boli mikroskopicky posúdené vzorky krmiva, pričom legislatíva v tejto oblasti nebola porušená.

Na stanovenie ťažkých kovov boli vykonané analýzy v rámci kontroly bezpečnosti krmív. Všetky výsledky boli v súlade s požiadavkami nariadenia vlády SR č. 438/2006 Z. z. v platnom znení a neprekročili maximálne povolené limity v krmivách.

Pri kontrole krížovej kontaminácie kokcidiostatikami bol zistený jeden prípad pozitívneho

nálezu, čo sa následne riešilo správnym konaním s cieľom uloženia pokuty.

Výskyt kontrolou zistených nálezov prekročenia najvyššieho prípustného obsahu mikroprvkov (Zn, Mn, Cu) podľa nariadenia (ES) č. 1334/2003 bol zistený v 4 prípadoch. Tieto prípady boli v posudkoch vyhodnotené ako krmivá nepoužiteľné s upozornením výrobcu resp. dodávateľa na dodržiavanie maximálne prípustných limitov doplnkových látok.

Na sledovanie prekračovania maximálneho limitu vitamínu A sa vykonali analýzy v krmivách pre výkrmové kategórie hospodárskych zvierat. Prekročenie maximálneho limitu nebolo zistené.

2.8.2.6 Skúšobné laboratóriá analýzy krmív (SLAK)

SLAK je nepretržite akreditované akreditačnou službou SNAS od roku 2004 so spôsobilosťou vykonávať fyzikálne, chemické a mikroskopické stanovenia v krmivách v počte 26 akreditovaných skúšok.

Z dôvodu reorganizácie činností v ÚKSÚP v zmysle Karty dohľadov pre Skúšobné laboratórium – oddelenie analýzy krmív, s číslom osvedčenia o akreditácii: S-164 bol 20.01.2015 vykonaný Dohľad a mimoriadny dohľad (v rámci mimoriadneho dohľadu sa mali preveriť pozastavené akreditované činnosti, pozastavenie niektorých činností od 20.8.2014 -). Týkalo sa to týchto položiek z Rozsahu akreditácie z Prílohy k rozhodnutiu č. 016/4794/2014/1 a k Osvedčeniu o akreditácii č. S-164 zo dňa 26.2.2014. Položky: č.5-škrob, č.6-cukry, č.7-laktóza, č.19-20 - vitamín A, E, č.21-cholínchlorid, č.22-robenidín, č.23-lasalocid sodný, č.24-salinomycín, monenzín, narazín, č.25-aminokyseliny, č.26-stanovenie zložiek živočíšneho pôvodu. V rámci Dohľadu a mimoriadneho dohľadu neboli zistené žiadne zásadné nezhody a nezhody. Rozhodnutím SNAS bola pozastavená akreditovaná činnosť v skúšobnom laboratóriu v uvedenom rozsahu zrušená a dňa 9.2.2015 obnovená.

V rámci reorganizácie v roku 2015 došlo k zlúčeniu všetkých laboratórií ÚKSÚP pod Odbor laboratórnych činností (ďalej iba OLC), do ktorého prešlo aj pod novým názvom skúšobné laboratórium analýzy krmív (ďalej iba SLAK).

2.8.2.7 Medzinárodná spolupráca a činnosť v štruktúrach EÚ

Počas celého roka prebiehala spolupráca s ČS a Komisiou, ktorá sa týkala povoľovania resp. zamietnutia nových doplnkových látok používaných vo výžive zvierat ako aj schválenia novej funkčnej skupiny pre doplnkové látky- látky zlepšujúce hygienické parametre krmiva. Veľký dôraz sa kládol na dusitany a dusičnany v krmivách a na ich limity. Mykotoxíny, ktoré sa rozšírili v niektorých plodinách hlavne v roku 2014 spôsobili, že sa viac začalo rozprávať o možnej úprave limitov. Veľa diskusií sa viedlo na tému nežiaducich látok v krmivách ako napr. nikel, ambrózia, THC a gossypol. Do popredia sa dostala téma ohľadne právneho postavenia hmyzu v krmivárskej legislatíve. Diskusie boli zamerané na bývalé potraviny, ktoré by mohli byť použité v krmivovom reťazci. Veľká časť diskusií bola zameraná na formaldehyd, ktorý by mal byť povolený ako doplnková látka v krmivách. Formaldehyd by mal byť povolený iba na tri roky bez možnosti opätovného povolenia, EK však ku koncu roka stále nemala podporu kvalifikovanej väčšiny ČŠ.

Právne predpisy, ktoré boli predmetom zasadnutí v roku 2015 sú: Katalóg krmných surovín,

prílohy VI a VII nariadenia (ES) 767/2009 o uvádzaní krmív na trh a ich používaní, ako aj nariadenie (ES) 429/2008 o podrobných pravidlách implementácie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003, pokiaľ ide o prípravu a predkladanie žiadostí a posudzovanie a povoľovanie kŕmnych doplnkových látok.

Za SR bol vyplnený dotazník, ktorý žiadalo FVO Dublin. Tento dotazník sa týkal domácich výrobcov krmív – importérov krmív na územie EÚ z tretích krajín.

2.8.3 Ciele a prehľad ich plnenia

Pri porovnávaní nevyhovujúcich vzoriek medzi rokom 2014 a 2015 okrem premixov došlo k zlepšeniu kvality ostatných druhov krmív (kompletné krmivá, doplnkové krmivá, kŕmne suroviny). Celkovo došlo v kvalite krmív oproti roku 2014 k zlepšeniu o 7,4 %. Čo sa týka národnej a zahraničnej produkcie krmív možno konštatovať, že u krmív z EÚ bolo vyššie % nevyhovujúcich vzoriek (zahraničná produkcia - nevyhovujúcich 4,6 %) ako u krmív z domácej produkcie (domáca produkcia - nevyhovujúcich 2,9 %).

Čo sa týka označovania bolo vyhodnotených ako nevyhovujúcich celkom 35 vzoriek. Chyby v označení sú rôzneho charakteru. Medzi závažnejšie patrí napr. neuvedenie údajov v úradnom jazyku, druhu krmiva, pre aký druh resp. kategóriu zvierat je krmivo určené, neuvádzanie povinných údajov o zapracovaných doplnkových látkach, uvádzanie nepovolených tvrdení a ďalšie údaje, ktoré sú v rozpore s požiadavkami európskej legislatívy.

Sankčné postihy

Prijatie osobitného opatrenia podľa §11 zákona č. 271/2005 Z.z. :

- z dôvodu porušenia požiadaviek nariadenia vlády SR č. 430/2007 Z. z. z 15. augusta 2007, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 438/2006 Z.z. o nežiaducich látkach v krmivách a o iných ukazovateľoch bezpečnosti a použiteľnosti krmív, kde podľa zistenia RVPS Trenčín bolo v kompletnom krmive pre ošípané zistené nadlimitné množstvo mykotoxínu – deoxynivalenol

Výsledok: Krmivársky podnik uznal porušenie a okamžite pristúpili k náprave.

Uloženie pokuty podľa §12 zákona č. 271/2005 Z.z. :

- Z dôvodu neuvedenia povinných údajov na označení v úradnom jazyku boli uložené peňažné sankcie štyrom krmivárskym podnikom celkovo vo výške 900, - €

Výsledok: Všetky krmivárske podniky uznali porušenie a pokutu uhradili.

- Z dôvodu nedodržania minimálneho limitu doplnkovej látky a zároveň prekročenia maximálneho limitu ďalšej doplnkovej látky patriacej do skupiny kokcidiostatík bola uložená peňažná sankcia krmivárskemu podniku vo výške 500, - €

Výsledok: Krmivársky podnik uznal porušenie a pokutu uhradil.

Nevyhovujúce rozbery úradne odobratých vzoriek krmív podľa §14, zákona č. 271/2005 Z.z.:

- úhrady nákladov v počte 41 v celkovej sume 5 127,10 €

Nedostatky zistené pri výkone úradných kontrol

Inšpekčné práce (Okruhy kontroly)	Zistené nezhody
Registrácia/schválenie kontrolovaného subjektu	125
Doklad o odbornej spôsobilosti	28

Registrácia/schválenie dodávateľov krmív	11
Dovoz krmív z tretích krajín	0
Výrobné zariadenia a vybavenia	16
Technologický postup výroby krmiva, HACCP a zvládnutie kritických kontrolných bodov	5
Organizačný poriadok	3
Plán kontroly kvality krmiva	13
Skladový poriadok	20
Dokumentačný poriadok	3
Reklamačný poriadok a systém sťahovania krmiva z distribučnej siete	0
Informácie o krmivách, ktoré sa vyrábajú alebo uvádzajú na	63
SPOLU	287

Prílohy:

Príloha č. 8

2.9. Oblasť ochrany životného prostredia a ekologickej poľnohospodárskej výroby

2.9.1 Legislatívny rámec činnosti

- Zákon č. 189/2009 Z.z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe,
- Nariadenie Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá, v znení neskorších predpisov
- Nariadenie Rady (ES) č. 834/2007 z 28. júna 2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov, ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 2092/91,
- Nariadenie Komisie (ES) č. 889/2008 z 5. septembra 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá implementácie nariadenia Rady (ES) č. 834/2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov so zreteľom na ekologickú výrobu, označovanie a kontrolu v znení neskorších predpisov,
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1235/2008 z 8. decembra 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 834/2007, pokiaľ ide o opatrenia týkajúce sa dovozu ekologických produktov z tretích krajín v znení neskorších predpisov

2.9.2 Činnosť

Činnosť v oblasti životného prostredia a ekologického poľnohospodárstva vykonávajú experti Odboru životného prostredia a ekologickej poľnohospodárskej výroby (ďalej „OŽPaEP“), ktorí zabezpečujú povinnosti príslušného orgánu štátnej správy podľa zákona 189/2009 o ekologickej poľnohospodárskej výrobe a podľa právnych aktov Európskych spoločenstiev pre ekologickú poľnohospodársku výrobu. Svojou činnosťou sa zameriavajú na ochranu a zveľaďovanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ochranu spotrebiteľa, bezpečnosť potravín v ekologickej poľnohospodárskej výrobe (ďalej „EPV“).

ÚKSÚP, OŽPaEP vykonáva registráciu ekologických prevádzkovateľov činných v rôznych oblastiach EPV a oprávňuje súkromné inšpekčné organizácie na výkon kontrol v oblasti EPV. S tým súvisí aj vedenie registrov prevádzkovateľov a oprávnených inšpekčných organizácií v EPV. Registrovaní ekologickí prevádzkovatelia si sami vyberajú oprávnenú inšpekčnú organizáciu, ktorá ich bude kontrolovať v oblasti EPV. Každý ekologický prevádzkovateľ musí byť minimálne raz ročne kontrolovaný ním vybranou oprávnenou inšpekčnou organizáciou na každú registrovanú činnosť v EPV.

Ďalšou dôležitou činnosťou OŽPaEP (a ním oprávnených inšpekčných organizácií) je výkon úradných kontrol. Cieľom úradných kontrol v oblasti EPV je overovanie dodržiavania princípov a pravidiel týkajúcich sa EPV za účelom ochrany spotrebiteľa a jeho dôvery v biokvalitu produktov vyrobených princípmi a pravidlami EPV.

OŽPaEP ďalej posudzuje neekologické vstupy do EPV a povoľuje ich použitie v EPV tak v rastlinnej ako v živočíšnej výrobe, či pri výrobe potravín alebo krmív. Na základe európskych predpisov zostavuje zoznamy hnojív a pôdnych pomocných látok povolených do EPV, zoznamy prípravkov na ochranu rastlín povolených do EPV a zoznam krmív povolených do EPV.

Významnou časťou činnosti OŽP a EP je školiaca činnosť a zasielanie správ, hlásení do EÚ (OFIS) a o EUROSTATU.

Experti OŽPaEP na základe „Dohody o delegovaní činnosti č. 13/2015“ uzavretej medzi ÚKSÚP a Pôdohospodárskou platobnou agentúrou(ďalej „PPA“) vykonávajú pre PPA kontroly na miesta, za účelom poskytnutia dotácii prevádzkovateľom registrovaných v EPV v oblasti podpôr vyplývajúce sa z Programu rozvoja vidieka 2014-2020 pre ekologické poľnohospodárstvo.

2.9.2.1 Hlavné činnosti v ekologickej poľnohospodárskej výrobe

ÚKSÚP, OŽPaEP vykonáva nasledujúce hlavné činnosti:

- vedie register prevádzkovateľov a register inšpekčných organizácií
- vydáva oprávnenie súkromným inšpekčným organizáciám na výkon kontroly EPV
- vykonáva dozor nad činnosťou súkromných inšpekčných organizácií
- registruje prevádzkovateľov činných v systéme EPV a vykonáva zmeny v registri
- informuje a spolupracuje s príslušnými orgánmi EÚ a príslušnými orgánmi ČS EÚ a so štátnymi a súkromnými inšpekčnými organizáciami členských štátov a iných štátov
- ukladá sankcie za porušenie pravidiel EPV
- posudzuje neekologické vstupy do EPV a povoľuje ich použitie v SR
- zostavuje zoznam hnojív a pôdnych pomocných látok povolených do EPV: zoznam prípravkov na ochranu rastlín povolených do EPV a zoznam krmív povolených do EPV, ktoré zverejňuje MPRV SR vo svojom vestníku
- spracováva údaje, zostavuje súbory dát pre inštitúcie EÚ (Eurostat, Európska komisia,...), za SR. Komunikácia a výmena informácií o stave EPV prebieha cez circabc, OFIS a AWAI Portal
- vykonáva pre PPA delegovanú kontrolu poberateľov podpory Programu rozvoja vidieka pre oblasť ekologické poľnohospodárstvo (kontrola na mieste, administrácia PPA úloh, spolupráca v oblasti výmeny informácií).

2.9.2.2 Registre ekologickej poľnohospodárskej výroby

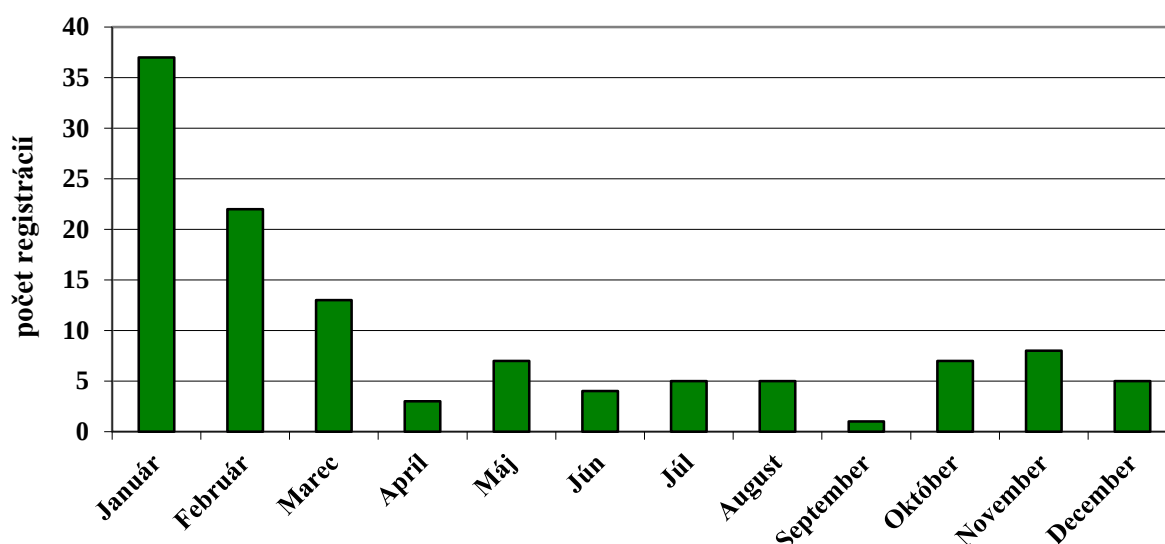
V systéme EPV každý, ktorý je činný v rôznych oblastiach EPV (ako napr.: rastlinná výroba v EPV, živočíšna výroba v EPV, zber voľne rastúcich rastlín a ich častí z voľnej prírody, výroba potravín v EPV, výroba osív z EPV, výroba krmív z EPV, iný spracovateľ v EPV, dovoz produktov z EPV z tretích krajín, vývoz produktov z EPV do tretích krajín, uvádzanie produktov na trh, skladovanie a distribúcia v EPV) musí byť registrovaný.

V súlade so zákonom č.189/2009 o ekologickej poľnohospodárskej výrobe registráciu vykonáva ÚKSÚP, OŽP a EP, ktorý zverejňuje všetkých registrovaných prevádzkovateľov vo forme registrov na svojej web stránke (<http://www.uksup.sk/ozpep-registre-a-zoznamy/>) podľa zamerania činnosti:

- ekologický prevádzkovateľ zaoberajúci sa produkciou nespracovaných poľnohospodárskych produktov a živých zvierat:
 - rastlinná výroba
 - živočíšna výroba,
 - zber voľne rastúcich rastlín a ich častí

- chov včiel
- prevádzkovateľ zaoberajúci sa ekologickou akvakultúrou (žiaden v SR)
- prevádzkovateľ – spracovateľ:
 - výroba potravín z EPV
 - výroba osív z EPV
 - výroba krmív z EPV
 - iný spracovateľ (balenie, označovanie ...)
- prevádzkovateľ dovážajúci produkty z EPV z tretích krajín
- prevádzkovateľ vyvážajúci produkty z EPV do tretích krajín
- prevádzkovateľ uvádzajúci produkty z EPV na trh skladovanie a distribúcia produktov z EPV (do tejto kategórie patria aj veľkoobchodníci v EPV)

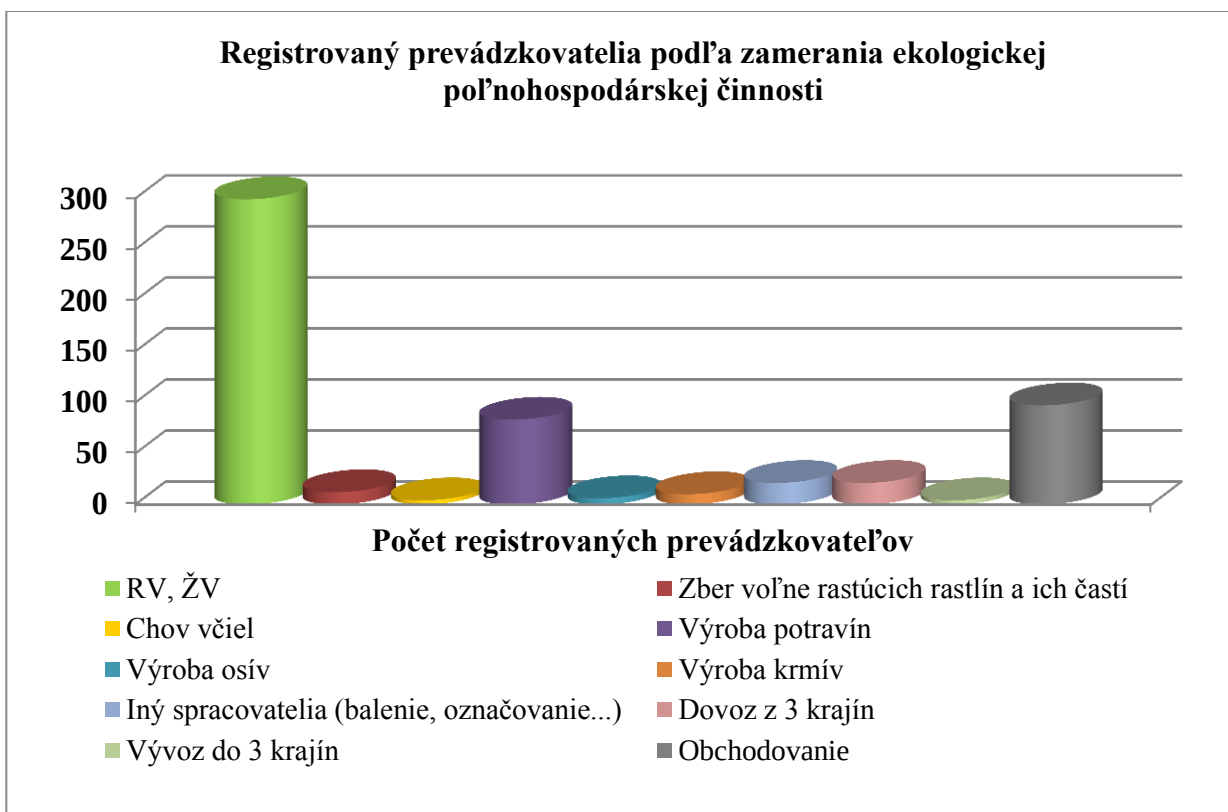
Vývoj v registri ekologickej poľnohospodárskej výroby za rok 2015 uvádza nasledovný graf

Členenie registrovaných prevádzkovateľov (552) podľa ekologickej poľnohospodárskej činnosti:

- 299 ekologických prevádzkovateľov zaoberajúcich sa produkciou nespracovaných poľnohospodárskych produktov a živých zvierat, z toho:
 - 1 ekologický prevádzkovateľ zaoberajúci sa produkciou nespracovaných poľnohospodárskych produktov a živých zvierat v III. roku konverzie
 - 73 ekologických prevádzkovateľov zaoberajúcich sa produkciou nespracovaných poľnohospodárskych produktov a živých zvierat v II. roku konverzie
 - 221 ekologických prevádzkovateľov zaoberajúcich sa produkciou nespracovaných poľnohospodárskych produktov a živých zvierat v I. roku konverzie
- 12 ekologických prevádzkovateľov zaoberajúcich sa zberom voľne rastúcich rastlín a ich častí
- 4 ekologických prevádzkovateľov zaoberajúcich sa chovom včiel,
- 83 ekologických prevádzkovateľov – spracovateľov – výrobcov potravín z EPV
- 6 ekologických prevádzkovateľov – spracovateľov – výrobcov osív z EPV

- 10 ekologických prevádzkovateľov – spracovateľov – výrobcov krmív z EPV
- 21 ekologických prevádzkovateľov – spracovateľov – iných spracovateľov zaoberajúcich sa uchovávaním, balením alebo označovaním produktov z EPV
- 21 ekologických prevádzkovateľov dovážajúcich produkty z EPV z tretích krajín
- 4 ekologickí prevádzkovatelia vyvážajúci produkty z EPV do tretích krajín
- 97 ekologických prevádzkovateľov uvádzajúcich produkty z EPV na trh, sklad, distribúcia produktov z EPV

2.9.2.3 Výkon úradných kontrol

Pri realizácii úradných kontrol sa vychádza z uplatňovania princípov hodnotenia rizika, na podklade ktorých sa zostavuje ročný plán úradných kontrol. Úradné kontroly EPV pokrývajú všetky stupne EPV týkajúce sa nespracovaných aj spracovaných poľnohospodárskych produktov rastlinného aj živočíšneho pôvodu. Cieľom úradných kontrol v oblasti EPV je overovanie dodržiavania princípov a pravidiel týkajúcich sa EPV za účelom ochrany spotrebiteľa a jeho dôvery v biokvalitu produktov vyrobených princípmi a pravidlami EPV.

Výkon úradných kontrol sa realizuje v oblasti EPV v nasledovnom rozsahu:

- delegovanie a kontrola výkonu delegovaných úradných kontrol v oblasti EPV v SR
- realizácii úradných kontrol na úrovni ekologických prevádzkovateľov v SR
- spracovávanie, vyhodnocovanie, plánovanie činností v rámci viacročného národného plánu úradnej kontroly (ďalej len „MANCP“) za SR za oblasť EPV
- aplikácia analýzy rizika
- ukladanie sankcií pri zistených porušeníach nedodržiavania pravidiel EPV.

V roku 2015 ÚKSÚP vydal dve oprávnenia na výkon úradných kontrol a súvisiacich odborných činností v oblasti EPV a to dvom súkromným inšpekčným organizáciám:

- Naturalis SK, s.r.o. (SK-BIO-002) a
- Biokont CZ s.r.o., (SK-BIO-003).

Oprávnenia boli vydané po splnení požiadaviek ustanovených v nasledovných predpisoch:

- §4 písm. c) zákona č. 189/2009 o EPV,
- článku 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá v znení neskorších predpisov,
- ustanovenia o kontrolách nariadenia Rady (ES) č. 834/2007 z 28. júna 2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov, ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 2092/91 v znení neskorších predpisov a
- nariadenie Komisie (ES) č. 889/2008 z 5. septembra 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá implementácie nariadenia Rady (ES) č. 834/2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov so zreteľom na ekologickú výrobu, označovanie a kontrolu v znení neskorších predpisov

V roku 2015 v systéme EPV bolo vykonaných celkovo 998 úradných kontrol, z toho 981 úradných kontrol bolo vykonaných u registrovaných ekologických prevádzkovateľov, 6 úradných kontrol bolo vykonaných u neregistrovaných prevádzkovateľov a 11 kontrol bolo vykonaných v rámci dozoru nad oprávnenými inšpekčnými organizáciami.

2.9.2.4 Tvorba nových právnych predpisov pre oblasť EPV

Povinnosť účasti delegáta SR z príslušného orgánu pre EPV v SR je zúčastňovať sa na zasadnutiach v Európskej komisii a Rade EÚ v Bruseli a aktívne spolupracovať pri:

- príprave nového EÚ nariadenia pre ekologickú poľnohospodársku výrobu
- príprave nových vykonávacích nariadení Európskej komisie v EPV

2.9.3 Ciele a prehľad ich plnenia

Hlavnými ukazovateľmi EPV sú registrovaní prevádzkovatelia a nimi obhospodarovaná poľnohospodárska pôda, ktorých počet z roka na rok narastá.

Vývoj ekologickej poľnohospodárskej výroby SR od roku 2011 je nasledovný:

Ukazovateľ v EPV	rok 2011	rok 2012	rok 2013	rok 2014	rok 2015
Počet prevádzkovateľov v EPV	454	471	448	526	552
Počet biofarmárov	364	362	341	399	416
Poľnohospodárska pôda/ ha	180 261	168 602	162 029	180 365	186 483

Orná pôda/ ha	63 029	54 264	53 181	62 279	60 890
TTP/ ha	116 004	113 075	107 622	116 528	123 855
Ovocné sady/ ha	1 158	1 162	1 144	1 448	1 613
Vinohrady/ ha	70	101	82	109	124

Hlavné činnosti za oblasť EPV za rok 2015

Názov činnosti	počty
Registrácia nových prevádzkovateľov do systému EPV v SR	117
Zmena v registrovaných údajoch prevádzkovateľov/ inšpekčné organizácie	817
Zrušenie registrácie ekologických prevádzkovateľov	92
Výkon úradných kontrol v EPV v SR	998
Výkon dozoru v EPV (ktorý zahŕňa: úradné kontroly u registrovaných prevádzkovateľov v systéme EPV (25), úradné kontroly u neregistrovaných prevádzkovateľov v systéme EPV (6);	31
Výkon úradných kontrol - dozor v sídle oprávnenej inšpekčnej organizácie	6
Výkon úradných kontrol - dozor nad činnosťou inšpektora oprávnenej inšpekčnej organizácie	5
Výkon kontrol na mieste pre PPA: oblasť Ekologické poľnohospodárstvo	24
Zistené nezhody a následné udeľovanie sankcií	23
Vydávanie výnimiek z pravidiel EPV v živočíšnej výrobe	95
Vydávanie výnimiek na neekologický rastlinný množiteľský materiál	1140

Členenie úradných kontrol v roku 2015:

ÚKSÚP vykonal 42 úradných kontrol v členení:

- 25 u registrovaných prevádzkovateľov v systéme EPV (z tohto počtu bolo 24 kontrol uskutočnených na základe vyplývajúcej povinnosti ÚKSÚP-u z delegovaných činností z PPA)
- 6 úradných kontrol u neregistrovaných prevádzkovateľov v systéme EPV
- 6 kontrol v sídle oprávnených inšpekčných organizácií
- 5 posúdení inšpektorov oprávnených inšpekčných organizácií na mieste výkonu úradnej kontroly

Poverené inšpekčné organizácie vykonali 956 úradných kontrol.

Počas kontrol bolo u viacerých prevádzkovateľov zistené nedodržiavanie zásad a pravidiel EPV (tzv. zistené nezhody). Zistenia počas výkonu kontrol v systéme EPV sa členia nasledovne:

Odchýlky sú administratívneho alebo fyzického charakteru, ktoré neovplyvňujú status BIO kvality a riešia sa na mieste nález. Odchýlky eviduje ÚKSÚP.

V prípade, že ich počet je väčší alebo sa opakujú u predmetného ekologického prevádzkovateľa, alebo udelené nápravné opatrenia ekologický prevádzkovateľ neplní, tak tieto zistenia sa preklasifikujú do kategórie nezhôd.

Nezhody sú porušenia princípov a pravidiel EPV ovplyvňujúce status BIO kvality (napr.: ekologický prevádzkovateľ použije nepovolené vstupy do EPV - hnojivá, krmivá, prípravky na ochranu rastlín, aplikácia GMO na akejkoľvek úrovni EPV, vykonávanie nepovolených zásahov na zvieratách, preklasifikované odchýlky na nezhody).

Pri zistených nezhodách sú následne uložené opatrenia, ktoré môžu byť napríklad: zaradenie celej, alebo predmetnej časti hospodárenia prevádzkovateľa do konverzie v prípade biofarmára (napr. pôdny diel v rastlinnej výrobe, stádo/ chov v prípade živočíšnej výroby), výmaz ekologického prevádzkovateľa z registra EPV alebo v prípade zistenia nezhody u inšpekčnej organizácie odobratie oprávnenia inšpekčnej organizácii. Pri zistení nezhôd sú za nesplnenie povinností v zmysle platnej legislatívy ÚKSÚP udeľované finančné pokuty (23) a vyradenie registra (14 prípadov).

V roku 2015 sa zistené nezhody týkali porušovania povinností ekologických prevádzkovateľov.

Hlavné príčiny zistených nezhôd v roku 2015 boli:

- neplnenie ustanovení právnych predpisov pre EPV;
- nevenovanie pozornosti všetkým ustanoveniam EÚ práva a SK práva pre EPV;
- úroveň vedomostí o princípoch a pravidlách EPV vo všeobecnosti nemá zvyšujúci trend v celom spektre: príslušný orgán, oprávnená inšpekčná organizácia aj ekologickí prevádzkovatelia.

Z celkového počtu 23 nezhôd bolo 22 nezhôd u registrovaných prevádzkovateľov a 1 nezhoda bola zistená u neregistrovaného prevádzkovateľa.

Hlavné typy zistených nezhôd u ekologických prevádzkovateľov v roku 2015 môžeme rozdeliť nasledovne:

V rastlinnej ekologickej produkcii sa zistilo 9 nezhôd:

- 1 nezhoda pri ktorej prevádzkovateľ prenajal pôdu neekologickému prevádzkovateľovi a tým nezabezpečil hospodárenie v súlade s pravidlami EPV
- 2 nezhody pri aplikácii nepovoleného hnojiva v EPV
- 1 nezhoda pri použití nepovoleného POR
- 3 nezhody, pri ktorých bol potvrdený výskyt rezíduí pesticídov v bioprodukcii
- 2 nezhody, pri použití osiva moreného nepovolenými prípravkami v EPV

V živočíšnej ekologickej produkcii boli zistené 3 nezhody:

- 1 nezhoda pri ktorej prevádzkovateľ vykonával nepovolené zásahy na zvieratách
- 1 nezhoda pri ktorej prevádzkovateľ nezabezpečil stály prístup zvierat k pasienkom, nepovolene nakúpil neekologické zvieratá a nezabezpečil oddelený chov ekologických a konverzných zvierat
- 1 nezhoda týkajúca sa použitia produktu obsahujúceho GMO v krmive

U ekologických prevádzkovateľov – spracovateľov – výrobcov krmív z EPV bola zistená 1 nezhoda:

- 1 nezhoda pri ktorej bol vo vzorke odobratého krmiva zistený obsah GMO

U ekologických prevádzkovateľov – spracovateľov – výrobcov potravín z EPV bolo zistených 5 nezhôd:

- 4 nezhody pri ktorých sa zistil pozitívny nález glyphosátu v biorepke
- 1 nezhoda pri ktorej sa zistilo použitie nepovoleného prípravku na čistenie skladu

U ekologických prevádzkovateľov uvádzajúcich produkty z EPV na trh, sklad, distribúcia produktov z EPV boli zistené 3 nezhody:

- 2 nezhody pri náleze rezíduí pesticídov v odpredanej bioprodukcii
- 1 nezhoda pri označovaní bioproduktu na sprievodných dokumentoch

U ekologických prevádzkovateľov dovážajúcich produkty z EPV z tretích krajín bola zistená 1 nezhoda:

- prevádzkovateľ svoju činnosť nepodrobil kontrole

Hlavné typy zistených nezhôd u neregistrovaných ekologických prevádzkovateľov boli nasledovné:

U neregistrovaného subjektu bola zistená 1 nezhoda:

- zavádzanie spotrebiteľa používaním pojmov týkajúcich sa EPV na web stránke neregistrovanej firmy.

Prílohy:

Príloha č. 9

2.10 Oblasť laboratórnych činností

2.10.1 Legislatívny rámec činnosti

- Zákon č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti a o zmene zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády 320/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorým sa upravujú činnosti testovacích pracovísk a činnosti inšpektorov vykonávajúcich inšpekcie, audit a overenie dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe,
- Nariadenie Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS
- Nariadenie komisie (EÚ) č. 283/2013 z 1. marca 2013, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009, pokiaľ ide o požiadavky na údaje o účinných látkach,
- Nariadenie komisie (EÚ) č. 284/2013 z 1. marca 2013, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009, pokiaľ ide o požiadavky na údaje o prípravkoch na ochranu rastlín
- Zákon SR č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení neskorších predpisov
- Zákon SR č. 184/2006 Z. z. o pestovaní geneticky modifikovaných rastlín v poľnohospodárskej výrobe v znení neskorších predpisov
- Zákon SR č. 151/2002 Z. z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov v znení neskorších predpisov
- Zákon SR č. 271/2005 Z. z. o výrobe, uvádzaní na trh a používaní krmív (krmivársky zákon)
- Zákon SR č. 189/2009 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe
- Nariadenie vlády SR č. 245/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Nariadenie vlády SR č. 199/2005 Z. z. o ochranných opatreniach proti zavlečeniu a rozširovaniu organizmov škodlivých pre rastliny alebo rastlinné produkty
- Nariadenie vlády SR č. 119/2007 Z. z., ktorým sa mení Nariadenie vlády SR č. 66/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú opatrenia na ochranu proti zavlečeniu hnedej hniloby zemiaka
- Nariadenie vlády SR č. 67/2004 Z. z. o opatreniach proti šíreniu rakovinovca zemiakového a háďatka zemiakového
- Nariadenie vlády SR č. 113/2007 Z. z., ktorým sa mení Nariadenie vlády SR č. 70/2004 Z. z. ochrane proti zavlečeniu baktériovej krúžkovitosti zemiaka
- Nariadenie vlády SR č. 73/2004 Z. z. na ochranu proti šíreniu štítňičky nebezpečnej
- Nariadenie vlády SR č. 199/2005 o ochranných opatreniach proti zavlečeniu a rozširovaniu organizmov škodlivých pre rastliny alebo rastlinné produkty v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 507/2009 Z. z. o ochrane proti šíreniu rakovinovca zemiakového a háďatka zemiakového.

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradnej kontrole krmív na zabezpečenie overenia súladu s krmivárskym a potravinárskym právom a predpismi týkajúcich sa zdravia zvierat a starostlivosti o zvieratá,
- Nariadenie (ES) č. 1829/2003 Európskeho parlamentu a Rady z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách, s platnosťou od 7. novembra 2003,
- Nariadenie (ES) č. 1830/2003 Európskeho parlamentu a Rady z 22. septembra 2003 o výsledovateľnosti a označovaní geneticky modifikovaných organizmov a výsledovateľnosti potravín a krmív vyrobených z geneticky modifikovaných organizmov, a ktorým sa mení a dopĺňa smernica 2001/18/ES,
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1981/2006 z 22. decembra 2006 o podrobných pravidlách implementácie článku 32 nariadenia (ES) č. 1829/2003 Európskeho parlamentu a Rady, pokiaľ ide o referenčné laboratórium Spoločenstva pre geneticky modifikované organizmy.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 619/2011 z 24. júna 2011, ktorým sa stanovujú metódy odberu vzoriek a analýzy na účely úradnej kontroly krmív, pokiaľ ide o prítomnosť geneticky modifikovaného materiálu, v prípade ktorého prebieha povoľovacie konanie, alebo povolenie ktorého vypršalo

2.10.2 Činnosť

Hlavnou činnosťou ÚKSÚP v laboratórnej činnosti je vykonávať analýzy oblasti krmív, pôdy, vína, hnojív, skúšania osív a sadív, detekcie a identifikácie škodlivých organizmov rastlín a rastlinných produktov, detekcie a monitoringu GMO v odrodách, osivách, sadivách, krmivách, merkantile, bioproduktoch, potravinových vstupoch a v životnom prostredí, vykonávanie elektroforetických a DNA testov identifikácie odrôd, osív a merkantilu, vykonávanie posudzovania biopesticídov pri ich registrácii. Výsledky laboratórnych skúšok sú podkladom pre výkon úradných kontrol, certifikačných konaní, sledovanie kvality pôdy.

V súčasnosti sú všetky vyššie uvedené analýzy vykonávané zamestnancami Odboru laboratórnych činností (ďalej len „OLČ“), ktorý vznikol 1.1.2015 reštrukturalizáciou ÚKSÚP. Bol vytvorený zlúčením všetkých laboratórií ÚKSÚP do jedného organizačného celku. Cieľom bolo zefektívnenie činnosti, úspora finančných prostriedkov pri akreditácii laboratórií a spotrebe MTZ, prístrojového vybavenia a personálu.

Testovacie pracovisko Odboru životného prostredia a ekologického poľnohospodárstva bolo zaradené do Odboru laboratórnych činností od 1. 7. 2015.

Od 1. 5. 2015 bola pozastavená činnosť a platnosť osvedčenia G-040 Správnej laboratórnej praxe (platné do roku 2019) z dôvodu sťahovania z Hanulovej 9/A na Matúškovu 21 do priestorov pavilónu F.

Odbor laboratórnych činností tvoria:

Skúšobné laboratórium analýzy krmív (ďalej len „SLAK“)– vykonáva analýzy pre Odbor krmív a výživy zvierat

Skúšobné laboratórium analýzy pôd (ďalej len „SLAP“) vykonáva analýzy pre Odbor pôdy a výživy rastlín

Skúšobné laboratórium analýzy hnojív (ďalej len „SLAH“) - vykonáva analýzy pre Odbor pôdy a výživy rastlín

Skúšobné laboratórium analýzy vína (ďalej len „SLAV“) – vykonáva analýzy pre Odbor vinohradníctva a vinárstva

Skúšobné laboratórium osív a sadív (ďalej len „SLOS“) – vykonáva skúšanie pre Odbor osív a sadív

Oddelenie všeobecnej a karanténnej diagnostiky (ďalej len „OVKD“) - vykonáva diagnostiku pre Odbor ochrany rastlín a Odbor odrodového skúšobníctva

Oddelenie molekulárnej biológie (ďalej len „OMB“) – vykonáva analýzy pre Odbor krmív a výživy zvierat, Odbor osív a sadív, Odbor ochrany rastlín a Odbor odrodového skúšobníctva

Testovacie pracovisko životného prostredia (ďalej len „TPŽP“) - vykonáva analýzy pre OOR a pre ORP.

Do roku 2015 bolo akreditovaných 5 laboratórií osobitne (Skúšobné laboratórium oddelenia analýzy krmív, Skúšobňa vinárska, Skúšobné laboratórium pôdy a hnojív, Skúšobné laboratórium osív a sadív a Skúšobné molekulárno-biologické laboratórium).

Okrem poplatkov sa každý akreditačný proces a následné dohľady organizácia platila aj ročné poplatky za udržiavanie akreditácie vo výške 1 000€ za každé laboratórium.

Od roku 2015 je tento poplatok 1 000€ už za jeden akreditovaný subjekt – OLČ, ktorý zastrešuje SLAK, SLAV, SLAP, SLAH, SLOS a OMB a je držiteľom Osvedčenia o akreditácii S – 356. Ročne došlo k úspore 4 000€, za 5 rokov (akreditačný cyklus) úspora činí 20 000€.

2.10.2.1 Skúšobné laboratórium analýzy krmív

Skúšobné laboratórium analýzy krmív vykonáva analýzy pre potreby úradnej kontroly pre OKaVZ. V rámci svojej činnosti má laboratórium akreditovaných 26 skúšok. K 1.1.2015 došlo k zrušeniu laboratória na regionálnom pracovisku vo Zvolene a činnosť sa vykonáva iba v Bratislave.

Vo vzorkách krmív sa stanovuje vlhkosť, dusíkaté látky, oleje a tuky, vlákna, škrob, cukry, laktóza, popol, vápnik, fosfor, sodík, kovy – meď, horčík, zinok, železo, vitamíny (A, E a D), cholinchlorid, robenidín, salinomycín, monenzín, narazín a aminokyseliny). Vo vzorkách krmív sa mikroskopicky zisťujú zložky živočíšneho pôvodu.

Plánovaný počet analýz v SLAK na rok 2015 bol 5 650, uskutočnených bolo 6 109 analýz.

Do počtu výsledkov a počtu vykonaných analýz za rok 2015 sa započítali kontrolné vzorky, vzorky medzinárodných porovnávacích meraní (MPM) a vývoj zameraný na zavedenie nových metód a analýz.

V roku 2015 sa SLAK zúčastnilo 9 medzilaboratórnych porovnávacích meraní. Celková úspešnosť za rok 2015 SLAK v akreditovaných a v neakreditovaných stanoveniach bola 97,1 %, z toho úspešnosť v akreditovaných stanoveniach bola 98,4 %.

Na základe poverenia ministra pôdohospodárstva z 9.5.2007, čísla 1563/2007-100 podľa článku 33 Nariadenia (ES) č. 882/2004 Európskeho parlamentu a rady o úradných kontrolách uskutočňovaných za účelom zabezpečenia overenia dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá bolo poverené SLAK OLČ ÚKSÚP v Bratislave ako NRL pre doplnkové látky používané vo výžive zvierat a NRL pre proteíny živočíšneho pôvodu v krmivách.

Skúšobné laboratórium sa pravidelne zúčastňuje na MPM organizovaných NRL VPÚ Košice a MPZ ÚKZÚZ Brno.

2.10.2.2. Skúšobné laboratórium osív a sadív

Skúšobné laboratóriá osív a sadív na všetkých pracoviskách vykonáva skúšanie osív podľa medzinárodných pravidiel – odber vzoriek, mechanický rozbor osiva (čistota a stanovenie iných rastlinných druhov a hmotnosť tisíc semien), stanovenie vlhkosti, stanovenie klíčivosti, stanovenie živočíšnych škodcov.

SLOS v Bratislave je jediným akreditovaným laboratóriom podľa ISTA pravidiel na Slovensku, teda laboratórium je oprávnené vydávať medzinárodné ISTA certifikáty, ktoré sú potrebné pri obchodovaní s osivom medzi členskými štátmi EÚ a pri medzinárodnom obchode s tretími krajinami.

V roku 2015 bolo vydaných 140 ISTA certifikátov. 2.12. 2015 sa konalo v laboratóriu v Bratislave posudzovanie ISTA a na základe zistení je skúšobné laboratórium oprávnené pokračovať vo výkone akreditovanej činnosti.

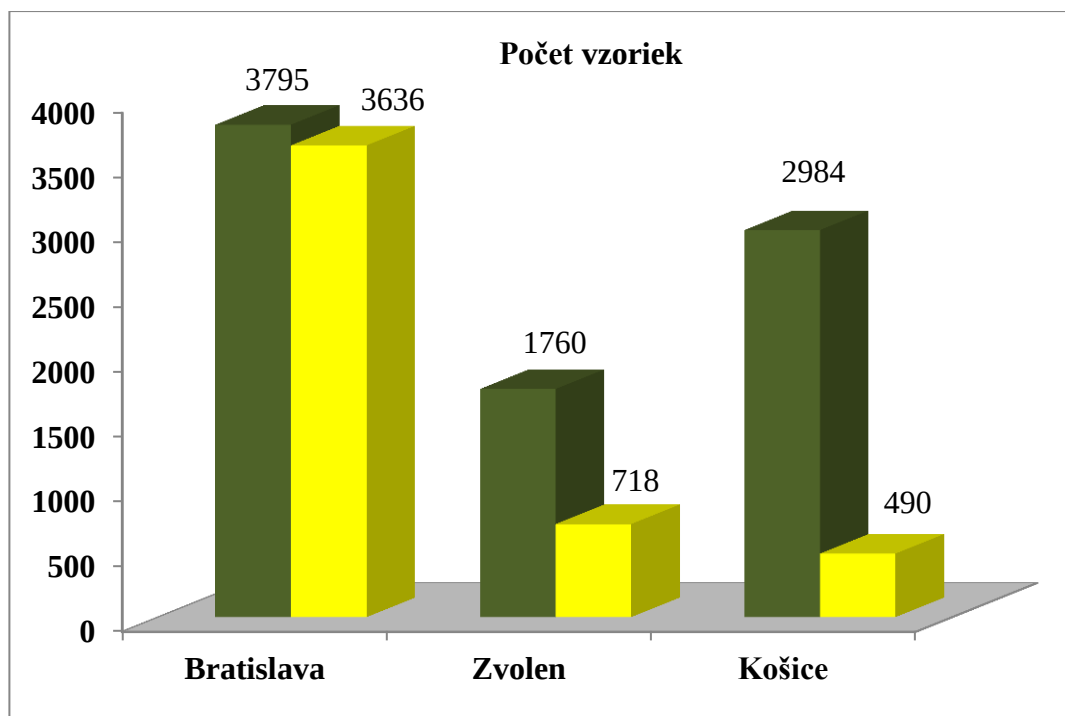
Skúšobné laboratórium osív a sadív vo Zvolene a Košiciach sú akreditované SNAS.

Skúšobné laboratórium osív a sadív v roku 2015 analyzovalo spolu 8 539 vzoriek z toho 4 844 úradných :

SL Bratislava – 3 795 vzoriek celkom z toho úradných 3 636 vzoriek

SL Zvolen – 1 760 vzoriek celkom z toho úradných 718 vzoriek

SL Košice – 2 984 vzoriek celkom z toho úradných 490 vzoriek

2.10.2.3. Skúšobné laboratórium analýzy pôd

Najrozsiahljšou činnosťou skúšobného laboratória analýzy pôd v Bratislave, Zvolene a Košiciach je agrochemické skúšanie pôd.

Výsledky analýz sú dôležitým faktorom stanovujúcim vhodnosť pestovania plodín na danom stanovišti, s cieľenou informáciou o potrebe vápnenia a hnojenia monitorovaných pôd, čím sa umožňuje správna regulácia hnojív a tým aj starostlivosť o pôdnu úrodnosť a ochranu životného prostredia.

V pôdnych vzorkách sa stanovuje pôdna reakcia - hodnota pH a prijateľné formy fosforu a draslíka a mobilné formy horčíka v jednotnom výluhu Mehlich III.

Tento vylúhovací roztok dobre modeluje prístupnosť živín z pôdy pre rastliny. U trvalých kultúr sa zisťuje tiež vápnik v pôde. V roku 2015 bolo analyzovaných 25 346 vzoriek pôd. V sledovanom období prebiehal štvrtý rok XIII. Cyklu – tabuľka č. 1 v prílohe

Laboratória vo Zvolene Košiciach okrem analýz vzoriek na ASP vykonávajú aj neakreditované skúšky uvedené v prílohe tabuľke č. 2.

2.10.2.4. Skúšobné laboratórium analýzy hnojív

V rámci svojej činnosti má Skúšobné laboratórium analýzy hnojív akreditovaných 11 skúšok (dusík – celkový, dusičnanový a amoniakálny, fosfor, biuret, draslík, vápník, horčík, spáliteľné látky, vlhkosť, hustota, pH, a rizikové prvky – kadmium, olovo, chróm meď, nikel, železo, mangán, ortuť) a vykonáva analýzy pre certifikáciu hnojív, pestovateľských substrátov a pôdnych pomocných látok a kontroluje kvalitu hnojív. Pri svojej činnosti úzko spolupracuje s Odborom pôdy a výživy rastlín. Laboratórium v spolupráci s OPVR kontroluje aj vzorky hnojív v období platnosti certifikácie.

SLAH hnojív vykonalo v sledovanom období spolu 1 991 analýz hnojív t.j. 236 vzoriek, z toho:

Druh vzorky	Počet vzoriek
vzorky na vstupné analýzy	35
vzorky odobraté v štátnej odbornej kontrole	123
služby externým zákazníkom a subdodávky pre iné odbory ÚKSÚP	32
kontrolné vzorky (medzilaboratórne porovnávacie skúšky, certifikované referenčné materiály, interné štandardy, opakované kontrolné analýzy)	46

2.10.2.5. Skúšobné laboratórium analýzy vína

Ťažiskom laboratórnej činnosti Skúšobného laboratória analýzy vína je chemický rozbor vín podliehajúcich certifikácii. Certifikát sa vínam udeľuje na základe štyroch typov kontrolných činností, ktoré určuje Zákon č. 313/2009 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve v znení neskorších predpisov. Jednou z nich je chemická analýza vína vykonaná v SLAV, ktoré má akreditované 9 skúšok

Od januára do decembra 2015 sa na tento účel v SLAV vykonalo 884 chemických analýz vín. U každej vzorky vína boli stanovené základné parametre a to: alkohol, hustota, prchavé kyseliny, celkové kyseliny, cukor, celkový extrakt a bezcukorný extrakt.

Pretlak CO₂ sa navyše stanovoval v 10-tich vzorkách, kyselina sorbová v 51 vzorkách. Okrem týchto chemických analýz SLAV vykonala 60 chemických analýz vín pre iné účely (označované ako vzorky A). Tam sa vykonávajú len tie parametre, o ktoré zákazník požiada.

Oproti roku 2014 bol celkový počet vzoriek nižší, z dôvodu nižšej úrody hrozna. SLAV sa v rámci internej subdodávateľskej služby spolupodieľa na činnosti COVCO, ktoré patrí pod OVV. SLAV pripravuje k senzorickým skúškam roztoky a spolupodieľa sa na obslužných činnostiach počas skúšok (dozor pri skúškach, nalievanie vzoriek a pod.).

2.10.2.6. Oddelenie molekulárnej biológie

NRL je skúšobné pracovisko, ktoré v SR zabezpečuje kontrolu kvality a bezpečnosti primárneho potravinového reťazca v oblasti molekulárno-biologického skúšania rastlín, rastlinných komodít, krmív, bioproduktov, potravinových vstupov, fytodiagnostiky rastlín a rastlinných produktov, kontroly GMO, kontroly pestovania GMO a environmentálneho monitoringu GMO.

Je národným referenčným laboratóriom pre päť skúšobných oblastí, je menované Nariadeniami (ES) 1829/2003 a 1981/2006, zákonmi SR, poverené ministrom MPSR, je zmluvným laboratóriom EC a plní úlohy NRL v súlade s Nariadením (ES) 882/2004. Okrem skúšobnej činnosti sa podieľa na medzinárodnej validácii metód, certifikácii CRM, organizuje kruhové testy, zúčastňuje sa medzinárodných projektov, vypracováva súdnoznalecké posudky, atď. Je akreditované ako skúšobné laboratórium podľa ISO/IEC 17025:2005 od roku 2006 a od roku 2011 má flexibilnú akreditáciu

NRL v roku 2015 plnilo skúšobné výkony v nasledovných oblastiach:

- skúšanie a monitoring GMO v odrodách, osivách, krmivách, merkantile, bioproduktoch a potravinových vstupoch, vývoj a introdukcia nových metód, vykonáva kvalitatívne a kvantitatívne testy pre cca 95% známych GM rastlín (sója, kukurica, repka, repa, zemiaky, ryža a iné) a kvantitatívne testy pre GMO povolené v EU. OMB NRL priebežne zabezpečovalo vývoj, introdukciu a validáciu nových metód pre GMO v súlade s požiadavkami EC a Auditu DG (SANCO) 2013. Ďalej kontrolu úrovne GMO kontaminácie pri pestovaní GMO (kontrola koexistencie) v SR a environmentálny monitoring GMO a LMO pre MŽP SR
- molekulárna diagnostika karanténnych a hospodársky významných rastlinných patogénov. NRL vykonávalo molekulárnu diagnostiku rastlinných patogénov pre nasledujúce baktérie, fytoplazmy, huby a vírusy: (*Ralstonia solanacearum*, *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, *Erwinia amylovora*, *Agrobacterium tumefaciens*, *Xanthomonas campestris* pv *campestris*, fytoplazmy *Aster yellows group* p., *Apple proliferation group*, *Elm yellows group*, *Stolbur*, *ESFY*, vírus *CaMV*, huby *Monilinia fructicola*, *Phytophthora ramorum* a iné, ďalej zabezpečovalo vývoj pre *Xylella fastidiosa* a *Dickeya solani*, *Pseudomonas syringae* pv. *actinidae*, fytoplazma *Grapevine flavescence dorée* na prenášačovi *Scaphoideus titanus* validáciu a introdukciu nových metód pre fytopatogény

- elektroforetické testy odrôd, osív, sadív a merkantilu a DNA testy (SSR) pre pšenicu, kukuricu a sóju. OMB vykonávalo skúšky genotypizácie a identifikácie odrôd obilnín (pšenica, jačmeň, kukurica, ovos, tritikale, raž)

Plán skúšobných výkonov NRL v roku 2015 bol 750 až 1 000 skúšobných vzoriek. V roku 2015 bol celkový objem skúšobných výkonov 589 vzoriek, z toho 401 vzoriek na GMO, 117 vzoriek na fytodiagnostiku a 58 vzoriek na elektroforetickú identifikáciu odrôd, osív a merkantilu. Na vzorkách bolo uskutočnených spolu 10 606 analýz- tabuľka č. 3

Zmluvné výkony boli uskutočnené pre SIŽP Bratislava (environmentálna kontrola GMO), pre OUSA Bratislava (porovnávacie testy) a pre EC (PSPs validačný projekt).

2.10.2.7. Všeobecná a karanténna diagnostika

V rámci Oddelenia všeobecnej a karanténnej diagnostiky (ďalej len „OVKD“) sú vykonávané analýzy pre úradnú kontrolu škodlivých organizmov (ďalej len „ŠO“) rastlín a rastlinných produktov v zmysle zákona č. 405/2011 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti.

Špecializované analýzy sú vykonávané v piatich laboratóriách, ktoré sú rozmiestnené po celom území SR, čím je z hľadiska potravinovej bezpečnosti zabezpečená diagnostická sieť, ktorá pokrýva aj hraničné inšpekčné stanice (HIS) vo Vyšnom Nemeckom, Čiernej nad Tisou, Maťovciach a na letisku M.R. Štefánika v Bratislave. Najviac kontrolovanou komoditou na týchto HIS bol drevený obalový materiál, a to na prítomnosť hád'atka borovicového.

Diagnostická činnosť OVKD bola zameraná na vykonávanie prieskumov a monitoringov na prítomnosť škodlivých organizmov, ktoré sa na našom území nevyskytujú alebo sa vyskytujú len v malej miere. Okrem monitorovaných škodlivých organizmov boli v laboratóriách diagnostikované aj bežné fytopatogénne organizmy. Počet monitorovaných nových škodlivých organizmov má rastúcu tendenciu. Sledovanie týchto organizmov vyplýva z legislatívy EÚ, SR a EPPO noriem.

V roku 2015 bolo na OVKD prijatých 3 414 vzoriek s počtom 86 690 vykonaných analýz.

Tab. č. 4, 5 a 6: Počet prijatých vzoriek a vykonaných rozborov (analýz) OVKD za jednotlivé pracoviská a jednotlivé mesiace v roku 2015

Diagnostika ŠO

V oblasti **virológie a detekcie fytoplazmiem** zistené pozitívne výskyty monitorovaných škodlivých organizmov (ŠO): *Pepino mosaic virus* – 2 vzorky.

V **oblasti bakteriológie** boli zistené pozitívne výskyty monitorovaných ŠO:

EA – 30 pozitívnych vzoriek, CMS – 3 pozitívne vzorky.

V oblasti mykológie neboli zistené pozitívne výskyty monitorovaných ŠO.

V oblasti **nematológie** boli zistené pozitívne výskyty monitorovaných ŠO: *Globodera pallida* – 1 pozitívna vzorka, *Globodera rostochiensis* – 1 pozitívna vzorka.

V oblasti **entomológie** boli zistené pozitívne výskyty monitorovaných ŠO: *Drosophila suzukii* – 9 pozitívnych vzoriek, *Dryocosmus kuriphilus* – 2 pozitívne vzorky, *Liriomyza bryoniae* – 1 pozitívna vzorka, *Scaphoideus titanus* – 12 pozitívnych vzoriek a *Tuta absoluta* – 1 pozitívna vzorka.

OVKD Vígľaš – špecializované pracovisko

Vykonáva zisťovanie zoosporangíí rakovinovca zemiakového (RZ) *Synchytrium endobioticum* a cýst háďatka zemiakového (HZ) *Globodera rostochiensis* a *Globodera pallida* v pôdnych vzorkách a ich identifikácia morfológicky - karanténna diagnostika ŠO a laboratórne biologické testy s týmito ŠO v zmysle Nariadenia vlády č. 507/2009 Z.z. - Nariadenie vlády SR o opatreniach proti šíreniu rakoviny zemiaka a háďatka zemiakového, Smernice Rady 69/464/EHS a Smernice Rady 2007/33/ES z 11. júna 2007 o ochrane proti háďatku zemiakovému a o zrušení Smernice 69/465/EHS a podľa diagnostických EPPO štandardov PM

OVKD Haniska – špecializované pracovisko

Vykonáva:

- identifikáciu vybraných monitorovaných ŠO molekulárnymi analýzami (PCR, RT-PCR a i.) aj ako subdodávateľsky pre iné laboratória OVKD,
- identifikáciu baktérie *Erwinia amylovora* - karanténne ochorenie jadrovín / ružokvetých podľa diagnostického EPPO štandardu PM7/20 (2)

V rámci Národného monitorovacieho programu (NMP) detekciu baktérie *Dickeya solani* vo vzorkách rastlín sadivových zemiakov, detekciu baktérie *Acidovorax citrulli* v symptomatických vzorkách rastlín uhoriek, tekvic a melónov, detekciu baktérie *Pseudomonas syringae* pv. *aesculi* v symptomatických vzorkách pagašťanov, identifikáciu huby *Melampsora medusae* v symptomatických vzorkách topoľov.

- identifikáciu huby *Gibberella circinata*, poškodzujúcu semenáčky ihličnanov,
- kontrolu zdravotného stavu rastlinného tovaru podľa aproximácie a implementácie Smerníc Rady EÚ vo fyto diagnostike na ochranu územia pred zavliekaním škodlivých činiteľov /*Bursaphelenchus xylophilus*/ v dovážanom dreve z neeurópskej časti Ruska
- identifikáciu cýst háďatka zemiakového *Globodera pallida* a *Globodera rostochiensis* – identifikáciu háďatiek *Ditylenchus destructor* a *Ditylenchus dipsaci* podľa diagnostického EPPO štandardu PM 7/87(1)
- identifikáciu fytoplaziem proliferácia jabloní (AP), chradnutie hrušiek (PD) a európska žltáčka kôstkovín (ESFY)
- identifikáciu karanténnych druhov mineriek *Liriomyza bryoniae*, *L. huidobrensis*, *L. sativae* a *L. trifolii*
- detekciu viroidu vretenovitosti zemiakov (PSTVd) v hostiteľských rastlinách
- v lete 2015 sa zaviedla nová PCR metóda na detekciu fytoplazmy stolbur v symptomatických vzorkách rastlín zemiakov a pupenca roľného.
- pre skúšobné laboratórium OVKD v Bratislave sa vykonávala molekulárna identifikácia baktérií *Erwinia amylovora* a *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* pomocou real-time PCR a tiež novozavedená molekulárna identifikácia baktérie *Xylella fastidiosa* pomocou PCR metódy (podľa diagnostického EPPO štandardu PM 7/24 (1))

2.10.2.8. Testovacie pracovisko životného prostredia (TPŽP)

Testovacie pracovisko životného prostredia zabezpečuje úlohy s celoslovenskou pôsobnosťou, ktoré zahŕňujú nasledujúce činnosti:

- kontrola prípravkov na ochranu rastlín, ktorá priamo súvisí s ochranou spotrebiteľa (prítomnosť rezíduí pesticídov v poľnohospodárskych plodinách a potravinách), bezpečnosťou potravín ako aj krmív a ochranou životného prostredia.
- spolupráca s medzinárodnými organizáciami v oblasti POR pri validácii analytických metód s celosvetovou organizáciou pre vývoj a overovanie laboratórnych metód CIPAC

(Collaborative International Pesticides Analytical Council)

- posudzovanie analytických metód k autorizácii prípravkov na ochranu rastlín
- monitorovanie zmeny hladín výskytu kontaminantov poľnohospodárskeho a priemyselného pôvodu v pôdach SR
- príprava vzoriek konope sietej

Kontrola kvality chemických prípravkov na ochranu rastlín:

V roku 2015 bolo vykonaných celkom 408 analýz v 95 vzorkách POR.

Úradná kontrola sa týkala 52 druhov prípravkov a 69 druhov účinných látok na ktorých analýzu bolo verifikovaných 52 analytických metód dodaných k autorizácii prípravkov pre kvapalinovú a plynovú chromatografiu.

Prehľad analyzovaných vzoriek POR

Typ vzorky POR	Poč. vz.	Fyz.chem. analýzy	ÚČINNÉ LÁTKY		NEČISTOTY
			identifikácia	kvantifikácia	identifikácia a kvantifikácia
Externé (servis)	50	51	65	65	0
Externé-štúdie SLP	1	6	1	1	0
Úradná kontrola	34	83	45	45	12
Validácia metód CIPAC	8	0	8	8	0
Medzilaboratórna kontrola	2	14	2	2	0
POR spolu	95	154	121	121	12
			408		

Posudzovanie analytických metód:

Za rok 2015 bolo pre účely autorizácií/registrácií nových POR a tiež pre účely prehodnotenia autorizácií/registrácií vypracovaných 61 „Záverečných správ“, resp. Evaluation Report - final), v rámci ktorých bolo posúdených 143 analytických metód pre analýzu technickej účinnej látky v prípravku, ich validácií, príp. doplnkov/dodatkov, sprievodných listov.

Za rok 2015 - zonálne hodnotenia

1. SR ako cMS: celkový počet: 96, v rámci ktorých bolo posúdených 158 štúdií z toho:
 - a) pripomienkovanie → Reporting Table: počet: 60 - posúdených 99 štúdií,
 - b) vypracovanie „Evaluation Report - Final“: počet: 36 – posúdených 59 štúdií.
2. SR ako zRMS/izRMS: celkový počet: 7, v rámci ktorých bolo posúdených 18 štúdií (analytické metódy, ich validácie, dodatky/doplňky, komentáre, ...), z toho:
 - vypracovanie 4 „draft Registration Report (dRR)“, posúdených 8 štúdií
 - vypracovanie 3 „Registration Report (RR)“, posúdených 10 štúdií

Monitorovanie kontaminácie pôdy v SR:

Z vybraných dlhodobo sledovaných lokalít SR bolo v roku 2015 vybraných a analyzovaných:

- 44 vzoriek pôdy na priemyselnú kontamináciu a to stanovenie obsahu polychlórovaných bifenylov (PCB). Sledovaných bolo 6 kongenénov a to: PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 138, PCB 153, PCB 180. Bolo vykonaných 308 analýz, z toho bol nadlimitný 1

parameter.

- 42 vzoriek na kontamináciu poľnohospodárskeho pôvodu a to stanovenie obsahu chlórovaných uhľovodíkov (CLU). Sledované boli nasledujúce rezíduá pesticídov: DDT, DDE, DDD, α -HCH, β -HCH, γ -HCH, δ -HCH, Heptachlór, Heptachlór-epoxid, Endrin, Dieldrin, Aldrin, Chlórdan, Endosulfán. Bolo vykonaných 714 analýz, z ktorých bolo 130 nadlimitných parametrov.
- 69 vzoriek pôdy na obsah ťažkých kovov (arzén, olovo, chróm, kadmium, nikel)

Zabezpečenie kvality v laboratóriách OLČ

Akreditované laboratóriá OLČ sa zúčastňujú medzilaboratórnych porovnávacích skúšok v zmysle interného predpisu OLČ (IP/OLČ/5/0) Stratégia účasti OLČ v porovnávacích skúškach v akreditačnom období 2015 -2020. Úspešnosť sa vyhodnocuje raz ročne na preskúmaní manažmentom.

OVKD - laboratórium VÍ sa úspešne zapojilo do medzinárodných proficienčných testov na detekciu a identifikáciu cýst HZ organizovaných Národným referenčným laboratóriom ANSES z Francúzska.

V roku 2015 bolo zakúpených 75 kg hľúz zemiakov náchylného kríženca HR 23/495 z VÚB Havlíčkův Brod a bola zabezpečená ich výsadba, zber a uskladnenie na Ss Vígľaš pre potreby biologických testov v laboratóriu.

OVKD Haniska sa úspešne zúčastnilo „proficienčných testov“ na molekulárnu detekciu baktérie *Erwinia amylovora*. Laboratórium OVKD správne určilo prítomnosť špecifickej DNA *E. amylovora* v 5 doručených vzorkách a aj v pozitívnej a negatívnej kontrole. Lab OVKD použilo metódu real-time PCR (Pirc et al. 2009) a 2 PCR metódy (Taylor et al., 2001; Bereswill et al, 1992) na detekciu uvedenej baktérie, pričom všetky z týchto metód mali zhodné výsledky.

2.10.3 Ciele a prehľad ich plnenia

Cieľom činnosti OLČ je naďalej poskytovať kvalitné a spoľahlivé výsledky skúšok a analýz podľa požiadaviek jednotlivých odborov ÚKSÚP, zvyšovať kvalifikáciu a odbornosť personálu laboratórií, zaviesť systémy kvality na pracoviskách, ktoré tento systém ešte nemajú zavedený zavádzať nové metodiky podľa požiadaviek pracovníkov z jednotlivých odborov alebo platnej legislatívy.

Prílohy:

Príloha č. 10

2.11 Ciele a prehľad ich plnenia v rámci programu potravinová bezpečnosť, zdravie a ochrana zvierat a rastlín

Cieľ 1 Výkonom fytošanitárnej kontroly na vonkajších hraniciach EÚ zabezpečiť účinnú ochranu štátneho územia SR pred zavlečením škodlivých organizmov rastlinného pôvodu

Za rok 2015 bolo na HIS Čierna nad Tisou, Maťovce, Vyšné Nemecké a Bratislava letisko pri dovoze skontrolovaných celkom 31 075 zásielok. Rastlinolekárskej kontrole v zmysle NV SR č. 199/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov podliehalo 14 966 zásielok; k 16 049 zásielkam nepodliehajúcim rastlinolekárskej kontrole colníci žiadali stanovisko kontrolného ústavu. Pri dovoze bolo na HIS skontrolovaných 472 zásielok krmív pôvodom z tretích krajín.

Pri vývoze na HIS bolo vybavených celkom 86 zásielok, na ktoré boli vydané rastlinolekárske osvedčenia. Za rok 2015 bolo pri dovoze na HIS pozastavených celkom 57 zásielok nespĺňajúcich podmienky dovozu do EÚ, v 23 prípadoch bolo rozhodnutím ÚKSÚP nariadené rastlinolekárske opatrenie – likvidácia, ktorá bola vykonaná v prítomnosti príslušných oblastných fytoinšpektorov.

Na vyzvanie colníkmi bolo vo vnútrozemí a na vyclievacích poštách skontrolovaných 109 zásielok z tretích krajín podliehajúcich kontrole, z toho 16 zásielok alebo ich častí nespĺňalo podmienky vstupu do EU, 4 zásielky boli vrátené a 12 bolo zlikvidovaných.

Cieľ 2 V rámci kontroly bezpečnosti krmivárskeho reťazca zabezpečiť analýzy vzoriek zameraných na stanovenie kvality a ostatných ukazovateľov bezpečnosti a použiteľnosti krmív v zmysle dodržiavania príslušných nariadení vlády SR a EÚ legislatívy v tejto oblasti

Plán v roku 2015 bolo analyzovať 75 vzoriek v rámci kontroly bezpečnosti krmivového reťazca zameranej na stanovenie zložiek živočíšneho pôvodu (zžp). Analyzovaných bolo 71 vzoriek. V rámci kontroly bezpečnosti krmivového reťazca sa sledovala prítomnosť ťažkých kovov (Pb, Cd) a prekračovanie maximálnych limitov mikroprvkov (Cu, Zn, Mn, Se) v krmivách. Na ťažké kovy bolo plánovaných 130 analýz, vykonaných bolo 192 analýz, čím bol plán splnený. Spolu 71+192=263

Cieľ 3 V rámci monitoringu životného prostredia, ochrany spotrebiteľa a bezpečnosti potravín zrealizovať chemické rozborov prípravkov na ochranu rastlín.

Ako merateľný ukazovateľ bol stanovený počet chemických rozborov, čo v širšom spektre vypovedá o kvalite prípravkov na ochranu rastlín a ochrane spotrebiteľa. V roku 2015 bolo vykonaných 374 chemických rozborov v 85 vzorkách chemických prípravkov na ochranu rastlín. Plán bol plnený na 74,8%.

V počte chemických rozborov sú zahrnuté fyzikálno-chemické analýzy, identifikácia a kvantifikácia účinnej látky. V roku 2015 bolo rozšírené sledovanie nečistôt na základe požiadaviek auditu FVO DG(SANCO)/2014-7183 a Nariadenia európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1107/2009.

Vykonaných bolo 140 analýz fyzikálno–chemických parametrov, 111 identifikácií účinnej látky, 111 kvantifikácií účinnej látky a 12 identifikácií a kvantifikácií nečistôt. V uvedenom počte sú zahrnuté aj analýzy prípravkov na ochranu rastlín od externých žiadateľov.

Skutočný počet chemických rozborov za rok 2015 bol nižší z dôvodu sťahovania laboratórií v rámci programu ESO. Činnosť laboratória bola prerušená v čase od 1.5.2015 – 2.11.2015.

2.12 Výkon činností pre PPA

ÚKSÚP vykonáva pre Pôdohospodársku platobnú agentúru (ďalej len „PPA“) delegovanú kontrolnú činnosť, výkon kontrol krížového plnenia a kontrolu pestovania konopy siatej.

2.12.1 Výkon delegovaných činností

V zmysle uzatvorenej „Dohody o delegovaní činnosti č. 13/2015“ medzi ÚKSÚP-om a Pôdohospodárskou platobnou agentúrou, ktorej cieľom je zabezpečenie spolupráce a vytvorenie vhodných podmienok pre uplatňovanie opatrení spoločnej poľnohospodárskej politiky a trhových režimov EÚ v Slovenskej republike, PPA delegovala výkon úradných kontrol na ÚKSÚP.

Delegované úradné kontroly sú stanovené pre nasledujúce oblasti:

1. Oblasť vinohradníctva a vinárstva – reštrukturalizácia vinogradov
2. Oblasť podpôr vyplývajúcich z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020
 - Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie (AEKO)
 - Ekologické poľnohospodárstvo (EP)
 - Platby v rámci sústavy NATURA 2000 na poľnohospodársky pozemok (trvalý trávny porast)
3. Oblasť podpôr vyplývajúcich z oddelených priamych platieb
4. Oblasť podpôr vyplývajúcich z viazaných priamych platieb

Delegované činnosti – kontrolu na mieste, vykonávajú u žiadateľa vyškolení a poverení inšpektori ÚKSÚP-u z Odboru ochrany rastlín, z Odboru vinohradníctva a vinárstva a z Odboru životného prostredia a ekologického poľnohospodárstva..

Oblasť delegovaných činností okrem výkonu kontrol zahŕňa metodicko-pracovné porady, pracovné stretnutia, pravidelné školenia inšpektorov a vzájomnú výmenu informácií medzi ÚKSÚP a PPA.

Prehľad kontrol delegovaných činností vykonaných v roku 2015

delegované činnosti	počet kontrol
Reštrukturalizácia vinogradov	127
PRV 2014-2020	65
Oddelené priame platby	712
Viazané priame platby	27

2.12.2 Výkon kontrol krížového plnenia a kontroly pestovania konopy siatej

Výkon kontrol krížového plnenia vyplýva z materiálu: Aktualizácia systému krížového plnenia č. 1860/2015-640 zo dňa 15.5.2015 a v zmysle ročného plánu kontrol.

Týka sa nasledujúcich oblastí:

- oblasť „životné prostredie, zmeny klímy, dobré poľnohospodárske podmienky pôdy“ - ÚKSÚP nesie zodpovednosť za kontrolu požiadaviek hospodárenia: PH 1 (ochrana vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov), DPEP 3 (ochrana

- podzemných vôd proti znečisteniu),
- oblasť „verejné zdravie, zdravie zvierat a rastlín“ - ÚKSÚP zodpovedá za kontrolu požiadaviek hospodárenia: PH 10 (používanie prípravkov na ochranu rastlín) a PH 4 (kontrola podmienok týkajúcich sa bezpečnej výroby krmív a potravín).

Výkon kontrol krížového plnenia vykonávajú vyškolení inšpektori Odboru ochrany rastlín a Odboru krmív a výživy zvierat.

Podľa zákona č. 139/98 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch, v znení neskorších predpisov, vyškolení inšpektori Odboru ochrany rastlín vykonávajú kontrolu pestovania konopy siatej.

Prehľad kontrol krížového plnenia a pestovania konopy siatej vykonaných v roku 2015

kontroly pre PPA	počet kontrol
krížové plnenie – DPEP 3,PH 1,PH 10	203
krížové plnenie – PH 4	218
kontrola pestovania konopy siatej	25
počet vzoriek konope	12

3. Rozpočet organizácie, informačné technológie

ÚKSÚP je ako štátna rozpočtová organizácia napojená finančnými vzťahmi na rozpočet svojho zriaďovateľa, ktorým je MPRV SR. Na rozpočet ÚKSÚP sú naviazané regionálne pracoviská Zvolen a Košice, ktoré finančne zabezpečujú prevádzku a činnosť skúšobných staníc a priechodových staníc v rámci svojho regiónu.

3.1 Rozpis ukazovateľov verejného rozpočtu

Rozpis rozpočtu a jeho čerpanie za ÚKSÚP za rok 2015

	<i>Rozpočet ÚKSÚP</i>			
	<i>Schválený</i>	<i>Upravený</i>	<i>Skutočnosť</i>	<i>% plnenia</i>
PRÍJMY	2 258 700,00	4 652 566,31	5 255 284,91	112,96%
príjmy mimorozpočtové		2 293 866,31	2 293 866,31	100,00%
rozpočtované príjmy	2 258 700,00	2 358 700,00	2 961 418,60	125,55%
VÝDAVKY	6 559 175,00	11 436 856,99	11 436 847,23	100,00%
bez prekročenia	6 559 175,00	9 142 990,68	9 142 980,92	100,00%
povolené prekročenie		2 293 866,31	2 293 866,31	100,00%
nedočerpanie			9,76	
podľa kategórií				
610 – mzdy	3 747 608,00	5 601 260,06	5 601 257,61	100,00%
620 - odvody	1 309 789,00	2 014 916,52	2 014 911,68	100,00%
630 – tovary, služby	1 441 778,00	2 527 856,51	2 527 855,90	100,00%
630 - povolené prekroč.		355 138,31	355 138,31	100,00%
640 - transfery	60 000,00	83 455,26	83 455,26	100,00%
700 - kapitálové		854 230,33	854 228,47	100,00%
podľa zdroja				
111	6 559 175,00	8 965 979,53	8 965 969,77	100,00%
131		177 011,15	177 011,15	100,00%
35		25 698,31	25 698,31	100,00%
36		122 440,00	122 440,00	100,00%
72		2 145 728,00	2 145 728,00	100,00%

3.2 Rozpočtové opatrenia

ÚKSÚP požiadal o navýšenie bežných výdavkov v nasledujúcich rozpočtových opatreniach:

	Vytvorený	názov	úprava	výška FP
	1.1.2015	<i>Parlamentný rozpis rozpočtu</i>		6 559 175,00
		<i>Rozpočtové opatrenia</i>		
1	28.01.2015	RO - uvoľnenie KV	+	129 840,00

2	12.02.2015	RO- žiadosť o uvoľnenie KV	+	12 495,60
3	18.03.2015	RO - navýšenie rozpočtu - SK PRES 2016	+	13 084,74
4	30.03.2015	ZoP: 14513001024805 KPR	+	78 922,29
5	30.03.2015	ZoP: 14513003024785 KPR	+	2 337,83
6	30.03.2015	ZoP: 14513009024795 KPR	+	1 731,83
7	15.04.2015	RO - ÚKSÚP - AX 2015 -Deň poľa	+	16 000,00
8	16.06.2015	povolené prekročenie limitu výdavkov	+	104 441,00
9	12.05.2015	Žiadosť o uvoľnenie KV	+	475,85
10	19.06.2015	RO - žiadosť o presun medzi programami KV	+	200 000,00
11	23.07.2015	RO - presun medzi programami	+	100 000,00
12	04.06.2015	RO- žiadosť o uvoľnenie KV	+	34 199,70
13	22.09.2015	RO - presun medzi programami KV	+	389 986,00
14	13.10.2015	RO - presun na RO - nákup VT	+	75 356,40
15	09.11.2015	RO - presun medzi programami KV	+	79 885,00
16	11.11.2015	RO - podpora poľnohospodárskej produkcie	+	600 000,00
17	10.12.2015	RO - mzdové výdavky presun medzi organizáciou	+	404 850,00
18	18.12.2015	RO - úprava limitu ŠVPS SR a ÚKSÚP	+	249 995,00
19	15.12.2015	RO- žiadosť o uvoľnenie BV a KV §8	+	101,41
20	16.12.2015	RO - presun v rámci kapitoly MPRV SR	+	48 000,00
21	10.12.2015	RO - viazanie SK PRES	-	- 2 371,94
22	22.12.2015	§8 viazanie KV	-	- 155 516,03
23	29.12.2015	RO - Žiadosť o navýšenie výdavkov RO a PO	+	200 000,00
24	31.12.2015	VRO - presun na UKSUP	+	1,00
		Rozpočtové opatrenia SPOLU :		2 583 815,68
	31.12.2015	UPRAVENÝ ROZPOČET		9 142 990,68

V hodnotenom období :

MPRV SR vykonalo 24 rozpočtových opatrení

ÚKSÚP vykonal 168 vnútorných rozpočtových opatrení

V roku 2015 nastal nárast vnútorných rozpočtových opatrení súvisí so zavedením kontroly disponibilít a z toho vyplývajúcejmi úpravami jednotlivých položiek rozpočtu.

3.3 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov rozpočtu k 31.12.2015

Na základe záväzných ukazovateľov mal ÚKSÚP stanovené plnenie príjmov, ktoré je uvedené v nasledujúcej tabuľke

3.3.1 Príjmy

Plnenie príjmov ÚKSÚP na rok 2015

	Schválený	Upravený	Skutočnosť
celkom			5 255 284,91

v tom:			
rozpočtové príjmy	2 258 700,00	2 358 700,00	2 961 418,60
v tom:			
212003 príjmy z vlastn.	33 000,00	33 000,00	34 299,96
223001 príjmy za poplatky	2 225 700,00	2 325 700,00	2 756 945,76
222003 príjmy za pokuty			14 599,88
231 kapitálové príjmy			155 573,00
mimorozpočtové príjmy		2 293 866,31	2 293 866,31

Rozpočtované príjmy boli splnené na 125,55 %, z toho bežné na 118,96 %.

Kapitálové príjmy:

Na základe rozhodnutie gremiálnej rady o prebytočnosti majetku štátu boli schválené objekty, ktorých predaj bol vykonaný v roku 2015.

Kapitálové príjmy - predaj budov	155 573,00
Mimorozpočtové príjmy	2 293 866,31

Prijatie finančných prostriedkov z následných zdrojov :

zdroj 35 - príjmy z grantu od CPVO vo výške 4500,- EUR a príjmy z European Commission

na úhradu nákladov na ZPC vo výške 21198,31 EUR - tieto príjmy boli použité na EK 630

zdroj 36 - príjmy od EPZF vo výške 122440,- EUR na vykonanie krížových kontrol pre PPA

zdroj 72c - Dary a granty vo výške 2145728,- EUR na dofinacovanie EK 610, 620 a 630

Pohľadávky z príjmov bežného účtovného obdobia po lehote splatnosti

3.3.2 Výdavky

A) Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky boli čerpané na 100 % a predstavujú finančné prostriedky vynaložené na investičné akcie zapísané v registri investícií ŠP.

Názov akcie	Schválený	Upravený	Skutočnosť	Zostatok
Stavebné úpravy ESO	360 417,71	360 417,71	360 417,71	-
Poľnohospodárske stroje a zariadenia	192 602,80	192 602,80	192 602,80	-
Osobné automobily	186 080,00	186 080,00	186 080,00	-
Výpočtová technika hardvér	35 951,20	35 951,20	35 949,34	1,86
Zákon o hnojivách	79 178,62	79 178,62	79 178,62	-
SPOLU :	854 230,33	854 230,33	854 228,47	1,86

Nedočerpané kapitálové výdavky vo výške 1,86 € predstavujú zostatky finančných prostriedkov investičných akcií , ktoré boli ukončené v roku 2015.

V roku 2015 sa investovalo hlavne do stavebných úprav v rámci programu ESO , aby sa mohli uvoľniť budovy na Matúškovej 25 a Hanulovej 9 v Bratislave, do strojového parku na obnovu autoparku pre našu inšpekčnú službu a doplnenie poľnohospodárskej techniky na skúšobných staniciach. Tieto opatrenia sa priaznivo odrazili na náraste plnenia plánu príjmov v roku 2015.

B) Bežné výdavky

Rozpočtové prostriedky na bežných výdavkoch v roku 2015 boli vyššie ako v predchádzajúcom roku, ale aj rozsah úloh pre ÚKSÚP narastá. Bežné výdavky smerovali hlavne na :

- vstupy do rastlinnej výroby organizovanej na skúšobných staniciach - hnojivá, pesticídy a pod.
- chemikálií využívaných pri laboratórnych analýzach
- na opravy a údržbu
- nákup PHM pre skúšobné stanice a inšpekčnú službu
- nákup výpočtovej techniky

V ďalších rokoch bude potrebné dokončiť obmenu autoparku a poľnohospodárskej techniky ako aj vybavenie laboratórií novou technikou a dokončenie stavebných úprav v rámci programu ESO a opravy a údržbu budov v správe ÚKSÚP-u.

3.4 Informačné technológie a systémy organizácie

V roku 2015 bolo obstaraných 130 osobných počítačov, čím sa skoro definitívne odstránili zo siete zastaralé počítače s operačným systémom Windows XP. Výkonnejší hardvér umožnil zamestnancom efektívnejšiu prácu a vyššia, aktuálne podporovaná verzia OS je zároveň jedna z podmienok pre zotrvanie vo vládnej zmluve EA. Ďalej bolo obstaraných v dvoch vlnách 16 respektíve 50 nových prenosných počítačov (notebook-ov), jednak pre potreby zamestnancov spojené so zahraničnými cestami v rámci povinností s EU, SK PRES a taktiež pre potreby terénnych pracovníkov (inšpektorov).

V roku 2015 bolo zakúpených 42 nových multifunkčných čiernobielych laserových tlačiarňí formátu A4, ktoré sú umiestňované prevažne na skúšobné stanice a na centrálu v Bratislave, kvôli eliminácii množstva malých a hlavne starých tlačiarňí, čím sa zefektívnilo využitie tlačiarňí a znížili náklady na prevádzku. Taktiež bola zaobstaraná jednu multifunkčná čiernobiela laserových tlačiarňí formátu A3 pre potreby odboru ORP, štyri veľkokapacitné tlačiarne A1, hlavne pre potreby odboru OPaVR - tlač GIS-ové výstupov aj vo väčších formátoch.

V roku 2015 bola dokončená modernizácia optickej siete na centrále UKSÚP na Matuškovvej 21. Boli zakúpené zvyšné aktívne prvky tak, aby bol UKSÚP pripravený na vyšší nápor na dátovú komunikáciu, vzhľadom na náročnejšie informačné systémy IS, ktoré sú pripravované do budúcnosti aj vzhľadom na pripravovanú migráciu IS do vládneho dátového centra, prípadne na VOIP technológiu.

Aj napriek plnej virtualizácie serverovej infraštruktúry, sme postupom času narazili na strop dátového úložiska, čo momentálne výrazne obmedzuje snahu o úpravu aktuálnych IS (RIS, CRO, Vinársky register, alebo ASP, ktorý momentálne beží na serveroch na regionálnom pracovisku UKSÚP Zvolen, kde je limitované internetové pripojenie), pri snahe o tvorbu nových IS alebo pri vytváraní nových virtuálnych serverov ako je SCCM 2012, ktorý je tiež jednou z podmienok pre zotrvanie vo vládnej zmluve EA.

Z toho dôvodu boli v roku 2015 obstarané nové diskové pole a čím sa rozšírila kapacita o 4 TB diskového priestoru, boli navýšené RAM pamäte na serveroch na aktuálnych 100 GB (50 GB na každom servery). V súvislosti s tým prebiehal upgrade virtualizačnej platformy na aktuálnu verziu 5.5.0.

Počas roka 2015 prebiehala podrobná analýza ohľadom prechodu na nového operátora dátových aj hlasových služieb. Cieľom bolo pripraviť podklady a nájsť spôsob ako sa pripojiť do MPLS siete MPRV SR, teda do „gov.net.sk“, ďalej zjednotiť a zjednodušiť spojenie medzi ministerstvom a UKSÚP-om ako podriadenou organizáciou.

V roku 2015 bol zavedený nový integrovaný ekonomický systém SAP, ktorý pokrýva všetky ekonomické agendy ako napr. finančné účtovníctvo a rozpočtovníctvo, majetok a materiálové hospodárstvo, mzdy a personalistiku, výkazníctvo atď.

V rámci projektu CEP bolo začiatkom roku 2015 spustených do ostrej prevádzky 8 agiedn/procesov za UKSÚP ako elektronické služby pre potreby žiadateľov.

Začiatkom roku 2015 bola spustená do ostrej prevádzky nová webová stránka UKSUP-u www.uksup.sk.

Počas roka 2015 prebiehalo postupne sťahovanie objektu na Hanulovej ulici v Bratislave na centrálu na Matuškovu 21 a s tým spojené činnosti s presťahovaním celej IT infraštruktúry.

4. Ľudské zdroje

4.1 Politika zamestnanosti

Oblasť personálnej práce pre zamestnancov zabezpečuje osobný úrad ÚKSÚP, pričom postupuje podľa zákona NR SR č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, podľa zákona NR SR č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 311/2001 Zákonník práce v znení neskorších predpisov a súvisiacich predpisov.

Činnosť ÚKSÚP je zabezpečovaná odbornými útvarmi podľa organizačnej štruktúry, ktorá je prílohou Organizačného poriadku ÚKSÚP štátnymi a verejnými zamestnancami.

Priemerný počet zamestnancov v roku 2015 bol 550. Do pracovného pomeru bolo prijatých 39 zamestnancov. V priebehu roka boli prijatí na dobu určitú cca od apríla do októbra, novembra 34 sezónnych zamestnancov na skúšobné stanice na zakladanie, ošetrovanie a zber poľnohospodárskych produktov.

V priebehu roka odišlo 45 zamestnancov, z toho do starobného dôchodku odišlo 18 zamestnancov, ktorým bolo vyplatené odchodné v zmysle kolektívnej zmluvy. Trend vývoja zamestnanosti je zdokumentovaná v nasledujúcej tabuľke a grafe.

V roku 2007 ÚKSÚP zamestnával v priemere 702 zamestnancov. V rámci racionalizácie, systematizácie a reorganizácie v roku 2015 organizácia zamestnávala 550 zamestnancov, čo je zníženie počtu zamestnancov v priebehu 9 rokov o 152 pracovných miest.

I napriek rapídному zníženiu stavu zamestnancov odborná činnosť je vykonávaná na vysoko profesionálnej a kvalitnej úrovni.

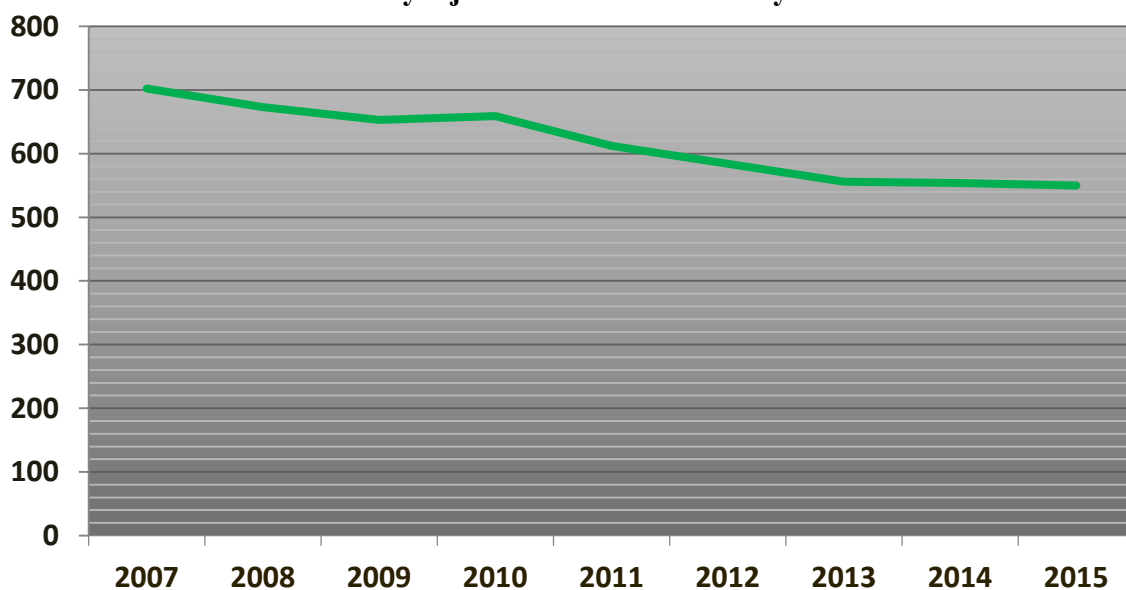
Priemerné počty zamestnancov v rokoch 2007 - 2015 sú uvádzané v nasledovnej tabuľke:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bratislava	370	356	347	350	323	315	320	321	319
Zvolen	152	145	139	140	130	119	98	96	93
Košice	180	172	167	169	159	150	138	137	138
Spolu	702	673	653	659	612	584	556	554	550

Jednou z hlavných priorít na roky 2015 – 2016 bola stanovená stabilizácia a posilnenie špičkových expertov primeraným finančným ohodnotením.

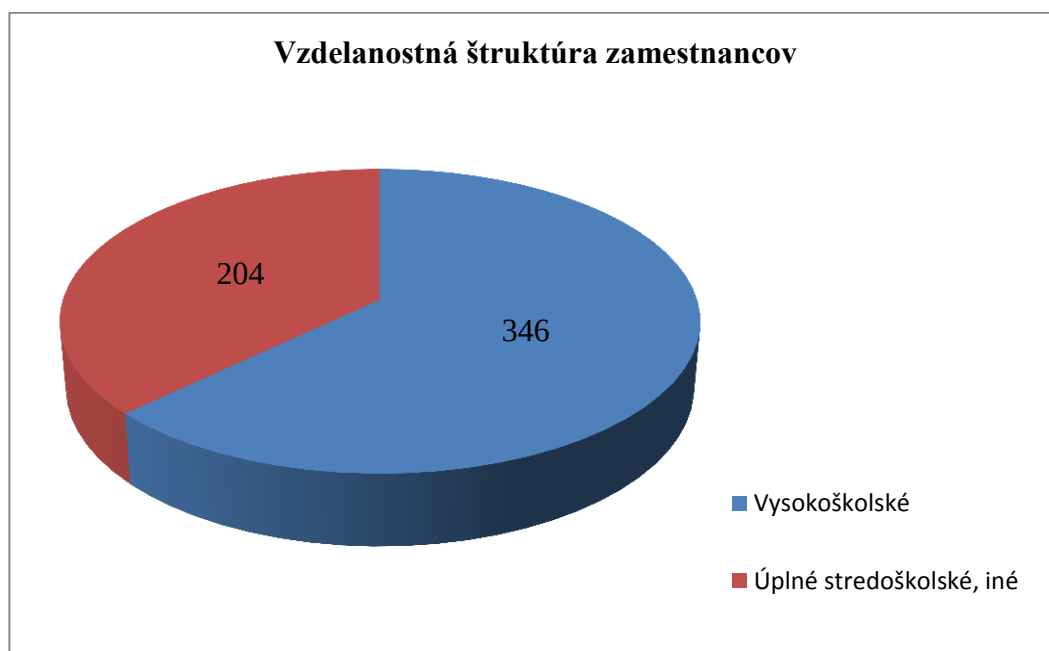
Týmto sa ÚKSÚP snaží zamedziť odchodu špičkových expertov do súkromných spoločností z dôvodu podstatne vyššieho ohodnotenia ich odborných a jazykových znalostí.

Trend vývoja zamestnanosti za roky 2007 - 2015

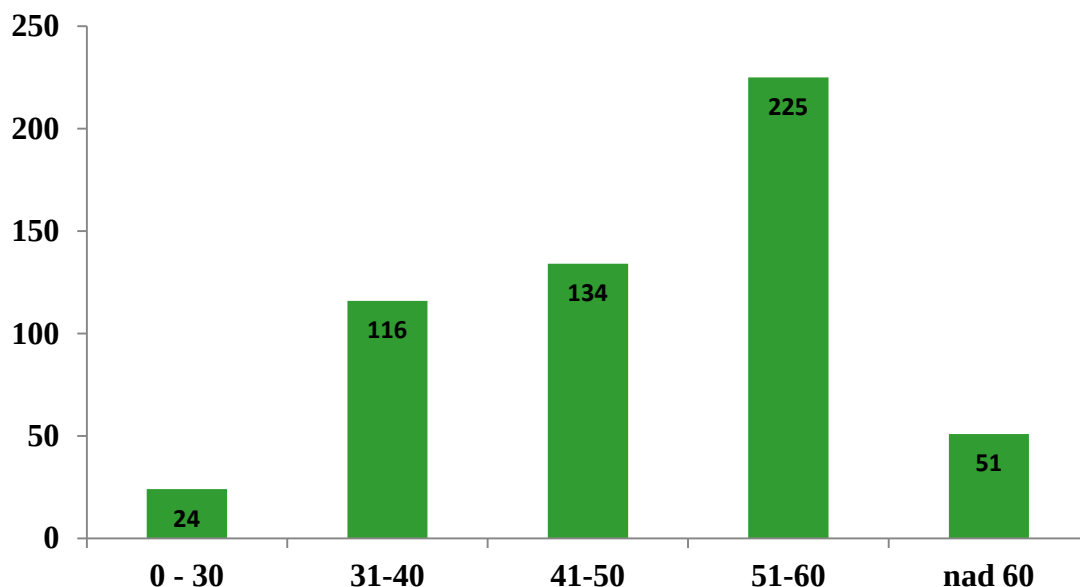

ÚKSÚP zamestnáva 63 % zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním, nakoľko vykonávajú odbornú prácu, ktorá je špecifická a na profesionálnej úrovni a preto si vyžaduje odborníkov požadovaného vzdelania.

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov

Veková štruktúra zamestnancov ÚKSÚP

4.2 Mzdová politika

Zamestnanci ÚKSÚP-u boli odmeňovaní podľa svojich profesijných zručností, schopností, kvalifikácie a na základe kvality dosiahnutých pracovných výsledkov.

Postup a zásady pri odmeňovaní zamestnancov bol vykonávaný v zmysle zákona č. 400/2009 o štátnej službe v platnom znení; a v zmysle zákona č. 552/2003 Z.z. o výkone prác vo verejnom záujme a zákona č. 553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

4.3 Výberové konanie a výber zamestnancov

V roku 2015 sa uskutočnili 2 výberové konania na voľnú pozíciu riaditeľka OLC, riaditeľ OPT. Prebehlo 19 výberov na voľné štátnozamestnanecké miesta a to 2 na OOaS, 3 ORP, 1 OŽPaEP, 2 na OLC, 1 na Osobný úrad, 4 na OOS, 1 na OVaV, 2 na OKaVZ zvierat a 3 na OOR.

Ku koncu roka 2015 ÚKSÚP zamestnával 537 zamestnancov, z toho v Bratislave pracovalo 314 zamestnancov, vo Zvolene 93 a v Košiciach 130 zamestnancov.

4.4 Sociálna politika

Medzi priority vedenia ÚKSÚP-u patrí aj zabezpečenie spokojnosti zamestnancov. Prostredníctvom kolektívnej zmluvy uzatvorenej medzi ÚKSÚP-om a základnou odborovou organizáciou je prepracovaný systém sociálnych a zamestnaneckých výhod.

Pre rok 2015 tieto výhody zahŕňali: využívanie pružnej pracovnej doby, týždeň dovolenky nad zákonom stanovený rámec, príspevok zamestnávateľa na doplnkové dôchodkové sporenie,

odmeny pri životných jubileách, príspevky na stravovanie, poskytovanie plateného pracovného voľna nad rámec Zákonníka práce a iné výhody.

V rámci regenerácie pracovných síl zamestnanci majú možnosť navštíviť rekreačné zariadenia v Spišskej Belej, Bodorovej a chatu na Podbanskom.

4.5 Vzdelávanie zamestnancov

Účast' zamestnancov na vzdelávacích aktivitách bola realizovaná v súlade so schváleným Plánom vzdelávania na rok 2015. Rešpektovali sa v ňom aktuálne požiadavky jednotlivých odborných činností, pričom sa brali v úvahu platné služobné predpisy týkajúce sa vzdelávania zamestnancov, v zhode so zákonom o štátnej službe a zároveň v súlade so zákonom č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a súvisiacich predpisov.

Časť vzdelávacích aktivít bola uskutočnená v spolupráci s príslušnými externými inštitúciami a ďalšie školenia prebehli prostredníctvom vlastných expertov ÚKSÚP.

Súčasťou vzdelávania bola účasť expertov ústavu na BTSF školeniach (Better Training for safer Food), ktoré boli organizované s CHAFEA – Consumers, Health, Agriculture and Food Executive Agency.

Celkovo zamestnanci absolvovali 13 školení, ktoré sa týkali hlavne výkonu úradnej kontroly, pričom predmetom školení boli nasledovné témy:

- zdravie rastlín, nové a vznikajúce riziká v oblasti zdravia rastlín
- ochrana rastlín – prieskum a ohniská výskytu chorôb a škodcov rastlín
- kontrola škodlivých činiteľov - verejná zeleň, lesy
- kontrola prípravkov na ochranu rastlín
- aktuálne hrozby fytopatogénov
- zariadenia na aplikáciu prípravkov na ochranu rastlín
- karanténny režim súvisiaci s dovozom rastlín
- systém TRACES pri dovoze rastlín a rastlinných produktov
- ekologické poľnohospodárstvo
- e- obchodovanie s potravinami
- importné kontroly krmív

V druhom polroku 2016 bude SR predsedáť Rade EU. Odborníci ÚKSÚP sa tiež zúčastňovali akcií spojených s predsedníctvom Rady EU. Celkovo sa to týkalo 23 zamestnancov. Rokovania v pracovných skupinách prebiehajú v anglickom jazyku, z toho dôvodu boli v roku 2015 zahájené jazykové kurzy pod gesciou MPRV SR. Predsedovia sa zúčastňovali individuálneho jazykového vzdelávania, ostatní navštevovali skupinové kurzy anglického jazyka. Celkovo sa tohto intenzívneho jazykového vzdelávania zúčastnilo 42 špecialistov.

Okrem toho 142 zamestnancov absolvovalo pod gesciou MPRV SR školenia anglického jazyka, pokročilý Word a pokročili Exel a to v rámci programu „Systematické prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka“.

5. Politika kvality, kontrolná činnosť

Politika kvality obsahuje záväzok spĺňať požiadavky trvalého zlepšovania systému manažérstva kvality pri výkone úradných kontrol, štátnych odborných kontrol a skúšobníctva.

Hlavným cieľom je udržať za primeraných nákladov vysoko odbornú úroveň výkonu úradných kontrol, štátnych odborných kontrol a skúšobníctva.

V politike kvality je uplatňovaný princíp prevencie nad princípom odhaľovania nezhôd vo vykonávanej činnosti. ÚKSÚP tento cieľ dosahuje efektívnou kontrolou a internou auditorskou činnosťou v súlade s platnými zákonmi SR a sústavným zlepšovaním čiastkových činností, ktoré majú vplyv na výsledky úradných kontrol, štátnych odborných kontrol, certifikácie a skúšobníctva. Základným nástrojom, ktorý umožňuje splnenie týchto cieľov je účinný systém interných auditov a vnútorná kontrolná činnosť.

5.1 Výkon vnútornej kontrolnej činnosti

Výkon kontrolnej činnosti je súčasťou systému riadenia a nakladania s prostriedkami rozpočtu. Spoločné a efektívne fungovanie kontrolného systému v rámci ÚKSÚP môže plniť jeho základný cieľ: včas odhaľovať odchýlky od platných noriem, prijímať účinné opatrenia a tým chrániť hospodárnosť, účelovosť, efektívnosť, transparentnosť a dôveryhodnosť využívania verejných prostriedkov.

Kontrolná činnosť v roku 2015 bola vykonávaná v súlade so zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe, v súlade so zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s vnútornou smernicou č. 6/2012 o vnútornom kontrolnom systéme.

Výkon vnútornej kontrolnej činnosti je zabezpečený Oddelením kontroly a interného auditu (ďalej len „oddelenie“), ktoré plnilo úlohy aj na úseku interného auditu, konkrétne interného auditu výkonu úradných kontrol, štátnych kontrol a skúšobníctva.

Celkový rámec činnosti oddelenia bol určený jednak Plánom interných kontrol na rok 2015 a jednak Programom vnútorných auditov na rok 2015.

Pri výkone kontrolnej činnosti finančnej a majetkovej povahy sa postupovalo podľa pravidiel, ktoré ustanovuje zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pri výkone kontroly nefinančnej povahy sa postupovalo podľa zákona NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe.

V zmysle § 7 ods. 3 zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe orgán kontroly v rámci vnútornej kontroly a v rozsahu svojej pôsobnosti kontroluje najmä:

- plnenie úloh štátnej správy
- efektívnosť štátnej správy
- prešetrovanie a vybavovanie petícií a prešetrovanie a vybavovanie sťažností
- dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov

- plnenie opatrení na nápravu zistených nedostatkov

V zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa finančnou kontrolou okrem iného rozumie súhrn činností, ktorými sa overuje:

- dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami
- na účely finančného riadenia dostupnosť, správnosť a úplnosť informácií o vykonávaných finančných operáciách a o hospodárení s verejnými prostriedkami
- splnenie opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených finančnou kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku

Na systém vykonávania kontrol je v rámci ÚKSÚP vypracovaná Vnútorná smernica č. 6/2012 o vnútornom kontrolnom systéme ÚKSÚP v Bratislave. Poverenia na vykonanie kontrol podľa zákona č. 10/1996 sú centrálnie evidované na oddelení kontroly a interného auditu.

Kontrolná činnosť sa riadi zásadami objektívnosti kontroly, včasnosti, účelnosti a efektívnosti kontroly, odbornosti, vecnej správnosti a hospodárnosti.

Na základe poverenia generálneho riaditeľa boli v roku 2015 vykonané 4 riadne kontroly. Kontrola bola venovaná dodržiavaniu všeobecne záväzných právnych predpisov, interných predpisov.

V rámci preventívnych opatrení oddelenie upozorňovalo zamestnancov kontrolovaných subjektov na prijímanie preventívnych opatrení, ktoré sa týkajú ich činnosti a tiež na prijatie nových interných predpisov, resp. ich novelizáciu.

V rámci svojej činnosti oddelenie vydalo 5 stanovísk resp. upozornení na zabezpečenie zákonnosti činností a aktivít ÚKSÚP.

5.2 Výkon auditov efektívnosti úradnej kontroly, štátnej kontroly a systémov kvality

Interné audity efektívnosti úradnej kontroly sú vykonávané v zmysle nariadenia č. 882/2004 a v súlade s rozhodnutím Komisie 2006/677/ES a legislatívy SR. Na zabezpečenie jednotného postupu pri vykonávaní interných auditov má ÚKSÚP vypracovanú Vnútornú smernicu č. 1/2015 Systém interných auditov efektívnosti úradnej kontroly ÚKSÚP a Metodický pokyn č. 1/2014 Návod na realizáciu a dokumentovanie jednotlivých procesov v rámci systému interných auditov efektívnosti úradnej kontroly ÚKSÚP. Metodický pokyn je vypracovaný v súlade s vnútornou smernicou a legislatívou upravujúcou vykonávanie interných auditov.

Auditovanými subjektami boli odbory, ktoré sú v zmysle spomínaného nariadenia zodpovedné za výkon úradnej kontroly, štátnej kontroly a certifikácie a to:

- Odbor ochrany
- Odbor osív a sadív
- Odbor krmív a výživy zvierat
- Odbor životného prostredia a ekologického poľnohospodárstva

- Odbor registrácie pesticídov
- Odbor pôdy a výživy rastlín

ÚKSÚP, oddelenie kontroly a interného auditu vo svojej pôsobnosti vykonal v roku 2015 4 interné audity efektívnosti výkonu úradnej kontroly a 2 interné audity systému manažérstva kvality. Dva interné audity efektívnosti výkonu úradnej kontroly boli doplnené o o audity zavedenia a udržiavania systému manažérstva kvality a jeden audit bol doplnený svedeckým posúdením výkonu úradnej kontroly v teréne. Interné audity identifikovali vo výkone úradných kontrol jednu zásadnú nezgodu a oddelenie navrhlo niekoľko odporúčaní na zlepšenie a zefektívnenie činnosti v tejto oblasti.

Všetky zistenia z auditu, ako aj jednotlivé dôkazy, potvrdili plnenie požiadaviek na výkon úradnej kontroly uložené Nariadením č. 882/2004, MANCP na roky 2015 – 2017 a jednotlivými plánmi kontrolných činností jednotlivých odborov ako aj požiadavky súvisiacej národnej legislatívy.

Jednotlivé odbory a ich im podriadené zložky venujú úradnej kontrole dlhodobo veľkú pozornosť. Úradná kontrola je vykonávaná v rozsahu, ktorý dostatočne zabezpečuje jej efektívnosť a pokrýva riziká, ktoré môžu v rámci poľnohospodárskej prvovýroby vzniknúť.

Uskutočnené interné audity a ich jednotlivé závery a odporúčania audítorského tímu jednoznačne potvrdili ich opodstatnenosť a prínos pre všetky oblasti činnosti ÚKSÚP a ich efektívnosť.

Interné audity potvrdili, že certifikačné a inšpekčné orgány ÚKSÚP majú zavedené a udržiavajú systémy manažérstva podľa noriem STN EN ISO/IEC 17020:2012 a EN ISO/IEC 17065:2012 a systém manažérstva kvality certifikácie správnej experimentálnej praxe podľa Vnútornej smernice ÚKSÚP č. 5/2012 a plnia všetky ich požiadavky.

5.3 Medzinárodné audity výkonu úradnej kontroly

V rámci programov auditov FVO nebol v roku 2015 vykonaný audit výkonu úradnej kontroly. Prebiehal elektronický audit „Administrative follow up“, v rámci ktorého bol aktualizovaný dokument „pre-draft Country profile“ a zároveň prebiehal odpočet plnenia auditov za roky 2012 – 2014.

Zoznam auditov za roky 2012 -2014

Názov auditujúcej inštitúcie	č. auditu	Auditovaný odbor	Dátum konania auditu	Predmet auditu
EC, FVO DG (SANCO)	2012-6493	OKaVZ	4. - 12. 9. 2012	Hodnotenie opatrení pre identifikáciu rizika a riadenie rizika v krmivách

EC, FVO DG (SANCO)	2013-6820	OKaVZ, OD(včlenené do OLČ), OOaS, OŽPaEP	10. - 18.9. 2013	Hodnotenie úradnej kontroly geneticky modifikovaných organizmov, včítane ich úmyselného uvoľnenia do prostredia
EC, FVO DG (SANCO)	2014-7183	ORP, OOR	16.- 20.6. 2014	Hodnotenie kontrol pre prípravky na ochranu rastlín (pesticídy) v SR implementácia nariadenia EPaR č. 1107/2009
EC, FVO DG (SANCO)	2014 - 7098	OŽPaEP	5. - 14.5. 2014	Vyhodnotenie systému kontrol ekologickej poľnohospodárskej výroby a označovania ekologických produktov

5.4 Iné podania, sťažnosti, žiadosti o poskytnutie informácií

Činnosť v oblasti petícií a sťažností vychádzala zo zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach a vnútornej smernice ÚKSÚP č. 2/2015 Prijem, evidencia a vybavovanie sťažností a petícií. Na úseku petícií a sťažností spolupracovalo Oddelenie kontroly a interného auditu s jednotlivými odbornými pracoviskami ÚKSÚP.

V roku 2015 ÚKSÚP evidoval celkovo 6 sťažností a 12 iných podaní, ktoré boli v spolupráci s jednotlivými odbormi riešené riadne a v termínoch v zmysle platnej legislatívy pre oblasť petícií a sťažností.

Z celkového počtu 6 sťažností boli všetky vyhodnotené ako neopodstatnené.

V roku 2015 bolo na ÚKSÚP doručených 7 žiadostí o poskytnutie informácií z oblasti krmív a výživy zvierat, verejného obstarávania, spotreby prípravkov na ochranu rastlín, ovocinárstva a integrovanej produkcie a z oblasti osív a sadív. Všetky žiadosti boli riadne zaevidované a v zákonom stanovenej lehote vybavené.

6. Vonkajšie vzťahy

Popri výkone všetkých odborných činností ÚKSÚP je každodennou súčasťou práce priama aj nepriama komunikácia so žiadateľmi, orgánmi štátnej a verejnej správy, médiami, odbornou i laickou verejnosťou a to na národnej i medzinárodnej úrovni.

Významnou formou komunikácie s verejnosťou je prezentácia činností ÚKSÚP organizáciou seminárov, Dní otvorených dverí na skúšobných staniciach ÚKSÚP, účasť na veľtrhoch, výstavách, tvorba informačných letákov a uverejňovanie množstva informácií na web stránky ÚKSÚP.

6.1 Podujatia na národnej úrovni, veľtrhy, výstavy

V roku 2015 sa na skúšobných staniciach ÚKSÚP uskutočnilo 12 Dní otvorených dverí (ďalej len „DOD“), s celkovým počtom účastníkov 1 127, kde boli prezentované vlastnosti progresívnych novo registrovaných odrôd. Špecialisti z oblasti odrodového skúšobníctva poskytovali taktiež poradenstvo k odrodovej skladbe plodín pre poľnohospodársku prax.

Ďalšou významnou akciou, na ktorej participuje ÚKSÚP ako odborný garant, je Spišský zemiakarský jarmok v Spišskej Belej. Súčasťou jarmoku je odborný seminár zorganizovaný špecialistami ÚKSÚP v oblasti zemiakarstva, ktorý je určený pre odbornú i laickú verejnosť.

Medzinárodná výstava Agrokomplex zaoberajúca sa poľnohospodárskou a potravinárskou tematikou patrí k najpopulárnejším svojho druhu na Slovensku. Toto podujatie reprezentuje dlhoročne pevné zázemie pre šírenie informovanosti odborníkov v danom odvetví, prispieva k zachovaniu tradícií i k rozvoju slovenského poľnohospodárstva a potravinárstva.

ÚKSÚP sa na tejto medzinárodnej výstave zúčastnil už tretí rok a mal možnosť v spolupráci s MPRV SR a ďalšími organizáciami prezentovať metódy pestovania rôznych odrôd zeleniny a liečivých rastlín, ich náročnosť a systematickosť. Výstavné políčka ÚKSÚP sa stali magnetom pre všetkých návštevníkov.

Príprava spočívala vždy na základe vopred stanovených plánov. Presné načasovanie výsevu a výsadby jednotlivých druhov zeleniny záviselo od odbornosti jednotlivých zamestnancov skúšobnej stanice Nové Zámky.

Prípravné práce na výstavných políčkach prebiehali v druhej dekáde mesiaca apríl dôkladnou prípravou pôdy smykovaním a následným spracovaním kombinátorom a rotovátorom za súčasného sledovania pôdnej vlhkosti. Prvé výsadby vystavovaných druhov zelenín sa začali 13.5.2015 v závislosti od termínov výsevu na skúšobnej stanici Nové Zámky.

Výživa plodín bola riešená dávkovaním hnojív do systému rozvodov kvapkovej závlahy. Zdravotný stav porastov vystavovaných druhov zelenín kontrolovali fytoinšpektori OOR. Ošetrovanie porastov (okopávanie, plečkovanie, odburiňovanie) ako aj celková príprava výstavných políčok boli zabezpečované zamestnancami skúšobnej stanice Nové Zámky.

Napriek pretrvávajúcim problémom s pôdou, rekordným nadpriemerným teplotám, ktoré pretrvávali počas letných mesiacov a problémom, ktoré vznikli náletom vtáctva sa podarilo úspešne zvládnuť a dôstojne odprezentovať výstavu zeleninárskych políčok.

Samotný sortiment bol tvorený plodinami typu koreňovej, koreninovej, cibuľovej, hlúbovej, listovej, plodovej, strukovej zeleniny, až po okopaniny a liečivé rastliny. Po prvýkrát bola na výstavných políčkach vystavovaná zelenina pestovaná v krytom priestore fóliovníka, kde boli vysadené indeterminantné typy rajčiaka jedlého, papriky ročnej a uhorky siatej šalátovej. Sortiment bol doplnený nasledovnými plodinami: petržlen záhradný, fazuľa záhradná tyčová, repa obyčajná (cvikla), sója fazuľová, uhorka siata a koreniny.

Na výstavných políčkach ÚKSÚP odborne prezentoval laickej i odbornej verejnosti aj možnosti pestovania novo vyšľachtených odrôd zelenín. Úspechom výstavy bola tvorivá a iniciatívna práca expertov ÚKSÚP, ktorí pre návštevníkov priniesli nové poznatky a informácie o pestovaní zeleniny. ÚKSÚP sa tak z pohľadu verejnosti adekvátne zviditeľňuje ako štátna organizácia, ktorá podáva odborné poradenstvo o možnostiach pestovania rôznych druhov zelenín. Túto skutočnosť potvrdila narastajúca návštevnosť výstavných políčok (z približne 7 000 návštevníkov v 1. roku na viac ako 11 000 v roku 2015).

Okrem výstavných políčok má ÚKSÚP na Agrokomplexe umiestnený aj výstavný stánok - tradične v pavilóne „M“. V stánku prezentuje celý rozsah svojej činnosti a poskytuje poradenstvo a informácie o vlastnostiach novo vyšľachtených odrôd, ochrane rastlín, hnojivách, agrochemickom skúšaní pôd, ovocinárstve, vinohradníctve, správnej aplikácie prípravkov na ochranu rastlín, ekologickom poľnohospodárstve i o výkone úradných kontrol.

Medzi ďalšie významné podujatia, na ktorých experti ÚKSÚP prezentovali poznatky z oblasti ovocinárstva a integrovanej produkcie patrila prestížna Výstava Jablko roka 2015. V spolupráci s OÚ SR sa podieľali aj na organizovaní ovocinárskej konferencie Predvianočné ovocinárske dni 2015, ktorá bola spojená s degustáciou jablák.

Ukážka expozície na výstave Agrokomplex Nitra 2015

6.2 Medzinárodná spolupráca

ÚKSÚP v roku 2015 naďalej rozvíjal medzinárodnú spoluprácu vo všetkých oblastiach svojej odbornej činnosti a dôsledne plnil svoje záväzky vyplývajúce z členstva Slovenskej republiky v Európskej únii a v medzinárodných organizáciách, medzi ktoré patria najmä UPOV (Medzinárodná organizácia na ochranu nových odrôd rastlín), OECD (Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj), ISTA (Medzinárodná asociácia na skúšanie osív), OIV (Medzinárodná organizácia pre vinič a víno), EPPO (Európska a stredozemská organizácia na ochranu rastlín), EURL GMFF (EU referenčné laboratórium pre geneticky modifikované potraviny a krmivá) ENGL JRC EC (Európska sieť GMO laboratórií spoločného výskumného centra), EC JRC IHCP (Inštitút pre zdravie a ochranu spotrebiteľov spoločného výskumného centra Európskeho spoločenstva), VDLUFA (Zväz nemeckých poľnohospodárskych analytických a výskumných ústavov), LGC Standards (Národný inštitút merania pre chemické a bioanalytické skúšky).

Experti ÚKSÚP sú delegovanými zástupcami SR v orgánoch európskych inštitúcií a pravidelne sa zúčastňovali na rokovaní v stálych výboroch Európskej komisie a v pracovných skupinách Rady EÚ, sú členmi expertných panelov a expertných pracovných skupín Európskej komisie.

ÚKSÚP v rozsahu svojich odborných činností udržiaval kontakty a aktívne spolupracoval so zahraničnými inštitúciami rovnakého charakteru – v rámci Európskej únie i mimo nej. Zamestnanci ÚKSÚP sa pravidelne zapájali do medzinárodných projektov, zúčastňovali sa na medzinárodných konferenciách, telekonferenciách a na kruhových testoch.

Medzinárodná spolupráca taktiež zahŕňala pravidelné poskytovanie vyžiadaných údajov, ktorými ÚKSÚP disponuje pracovným skupinám pri Európskej komisii, Rade EÚ a medzinárodným inštitúciami.

ÚKSÚP v roku 2015 pokračoval v plnení ďalších úloh vyplývajúcich z medzinárodných bilaterálnych dohôd o spolupráci najmä v oblasti DUS skúšania odrôd rastlín.

Významným úspechom ÚKSÚP bolo aj zastávanie predsedníckeho postu Správnej rady CPVO na obdobie troch rokov (2012 -2015) zamestnankyňou Ing. Bronislavou Bátorovou.

V októbri 2015 zorganizoval ÚKSÚP dvojdnový workshop pre fytosanitárnych expertov Gruzínskeho daňového úradu zameraný na aproximáciu práva EÚ v rámci fytosanitárnej legislatívy a na výkon úradnej kontroly materiálu rastlinného pôvodu a drevených paliet na hraničnej inšpekčnej stanici.

Fytosanitárni experti Gruzínska pôsobiaci priamo na hraničných prechodoch s Tureckom a Azerbajdžanom sa počas prvého dňa workshopu na Regionálnom pracovisku ÚKSÚP Košice oboznámili s príslušnou EÚ legislatívou, rastlinolekárskou kontrolou pri dovoze z tretích krajín, monitoringom škodlivých organizmov a diagnostikou Hád'atka borovicového. Zároveň sa uskutočnila prehliadka laboratórií regionálneho pracoviska Košice.

Druhý deň workshopu pozostával z prehliadky vybavenia hraničnej inšpekčnej stanici Vyšné Nemecké, praktickej ukážky priebehu rastlinolekárskej kontroly a odobratia vzorky z drevených paliet na detekciu škodlivých organizmov.

Gruzínskych expertov veľmi zaujal spôsob vedenia dokumentácie o kontrolách, odoberanie vzoriek a laboratórium na detekciu Hád'atka borovicového.

Gruzínski experti zhodnotili workshop ako veľmi prospešný a vyjadrili sa v zmysle ďalšieho pokračovania spolupráce vo fytosanitárnej oblasti.

Začiatkom decembra 2015 sa uskutočnilo stretnutie expertov ÚKSÚP s delegáciou Ministerstva poľnohospodárstva, lesníctva a regionálneho rozvoja Kosova.

Cieľom stretnutia bolo oboznámenie kosovskej strany so skúsenosťami z eurointegračného procesu a činnosťou ÚKSÚP v agrozore, so zameraním na oblasť vinohradníctva, vinárstva a ekologickej poľnohospodárskej výroby. Delegáti z Kosova ocenili bohaté skúsenosti a profesionalitu slovenských expertov a požiadali o ďalšie pokračovanie spolupráce.

Kosovskí experti v Skúšobnom laboratórii analýzy vína

6.3 Slovenské predsedníctvo v Rade EÚ

V roku 2015 bola jednou z hlavných priorít ÚKSÚP príprava zamestnancov na výkon predsedníctva Slovenskej republiky v Rade Európskej únie v druhom polroku 2016 (ďalej len „predsedníctvo“, resp. „SK PRES“).

Rozhodnutím Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a Ministerstva financií SR bolo ÚKSÚP-u schválené navýšenie systemizácie pre účely SK PRES o 1 zamestnanca - vecný koordinátor SK PRES.

Do príprav SK PRES bolo priamo zapojených 17 zamestnancov, z ktorých dvaja sú na úrovni predsedov pracovných skupín, ôsmi na úrovni zástupcov pracovných skupín a siedmi na úrovni koordinátorov. Dvaja zamestnanci absolvovali 12-dňovú odbornú stáž v Bruseli, ktorá im umožnila získať množstvo cenných teoretických i praktických informácií týkajúcich sa podrobnej prípravy na predsedníctvo.

Pracovné skupiny Rady EÚ, v ktorých pôsobia experti ÚKSÚP

Názov pracovnej skupiny	Pozícia expertov v PS
PS pre kvalitu potravín - (a) ekologické poľnohospodárstvo	predseda, zástupca predsedu
PS pre plodiny na ornej pôde - (f) osivá	koordinátor
PS pre vína a alkohol - (a) vína	zástupca predsedu
PS pre vína a alkohol - (b) aromatizované vína	zástupca predsedu
PS pre vína a alkohol - (e) OIV	zástupca predsedu
PS pre poľnohospodárske otázky - (b) krmivá	koordinátor
PS pre poľnohospodárske otázky - (c) osivá a množiteľský materiál	predseda, zástupca predsedu, koordinátor
PS pre poľnohospodárske otázky - (d) škodlivé organizmy	zástupca predsedu
PS pre poľnohospodárske otázky - (f) pesticídy a prípravky	zástupca predsedu
PS pre poľnohospodárske otázky - (g) šľachtiteľské práva	predseda, zástupca predsedu
PS vedúcich rastlinolekárskejších pracovníkov	zástupca predsedu
PS pre rastlinolekárstvo - (a) ochrana a kontrola	zástupca predsedu
PS pre rastlinolekárstvo - (b) množiteľské a výsadbové materiály	koordinátor
PS pre rastlinolekárstvo - c) roosendaalská skupina	predseda, zástupca predsedu
PS pre Codex Alimentarius - (s) Skupina pre živočíšne krmivá	zástupca predsedu
PS pre technickú harmonizáciu – (d) nebezpečné látky a prípravky	zástupca predsedu

ÚKSÚP, ako príslušný orgán pre ekologickú poľnohospodársku výrobu v Slovenskej republike, plánuje počas predsedníctva zorganizovať 2-dňové neformálne podujatie zamerané na výmenu skúseností a odborných informácií z realizácie ekologickej poľnohospodárskej výroby v EÚ.

Podujatie je určené pre delegátov členských štátov Európskej únie zodpovedných za oblasť ekologickej poľnohospodárskej výroby. Súčasťou podujatia bude aj odborná návšteva slovenských ekologických prevádzkovateľov v Tatranskom regióne spojená s ochutnávkou bioproduktov.

7. Hlavní uživatelé výstupů ÚKSÚP a publikační činnost

7.1 Hlavní uživatelé výstupů

- právnické osoby a fyzické osoby v poľnohospodárskej prvovýrobe, v spracovateľskom poľnohospodárskom a potravinárskom sektore
- spoločnosti podnikajúce v službách pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo
- výskumné ústavy, šľachtiteľské a semenárske spoločnosti, vysoké školy, univerzity, odborné pracoviská
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo zdravotníctva SR
- Pôdohospodárska platobná agentúra
- Štátna veterinárna a potravinová správa
- Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum
- Národné lesnícke centrum
- Ostatné rozpočtové a príspevkové organizácie patriace po MPRV SR
- Štatistický úrad SR
- samosprávne organizácie v poľnohospodárstve, SPPK, asociácie, zväzy a združenia
- zahraničné partnerské organizácie
- spolupracujúce orgány EÚ (Európska komisia – generálne riaditeľstvá DG-Sante, DG-Agri, EC JRC IHCP a pod.)
- medzinárodné organizácie (OECD, UPOV, ISTA, OIV, EPPO, IFOAM a pod.)
- Stála misia SR pri EÚ v Bruseli
- široká poľnohospodárska prax

Informácie sú poskytované formou odborných výstupov – prehľadov, správ, tlačou v odborných publikáciách a periodikách, seminároch a školeniach a taktiež prostredníctvom webovej stránky ústavu www.uksup.sk.

7.2 Publikačná činnosť

Meno	Názov publikácie	Názov publikovaného článku
Ing. Gáborík, Ing. Pristavka	Agrochémia, 2/2015	Obsah Mg v pôdach Slovenska.
Ing. Gáborík	Annual Statistics & Forecast 2015, Fertilizers Europe	Country data and National Scenarios
Ing. Gáborík	Naše pole 10/2015	Aktuálny stav a vývoj agrochemických vlastností pôd Slovenska
Ing. Gáborík	Naše pole 11/2015	Pre zlepšenie úrodnosti pôd stačí dodržiavať niekoľko zásad.

Ing. Barok	Roľnícke noviny	Tipule
		Strapky
		Piliarka čerešňová
		Apoplexia
		Spriadač americký a mníška zlatoritka
		Odumieranie malín a hrdza maliny
		Roztoč ríbeľový, podobník tipuľovitý, hrčiarka ostružinová, bylomor ostružinový
		Antraknóza hrachu
		Vlnačka krvavá
		Kvetárka kapustová
		Roztočec ovocný a roztočec chmeľový
		Múčnatka mrkvová
		Pehovitosť jablák
		Čerň rajčiaková
		Monilióza jadrovín
		Drôtovice
		Biela a fialová škvrnitosť jahodových listov
		Nosáčik lieskový
		Mora kapustová
		Hniloby cibule
		Kučeravosť broskyne
		Drvinárik ovocný
		Byľomor hruškový a plodomor hruškový
		Choroby a rastlinné zvyšky
		Užitočné organizmy
		Chrúst obyčajný
		Podkôrník slivkový a podkôrník ovocný
		Baktériová škvrnitosť listov a kôry slivky
		Krt
		Signalizácia pre ovocie, zeleninu a vinič (19 článkov)
Ing. Škuciová	Roľnícke noviny	Signalizácia pre poľné plodiny (41 článkov)
Ing. Andrejčáková	Roľnícke noviny	Výroba osív a ich certifikácia
Ing. Pavol Kohaut	Naše Pole	Buriny v husto siatych obilninách
	Naše Pole	Buriny v strukovinách
	Naše Pole	Buriny v repe cukrovej
	Naše Pole	Buriny v slnečnici
	Naše Pole	Buriny v zemiakoch
Ing. Katarína Bučková	Roľnícke noviny	Pšenica jarná – odrody zapísané v LRO
Ing. Marián Tokár	Zemiaky 2015	Odrody CC preskúšané v Slovenskej republike
Ing. Janka Majdanová	Roľnícke noviny 8/2015	Sortiment jarných repiek
Ing. Marián Tokár	Naše pole	Faktory, ktoré ovplyvnili úrodu zemiakov v r. 2014
Ing. Marián Svorad	Naše pole	Nové sladovnícke odrody jarného jačmeňa registrované v SR 2015
Ing. Marián Svorad	Kvasný priemysel	Sladovnícke odrody registrované na Slovensku v roku 2015
Ing. Ľubomír Bašta	Naše pole	Trendy odrodových vlastností d'atelinovín a tráv
Ing. Marián Tokár	Naše pole	Aktuality Slovenského zemiakárstva

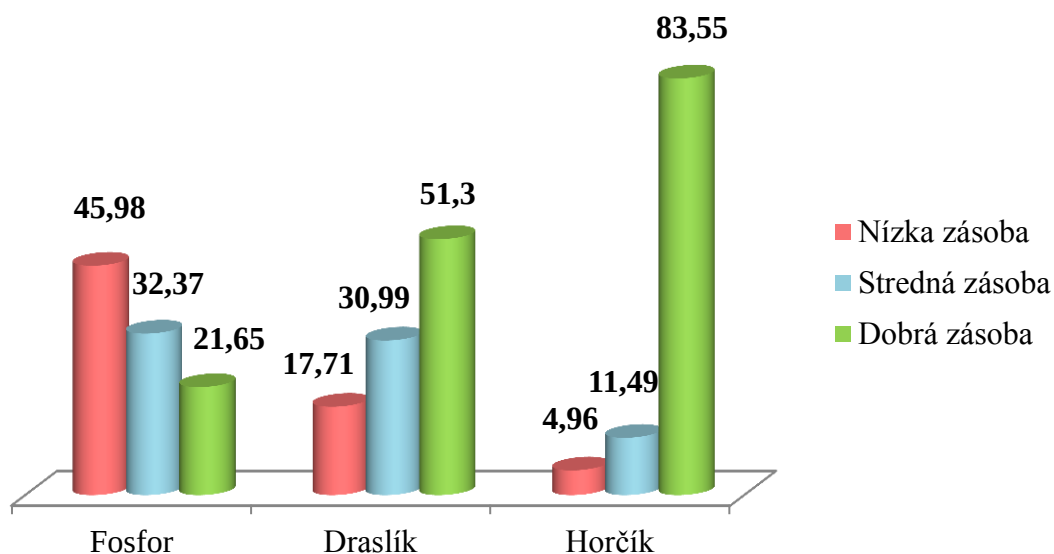
Ing. Janka Majdanová	Naše pole 7/2015	Novoregistrované odrody repky
Ing. Janka Majdanová	Naše pole 8/2015	Sortiment odrôd jarnej repky olejky
Ing. Katarína Bučková	Naše pole	Vlastnosti nových odrôd pšenice letnej, forma ozimná zapísaných do LRO v roku 2015.
Ing. Lucia Fabianová	Naše pole č.10/2015	Tritikale ozimné
Ing. Zuzana Puchriková	Roľnícke noviny	Novinky v odrodovej skladbe registrovaných hybridov slnečnice
Ing. Zuzana Puchriková	Naše pole	Sója v Listine registrovaných odrôd SR.
Ing. Kvetoslav Zaujec, PhD.	Roľnícke noviny 25/2015	Ekologické poľnohospodárstvo v roku 2014
Ing. Kvetoslav Zaujec, PhD.	Pôdohospodársky poradenský systém, www.argroporadenstvo.sk	Ekologické poľnohospodárstvo na Slovensku za rok 2014
RNDr. Jarmila Laštincová	Vinič a Víno 1/2015	Certifikácia vína vo vin.roku2013-14
RNDr. Jarmila Laštincová	Vinič a Víno 2/2015, str.56	Stanovenie voleho a celk. SO2
RNDr. Jarmila Laštincová	Seminár fy Metrohm	Porovnanie výsledkov manuálnej a automat. titrácie vína
RNDr. Jarmila Laštincová	Vinič a Víno 6/2015, str.191	Certifikácia vína vo vin.roku2014-15
RNDr. Jarmila Laštincová	Vinič a Víno 6/2015, str.197	Sírenie vína a pôsobenie SO2
Ing. Samuel Michálek	Sady a vinice 1/2015	Opis odrody marhule 'Veselka'
Ing. Samuel Michálek	Sady a vinice 2/2015	Opis odrody jablone 'Prima'
Ing. Samuel Michálek	Vinař a sadař 3/2015/ČR	Pestovanie orecha kráľovského na Slovensku
Ing. Samuel Michálek	Sady a vinice 3/2015	Opis odrody jablone 'Akane'
Ing. Samuel Michálek	Sady a vinice 4/2015	Opis odrody slivky 'Čačanská raná'
Ing. Samuel Michálek	Sady a vinice 5/2015	Opis odrody bielej ríbezle 'Gerlach'
Ing. Samuel Michálek	Záhradkár špeciál - IX/2015	Jablone do vyšších polôh
Ing. K. Darnadyová	Zborník XX Českej a slovenskej konferencie o ochrane rastlín.	Sledovanie výskytu vybraných škodlivých organizmov na lesných a ovocných drevinách – výskyt nových invázných škodcov na Slovensku

8. Prílohy ku Správe o činnosti ÚKSÚP za rok 2015

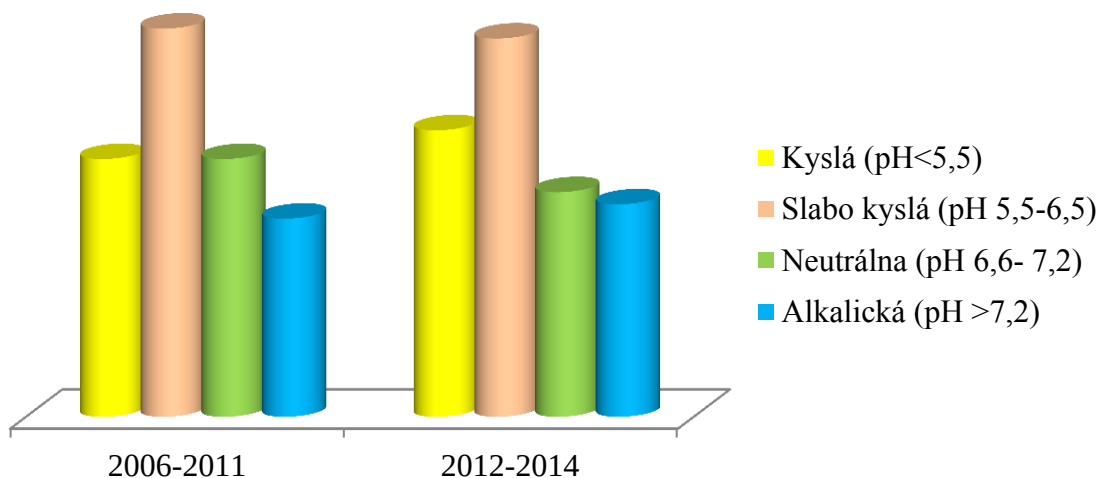
8.1 Oblasť pôdy a výživy rastlín

Príloha č. 1

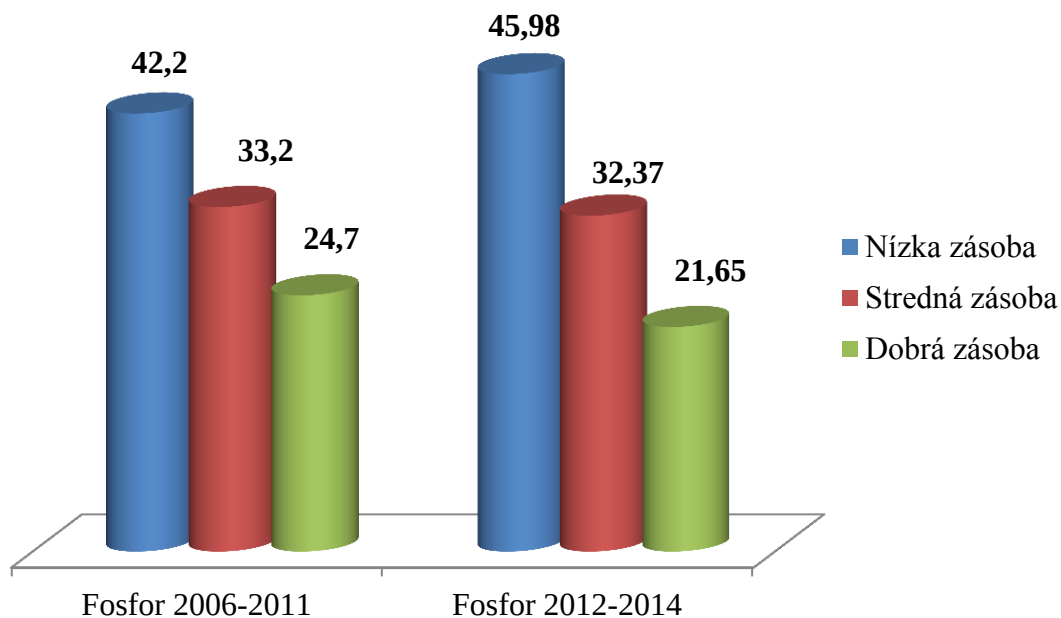
Rozdelenie poľnohospodárskych pôd SR v % podľa obsahu prístupných živín

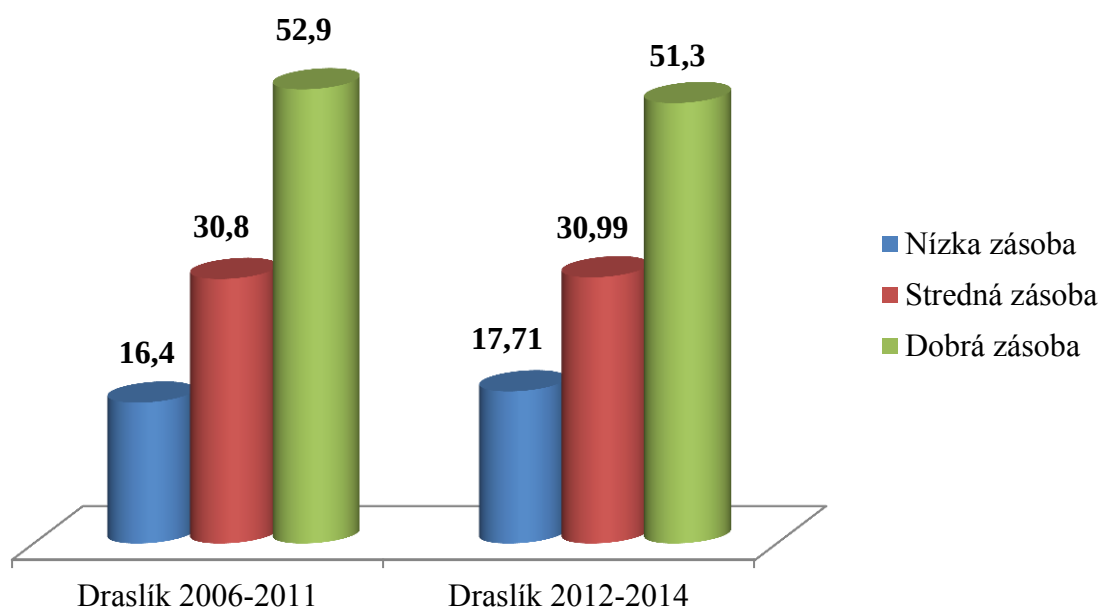
Rozdelenie poľnohospodárskych pôd SR podľa pôdnej reakcie
(porovnanie rokov 2006-2011 a 2012-2014)

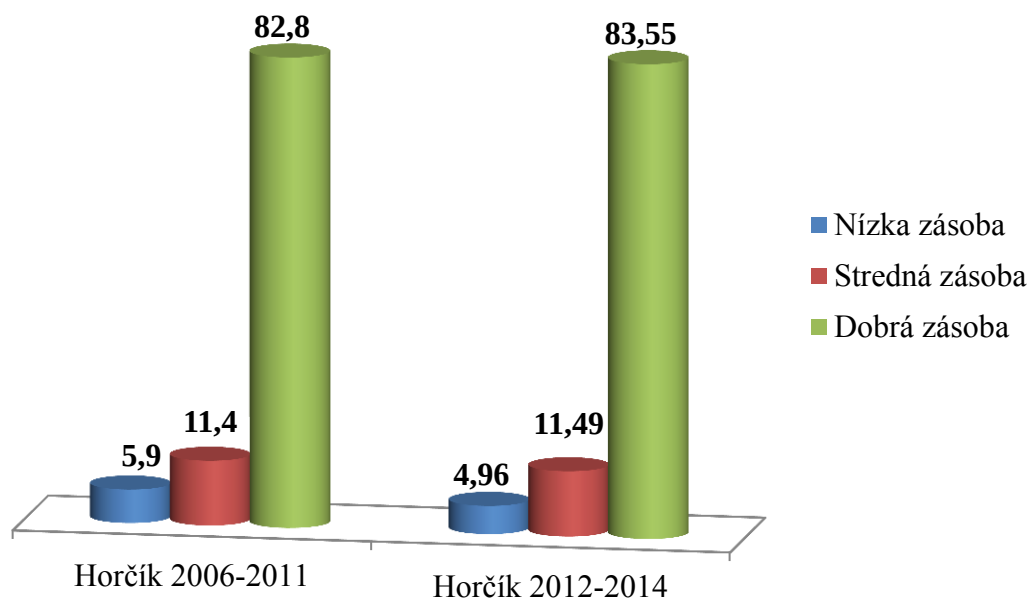
**Rozdelenie poľnohospodárskych pôd SR v % podľa obsahu prístupného fosforu
(porovnanie rokov 2006-2011 a 2012-2014)**

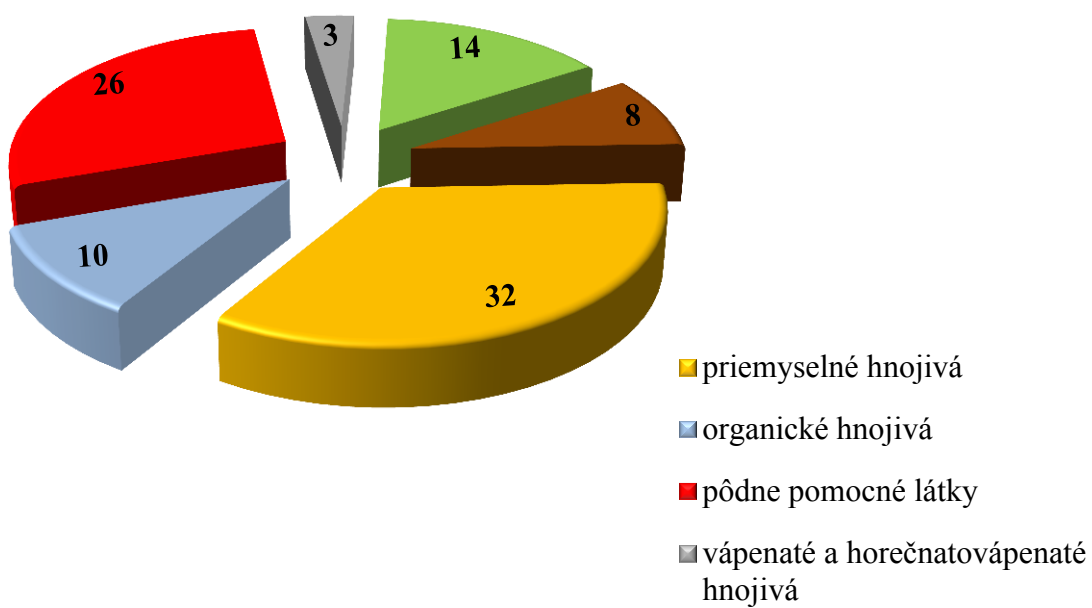
**Rozdelenie poľnohospodárskych pôd SR v % podľa obsahu prístupného draslíka
(porovnanie rokov 2006-2011 a rokov 2012- 2014)**

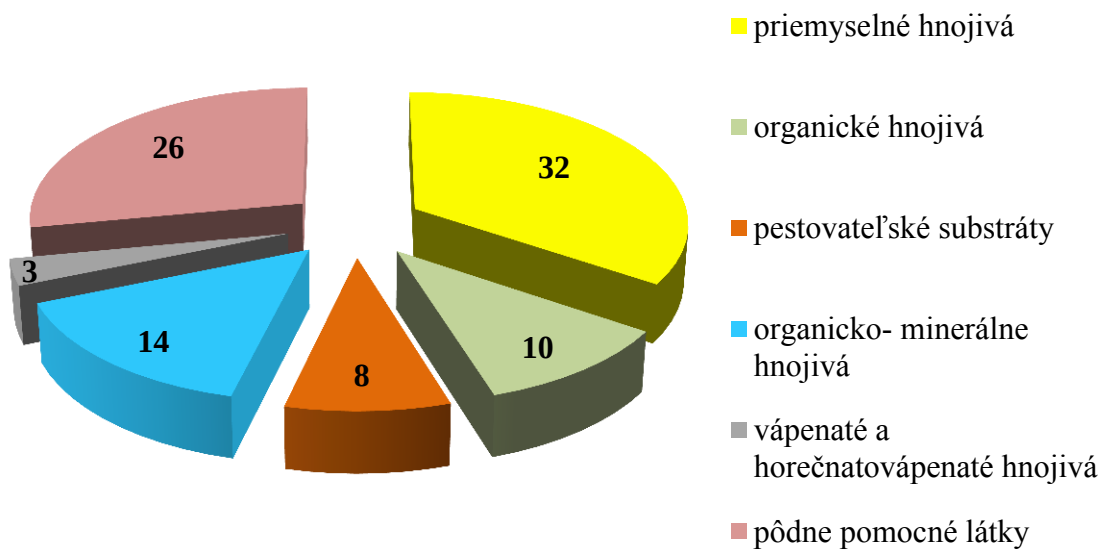
**Rozdelenie poľnohospodárskych pôd SR v % podľa obsahu prístupného horčíka
(porovnanie rokov 2006-2011 a rokov 2012-2014)**

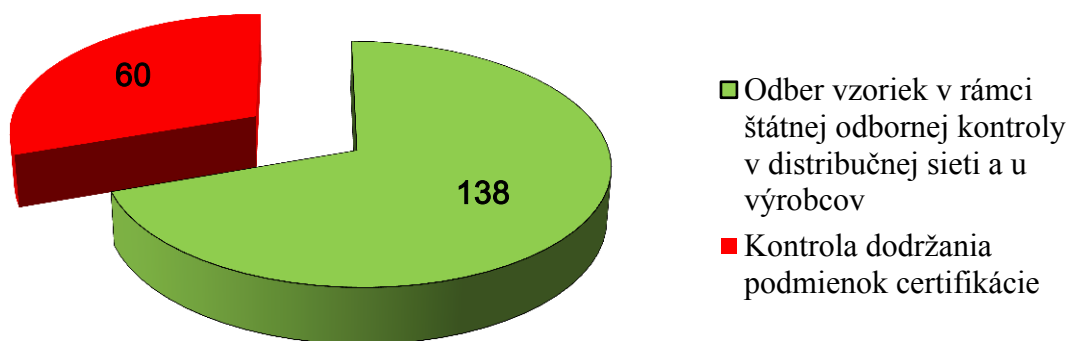
Certifikáty vydané v roku 2015

**Vzájomne uznané hnojivá podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady
č. 764/ 2008 (rok 2015)**

Štátna kontrola hnojív

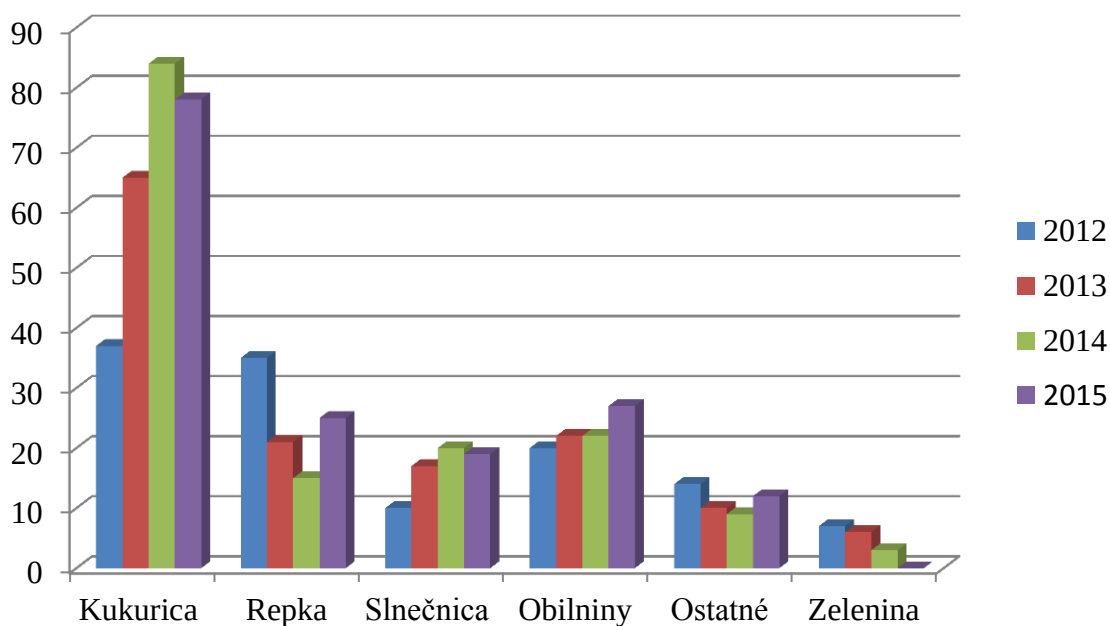

8.2 Oblasť odrodového skúšobníctva

Príloha č. 2

Prehľad počtu registrovaných odrôd za obdobie 2012 – 2015

	2012	2013	2014	2015
Kukurica	37	65	84	78
Repka	35	21	15	25
Slnečnica	10	17	20	19
Obilniny	20	22	22	27
Ostatné	14	10	9	12
Zelenina	7	6	3	0

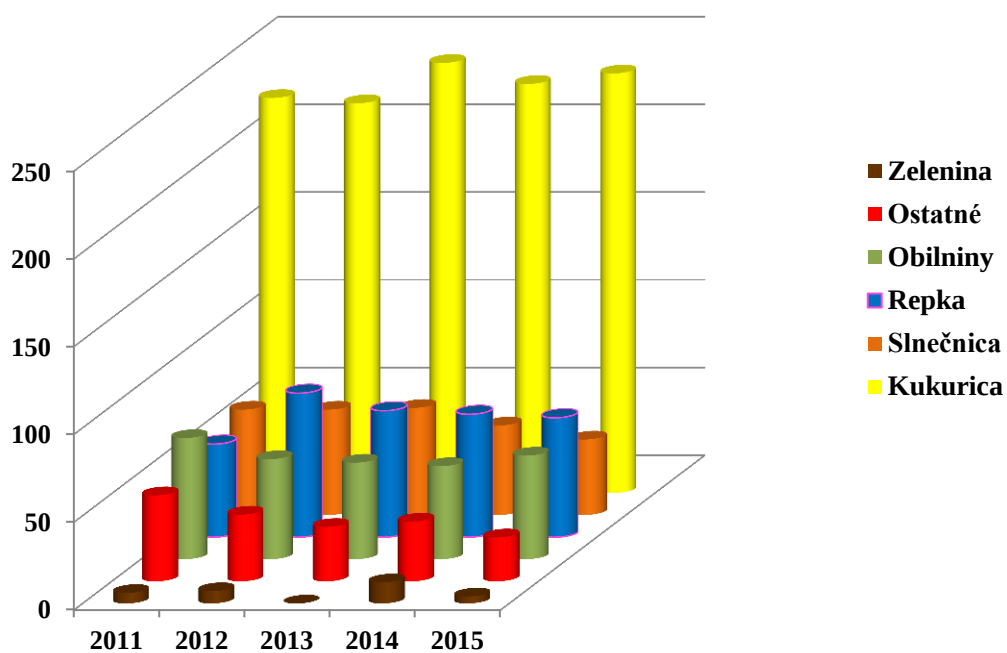
Prehľad výmery a založenia odrodových pokusov na skúšobných staniciach ÚKSÚP v roku 2015

Skúšobná stanica	Celková výmera v ha	Výmera v ha		Výmera pokusov	Počet pokusov	Pokusy		Pokusy pre iné odbory
		Sady	Vinoh rady			VCU	DUS	
Báhoň	33,6			6,38	44	21	-	23
Beluša	33,07	0,42		8,03	37	28	5	-
Nové Zámky	6,03			1,2	29	-	7	2
Veľké Ripňany	43,39	10,67		10,63	84	24	8	3

Veľký Meder	42,08	0,16		8,7	36	29	4	1
Želiezovce	39,06			5,07	35	26	9	-
Bodorová	39,24			3,68	31	23	-	8
Dolné Plachtince	19,06	4,25	2,94	4,52	40	15	10	-
Vígľaš	30,01	0,85		5,87	38	26	-	12
Haniska	35,92			6,11	34	21	-	7
Jakubovany	39,81			5,41	34	22	-	9
Spišská Belá	32,35			6,12	55	11	4	12
Spišské Vlachy	37,53			5,53	62	26	33	3
Vranov nad Topľou	35,28			5,33	34	30	-	3
Spolu	466,43	16,35	2,94	82,58	593	302	80	83

Prehľad počtu žiadostí o registráciu odrody (NLI žiadosti) v rokoch 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Zelenina	6	7	0	12	4
Ostatné	49	38	31	34	25
Obilniny	69	57	55	53	59
Repka	53	82	72	70	68
Slnečnica	60	60	61	51	43
Kukurica	225	222	245	233	239
Spolu	462	466	464	453	438

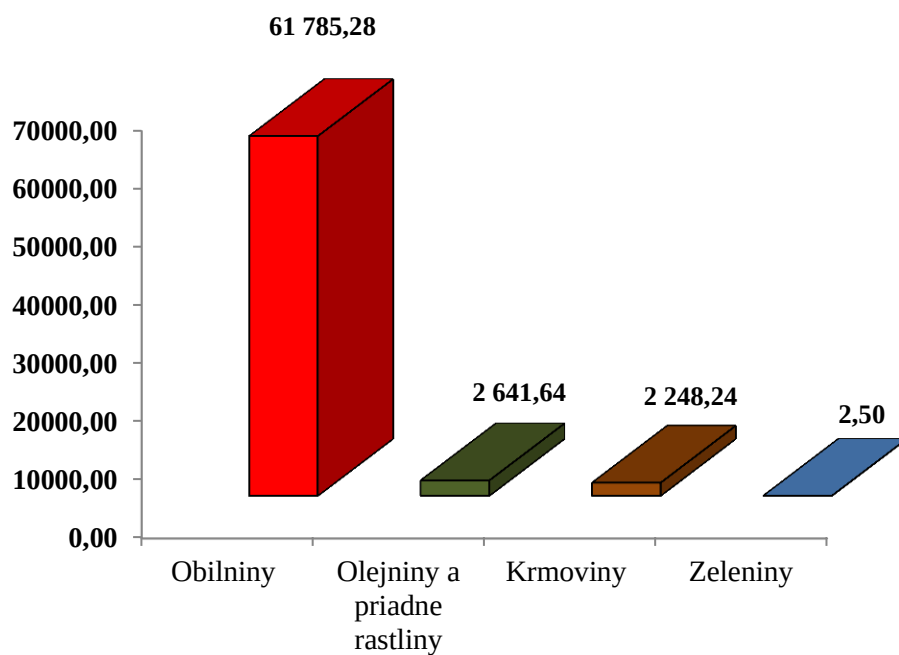
8.3 Oblasť osív a sadív

Príloha č. 3

Uznávané množstvá jarných a ozimných druhov plodín za rok 2015

Skupiny plodín	Hmotnosť v t
Obilniny	61 785,28
Olejníny a priadne rastliny	2 641,64
Krmoviny	2 248,24
Zeleniny	2,5

Uznávané množstvá jarných a ozimných druhov plodín

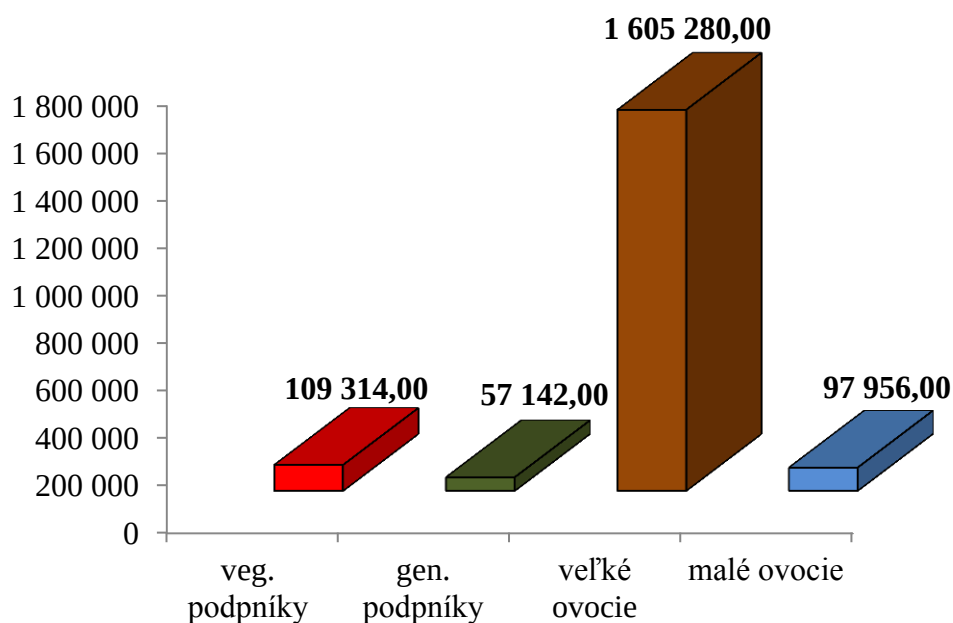

Uznávaný ovocný množiteľský materiál

Ovocný množiteľský materiál	Uznané ks
Vegetatívne podpníky	109 314
Generatívne podpníky	57 142
Výpestky veľkého ovocia	1 605 280

Výpestky drobného ovocia	97 956
--------------------------	--------

Uznaný ovocný množiteľský materiál

Počet odobratých vzoriek na zistenie nežiaducej prítomnosti geneticky modifikovaných organizmov (MON 810) za roky 2010 – 2015

Počet odobratých vzoriek kukurice satej	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Plán	30	25	35	20	20	20
Skutočnosť	23	23	15	10	12	10

Výmera geneticky modifikovaných rastlín kukurice satej podľa Zákona č. 184/2006 Z. z. o pestovaní geneticky modifikovaných rastlín v poľnohospodárskej výrobe, v znení zákona č. 78/2008 Z. z, za roky 2010 – 2015

Výmera GMR kukurice satej	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Plochy (ha)	1 249,39	760,74	188,10	99,90	410,85	104,07

8.4 Oblasť vinohradníctva a vinárstva

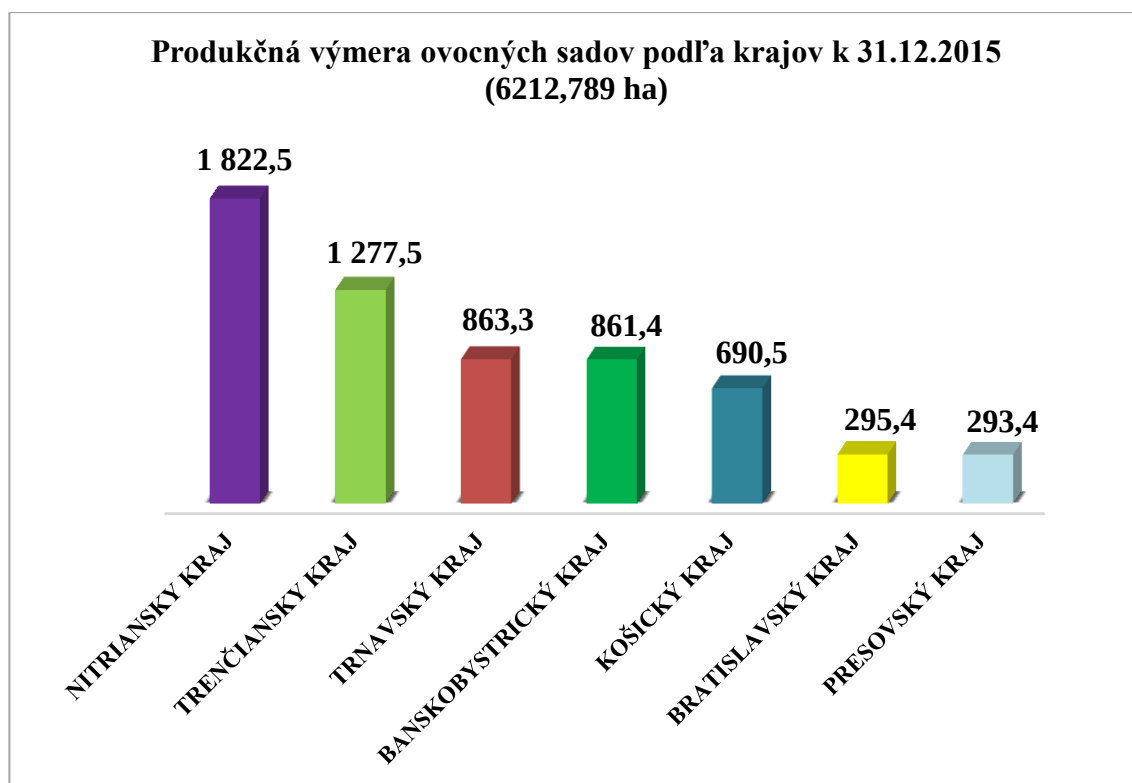
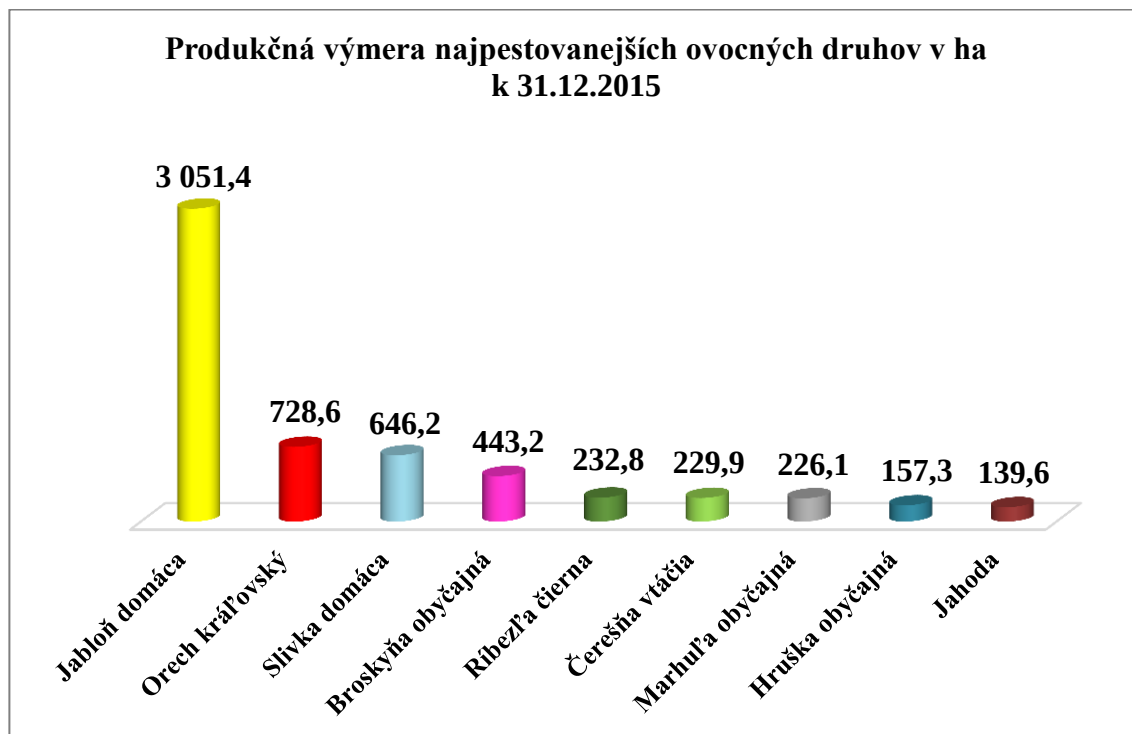
Príloha č. 4

Certifikácia vín z vinohradníckej oblasti Tokaj

Tokajské vína	Počet vzoriek	Hodnotené množstvo (l)	Schválené		Zakázané uvádzať do obehu		Dočasný zákaz uvádzať do obehu		Inak preradené	
			(l)	%	(l)	%	(l)	%	(l)	%
Tokajské samorodné suché	5	54 000	54 000	100,0	-	-	-	-	-	-
Tokajské samorodné sladké	4	66 000	66 000	100,0	-	-	-	-	-	-
<i>Tokajský výber 3-putňový</i>	5	41 500	41 500	100,0	-	-	-	-	-	-
<i>Tokajský výber 4-putňový</i>	3	19 000	19 000	100,0	-	-	-	-	-	-
<i>Tokajský výber 5-putňový</i>	2	6 100	6 100	100,0	-	-	-	-	-	-
<i>Tokajský výber 6-putňový</i>	3	2 150	2 150	100	-	-	-	-	-	-
<i>Tokajská výberová esencia</i>	1	930	930	100	-	-	-	-	-	-
<i>Tokajský fordítáš</i>	2	15 000	15 000	100,0	-	-	-	-	-	-
<i>Tokajský Furmint</i>	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-
Spolu	25	204 680	204 680	100,0	0	0	0	0	0	0

8.5 Oblasť ovocinárstva a integrovanej produkcie

Príloha č. 5

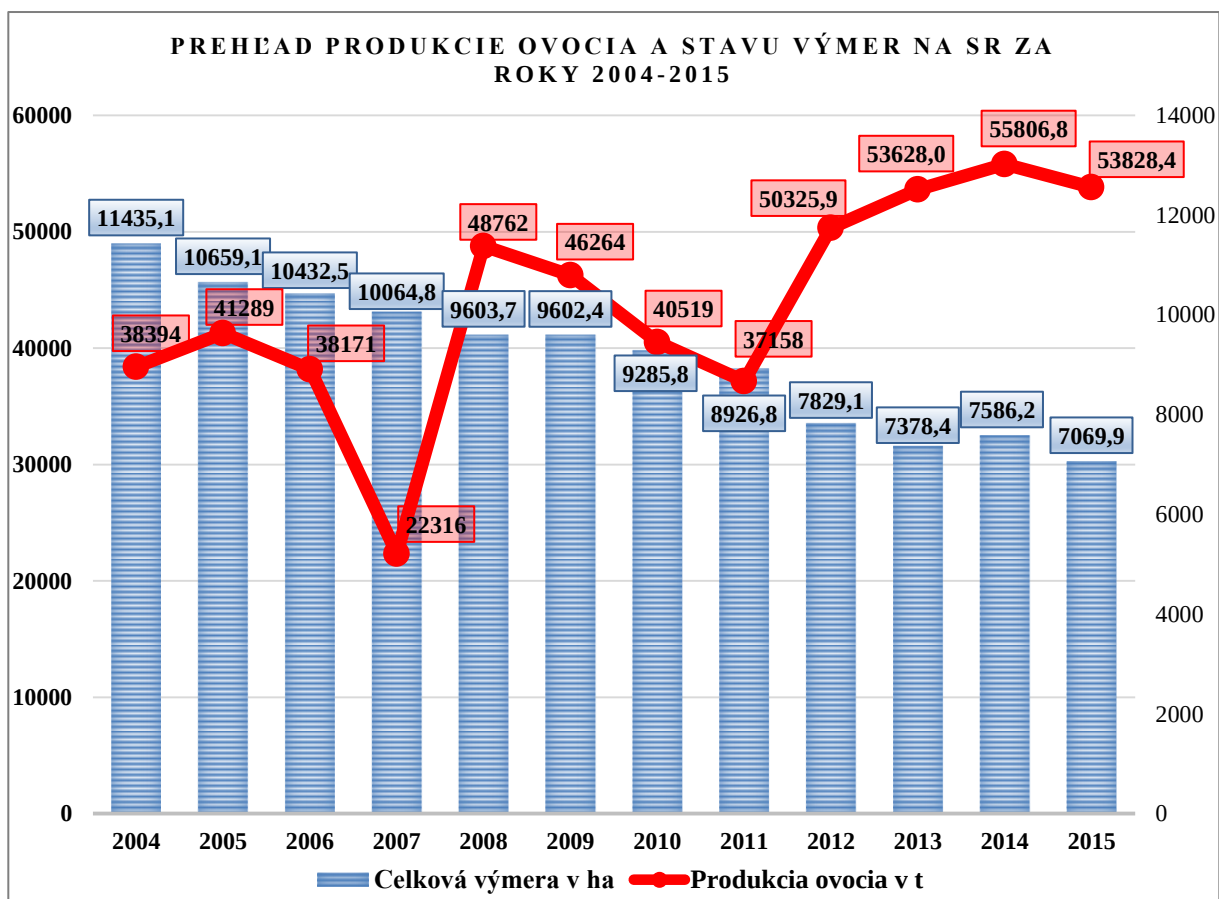
Vývoj výmer ovocných sádov v ha v r. 2004/2015

Rok	Celková výmera v ha	Produkčná výmera v ha	Manipulačná plocha (MP) v ha	Podiel MP v % z celkovej výmery
2004	11 435,1	9 359,6	2 075,5	18%
2005	10 659,1	9 329,5	1 329,6	12%
2006	10 432,5	9 272,6	1 159,9	11%
2007	10 064,8	8 944,9	1 119,9	11%
2008	9 603,7	8 479,0	1 124,7	12%
2009	9 602,4	8 505,6	1 096,8	11%
2010	9 285,8	8 313,1	972,7	10%
2011	8 926,8	8 056,8	870,0	10%
2012	7 829,1	7 048,1	781,0	10%
2013	7 378,4	6 569,0	809,5	11%
2014	7 586,2	6 791,3	794,9	10%
2015	7 069,9	6 212,8	857,1	12%

Vývoj produkčnej výmery jednotlivých ovocných druhov v ha v rokoch 2007 – 2015

Ovocný druh	Produkčná výmera v ha										2015-2007
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	(%)	Pokles (-) /nárast (+)
Jabloň domáca	4 826,3	4 531,1	4 547,8	4 325,5	4 177,5	3 686,0	3 448,2	3 319,0	3 051,4	49%	-1 774,9
Hruška obyčajná	231,3	198,0	204,3	206,0	205,1	178,0	167,4	165,5	157,3	3%	-74,0
Broskyňa obyčajná	935,5	857,6	856,4	786,5	737,5	636,2	572,1	568,4	443,2	7%	-492,3
Marhuľa obyčajná	313,0	307,8	302,6	270,7	239,0	222,7	219,6	223,4	226,1	4%	-86,9
Slivka domáca	711,6	704,7	672,7	694,5	687,2	620,6	619,0	633,6	646,2	10%	-65,3
Ringlota	27,7	45,3	45,2	44,7	43,6	21,7	21,6	21,6	16,2	0%	-11,4
Čerešňa vtáčia	288,3	284,5	284,8	292,8	308,8	268,8	250,7	264,1	229,9	4%	-58,4
Višňa	227,9	209,1	194,7	190,7	171,5	106,2	48,5	85,4	68,5	1%	-159,4
Mandľa obyčajná	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,0	0,0	0%	-0,4

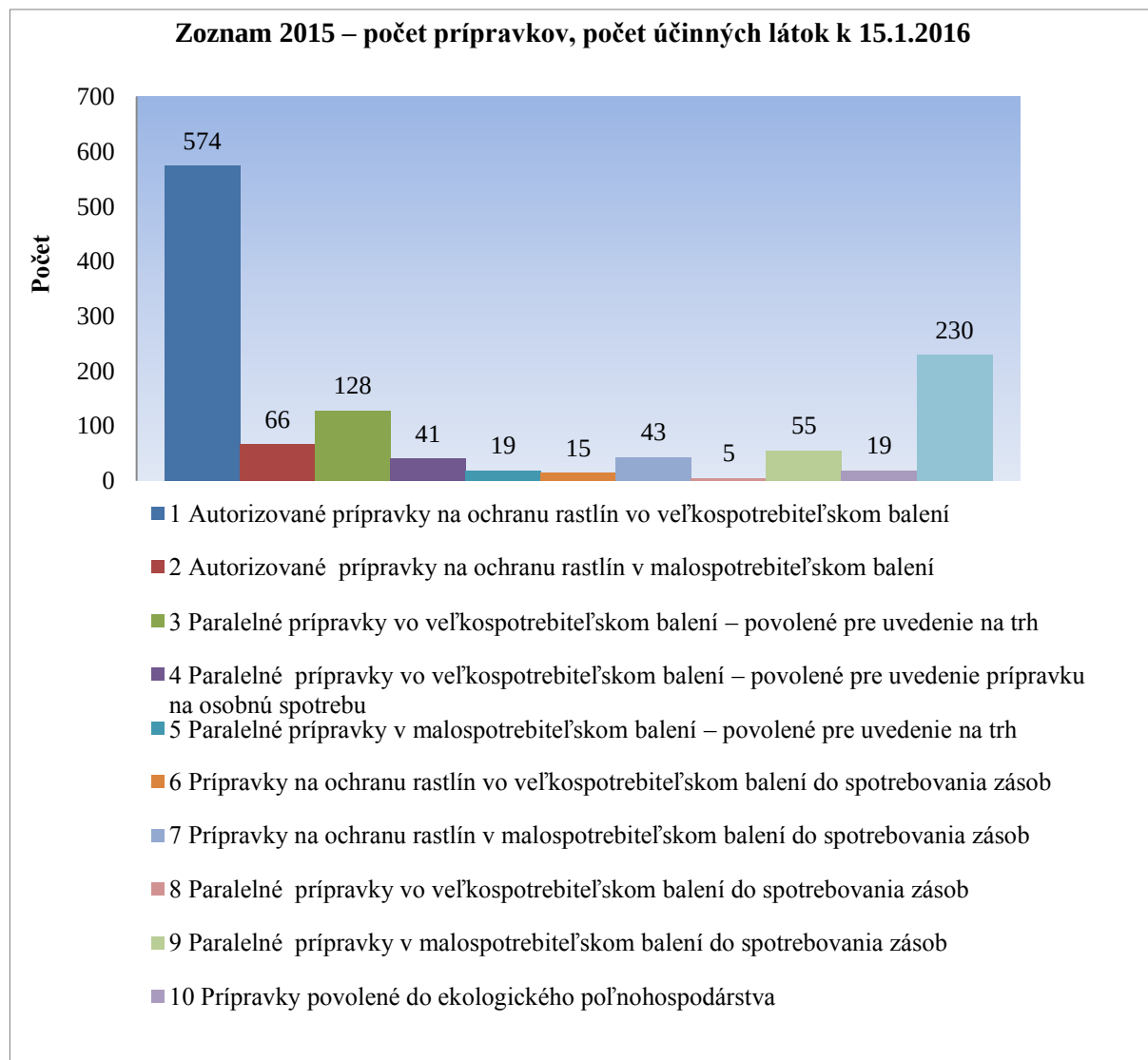
Slivka čerešňopl odá	0,0	4,3	4,3	39,7	35,0	35,0	35,0	0,0	1,0	0%	1,0
Ríbezľa červená	253,7	211,4	204,2	193,0	171,3	101,6	92,5	69,7	46,6	1%	-207,2
Ríbezľa biela	2,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0%	-2,2
Ríbezľa čierna	643,8	629,1	600,1	589,7	528,7	402,9	369,8	315,0	232,8	4%	-411,0
Egreš obyčajný	23,6	23,6	23,6	20,6	18,7	17,3	17,3	0,3	0,3	0%	-23,3
Malina	59,4	50,5	39,3	37,9	17,0	11,8	11,7	9,5	6,2	0%	-53,2
Černica	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	4,7	4,7	4,5	0%	-1,4
Jahoda	145,3	98,4	146,3	153,1	191,4	212,4	173,4	165,5	139,6	2%	-5,7
Orech kráľovský	107,2	166,1	192,5	285,8	313,1	310,9	312,6	719,0	728,6	12%	621,4
Gaštan jedlý	17,5	25,3	26,2	12,5	19,1	19,2	19,2	19,2	8,1	0%	-9,4
Zemolez	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,7	0%	0,5
Rakytník rešetliako vitý	7,0	7,0	4,4	16,6	16,6	16,6	16,6	21,9	42,5	1%	35,5
Lieska obyčajná	2,2	4,1	7,0	6,9	6,8	7,0	7,0	6,9	6,1	0%	4,0
Jarabina	2,7	2,9	2,9	3,0	3,0	4,0	4,0	4,0	1,5	0%	-1,2
Granatina	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	0,1	0%	-2,2
Drieň obyčajný	0,6	0,6	1,1	1,1	1,1	1,1	1,4	1,4	0,8	0%	0,2
Baza čierna	49,0	48,0	69,6	64,0	76,2	77,5	67,5	61,3	51,0	1%	2,0
Jarabina čierna	40,5	31,6	31,6	31,9	34,5	34,7	35,0	59,4	57,3	1%	16,8
Ruža jablčkatá	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,4	10,4	10,4	0%	0,4
Brusnica chocholík atá	9,4	18,7	22,2	24,3	31,8	32,6	36,3	34,7	29,6	0%	20,2
Moruša	0,0	0,0	0,0	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	0%	2,2
Ostatné	0,2	0,0	2,9	0,3	1,2	2,1	2,1	2,1	4,1	0%	3,8
Spolu	8 944,9	8 478,7	8 505,6	8 313,1	8 056,8	7 048,1	6 569,0	6 791,3	6 212,8	100%	-2 732,1

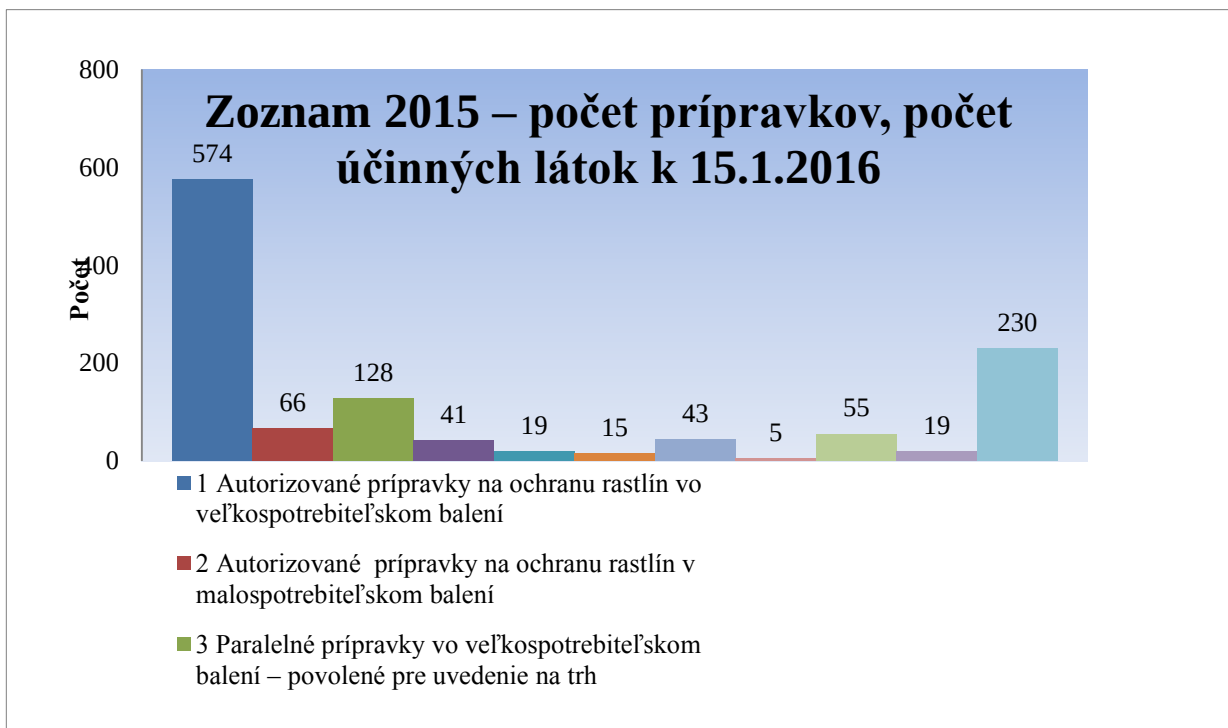
8.6 Oblasť autorizácie prípravkov na ochranu rastlín

Príloha č. 6

Zoznam autorizovaných prípravkov na ochranu rastlín a prípravkov na ochranu rastlín povolených na paralelný obchod 2015

Zoznam 2015 - počet pomocných prípravkov, počet účinných látok k 15.1.2016

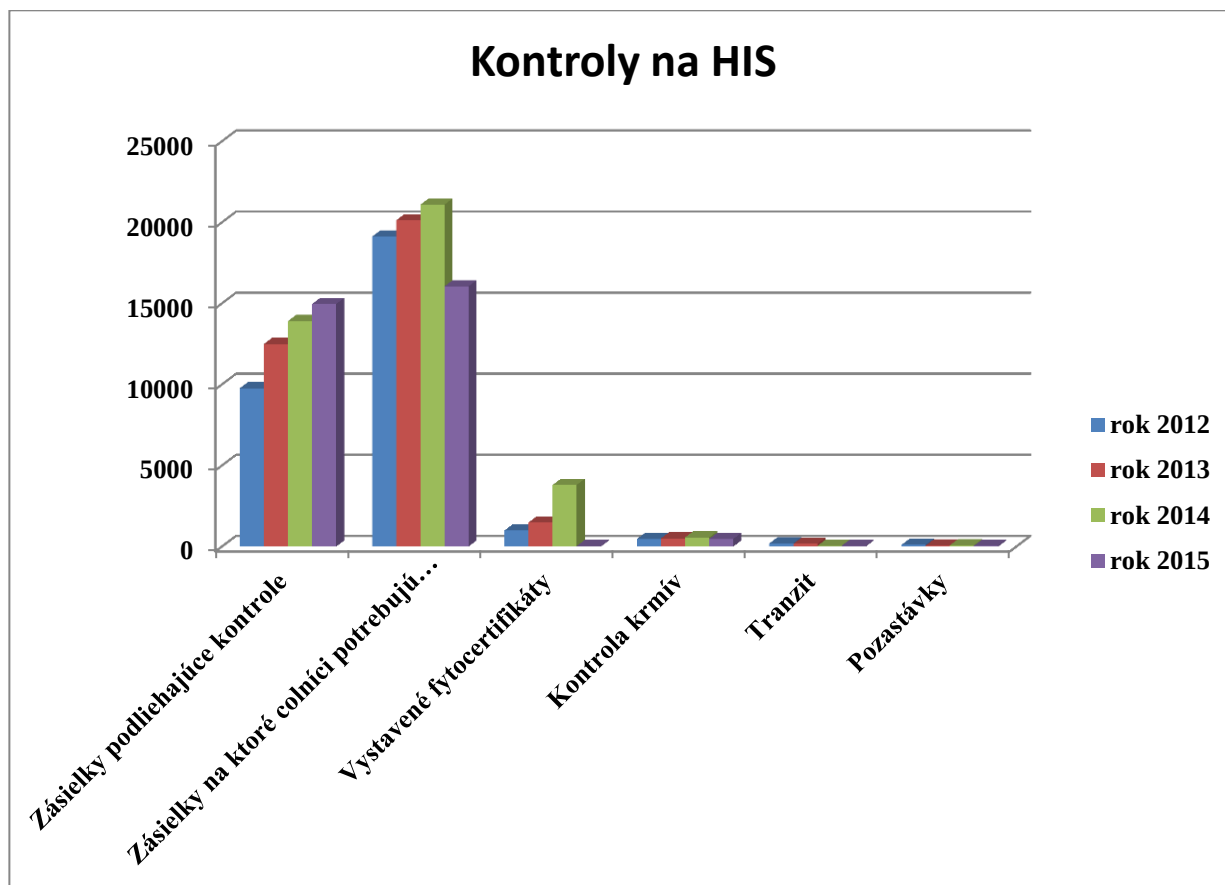
8.7 Oblasť ochrany rastlín

Príloha č. 7

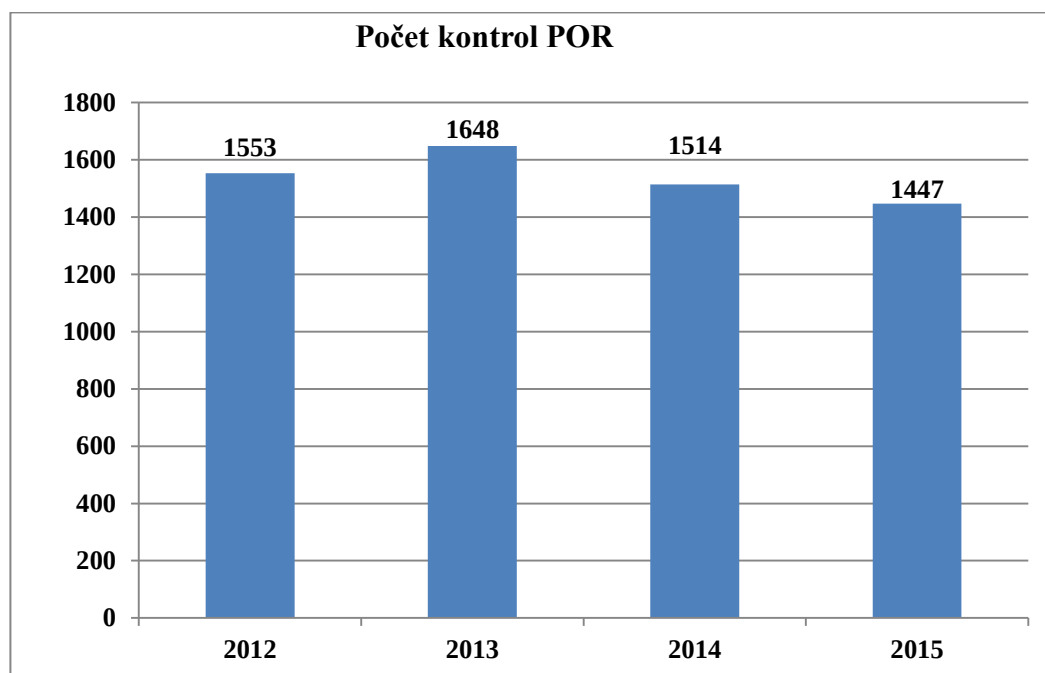
Štatistické porovnanie počtu kontrol na HIS za roky 2012 – 2015

Rok	Kontrolované zásielky	Vyjadrenia pre Colný úrad	Vystavené fytocertifikáty	Kontrola krmív	Tranzit	Pozastávky
2012	9 775	19 129	1 003	468	200	122
2013	12 502	20 134	1 494	509	176	77
2014	13 914	21 092	3 808	569	52	82
2015	14 966	16 049	40	472	45	56

Štatistické porovnanie počtu kontrol POR v SR za roky 2012 – 2015

Kontrola prípravkov na ochranu rastlín	2012	2013	2014	2015
kontrola konečných užívateľov, paralelné prípravky, kontrola skladov prípravkov na ochranu rastlín vrátane zisťovania zásob starých prípravkov na ochranu rastlín, následné kontroly	693	650	508	553
z toho kontrola leteckých aplikácií	15	32	15	4
kontrola podnikov agroslužieb v oblasti prípravkov na ochranu rastlín (subjekty vykonávajúce postreky pre iné subjekty)	10	20	15	30
kontrola veľkoskladov prípravkov a veľkoobchodných reťazcov (Hornbach , Baumax, Tesco)	81	36	38	52
kontrola malospotrebitel'ských balení prípravkov pri ich predaji	167	175	212	234
kontrola dovozu prípravkov na ochranu rastlín z tretích krajín	2	30	62	50
kontrola úletov prípravkov na ochranu rastlín	16	8	5	9
posudzovanie žiadostí a vydanie o povolenie leteckej aplikácie	59	60	77	59
poškodenia včiel pri používaní prípravkov	0	6	0	0
kontrola internetového predaja prípravkov	0	3	10	15
kontrola pozemných aplikačných zariadení, moričiek osiva a sadiva	333	429	316	217
kontrola výrobcov prípravkov na ochranu rastlín	0	0	3	1
kontroly aplikácie POR + pozemné aplikačné zariadenie priamo v teréne	0	0	21	20
zákona kontrola POR popri (Cross - Compliance)	177	199	232	203
Celkovo	1 553	1 648	1 514	1 447

Monitoring škodlivých organizmov – porovnanie kontrol za roky 2012 – 2015

Škodlivý organizmus	2012	2013	2014	2015
<i>Acidovorax citrulli</i>	0	0	0	24
<i>Anoplophora chinensis</i> a <i>Anoplophora glabripennis</i>	413	590	490	554
<i>Aphelenchoides besseyi</i>	49	36	52	36
<i>Bursaphelenchus xylophilus</i>	331	432	349	406
baktériová krúžkovitosť zemiaka a hnedá hniloba zemiaka	766	601	559	413
<i>Diplocarpon mali</i>	0	0	0	176
<i>Ditylenchus destructor</i>	314	222	202	163
<i>Ditylenchus dipsaci</i>	0	0	0	37
<i>Epitrix</i>	276	288	227	174
<i>Erwinia amylovora</i>	951	1005	883	810
európska žltáčka kôstkovín	61	68	74	87
<i>Gibberella circinata</i>	100	115	123	134
<i>Globodera pallida</i> , <i>Globodera rostochiensis</i> a <i>Synchytrium endobioticum</i>	47	64	47	30
Grapevine flavescence doreé phytoplasma	0	0	0	49
hrčiarka gaštanová	380	338	204	71
kukuriciar koreňový	364	357	7	0
<i>Melampsora medusae</i>	0	0	0	63
mínerky	98	95	94	69
molica tabaková	77	82	77	51
<i>Monilinia fructicola</i>	222	255	61	0
náhle odumieranie dubov (<i>Phytophthora ramorum</i>)	232	334	285	280
nosánik palmový	41	52	48	35
<i>Pomacea insularum</i>	23	25	23	17
<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>aesculi</i> (NMP)	0	0	0	93
rakovina javora	113	178	174	32
rakovina kivi	0	36	31	21
stolbur zemiaka	369	325	259	198
strapka Palmiho	109	106	117	70
sypavky na borovici	124	160	153	131
<i>Tilletia indica</i>	49	51	66	48
<i>Tuta absoluta</i>	103	112	98	82
tracheomykózne odumieranie platanov	107	133	102	94
vírus mozaiky pepina	75	77	81	69
viroid vretenovitosti zemiaka na okrasných rastlinách	16	0	0	0
<i>Xylella fastidiosa</i>	0	0	79	397

8.8 Oblasť krmív a výživy zvierat

Príloha č. 8

Register krmivárskych podnikov

Činnosť			Počet
Vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti	V roku 2015		89
	Spolu registrovaných osvedčení		1376
Registrácia krmivárskych podnikov	Schválené krmivárske podniky	V roku 2015	7
		Spolu v registri	116
	Registrované krmivárske podniky	V roku 2015	81
		Spolu v registri	527
Registrácia prvovýrobcov	V roku 2015		294
	Spolu v registri		3432
Registrácia výrobcov krmných zmesí pre vlastnú potrebu	V roku 2015		17
	Spolu v registri		396
Registrácia predajní	V roku 2015		471
	Spolu v registri		2465
Zmeny v registri krmivárskych podnikov	V roku 2015		372

Dovoz krmív cez HIS

HIS Čierna nad Tisou , letisko Bratislava

Druh	Počet zásielok	Množstvo ton	Poznámka
Spolu	0	0	

HIS Vyšné Nemecké

Druh	Počet zásielok	Množstvo, ton	Poznámka
Krmné droždie	32	663,27	RU-SK
Krmné droždie	1	21,50	RU-CZ
Krmné droždie	1	22,04	RU-SI
Krmné droždie	2	42,20	RU-HR
Krmné droždie	2	42,32	UA-HR
Krmné droždie	23	492,10	UA-CZ
Krmné droždie	1	20,73	UA-IT
Repné rezky granulované	105	2213,79	UA-SK
Sójové bielkoviny	1	16,85	RU-HU
Sójové pokrutiny	39	780,64	UA-SK
Sójové pokrutiny	1	21,04	UA-AT

Sójový olej	5	103,72	UA-SK
Sójový lecitín	1	21,87	UA-ES
Pivovarnícke mláto	19	394,61	RU-SK
Sľečnicové pokruty	6	132,46	UA-IT
Sľečnicové pokruty	8	176,45	UA-IT
Sľečnicové pokruty	1	20,69	UA-AT
Sľečnicové pokruty	2	44,00	UA-CZ
Sľečnica	1	21,00	UA-IT
Pšenica	1	21,54	UA-HU
Pšenica	4	88,16	UA-CH
Pšenica	7	147,16	UA-AT
Kukurica	7	154,00	UA-AT
Ľan	10	218,55	UA-AT
Ľan	3	66,12	UA-IT
Ľan	3	63,90	RU-CZ
Ľan	1	22,51	RU-CH
Ľan	1	22,04	RU-SI
Ľan	4	82,95	RU-IT
Ľan	1	22,04	RU-DE
Ľan	1	22,00	KZ-IT
Ľan	2	43,04	KZ-DE
Ľan	1	22,00	MD-DE
Ľanové pokruty	6	132,22	UA-IT
Ľanové pokruty	6	132,15	UA-DE
Sója	55	1207,35	UA-AT
Sója	1	20,02	UA-SK
Pohánka	1	22,04	UA-IT
Proso	12	266,71	UA-IT
Proso	7	154,08	UA-DE
Proso	15	330,37	UA-CZ
Proso	8	176,20	UA-HU
Proso	3	66,09	UA-SK
Proso	1	21,21	UA-ES
Proso	1	22,05	UA-NL
Proso	11	247,60	RU-IT
Vika	8	173,23	UA-IT
Vika	1	22,04	RU-DE
Vičeneč	2	41,72	UA-IT
Lupina	5	109,17	UA-AT
Pestrec mariánsky	1	5,00	UA-SK
Repka olejná	2	44,46	UA-ES
Repka olejná	1	21,44	UA-CZ
Repka olejná	3	65,79	UA-AT
Ciok	1	22,02	UA-CZ
Lesknica	1	22,38	UA-AT
Lesknica	1	21,24	UA-IT

Lesknica	1	22,00	UA-CZ
Horčica	3	66,12	UA-DE
Horčica	1	22,05	UA-NL
Monocalcium fosfát	2	43,34	RU-CZ
Monocalcium fosfát	1	21,68	RU-HU
Kukuričný škrob	6	126,27	UA-CZ
Pšeno	1	21,75	UA-NL
Požlt farbiarsky	1	22,05	RU-HU
Ovos	2	44,04	UA-SK
Ovos	1	22,02	UA-ES
Hrach	1	22,05	UA-IT
Hrach	1	21,93	UA-AT
Spolu:	471	10 052,17	

Prehľad úradne odobratých vzoriek krmív

Odber vzoriek na účel analýzy	Počet
zložky živočíšneho pôvodu	71
botanické nečistoty	32
GMO	26
Ťažké kovy, mikroprvky, makroprvky, superkontrola	956
Spolu	1085

Počet zaevidovaných a vyhodnotených úradne odobratých vzoriek krmív

Vzorka	Počet
Úradný odber vzoriek v roku	1085
Evidované a vyhodnotené vzorky v roku	1185
Vystavené posudky na vzorky v roku	956
z toho vyhovujúce / nevyhovujúce	921 / 35

Počet vzoriek podľa druhu krmiva

Druh krmiva	počet	vyhovujúce	nevyhovujúce	% nevyhovujúcich
Doplňkové krmivá	336	319	17	5,1
Kompletné krmivá	349	338	11	3,2
Doplňkové látky	12	12	0	0,0
Premixy	47	43	4	8,5
Kŕmne suroviny	212	209	3	1,4
Celkový počet	956	921	35	3,7

Počet vzoriek podľa typu krmivárskeho podniku

Typ krmivárskeho podniku	počet	vyhovujúce	nevyhovujúce	% nevyhovujúcich
Výrobcovia kŕmnej suroviny	103	103	0	0,0
Výrobcovia doplnkových látok, bioproteínov, premixov	30	30	0	0,0
Výrobcovia kŕmnych zmesí a doplnkových kŕmnych zmesí	290	275	15	5,2
Dovozcovia krmív	10	9	1	10,0
Sprostredkovatelia a obchody	403	387	16	4,0
Výrobcovia pre vlastnú potrebu	120	117	3	2,5
Celkový počet	956	921	35	3,7

Počet analýz na sledovanie GMO v krmivách

Kategória	Počet analýz	GMO pozitívna	GMO negatívna	Počet nevyhovujúcich
Kŕmne suroviny				
Sója	5	2	3	0
Kukurica	11	0	11	0
Repka	8	0	8	0
Kŕmne zmesi				
Kŕmne zmesi	2	2	0	0
Spolu	26	4	22	0

Počet stanovení ťažkých kovov v krmivách

Druh krmiva	Počet stanovení			
	olovo	kadmium	arzén	spolu
Kompletné krmivá	11	11	0	22
Doplnkové krmivá	10	10	0	20
Premixy	2	2	0	4
Kŕmne suroviny	65	65	0	130
Doplnkové látky	8	8	0	16
Spolu	96	96	0	192

Počet stanovení na krížovú kontamináciu kokcidiostatikami

Počet stanovení na krmiva											
Druh krmiva	Počet stanovení										
	Salinomycinát	Monenozinát	Narazín	Nikarbazín	Robenidín	Lasalocid sodný	Maduramycín	Semduramycín	Halofuginon	Diklazuril	Spolu

	sodný	sodný									
Kompletné krmivá	6	5	1	-	-	-	-	-	-	-	12
Doplnkové krmivá	1	1	0	-	-	-	-	-	-	-	2
Premixy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kŕmne suroviny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doplnkové látky	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Spolu	7	6	1	-	-	-	-	-	-	-	14

Počet stanovení mikroprvků překračujících nejvyšší přípustné hodnoty

Druh krmív	Počet stanovení s překročeným obsahem mikroprvků				
	zinok	mangán	meď	selén	spolu
Kompletné krmivá	0	0	1	0	1
Doplnkové krmivá	1	1	1	0	3
Spolu	1	1	2	0	4

Prehľad uložených pokút a osobitných opatrení

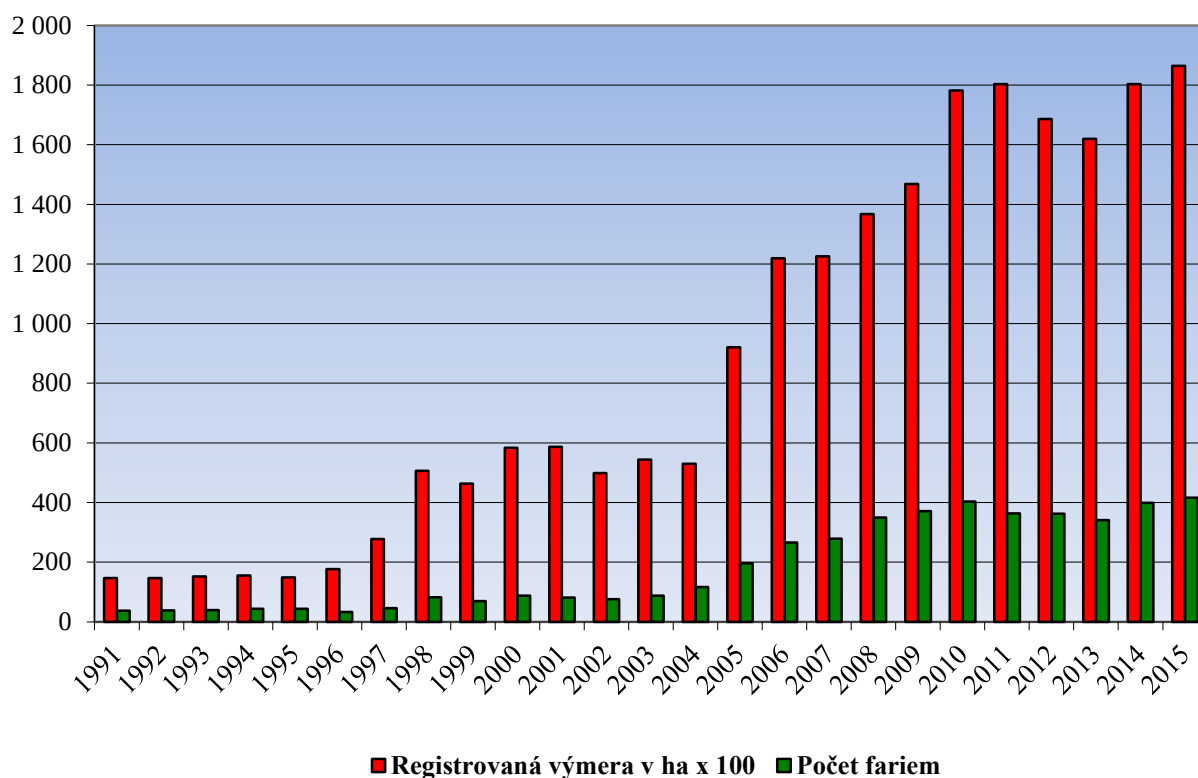
Osobitné opatrenia Dátum / č. spisu	Uložené opatrenia	Stav riešenia
27.07. 2015 KVZ/459/2015	Prekročenie maximálneho limitu mykotoxínu - deoxynivalenol v krmive. Zistiť príčinu a zabezpečiť dodržiavanie maximálnych limitov nežiaducich látok.	Právoplatné a vykonateľné 03.09.2015 Krmivársky podnik podal správu o splnení uložených opatrení.
Uloženie pokuty Dátum / č. spisu	Uložené pokuty	Stav riešenia
21.09. 2015 R/534/2015	Údaje povinného označovania neboli v úradnom jazyku.	Právoplatné a vykonateľné 28.10.2015 Krmivársky podnik uhradil pokutu.
19.10. 2015 R/604/2015	Nedodržanie minimálneho limitu jedného kokcidostatika v krmive a zároveň prekročenie maximálneho limitu (ako rezidua) ďalšieho kokcidostatika.	Právoplatné a vykonateľné 24.11.2015 Krmivársky podnik uhradil pokutu.
10.11. 2015 R/663/2015	Údaje povinného označovania neboli v úradnom jazyku.	Právoplatné a vykonateľné 16.12.2015 Krmivársky podnik uhradil pokutu.

25.11. 2015 R/694/2015	Údaje povinného označovania neboli v úradnom jazyku.	Právoplatné a vykonateľné 06. 01.2016 Krmivársky podnik uhradil pokutu.
25.11. 2015 R/695/2015	Údaje povinného označovania neboli v úradnom jazyku.	Právoplatné a vykonateľné 31. 12.2015 Krmivársky podnik uhradil pokutu.

8.9 Oblasť životného prostredia a ekologického poľnohospodárstva

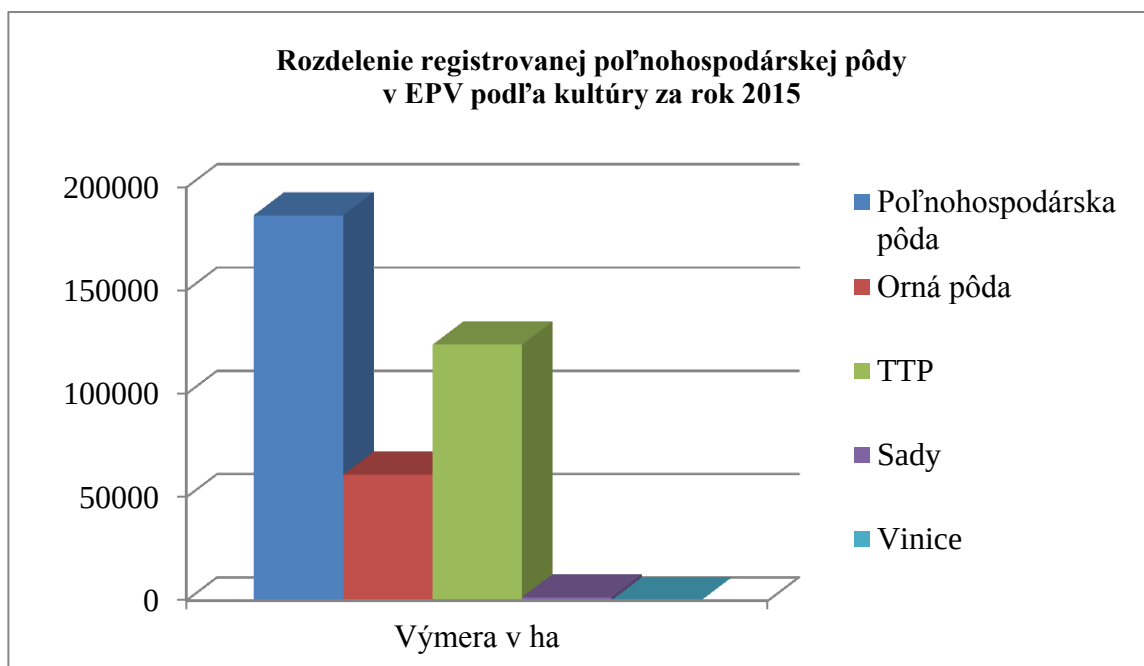
Príloha č. 9

Vývoj ekologickej poľnohospodárskej výroby 1991 - 2015

Rozdelenie registrovanej poľnohospodárskej pôdy v EPV podľa kultúry ku dňu 31.12.2015:

	Poľnoh. pôda/ ha	Orná pôda/ ha	TTP/ ha	Sady/ ha	Vinice/ ha
EKO-výroba	140 921,60	42 629,11	97 341,21	870,26	81,02
III. rok konverzie	0,95	-	-	-	0,95
II. rok konverzie	5 631,89	2 752,27	2 705,68	157,43	16,51
I. rok konverzie	39 928,17	15 509,05	23 808,43	585,29	25,40
Spolu:	186 482,61	60 890,43	123 855,32	1 612,98	123,88

UKAZOVATEĽ v EPV	ROK 2014	ROK 2015	ROZDIEL V %
Počet prevádzkovateľov v EPV	526	552	4,71
Počet prevádzkovateľov s pôdou v EPV	399	416	4,09
Poľnohospodárska pôda/ ha	180 365	186 483	3,28
Orná pôda/ ha	62 279	60 890	-2,28
TTP/ ha	116 528	123 855	5,92
Ovocné sady/ ha	1448	1 613	10,23
Vinohrady/ ha	109	124	12,10

8.10 Oblasť laboratórnych činností

Príloha č. 10

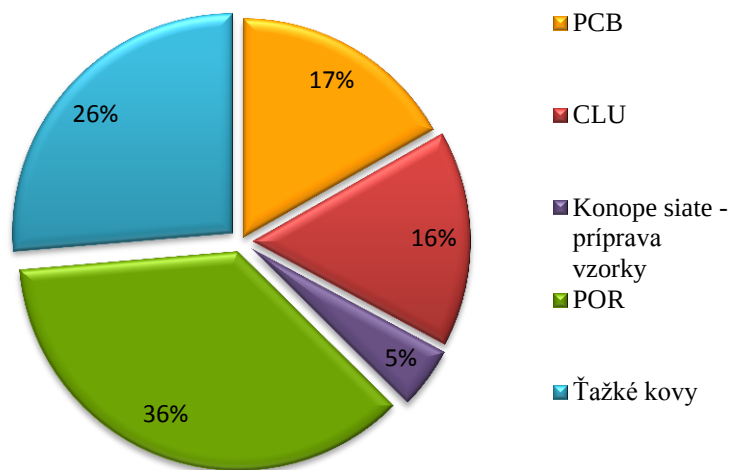
Počet analyzovaných vzoriek v rámci ASP

Sledované obdobie	Počet vzoriek			
	SLAP-BA	SLAP-ZV	SLAP-KE	SLAP spolu
1.štvrťrok	2 618	2 817	2 330	7 765
2.štvrťrok	2 817	1402	1 603	5822
3.štvrťrok	1 685	1 411	1562	4 658
4.štvrťrok	2 290	2388	2 423	7 101
Spolu	9410	8018	7918	25346

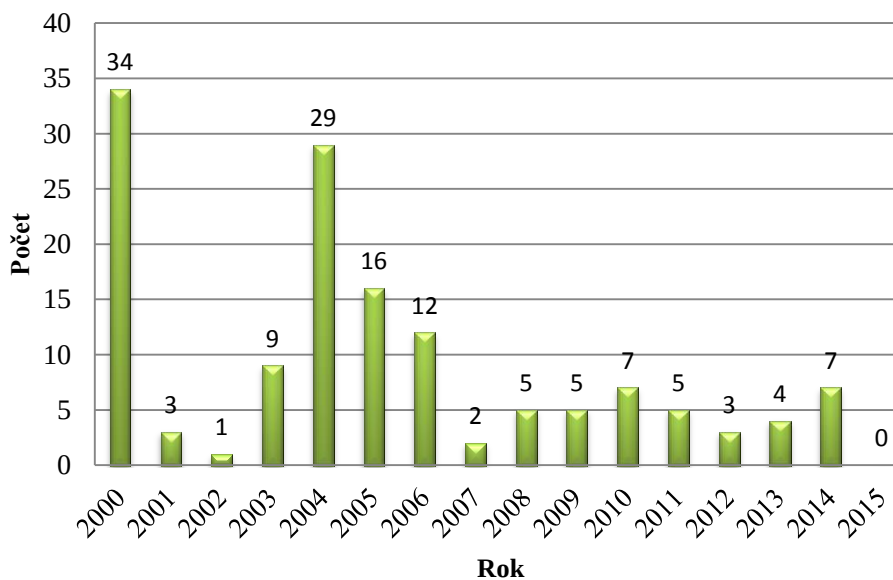
Činnosť národného referenčného laboratória za rok 2015

Činnosť NRL	Ukazovateľ	Skutočnosť rok 2015	Poznámka
Popis a stanovenie homogenity odrôd, stanovenie odrodovej pravosti a čistoty osív, genetické stanovenia a interpretácie pre ÚKSÚP a externých odberateľov (elektroforetický fingerprinting, DNA profiling)	Počet analýz	2490	pšenica (<i>T. aestivum</i>), jačmeň (<i>Hordeum vulgare</i>), kukurica (<i>Zea mays</i>), ovos (<i>Avena sativum</i>), raž, slnečnica, sója (<i>Glycine max.</i>)
	Počet vzoriek	58	detto
Vývoj a validácia / verifikácia DNA a elektroforetických metód	Počet metód	-	-
Aktualizácia katalógov pšeníc, jačmeňov a ostatných plodín	Počet vzoriek	40	vzorky pre účely RM a KT
Morfometrické analýzy obilnín	Počet vzoriek	-	-
Vývoj a validácia metód digit. obrazovej analýzy	Počet metód	-	-
Vývoj metód pre detekciu GMO	Počet metód	5	GM eventy kukurice, repky a sóje, GMM <i>Bacillus subtilis</i>
Validácia / verifikácia metód pre detekciu GMO, rozšírenie rozsahu akreditácie	Počet metód	5 + (10 sPSP + 10 eve soy PSP + 13 eve maize PSP)	Nar. (ES) 619/2011, PSPp projekt, FA SMLB
Detekcia a kvantifikácia GMO v osivách, rastlinách, krmivách, merkantile, bioproduktoch a potravinových vstupoch (PCR, rtPCR, RFLP a i.)	Počet vzoriek	401	sója, repka, kukurica, zemiaky, krmivá, osivá, merkantil, atď.
	Počet analýz	7529	detto
Vývoj molekulárnych diagnostických metód	Počet metód	4	<i>Xylella fast.</i> , <i>Dickeya solani</i> , <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>actinidae</i> , fytoplasma Grapevine flavescentiae dorée na prenášačovi <i>Scaphoideus titanus</i>
Validácia / verifikácia diagnostických metód, FA	Počet metód	-	-
PCR a RFLP diagnostika fytopatogénov pre OOR, OD a externých zákazníkov	Počet vzoriek	117 (99 CaMV)	RS, CMS, EA, CaMV, XF, fytoplazmy
	Počet analýz	587	detto

Pomer analýz Testovacieho pracoviska životného prostredia za rok 2015

Nevyhovujúce POR v rokoch 2000 - 2015

9. Zoznam skratiek

Skratka	Plný názov
AEP	Agroenvironmentálne platby
ARM	Manažment výskumu v poľnohospodárstve (Agricultural Research Management)
ASP	Agrochemické skúšanie pôd
AWAI	Portál webových aplikácií v poľnohospodárstve (Agriculture Web Applications Interface) EU
BSE	Bovínná spongiformná encefalopatia (choroba šialených kráv)
BTSF	Lepším vzdelávaním k bezpečnejším potravinám (Better Training for Safer Food)
CA	Kontrolovaná atmosféra (Controlled Atmosphere) pri skladovaní
CaMV	Mozaikový vírus karfiolu (Cauliflower Mosaic Virus)
CEUREG	Medzinárodné fórum pre strednú a východnú Európu v oblasti autorizácie a kontroly prípravkov na ochranu rastlín (International Forum for Central and Eastern Europe for Authorization and Control of Plant Protection Preparations)
CIPAC	Rada pre medzinárodnú spoluprácu pri analýze pesticídov (Collaborative International Pesticides Analytical Council)
COEX-NET	Skupina pre koexistenciu GM plodín s konvenčným a ekologickým poľnohospodárstvom (Coex-Net Group DG-SANCO)
CPVO	Úrad Spoločenstva pre rastlinné odrody (Community Plant Variety Office)
CRO	Centrálny register odrôd
CTGB	Výbor pre akreditáciu prostriedkov na ochranu rastlín a biocídov (Board for the Authorization of Plant Protection Products and Biocides) /Holandsko/
ČR	Česká republika
ČS	Členské štáty
DG SANCO	Úrad pre zdravie a ochranu spotrebiteľov EK - generálne riaditeľstvo (Directorate General – Health and Consumer Protection)
DOD	Dni otvorených dverí
dRR	Návrh registračnej správy (draft Registration Report)
DUS	Skúšky odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti (Distinctness, Uniformity and Stability Tests)
EA	Licenčná zmluva na software Microsoft (Enterprise Agreement)
EC JRC IHCP	Inštitút pre zdravie a ochranu spotrebiteľov spoločného výskumného centra Európskeho spoločenstva (EC Joint Research Centre – Institute for Health and Consumer Protection)

EFSA	Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (European Food Safety Authority)
ENGL JRC EC	Európska sieť GMO laboratórií spoločného výskumného centra (EC European Network of Genetic Laboratories – Joint Research Centre)
EP	Ekologické poľnohospodárstvo
EPPO	Európsko - stredomorská organizácia na ochranu rastlín (European and Mediterranean Plant Protection Organization)
EPV	Ekologická poľnohospodárska výroba
ES	Európske spoločenstvo
ESFY	Žltnutie kôstkovín
EÚ	Európska únia
EURL GMFF	EU referenčné laboratórium pre geneticky modifikované potraviny a krmivá (EU Reference Laboratory for GM Food and Feed)
EUROSTAT	Európsky štatistický úrad
FAOISPM	Medzinárodné normy pre fytosanitárne opatrenia FAO (FAO - International Standards for Phytosanitary Measures)
FVO-DG SANCO	Úrad pre potraviny a veterinárnu správu - Generálne riaditeľstvo pre zdravie a ochranu spotrebiteľov (Food and Veterinary Office – Directorate General Health and Consumer Protection)
GEVES	Združenie pre výskum a kontrolu odrôd a osív (Francúzsko)
GMO	Geneticky modifikované organizmy
GMR	Geneticky modifikované rastliny
HACCP	Analýza rizík metódou kritických kontrolných bodov (Hazard Analysis and Critical Control Points)
HAK	Hodnotenie kvality krmív
HIS	Hraničná inšpekčná stanica
CHCL	Cholínchlorid
CHOP	Chránené označenie pôvodu
ICP-MS	Skúšobná metóda hmotnostnej spektrometrie (Inductively Coupled Plasma Mass Spectrometry)
IRMM	Inštitút pre referenčné materiály a merania (Institute for Reference Materials and Measurements)
ISAMM	Informačný systém pre monitorovanie poľnohospodárskych trhov (Information System for Agricultural Markets Monitoring)
ISTA	Medzinárodné združenie pre testovanie osív a sadív (International Seed Testing Association)
JRC	Spoločné výskumné centrum (Joint Research Center) ES
LPIS	Register parciel poľnohospodárskej pôdy (Land Parcel Identification System)
LRO	Listina registrovaných odrôd

MANCP	Viacročný národný plán úradných kontrol (Multi-annual National Control Plan)
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MŽP	Ministerstvo životného prostredia
NLI	Žiadosť o registráciu novej odrody (New Listing)
NPPC	Národné potravinárske a poľnohospodárske centrum
NRL	Národné referenčné laboratórium
OD	Odbor diagnostiky
OECD	Európska organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (Organization for Economic Cooperation and Development)
OFIS	Informačný systém pre ekologické poľnohospodárstvo (Organic Farming Information System) EU
OIK	Terénna inšpekcia krmív
OKaVZ	Odbor krmív a výživy zvierat
OOaIP	Odbor ovocinárstva a integrovanej produkcie
OOaS	Odbor osív a sadív
OOR	Odbor ochrany rastlín
OOS	Odbor odrodového skúšobníctva
OUSA	Onkologický ústav Sv.Alžbety
OÚSR	Ovocinárska únia SR
OVaV	Odbor vinohradníctva a vinárstva
OVKD	Oddelenie všeobecnej a karanténnej diagnostiky
OŽPaEP	Odbor životného prostredia a ekologického poľnohospodárstva
PAU	Polycyklické aromatické uhl'ovodíky
PCB	Polychrómované bifenyly
PHM	Pohonné hmoty
POR	Prípravky na ochranu rastlín
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PPKP	Plošný prieskum kontaminácie pôd
RASFF	Rýchly výstražný systém pre krmivá a potraviny (Rapid Alert System for Food and Feed)
RFLP	Dĺžkový polymorfizmus reštrikčných fragmentov (DNA - Restriction Fragment Length Polymorphism Analysis)
RIS	Registračný informačný systém (pre oblasť osív a sadív)
RO	Rozpočtové opatrenie
RT-PCR	Polymerázová reťazová reakcia s použitím reverznej transkripcie (Reverse Transcription - Polymerase Chain Reaction)
RVPS	Regionálna veterinárna a potravinová správa
SAARC	Regionálne združenie krajín juhovýchodnej Ázie (South Asian Association for Regional Cooperation)
SAP	Informačný systém pre riadenie vnútropodnikových ekonomických procesov

SEP	Správna experimentálna prax (Sound Experimental Practice)
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SIŽP	Slovenská inšpekcia životného prostredia
SL-OAK	Skúšobné laboratóriá - oddelenie analýzy krmív
SLP	Správna laboratórna prax (Good Laboratory Practice)
SNAS	Slovenská národná akreditačná služba
SPU	Slovenská pôdohospodárska univerzita
SPVTS	Slovenská poľnohospodárska vedeckotechnická spoločnosť
SS	Skúšobná stanica
STN	Slovenská technická norma
ŠKČ	Štátne kontrolné číslo
ŠO	Škodlivý organizmus
ŠOS	Štátne odrodové skúšky
ŠÚSR	Štatistický úrad SR
ŠVPS	Štátna veterinárna a potravinová správa
TRACES	Portál kontroly a sledovania pohybu produktov pri dovoze a vývoze (Trade Control and Expert System)
ULO	Skladovanie v prostredí s nízkym obsahom kyslíka (Ultra Low Oxygen)
UNEP	Program OSN pre životné prostredie (United Nations Environment Programme)
UPOV	Únia na ochranu práv nových odrôd rastlín (Union for the Protection of New Varieties of Plants)
ÚVZ SR	Úrad verejného zdravotníctva SR
VCU	Skúšky hospodárskej hodnoty
VKD	Všeobecná a karanténna diagnostika
VOIP	Protokol hlasovej komunikácie cez internet (Voice Over Internet Protocol)
VRO	Vnútorne rozpočtové opatrenie
VŠÚZ	Výskumný a šľachtiteľský ústav zemiakársky
VÚEPP	Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva
VÚPOP	Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy
VÚVH	Výskumný ústav vodného hospodárstva
WIPO	Svetová organizácia pre duševné vlastníctvo (World Intellectual Property Organization)
WOSR	Zimná repka olejná, referenčná zbierka
ZSVTS	Zväz slovenských vedeckotechnických spoločností